

Nowe przygody

Olka i Ady

PRZEWODNIK METODYCZNY CZ. 3

Autorzy
Iwona Fabiszewska
Klaudia Wilk

Autorka scenariuszy zajęć umuzykalniających
Bożena Forma

Autorka projektu *Zawody*
Monika Smulka

Autorka scenariuszy do tablic demonstracyjnych
Stanisława Stępień

Autorzy tekstów opowiadań
Ewa Stadtmüller
Barbara Szelągowska

Kierownik projektu
Marzena Czarnowska-Mazurek

ćwiczenia i zabawy ruchowe

wskazówki dla nauczyciela

ćwiczenia logopedyczne

odwołanie do książki
Nowe przygody Olka i Ady

ciekawostka

Projekt i koncepcja artystyczna
Agnieszka Serwicka

Projekt okładki i ilustracje
Alicja Gapińska
Agnieszka Serwicka

Redakcja merytoryczna
Aneta Szczęsna
Wiesława Żaba-Żabińska

Redakcja językowa i korekta
Beata Pędziwiłk
Patrycja Ledwójcik

Skład i łamanie
Marek Zapala

karty pracy

zabawa badawcza

odwołanie do wyprawki plastycznej

odwołanie do tablic
demonstracyjnych*

* propozycje zajęć dla N. korzystających z tablic demonstracyjnych

Książka, którą nabyłeś, jest dziełem twórcy i wydawcy. Przestrzegaj praw, jakie im przysługują. Udostępniając książkę lub jej fragmenty, rób to wyłącznie w zakresie dozwolonego użytku, który określają przepisy prawa. Zawartość książki możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. Kopiując jej część, rób to jedynie na użytek osobisty.

© Grupa MAC S.A. 2019

Wydawca oświadcza, że dołożył wszelkich starań, aby dotrzeć do wszystkich właścicieli i dysponentów praw autorskich. Osoby, których nie udało nam się ustalić, prosimy o kontakt z wydawnictwem.

ISBN 978-83-8108-504-5

Grupa MAC S.A.
25-561 Kielce, ul. Witosza 76
tel. 41 366 55 55; faks 41 366 33 02
e-mail: mac@mac.pl; www.mac.pl

Spis treści

1. Ogólny rozkład materiału	5
2. Słowo od zespołu autorskiego i redakcyjnego	6
3. Metoda projektów w przedszkolu	7
4. Scenariusze zajęć	10
Luty, tydzień 1. Baśnie, bajki i bajeczki	10
Dzień 1. W zaczarowanym świecie baśni	10
Dzień 2. Śpiąca królewna	16
Dzień 3. Przygody Jasia i Małgosi	20
Dzień 4. W krainie smoków	24
Dzień 5. W świecie krasnoludków	28
Luty, tydzień 2. Muzyka wokół nas	33
Dzień 1. Fabryka dźwięków	33
Dzień 2. Zimowe dźwięki	38
Dzień 3. Przedszkolna orkiestra	42
Dzień 4. Zagadki dźwiękowe	45
Dzień 5. Muzyczne przygody	48
Luty, tydzień 3. Nie jesteśmy sami w kosmosie	51
Dzień 1. W planetarium	51
Dzień 2. Ufo, ufoludki	57
Dzień 3. Potęga gwiazd i planet	62
Dzień 4. Rakietą w przestrzeń	66
Dzień 5. Co już wiemy o kosmosie	70
Luty, tydzień 4. Projekt Zawody	72
Dzień 1.	73
Dzień 2.	77
Dzień 3.	81
Dzień 4.	83
Dzień 5.	87
Marzec, tydzień 1. Zwierzęta dżungli i sawanny	90
Dzień 1. Wyprawa do Afryki	90
Dzień 2. Przysmaki małpek	96
Dzień 3. W zoo	100
Dzień 4. Przygoda małpki i tygrysa	104
Dzień 5. Znamy te zwierzęta	108
Marzec, tydzień 2. Zwierzęta naszych pól i lasów	112
Dzień 1. Z wizytą wśród zwierząt	112
Dzień 2. Gdzie mieszkają zwierzęta?	118
Dzień 3. Jakie zwierzęta można spotkać na polu?	123
Dzień 4. Z wizytą u niedźwiedzia	126
Dzień 5. Jakie jeszcze zwierzę mieszka w lesie?	130
Marzec, tydzień 3. Marcowa pogoda	133
Dzień 1. Obserwujemy pogodę	133
Dzień 2. Marcowe zamieszanie	136
Dzień 3. Marcowe niespodzianki	140
Dzień 4. Marcowe ubrania	143
Dzień 5. Pożegnanie zimy	147

Marzec, tydzień 4. Wiosenne przebudzenia.....	150
Dzień 1. W poszukiwaniu wiosny	150
Dzień 2. Oznaki wiosny	155
Dzień 3. Kwitną drzewa i krzewy	159
Dzień 4. Wszystko rośnie	162
Dzień 5. Wiosenne kwiaty	166
Kwiecień, tydzień 1. Wiosenne powroty.....	170
Dzień 1. Witamy ptaki.....	170
Dzień 2. Z wizytą u bocianów.....	176
Dzień 3. Kukiełki i ptasie gniazda	180
Dzień 4. Ptasie domy, ptasie przysmaki.....	183
Dzień 5. W konarach drzew	187
Kwiecień, tydzień 2. Wielkanoc.....	191
Dzień 1. Przysmaki wielkanocne	191
Dzień 2. Pisanki	196
Dzień 3. Stół wielkanocny	200
Dzień 4. Symbole wielkanocne.....	204
Dzień 5. W koszyku wielkanocnym.....	207
Propozycja zabaw i aktywności z użyciem wybranych tablic demonstracyjnych (do wykorzystania według wyboru N.).....	211

Ogólny rozkład materiału

LUTY				
Lp.	Baśnie, bajki i bajeczki	Muzyka wokół nas	Nie jesteśmy sami w kosmosie	Projekt Zawody
1.	W zaczerpniętym świecie baśni, s. 10	Fabryka dźwięków, s. 33	W planetarium, s. 51	s. 73
2.	Śpiąca królewna, s. 16	Zimowe dźwięki, s. 38	Ufo, ufoludki, s. 57	s. 77
3.	Przygody Jasia i Małgosi, s. 20	Przed szkolna orkiestra, s. 42	Potęga gwiazd i planet, s. 62	s. 81
4.	W krainie smoków, s. 24	Zagadki dźwiękowe, s. 45	Rakieta w przestrzeń, s. 66	s. 83
5.	W świecie krasnoludków, s. 28	Muzyczne przygody, s. 48	Co już wiemy o kosmosie, s. 70	s. 87
MARZEC				
Lp.	Zwierzęta dżungli i sawanny	Zwierzęta naszych pól i lasów	Marcowa pogoda	Wiosenne przebudzenia
1.	Wyprawa do Afryki, s. 90	Z wizytą wśród zwierząt, s. 112	Obserwujemy pogodę, s. 133	W poszukiwaniu wiosny, s. 150
2.	Przysmaki małpek, s. 96	Gdzie mieszkają zwierzęta?, s. 118	Marcowe zamieszanie, s. 136	Oznaki wiosny, s. 155
3.	W zoo, s. 100	Jakie zwierzęta można spotkać na polu?, s. 123	Marcowe niespodzianki, s. 140	Kwitną drzewa i krzewy, s. 159
4.	Przygoda małpki i tygrysa, s. 104	Z wizytą u niedźwiedzia, s. 126	Marcowe ubrania, s. 143	Wszystko rośnie, s. 162
5.	Znamy te zwierzęta, s. 108	Jakie jeszcze zwierzę mieszka w lesie?, s. 130	Pożegnanie zimy, s. 147	Wiosenne kwiaty, s. 166
KWIECIEŃ				
Lp.	Wiosenne powroty	Wielkanoc		
1.	Witamy ptaki, s. 170	Przysmaki wielkanocne, s. 191		
2.	Z wizytą u bocianów, s. 176	Pisanki, s. 196		
3.	Kukielki i ptasie gniazda, s. 180	Stół wielkanocny, s. 200		
4.	Ptasie domy, ptasie przysmaki, s. 183	Symbole wielkanocne, s. 204		
5.	W konarach drzew, s. 187	W koszyku wielkanocnym, s. 207		

Drodzy Nauczyciele

Przewodniki z serii *Nowe przygody Olka i Ady* umożliwiają pracę w grupach 4-latków. Zastosowaliśmy w nich wiele rozwiązań mających na celu podniesienie komfortu Państwa pracy.

Na początku każdego z przewodników zamieściliśmy ogólny rozkład materiału, będący także swoistego rodzaju spisem treści. W każdym ze scenariuszy dnia znajdziecie Państwo zarówno propozycje zapisów w dzienniku, jak i punkty z obszarów podstawy programowej – tym samym w jednym miejscu zgromadziliśmy dla Państwa informacje potrzebne przy uzupełnianiu dziennika zajęć. Pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji poszczególnych zabaw oznaczyliśmy wyrazistym kolorem czcionki. To cenne rozwiązanie zwłaszcza dla tych z Państwa, którzy będą korzystać z wybranych zabaw i aktywności proponowanych w scenariuszach. Na końcu przewodnika (s. 211–223) zostały zamieszczone przykładowe scenariusze zajęć, uwzględniające wykorzystanie tablic demonstracyjnych.

Konstruuując poszczególne scenariusze zajęć, Autorki zadbały o wspieranie całościowego rozwoju dziecka, będącego głównym celem wychowania przedszkolnego. Dzielą się one z Państwem wiedzą zdobytą w czasie swojej wieloletniej pracy z dziećmi.

Wychodząc naprzeciw założeniom podstawy programowej i najnowszym badaniom, opisaliśmy w przewodnikach cztery projekty edukacyjne (projekt nr 1 i projekt nr 2 – w cz. 2 przewodnika, projekt nr 3 – w cz. 3 przewodnika, projekt nr 4 – w cz. 4 przewodnika). Jako że część z Państwa nie pracowała dotychczas metodą projektów w opisach, poprowadzimy Państwa „za rękę”. Pokażemy, jak pracować tą metodą i jakie są jej założenia. Zachęcamy do zapoznania się na wstępie z artykułem dr Barbary Bilewicz-Kuźni (s. 7), w którym opisuje ona metodę projektów w kontekście edukacji przedszkolnej.

Począwszy od 1. tygodnia września proponujemy Państwu realizację zestawów ćwiczeń ruchowych. Oddając Państwu niniejszą publikację, wyrażamy wielką nadzieję, że spełni swoje zadanie – pomoże uczynić zajęcia z dziećmi wspaniałą przygodą i zrealizować założenia podstawy programowej.

Zespół autorski i redakcyjny

Metoda projektów w przedszkolu

Pobytek dziecka w przedszkolu ma być czasem przygody poznawczej, eksplorowania świata i badania jego fenomenów, stawiania pytań o sprawy interesujące i szukania na nie odpowiedzi. Wartość takiej edukacji płynie z najnowszych doniesień badawczych, wskazują na to także aktualne dokumenty wyznaczające pracę przedszkola. Nowa podstawa programowa wychowania przedszkolnego (Rozporządzenie z dnia 14 lutego 2017 r.) wyraźnie kładzie nacisk na wspieranie całościowego rozwoju dziecka. Wsparcie to ma umożliwić dziecku gromadzenie doświadczeń pozwalających na odkrywanie własnych możliwości, działanie i odkrywanie sensu tego działania. W związku z takimi priorytetami i potrzebami zmieniają się style myślenia i metody dydaktyczne pracy przedszkola. Odchodzenie od metod tradycyjnych, którym towarzyszą: transmisja wiedzy, pokaz i instrukcja, na rzecz metod aktywnych, w których nauczyciel bardziej organizuje proces gromadzenia nowych doświadczeń i badania, niż przekazuje wiedzę, okazuje się znacznie bardziej korzystne rozwojowo dla dzieci. Metody aktywne, takie jak metoda projektów, zaczynają być w przedszkolu główną metodą pracy.

Czym jest metoda projektów?

Metoda projektów należy do grupy metod aktywizujących o charakterze holistycznym, o szerokim spektrum oddziaływania, czyli wspierających dziecko całościowo, we wszystkich sferach. To metoda związana z działaniem i aktywnym uczestnictwem w niej wszystkich zaangażowanych na każdym etapie realizacji. Sam projekt z definicji jest pogłębionym badaniem, w którym grupa ludzi analizuje problem i wielostronnie go bada, by potem zaprezentować innym swoją wiedzę, swoje umiejętności. Metoda wywodzi się z praktyki rozwiązywania problemów w szkołach zawodowych. Jej głównym popularyzatorem w USA był John Dewey. Jako rozwiązanie metodyczne była znana i praktykowana w Polsce już po II wojnie światowej. Współcześnie publikują na jej temat: Agnieszka Mikina, Bogusława Gołębnik, Krystyna Chałas, Teresa Parczewska, Barbara Bilewicz-Kuźnia, Małgorzata Milczewska. Jako model pracy, który na stałe przyjął się w rzeczywistości przedszkolnej, jest realizowana we Włoszech, w miasteczku i regionie Reggio Emilia. Przedszkola w regionie, jak i samo Centrum Reggio Children (www.reggiochildren.it/centro-internazionale-loris-malaguzzi), stanowią od lat dla całego świata wzór praktycznej realizacji metody projektów i związanego z tym podejścia pedagogicznego.

Filozofia edukacyjna metody

Metoda projektów nie jest jedynie metodą. Poza charakterystycznymi dla niej etapami praktycznymi zawiera szereg praw, które określają jej fenomen. To przede wszystkim podejście, nastawienie nauczyciela do własnej pracy, do dzieci oraz do zasobów osobistych i materialnych przestrzeni, w której są dzieci.

Przyglądając się roli nauczyciela, należy podkreślić, że jest on przede wszystkim organizatorem. Współaranżuje warunki do gromadzenia przez dzieci doświadczeń i budowania wiedzy – nie tylko fizycznej, ale i społecznej. Dorosły wie, że przedszkole, sala i inne przestrzenie są źródłem nowych doświadczeń i uczenia się, dlatego dba o właściwą ich organizację. Wie, że im bogatsze i bardziej przemyślane otoczenie, tym lepiej dla rozwoju dziecka. W metodzie projektów przestrzeń jest bowiem trzecim nauczycielem. Stąd w sali przedszkolnej powinno być dużo (ale nie za dużo) stymulujących, bogatych kącików zainteresowań z materiałami do eksploracji poznawczych, społecznych i twórczych. Środowisko to ma być eksploracyjnie zachęcające do działań i badań. Nowe ośrodki (kąciki), materiały, okazy do badania gromadzi i tworzy się wspólnie. Ich współtwórcami są: dorośli, nauczyciel, rodzice, dziadkowie, pracownicy przedszkola, dorośli społeczno-kulturowego otoczenia przedszkola i wreszcie, a może przede wszystkim, dzieci.

Pracujący metodą projektów kierują się zasadą, że etap przedszkolny to etap budowania wiedzy indywidualnej, okres gromadzenia doświadczeń. Dziecko może w tym okresie jeszcze błędzić, tylko obserwować – jeszcze nie działać, zastanawiać się, nie umieć pytać i od razu

odpowiadać na pytania. Nie od razu jest też badaczem, eksploratorem – może być początkowo tylko obserwatorem. Dorosły z taką wiedzą i empatyczną percepcją jest cierpliwy; wie, że edukacja to proces, nie cel. Organizuje proces uczenia się; wie, że dzieci uczą się same, nie że są nauczone. Nie stawia zatem celów operacyjnych do pojedynczych zajęć projektowych czy jednostkowej aktywności; wie, że procesy gromadzenia doświadczeń wymagają czasu. Projekt też wymaga czasu. Trwa zazwyczaj co najmniej tydzień, a najlepiej od 2 do 3 tygodni. Na każdym etapie cechują nauczyciela duży szacunek i duże zaufanie do możliwości dziecka, postawa słuchająca, rozumiejąca, empatyczna, ale i inspirująca. Taki dorosły wie, że nie on jest głównym źródłem wiedzy. Bardzo szanuje wiedzę osobistą dziecka i wie, że większą wartość, niż przekaz wiedzy, ma wspólne, zespołowe rozwiązywanie problemów i badanie zjawisk oraz poszukiwanie odpowiedzi poprzez sięganie do różnych źródeł wiedzy, np. wiedzy eksperta. Wie też, że nie mniej ważne jest umożliwienie dzieciom dzielenia się zdobytą wiedzą.

Metodyczne procedury metody projektów

Praca metodą projektów obejmuje 3 etapy. Zastanawiając się, nad jakim projektem będziemy pracować, możemy sięgnąć do treści wybranego programu wychowania przedszkolnego, wybrać zagadnienie ogólne, wieloaspektowe i np. zrealizować projekty: strażak, lekarz, las itp., lub wybrać wąskie, sensu stricto badawcze obiekty/tematy (np. chleb, dynia, gleba, minerały itp.). Dobrze jest także podążać za zainteresowaniami dzieci, obserwować je i słuchać, co je interesuje, jakie tematy, problemy, zagadnienia chciałoby bardziej zgłębić. Takimi dość uniwersalnymi dziecięcymi tematami są np. psy, koty, dinozaury, kosmos. Można też skupić się na jakimś ważnym lokalnie czy kulturowo problemie, zagadnieniu zdrowotnym czy związanym z przyrodą. Można także zapytać dzieci, o czym by chciały się czegoś więcej dowiedzieć, czego nauczyć, co je interesuje.

Etap 1. dotyczy zatem wyboru tematu, rozeznania się w tym, jaką dzieci mają o nim wiedzę oraz czego nowego chciałyby się dowiedzieć. Mamy zatem trzy niezbędne elementy etapu 1. Wybór tematu, który musi być ważny z punktu widzenia zainteresowań dzieci, wagi problemu lub treści programowych. Po drugie: należy przekonać się, co dzieci już wiedzą na ten temat. Jest to bardzo ważny element pracy i właściwie punkt wyjścia do dalszych działań. Brak takiego rozeznania powoduje, że z góry zakładamy, że dzieci posiadają określone zasoby wiedzy, których tak naprawdę nie znamy. Wyzwała to u nauczyciela strategię raczej kierowniczą niż konstruktywistyczną. A w założeniu tej ostatniej dziecko ma budować wiedzę na tych podstawach, które już ma, aby tworzyć nowe jej struktury. W praktyce nauczyciel zapyta dzieci, np. przy projekcie lekarz: *Co wiecie na temat pracy lekarza? Kto to jest lekarz? Czym się zajmuje?*; a przy projekcie chleb: *Co wiecie na temat chleba? Co to jest chleb? Jak wygląda chleb? Jakie są chleby?* Warto jest tę dziecięcą wiedzę przedstawić graficznie. W tym celu można przygotować duży arkusz papieru i w formie mapy myśli zanotować odpowiedzi dzieci. Powstaje wtedy tzw. siatka wstępna/siatka wiedzy. Tworząc taką siatkę, nauczyciel może również na niej notować, kto powiedział daną rzecz, np. *Lekarz leczy ludzi* (Krzyś). Innym sposobem jest nagrywanie wypowiedzi dzieci na dyktafon i później prezentowanie ich. Uczy to lepszego precyzowania własnych myśli i zaspokaja potrzebę uznania. Dodatkowo, jest punktem wyjścia do kolejnych działań. Po stworzeniu siatki wiedzy nauczyciel może zachęcić dzieci, by w domu spróbowały się jeszcze czegoś więcej dowiedzieć na dany temat. Gdy dzieci zgłoszą posiadanie nowej wiedzy, nauczyciel doda nowe informacje do opracowanej siatki wiedzy. Tu ważne jest też poinformowanie rodziców, nad jakim tematem obecnie grupa pracuje, i zachęcenie ich do zaangażowania się w różny sposób, np. przyniesienie materiałów edukacyjnych na dany temat, zaproszenie do bycia ekspertem itp.

W pierwszym etapie projektu istotne jest także stworzenie siatki pytań, które mogą być zapisane lub nagrane. Dorosły pyta zatem: *Co chcielibyście o tym wiedzieć więcej? O co chcielibyście zapytać? Co was interesuje w związku z tym tematem?* Na tym etapie można też po-

stawić i zapisać hipotezy dzieci, wynikające z analizy kilku ich pytań. Np. Jeśli dzieci (też dzięki sugestii dorosłego) chciałyby się dowiedzieć, jak się robi chleb, można je zapytać: *A jak myślicie? Czego potrzebujemy do upieczenia chleba? (Zapisujemy odpowiedzi dzieci).* *Kto mógłby nam o tym powiedzieć, pokazać to? Gdzie możemy pójść, kogo zaprosić?* W dalszej kolejności nauczyciel planuje, jaką aktywność zaproponuje dzieciom, by pozwoliła dowiedzieć się więcej o badanym obiekcie, zjawisku, fenomenie.

Etap 2. powinien zawierać więc **działania badawcze** (o różnych charakterze, czasem typowe badanie fizyczne, a czasem badanie zjawiska bardziej od strony społecznej), **wizytę eksperta i/lub wyprawę terenową**. Jeśli temat jest bardziej społeczny, problemy i pytania są rozwiązywane często podczas wyprawy terenowej i/lub wizyty eksperta. Jeśli problem jest badawczy, np. dzieci chcą się dowiedzieć, jaki jest chleb i co w nim jest (mogą badać jego fizyczne właściwości), analizują, badają i rozpatrują temat pod kątem postawionych sobie pytań, z wykorzystaniem narzędzi badawczych i pomiarowych. W tym celu warto założyć w sali kącik badawczy, w którym zgromadzone będą narzędzia i środki do badań, np.: lupy, dyktafon, podkładki do notowania, narzędzia miernicze itp. Poza działaniami w placówce ważne są wyjścia w teren i wycieczki. Jeśli nie ma takiej możliwości, wartościowym doświadczeniem jest spotkanie z ekspertem, który wyjaśni dzieciom interesujące je kwestie lub przygotowuje dla nich pokaz. Podczas takich wyjść lub spotkań poszczególne dzieci otrzymują zadania. Może to być np.: przywitanie eksperta, zadawanie mu pytań, robienie zdjęć, nagrywanie rozmowy na dyktafon, naszkicowanie czegoś, odnalezienie informacji na dany temat, zanotowanie jakiejś informacji, przyjrzenie się czemuś i zdanie z tego relacji itp. Elementy te wykorzystują wartość uczenia się społecznego (od innych ludzi), więc nauczyciel nie jest jedynym źródłem wiedzy; są nim też eksperci. Mogą być nimi rodzice, dziadkowie i pracownicy przedszkola – wszyscy, którzy mogą się podzielić swoją osobistą lub profesjonalną wiedzą. Tego rodzaju sytuacje powodują nie tylko budowanie bliskości poznawczej, intelektualnej, a także zacieśniają więzi społeczne.

W etapie 3. istotną rolę odgrywa **rozmowa podsumowująca** oraz **przygotowanie wydarzenia kulminacyjnego**, by umożliwić dzieciom dzielenie się z innymi swoją wiedzą. Formami autoprezentacji mogą być: przedstawienia, spotkania tematyczne z rodzicami, wystawa prac, giełda przedmiotów, zabawa tematyczna, pokaz dla innych grup itp. W toku pracy metodą projektów nauczyciel dokonuje obserwacji rozwoju dziecka, sporządza notatki, gromadzi wytwory jego aktywności (prace plastyczne, zdjęcia, książeczki, gazetki itp.), a dzieci mogą stworzyć pamiątkową kronikę projektu.

Dlaczego warto realizować projekty w przedszkolu?

- Praca metodą projektów badawczych realizuje w praktyce holistyczną koncepcję edukacji.
- Biorąc udział w projekcie, dziecko uczy się rzeczywistego rozwiązywania problemów i zrozumienia zjawisk, samodzielnego ich zgłębiania.
- Metodyka projektu rozbudza i realizuje dziecięce potrzeby poznawcze (pytania, eksplorowania, eksponowania), wspiera eksplorację świata i jego zjawisk, buduje struktury wiedzy, wspomaga indywidualny rozwój każdego jej uczestnika.
- Udział w projekcie jest uczeniem się w działaniu; nadaje procesowi edukacji przedszkolnej emocjonalny, ważny sens.
- Wykonywanie projektu integruje osoby, grupy i środowiska.
- Praca metodą projektów jest zgodna z wytycznymi nowej podstawy programowej.

Barbara Bilewicz-Kuźnia

Zakład Pedagogiki Przedszkolnej
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

<p>I. Oglądanie książek z baśniami. Wzbogacenie kącika książki o nowe pozycje. Słuchanie piosenki <i>Połykacz bajek</i>. Rozmowa na temat piosenki. Zestaw zabaw ruchowych nr 21.</p>	<p>IV 19 IV 7 I 8</p>
<p>II. 1. <i>Czy kłamstwo się opłaca?</i> – słuchanie opowiadania Barbary Szelągowskiej <i>Królowna Kłamczuszka</i>. Cele: poznawanie wybranych wartości (prawdomówność), rozwijanie umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji. Zabawa z elementem czworakowania – <i>Koty na łowach</i>. 2. <i>Moja ulubiona baśń</i> – malowanie na podkładzie z kaszy manny. Cele: poszerzanie doświadczeń plastycznych dzieci: poznanie nowej techniki, rozwijanie sprawności manualnej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna – <i>Czarownica</i>. Zabawy śnieżkami. Rzucanie do celu samodzielnie określonego przez dzieci.</p>	<p>II 1, II 6, IV 5 I 5 I 7, IV 1, IV 8 I 4, I 5, I 6</p>
<p>III. Zabawa <i>Zgadnij jaka to baśń</i> – rozpoznawanie baśni po ilustracji lub rekwizycie. Zabawy teatralne z wykorzystaniem kukiełek, pacynek, elementów strojów. Zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>Krasnoludki i wielkoludy</i>.</p>	<p>IV 3, IV 9 IV 1 I 5</p>

Cele główne

- poznawanie wybranych wartości (prawdomówność),
- rozwijanie umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji,
- poszerzanie doświadczeń plastycznych dzieci – poznanie nowej techniki,
- rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wyjaśnia znaczenie mówienia prawdy w relacjach międzyludzkich,
- rozpoznaje i nazywa podstawowe emocje,
- wykonuje pracę według instrukcji podanej przez N.,
- maluje na podkładzie z kaszy manny.

Przebieg dnia

I

- Oglądanie książek z baśniami. Wzbogacenie kącika książki o nowe pozycje. **Ilustrowane książki z baśniami (w książce jest jedna baśń – nie zbiory baśni)**. N. układa na stole książki z baśniami. Zwraca uwagę dzieci na ich okładki. Pyta, czy z przedstawionego na okładce obrazka można się domyślić, o czym będzie książka. Prosi o uzasadnienie swoich odpowiedzi. Następnie czyta tytuł baśni. Dzieci zastanawiają się nad jej treścią i nad tym, czy tytuł i okładka mają ze sobą coś wspólnego. Oglądają ilustracje i wypowiadają się na ich temat. Odkładają książki do kącika. N. przypomina o konieczności szanowania książek.
- Słuchanie piosenki *Połykacz bajek* (sł. Danuta Zawadzka, muz. Jerzy Zając, w: „Piosenki dla przedszkolaka 6. Abrakadabra”, Księgarnia Wydawnictwo Skrzat Stanisław Porębski, Kraków 2013, 2018) – w wykonaniu N. lub jej nagrania z płyty CD. Rozmowa na temat piosenki. **Nagranie piosenki *Połykacz bajek*, odtwarzacz CD.**

Je - stem po - ły - ka - czem ba - jek (do ła - kom - stwa się przy - zna - ję!).

Schrupię ty - le o - po - wie - ści, i - le w brzu - chu się po - mie - ści.

Mniam, mniam, mniam, mniam, mniam, mniam. Ja a - pe - tyt wiel - ki mam.

Mniam, mniam, mniam, mniam, mniam, mniam. Ka - żdej ksią - żce ra - dę dam.

Mniam, mniam, mniam, mniam, mniam, mniam. Ja a - pe - tyt wiel - ki mam.

Mniam, mniam, mniam, mniam, mniam, mniam. Ka - żdej ksią - żce ra - dę dam.

I. *Jestem połykaczem bajek
(do łakomstwa się przynaję!).
Schrupię tyle opowieści,
ile w brzuchu się pomieści.*

II. *Na śniadanie zjadam pierwszy
krótki, rymowany wierszyk.
A na obiad księgę starą
(bo jest długa jak makaron!).*

Ref.: *Mniam, mniam, mniam,
mniam, mniam, mniam.
Ja apetyt wielki mam.
Mniam, mniam, mniam,
mniam, mniam, mniam.
Każdej księżce radę dam.*

Ref.: *Mniam, mniam...*

N. zadaje dzieciom pytania dotyczące piosenki.

- *O kim jest ta piosenka?*
- *Kto może zostać połykaczem bajek?*
- *Kogo nazywamy łakomczuchem?*
- *Dlaczego czytamy książki?*

Zestaw zabaw ruchowych nr 21 (do wykorzystania według wyboru N.)

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Krasnoludki i wielkoludy*.

Tamburyn.

N. wystukuje na tamburynie głośny, wolny rytm. Dzieci są wielkoludami. Poruszają się po całej sali w wysokim wspięciu na palcach i z rękami podniesionymi w górę – wykonują duże kroki. Kiedy N. gra cichy, szybki rytm, dzieci są krasnoludkami. Kładą dłonie na kolanach, przykucają i w takiej pozycji poruszają się po sali.

- Zabawa bieżna – *Czarodziejskie różdżki*.
Odtwarzacz CD, dowolne nagranie muzyki tanecznej, wycięte z papieru sylwety kolorowych różdżek (każda różdżka musi mieć swoją parę) – dla każdego dziecka różdżka.
N. wręcza dzieciom sylwety kolorowych czarodziejskich różdżek (każda różdżka musi mieć swoją parę). Przy dźwiękach muzyki różdżki wykonują swój magiczny taniec – czarują. (Dzieci trzymają sylwety różdżek w rękach). W trakcie przerwy w muzyce każda różdżka szuka swojej pary – dzieci podają sobie ręce w parach.
- Zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – *Czarodziejskie pudełko*.
Kartonowe pudło, tkanina lub krepina, mała piłka.
N. ustawia przed dziećmi kartonowe czarodziejskie pudło, wyłożone dowolną tkaniną lub krepiną. Dzieci ustawiają się jedno za drugim w rzędzie. Kolejno wrzucają do pudła piłeczkę (magiczną kulę), mówiąc słowa: *Ram, tam, tam, ja marzenie jedno mam*. Kto trafi do celu, tego marzenie się spełni. Po wykonaniu rzutu dziecko siada skrzyżnię we wskazanym przez N. miejscu.
- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Pantofelek Kopciuszka*.
Odtwarzacz CD, nagranie muzyki w rytmie marsza.
N. włącza muzykę w rytmie marsza. Dzieci poruszają się po sali w rytm melodii. Podczas przerwy w muzyce naśladują zakładanie pantofelka przez Kopciuszka – stają raz na jednej, raz na drugiej nodze.
- Zabawa ruchowa z elementem skoku i podskoku – *Fosa*.
Niebieskie szarfy lub skakanki.
N. układa na podłodze dwie równoległe linie, w odległości ok. 50 cm od siebie. Będą one imitowały fosę. Dzieci przeskakują obunóż przez fosę, żeby dostać się na drugą stronę – do zamku. N. dostosowuje szerokość fosy do możliwości dzieci.

II

Zajęcia 1. Czy kłamstwo się opłaca? – słuchanie opowiadania Barbary Szelągowskiej *Królewna Kłamczuszka*.

- Zabawa na powitanie.
N. wita dzieci, które lubią baśnie; słuchają baśni wieczorem, przed snem; oglądają je w telewizji; chodzą do kina; nie lubią baśni. Dzieci, które czują się powitane, machają rękami do N.
- Słuchanie opowiadania Barbary Szelągowskiej *Królewna Kłamczuszka*.
Książka (s. 42–45) dla każdego dziecka.
Dzieci siadają na dywanie. N. rozdaje im książki i zaprasza do wysłuchania opowiadania. Czytając utwór, prezentuje ilustracje do niego.

Dawno, dawno temu w ogromnym i pięknym zamku mieszkała królewna Kłamczuszka. Lubiła, kiedy wszyscy się nią zajmowali, dlatego też – chcąc zwrócić na siebie uwagę – uskarżała się na przeróżne choroby.

– Ojej, mamusiu, tak się źle czuję. Ała! Ach, jak strasznie boli mnie brzuszek! To na pewno coś poważnego! – zawołała królewna i zalała się rzewnymi łzami.

Przerażona królowa kazała natychmiast wezwać medyków.

– Gdzie boli brzuszek, łaskawa królowo? – zapytał pierwszy.

– Właściwie brzuszek przestał mnie boleć. Za to teraz dokucza mi gardło. Strasznie mnie drapie. Chyba mam chrypkę! – dodała i zakasłała trzy razy.

Drugi medyk zajął do gardła.

– Nic tu nie widzę. Gardło wygląda na zdrowe.

– Ale paluszek naprawdę mnie boli. Jest cały opuchnięty! Nie mogę nim ruszać – westchnęła królewna i wyciągnęła rękę do trzeciego medyka, który bezradnie wzruszył ramionami.

– *Ja tu nic nie widzę... – wyjąkał i pokłonił się królowi.*

Początkowo rodzice bardzo martwili się dolegliwościami swojej ukochanej córeczki. Całymi latami wzywali do niej medyków z najodleglejszych zakątków kraju i świata. Żaden z nich nie dopatrzył się poważniejszej choroby. Nikt nie wiedział, co dziewczynce tak naprawdę dolega. Z czasem, widząc, że królowa tylko udaje, przestali się tym przejmować.

– *Mamusiu, źle się czuję – powiedziała pewnego zimowego dnia księżniczka. – Boli mnie głowa. I gardło też mnie boli. Chyba nie dam rady dzisiaj wstać z łóżka.*

– *Na pewno ci przejdzie, kochanie. Zobacz, jaki piękny dzień – powiedziała królowa, przypuszczając, że córka i tym razem udaje.*

– *Ale ja naprawdę źle się czuję. Nie mam siły wstać. Wszystko mnie boli... Chyba się od kogoś zaraziłam.*

– *Jak się dziś miewa moja kruszynka? – zapytał król, który akurat przyszedł do komnaty królowej.*

– *Jestem chora, tatusiu.*

– *Gdy wstaniesz, wszystko ci minie. Tak jak wczoraj i przedwczoraj...*

– *Chyba nie, tatusiu. Ja wiem, że czasem kłamałam, udając chorą, ale dziś naprawdę źle się czuję – odpowiedziała lekko zachrypniętym głosem.*

Królowa rozsunęła ciężkie zasłony i spojrzała uważnie na rozpalone czoło córki.

– *Chyba naprawdę jesteś chora, córeczko – powiedziała zaniepokojona i kazała wezwać nadwornego medyka.*

Nadworny medyk, wezwany do komnaty księżniczki, od razu zauważył, że dziewczynka niewątpliwie jest chora. Całymi dniami król i królowa czuwali przy łóżku Kłamczuszki. Na szczęście, dzięki odpowiednim medykamentom i troskliwej opiece, dziecko wróciło do zdrowia.

– *Mamusiu! Tatusiu! Jak się cieszę, że mogę wreszcie wstać z łóżka! Obiecuję, że już nigdy nie będę udawać chorej! Przepraszam was za wszystkie moje kłamstwa...*

– *Dobrze, córeczko, że się przyznałaś. I tak sobie pomyślałem, że najlepszym lekarstwem na twoje dolegliwości będzie on! – powiedział król i wyciągnął spod szaty malutkiego szczeniaczka.*

Zachwycona dziewczynka od rana do nocy biegała po komnatach, a tuż za nią rozszczękany Puszek.

– *Miałeś rację, mój mężu. Odkąd Kłamczuszka ma nowego przyjaciela, zniknęły wszystkie jej dolegliwości.*

- Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania i ilustracji w książce.

Książka (s. 42–45) dla każdego dziecka.

N. zadaje pytania:

– *Co bolało królowę?*

– *Czy można okłamywać innych na temat swojego samopoczucia? Dlaczego?*

- Zabawa ruchowa – Przyjaciel.

Trójkąt.

Dzieci poruszają się po sali w rytmie wygrywanym przez N. na trójkącie. Podczas przerwy w grze dobierają się w pary: pierwsze dziecko staje na jednej nodze, a drugie podaje mu swoją dłoń, pomagając tym samym zachować równowagę. Na sygnał N. następuje zmiana ról.

- *Co by było, gdyby wszyscy ludzie kłamali?* – przewidywanie i rozumienie konsekwencji kłamstwa.

Dzieci siedzą w kole. Kolejno odpowiadają na pytanie: *Co by było, gdyby wszyscy ludzie kłamali?* Po wysłuchaniu wszystkich odpowiedzi N. podsumowuje je, podkreślając negatywne konsekwencje kłamstwa. Zachęca do mówienia prawdy.

- *Zgadnij, co czuje?* – zagadki mimiczne i pantomimiczne.

Rysunki buziek wyrażających różne moje.

Dzieci siedzą w kole. Kolejno przedstawiają za pomocą mimiki dowolną emocję. Pozostałe dzieci starają się ją rozpoznać i nazwać. Następnie N. pokazuje kolejno kartoniki z narysowanymi na nich minami. Dzieci rozpoznają i nazywają emocje przedstawione na kartonikach.

- Karta pracy, cz. 2, nr 4.

Dzieci:

- łączą postacie z odpowiednimi przedmiotami,
- wymieniają tytuł baśni, z której pochodzą bohaterowie,
- otaczają pętlą właściwy cień Kota w butach.

- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Koty na łowach*.

Dla każdego dziecka szarfa, tamburyn, trójkąt.

N. wręcza każdemu dziecku szarfę. Dzieci są kotami. Układają szarfy w kształcie kółeczka. Jest to miejsce, w którym polują na kuropatwy. (N. nawiązuje do baśni *Kot w butach*). Na uderzenie w tamburyn koty chodzą na czworakach dookoła szarf w jedną i w drugą stronę – bacznie obserwują otoczenie. Kiedy usłyszą uderzenie w trójkąt, wchodzą do kółeczka i stają na jednej nodze, i obserwują, czy nadchodzi kuropatwa.

Zajęcia 2. Moja ulubiona baśń – malowanie na podkładzie z kaszy manny.

- Przygotowanie materiałów do wykonania pracy plastycznej.

Kasza manna, klej, pędzle, biała kartka z bloku technicznego dla każdego dziecka.

N. omawia sposób wykonania pracy. W pierwszym etapie należy pokryć obficie klejem całą powierzchnię kartki. Na świeżą warstwę kleju należy wysypać kaszę i lekko docisnąć ją dłońmi. Niewielka ilość kaszy może przyklejać się do dłoni, ale kartka nie musi być nią równomiernie pokryta. Nadmiar kaszy, która nie przyklei się do kartki, należy usunąć poprzez delikatne potrząsanie nią. (Tę czynność może wykonać N.). Kartki pozostawiamy do wyschnięcia.

- Rozwiązywanie zagadki.

Dzieci siedzą w kole. N. mówi zagadkę lwony Fabiszewskiej:

*W niej się wszystko zdarzyć może,
w niej kto dobry siłę ma.
w niej księżniczki i rycerze
w niej zaklęcia wróżka zna. (baśń)*

- Rozmowa na temat ulubionych baśni dzieci.

N. pyta dzieci: *Jakie są wasze ulubione baśnie?* Dzieci odpowiadają i uzasadniają swoje odpowiedzi. N. proponuje im wykonanie ilustracji do baśni, która najbardziej im się podoba.

- Zabawa rozwijająca koordynację słuchowo – ruchową *Postacie z bajek*.

Nagranie piosenki *Polykacz bajek* (przewodnik, cz. 3, s. 11), odtwarzacz CD, emblemat dla każdego dziecka w jednym z trzech kolorów: różowy, pomarańczowy, zielony(lub inne według uznania N.), tamburyn.

Dzieci podzielone są na trzy grupy: księżniczki, rycerze, czarodzieje. Każda grupa oznaczona jest emblematami w innym kolorze. Dzieci maszerują po okręgu. Podczas przerwy w muzyce N. gra na tamburynie (inaczej dla każdej grupy):

Dzieci:

miarowe uderzenia

rycerze, wchodzą do środka koła i maszerują

w określonym kierunku, pozostałe dzieci miarowo klaszczą,

tremolo

potrząsanie instrumentem

księżniczki wchodzą do środka i poruszają się płynnymi ruchami, pozostałe dzieci miarowo klaszczą, czarodzieje wchodzą do środka koła, wykonują ruchy naśladujące skradanie się, pozostałe dzieci miarowo klaszczą.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna – *Czarownica*.

Szarfa.

N. wyznacza teren do zabawy, wskazując linie – startu i mety. Wybiera jedno dziecko, które będzie czarownicą. Oznacza je szarfą. Czarownica staje z boku, mniej więcej w połowie miejsca wyznaczonego do zabawy. Pozostałe dzieci stają w szeregu na linii startu – tu jest las. Na sygnał N. muszą jak najszybciej przebiec na linię mety, czyli wrócić do swojego domu. Przejścia pilnuje zła czarownica. Kogo czarownica dotknie, ten zostanie złapany. Czarownica zamyka go w swoim domu – dzieci stają z boku i obserwują wspólnie z N. dalszy przebieg zabawy. Zabawa trwa do czasu, aż czarownica złapie większość dzieci. W czasie zabawy należy zmieniać dziecko pełniące rolę czarownicy.

- Zabawy śnieżkami. Rzucanie do celu samodzielnie określonego przez dzieci. Dzieci lepia śnieżki. Samodzielnie organizują sobie zabawy w rzucanie nimi do celu. Może to być cel wybrany dla całej grupy lub też cel wspólny tylko dla dwójki dzieci. N. zwraca uwagę na bezpieczeństwo obowiązujące podczas zabaw śnieżkami.

III

- Zabawa *Zgadnij, jaka to baśń* – rozpoznawanie baśni po ilustracji lub rekwizycie.

Ilustracje do baśni lub rekwizyty (np.: jabłko, czerwona czapeczka, łupina orzeszka, pudełko po zapałkach), pudełko tekturowe, odtwarzacz CD, dowolne nagranie muzyki w żywym tempie.

Dzieci siedzą w kole. N. pokazuje im pudełko, w którym są ukryte różne rekwizyty z baśni lub ilustracje do nich. Prosi dzieci, aby pomogły mu je uporządkować. N. włącza nagranie muzyki. Pudełko krąży po obwodzie koła, przekazywane przez dzieci z rąk do rąk. Podczas przerwy w muzyce dziecko, które trzyma pudełko w rękach, wyjmuje z niego dowolny rekwizyt lub ilustrację do baśni. Podaje tytuł baśni, z której pochodzi rekwizyt lub ilustracja.

- Zabawy teatralne z wykorzystaniem kukiełek, pacynek, elementów strojów.

Kukiełki, pacynki, elementy strojów z różnych baśni, np.: czapki, opaski na głowę, peleryny, korony.

N. pomaga dzieciom ustalić zasady zabawy, np. podział na aktorów i widownię, nieprzeszkadzanie aktorom podczas ich występu. Następnie dzieci odgrywają różne scenki z baśni, wykorzystując np.: kukiełki, pacynki, elementy strojów. N. zwraca uwagę na wyraźną wymowę i odpowiednią modulację głosu.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Krasnoludki i wielkoludy* (przewodnik cz. 3, s. 11)

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

<p>I. Składanie z części obrazka, przedstawiającego scenę z baśni <i>Śpiąca królewna</i>. <i>Korona dla królowej</i> – rysowanie patyczkiem na plastelinie. Zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – <i>Czarodziejskie pudełko</i>.</p>	<p>IV 9, IV 12 IV 1, IV 3 I 8</p>
<p>II. 1. <i>W krainie baśni</i> – rozwiązywanie zagadek, inspirowane wierszem Iwony Fabiszewskiej <i>Bajek czar</i>. Cele: rozwijanie logicznego myślenia, rozwijanie umiejętności skupiania i utrzymywania uwagi na określonym zadaniu. 2. Zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>Magiczne sztuczki</i>. Zajęcia umuzykalniające przy piosence <i>Połykacz bajek</i>. Cele: poznanie melodii i tekstu nowej piosenki, rozwijanie szybkiej reakcji na ustalone sygnały. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>Królewna i księżę</i>. Zabawa ruchowa – <i>Kulig</i>.</p>	<p>IV 3, IV 5 I 5 IV 7 I 4, I 5</p>
<p>III. Otaczanie pętlą sylwety księcia, o którym marzy królewna. Rysowanie po śladzie drogi księcia do zamku. Zabawy swobodne w wybranych kącikach zainteresowań. Zabawa bieżna – <i>Czarodziejskie różdżki</i>.</p>	<p>I 7, IV 3 III 5, II 7, III 8 I 5</p>

Cele główne

- rozwijanie logicznego myślenia,
- rozwijanie umiejętności skupiania i utrzymywania uwagi na określonym zadaniu,
- poznanie melodii i tekstu nowej piosenki,
- rozwijanie szybkiej reakcji na ustalone sygnały.

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozwiązuje zagadki, dostrzega nieprawdziwe fakty w utworze, podaje prawidłowe tytuły baśni,
- uważnie śledzi opowieść N., wskazuje w niej błędy,
- śpiewa piosenkę,
- reaguje odpowiednim ruchem na podane sygnały.

Przebieg dnia

I

I Tablica 16 – Propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 3, s. 211).

- Składanie z części obrazka, przedstawiającego scenę z baśni *Śpiąca królewna*.
Koperty, pocięte na części obrazki przedstawiające wybrane sceny z baśni Śpiąca królewna.
N. wręcza dziecku kopertę z pociętym na części obrazkiem przedstawiającym wybraną scenę z baśni *Śpiąca królewna*. Dziecko układa go w całość. Rozpoznaje tytuł baśni. Opowiada o przedstawionej na obrazku scenie.

- ! Liczba części, na którą zostanie pocięty obrazek, zależy od umiejętności dzieci. Jeśli dzieci nie znają baśni, N. ją im opowiada.

- *Korona dla królowny* – rysowanie patyczkiem na plastelinie.
Dla każdego dziecka kartka z narysowaną koroną, plastelina, patyczki (bez ostrej końcówki). N. układa przed każdym dzieckiem kartkę z narysowaną koroną. Pyta, kto nosi koronę. Prosi, aby dzieci wymieniły tytuły baśni, w których występowały królowny, np. *Królowna żabka*, *O królowie Śnieżce i siedmiu krasnoludkach*. Następnie dzieci ozdabiają koronę, wykorzystując plastelinę. Patyczkiem rysują na plastelinie wzory (o ile chcą).
- Zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – *Czarodziejskie pudełko* (przewodnik, cz. 3, s. 12).

II

Zajęcie 1. W krainie baśni – rozwiązywanie zagadek, inspirowane wierszem Iwony Fabiszewskiej *Bajek czar*.

- Zabawa na powitanie.
N. zaprasza dzieci w podróż latającym dywanem. Dzieci siadają w siadzie skrzyżnym, ręce opierają na podłodze, po obu stronach ciała, i rozpoczynają lot. *Wznoszą się w górę*, wymawiając na wydechu głoskę: *szszszsz*. Podczas lotu przechylają ciało raz w jedną, raz w drugą stronę. Lądują w baśniowej krainie.
- Słuchanie wiersza Iwony Fabiszewskiej *Bajek czar*.

*Gdy smutno ci będzie i źle,
to otwórz książkę z bajkami.
Zobaczysz, jak magii czar
rozbłyśnie ci przed oczami.
Tu wszystko będzie możliwe,
tu dobro zwycięży ze złem,*

*tu kamień zmieni się w złoto,
tu myszka zostanie psem.
Więc śmiało, mój przyjacielu,
przez wrota bajkowe przejdź.
Niech spełnią się twoje marzenia.
Nie czekaj już dłużej – wejdź.*

- Rozmowa na temat wiersza.
N. zadaje pytania:
  - *Kiedy warto otworzyć książkę z bajkami?*
  - *Jakie rzeczy mogą zdarzyć się w bajce?*
  - *Dlaczego warto przejść przez bajkowe wrota?*
- Rozwiązywanie zagadek Iwony Fabiszewskiej – odgadywanie tytułów baśni.
Po jednej ilustracji z baśni: *Śpiąca królowna*, *Czerwony Kapturek*, *Calineczka*, *Kopciuszek*, *Królowna Śnieżka*.
N. mówi dzieciom zagadki. Dzieci odgadują do jakiej baśni ma wrócić bohater. Wskazują odpowiednią ilustrację.

*Sto lat całe spała,
bo mamy się nie posłuchała.
(Śpiąca królowna)*

*W łupince z orzecha spała,
zła ropucha ją porwała.
(Calineczka)*

*Czerwona czapeczka na głowie,
smakołyków w koszu kilka.
Gdy szła przez las do babci,
spotkała złego wilka.
(Czerwony Kapturek)*

*Wybiegła z balu, gdy północ wybiła.
Z pośpiechu na schodach bucik zgubiła.
(Kopciuszek)*

*Zła macocha z zamku
wygnać ją kazała.
Potem zatrutym jabłkiem
poczęstować ją chciała.
(Królowna Śnieżka)*

- Słuchanie fragmentów baśni. Rozpoznawanie nieprawdziwych informacji. N. opowiada fragmenty baśni. Zmienia w niej fakty i bohaterów. Dzieci odgadują, co w nich nie pasuje. Podnoszą do góry rękę, kiedy usłyszą fałszywe informacje. Np.:

Była sobie raz śliczna dziewczynka. Razem z rodzicami mieszkała w domu blisko lasu. Na głowie nosiła zieloną czapkę, którą dostała od swojego dziadka. Nie chciała zakładać żadnej innej, więc wszyscy nazywali ją Zielonym Kapturem. Pewnego dnia mama poprosiła dziewczynkę, aby poszła zrobić zakupy dziadkowi. Zielony Kapturek wziął swój plecak i poszedł do sklepu. Na leśnej ścieżce spotkał zająca (...).

N. może kontynuować tę opowieść lub ją zakończyć. Jeśli dzieci są zainteresowane, może również opowiedzieć inną baśń (np. *Śpiąca królewna*), zmieniając w niej istotne fakty.

- Poprawianie błędnie podanych tytułów baśni. Dzieci siedzą w kole. N. opowiada o tym, że chochlik pozamieniał tytuły baśni i ich bohaterowie nie mogą do nich wrócić. Wymienia tytuły, a dzieci dokonują korekty. Przykłady tytułów: *O królownie Śnieżce i siedmiu smokach*, *O rybaku i dobrej rybce*, *O kocie w kapeluszu*, *O królownie zaklętej w smoka*, *Piękna i dwa króliki*.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Magiczne sztuczki*.

Bębenek.

Dzieci poruszają się zgodnie z rytmem granym przez N. na bębnie. Podczas przerwy w muzyce i zaklęcie: *Kubraczek, czapeczka, pas – w figurki zmieniam was*, dzieci zatrzymują się w miejscu i przybierają dowolną pozę – tworzą figurki. Stoją nieruchomo do czasu, aż N. zacznie ponownie grać na bębnie.

Zajęcia 2. Zajęcia umuzykalniające przy piosence *Polykacz bajek* (przewodnik, cz. 3, s. 11).

- Instrumentacja piosenki *Polykacz bajek*.

Dla każdego dziecka jeden z instrumentów: bębenek, marakasy, kastaniety, drewnianka, tamburyn, nagranie piosenki *Polykacz bajek*, odtwarzacz CD.

I. *Jestem polykaczem bajek
(do łakomstwa się przyznaję!).
Schrupię tyle opowieści,
ile w brzuchu się pomieści.*

Ref.: *Mniam, mniam, mniam,
mniam, mniam, mniam.
Ja apetyt wielki mam.
Mniam, mniam, mniam,
mniam, mniam, mniam.
Każdej księżce radę dam.*

II. *Na śniadanie zjadam pierwszy
krótki, rymowany wierszyk.
A na obiad księgę starą
(bo jest długa jak makaron!).*

Ref.:

Instrumenty:

bębenek w rytmie półnut,
marakas w rytmie ćwierćnut,
bębenek w rytmie półnut,
marakas w rytmie ćwierćnut,

kastaniety w rytmie ćwierćnut,
drewnianka w rytmie ćwierćnut,
potrząsanie tamburynem,
kastaniety w rytmie ćwierćnut,
drewnianka w rytmie ćwierćnut,
potrząsanie tamburynem,

bębenek w rytmie półnut,
marakasy w rytmie ćwierćnut,
bębenek w rytmie półnut,
marakasy w rytmie ćwierćnut,

jak wyżej.

- Ćwiczenie oddechowe – *Śmiech to zdrowie*.

Bębenek.

Dzieci maszerują w rytmie wystukiwanym na bębnie, w dowolnych kierunkach sali.

Na hasło:

Śmieją się czarodzieje

Dzieci:

nabierają powietrze nosem, następnie wypuszczają je ustami na sylabach ho, ho, ho,

Śmieją się księżniczki

nabierają powietrze nosem, następnie wypuszczają je ustami na sylabach hi, hi, hi,

Śmieją się krasnoludki

nabierają powietrze nosem, następnie wypuszczają je ustami na sylabach he, he, he.

- Zabawa *Na balu* – reagowanie na przerwę w muzyce.

Nagranie piosenki *Polykacz bajek* (przewodnik, cz. 3, s. 11), odtwarzacz CD, piłka.

Dzieci dobierają się w pary. Tańczą w rytmie muzyki wybranej przez N. Jedno dziecko tańczy, trzymając w rękach piłkę. Podczas przerwy w muzyce wybiera dziecko z dowolnej pary, przekazuje mu piłkę i zajmuje jego miejsce. Zabawę powtarzamy.

- Ćwiczenie wyobraźni i koordynacji słuchowo-ruchowej – *Masażyk*.

Dzieci zajmują miejsca na okręgu, jedno za drugim, blisko siebie. Wykonują masażyk na plecach dziecka, które stoi przed nimi, zgodnie z instrukcjami N. N. mówi wierszyk i instrukcje dla dzieci:

Jestem małym ludkiem,

Dzieci:

delikatnie szczypią plecy dziecka, które stoi przed nimi,

bajkowym krasnoludkiem,

szybko przesuwają rozwarłe dłonie w dół, przesuwają palce po plecach od dołu do

krasnoludek wspina się po skale,

góry,

krasnoludek pływa wspaniale,

wykonują ruchy koliste całymi dłońmi,

krasnoludek szybko biega,

uderzają delikatnie palcami po całych plecach,

krasnoludek podskakuje aż do nieba,

delikatnie uderzają pięściami po górnej

krasnoludek wczesnie kładzie się spać,

części pleców,

żeby ze słońcem wczesnie rano wstać.

łagodnie głaszczą,

delikatnie stukają opuszkami palców.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Królowna i księżę*.

Gwizdek.

N. wyznacza teren do zabawy. Dzieci biegają w różnych kierunkach. Na sygnał N., np. gwizdek, dobierają się w pary: królowna staje z księciem. Jeśli nie ma równej liczby chłopców i dziewczynek, dzieci bez pary tworzą jedno koło.

- Zabawa ruchowa – *Kulig*.

Dwie szarfy.

Dzieci dobierają się w pary, stają jedno za drugim i podają sobie ręce. Tworzą sanie. Jedną parę N. oznacza szarfami. To para, która będzie prowadziła kulig. Sanie jeżdżą po ogrodzie w różnych kierunkach. Na hasło: *Zbiórka zaprzęgów*, ustawiają się za parą oznaczoną szarfami, czyli pierwszymi saniami w kuligu. Na hasło: *Kulig*, sanie ruszają i poruszają się po ogrodzie – jedno sanie za drugim.

III

- Karta pracy, cz. 2 nr 3.
Dzieci:
  - patrzą na obrazek księcia, o którym marzy królewna,
  - wśród pozostałych obrazków, odszukują taki sam obrazek,
  - rysują po śladzie szarej pętli wokół niego,
  - rysują po śladzie drogi księcia do zamku.
- Zabawy swobodne w wybranych kąciakach zainteresowań.
- Zabawa bieżna – *Czarodziejskie różdżki* (przewodnik, cz. 3, s. 12).

Luży, tydzień 1

Dzień 3

Baśnie, bajki, bajeczki

Przygody Jasia i Małgosi

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Rozwiązywanie zagadki. Kolorowanie rysunków przedstawiających sceny z baśni <i>Jaś i Małgosia</i> . Odrysowywanie i wycinanie figur geometrycznych. Przygotowanie pomocy do zajęć. Utrwalenie refrenu piosenki i nauka zwrotek piosenki <i>Polykacz bajek</i> . Zabawa ruchowa z elementem skoku i podskoku – <i>Fosa</i> .	I 7, IV 5 I 7, IV 12 IV 7 I 5
II. 1.	<i>W magicznym świecie figur</i> – zajęcie matematyczne. Cele: dostrzeganie w otoczeniu przedmiotów o różnych kształtach, układanie kompozycji z figur geometrycznych.	IV 12
2.	Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 11. Cele: rozwijanie sprawności ruchowej, kształtowanie prawidłowej postawy. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa ćwicząca refleks i spostrzegawczość – <i>Znajdź swoje drzewo</i> . Zabawy na śniegu. Usypywanie zaspy i przeskakiwanie przez nią.	I 8, I 9 I 4, I 5, I 6
III.	Kolorowanie rysunku. Dokańczanie rytmu wg. wzoru (rytmu). Zabawa dydaktyczna <i>Liczenie pierników</i> . Utrwalanie przeliczania w zakresie 4. Zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>W krainie bajek</i> .	I 7, IV 12 IV 15 I 5

Cele główne

- dostrzeganie w otoczeniu przedmiotów o różnych kształtach,
- układanie kompozycji z figur geometrycznych,
- kształtowanie prawidłowej postawy,
- rozwijanie sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wskazuje na sylwecie drzewa kartoniki w kształcie prostokąta, koła,
- układa z klocków lub z kartoników sylwetę drzewa i domek Baby-Jagi,
- przyjmuje prawidłową postawę,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Rozwiązywanie zagadki. Kolorowanie rysunków przedstawiających sceny z baśni *Jaś i Małgosia*.

Rysunki przedstawiające sceny z baśni *Jaś i Małgosia*, kredki.

N. mówi dzieciom zagadkę Iwony Fabiszewskiej:

*W tej bajce brat i siostrzyczka
zjedli z dachu chatki
słodkiego pierniczka.
Baba Jaga ich złapała,
chłopca w piecu upiec chciała. (Jaś i Małgosia)*

Rozdaje rysunki przedstawiające sceny z baśni. Dzieci je kolorują. Po zakończeniu zadania siadają w kole. Układają pokolorowane rysunki przed sobą. N. opowiada dzieciom baśń *Jaś i Małgosia*. Dziecko, które rozpoznaje w treści baśni fragment odpowiadający scenie przedstawionej na jego rysunku, podnosi go do góry.

- Odrysowywanie i wycinanie figur geometrycznych. Przygotowanie pomocy do zajęć. Kolorowe kartki ksero, szablony: koła, trójkąta, prostokąta, o wymiarach np. 6 cm x 1 cm, koperty z narysowanymi na nich oznaczeniami figur: koło, prostokąt, trójkąt. N. zachęca dzieci do przygotowania pomocy do dzisiejszych zajęć. Układa na stole szablony figur geometrycznych. Dzieci odrysowują je na kolorowych kartkach (każde dziecko powinno przygotować 4 prostokąty i 3 koła w różnych kolorach), a następnie wycinają. Segregują figury według kształtów i wkładają do odpowiednio oznaczonych kopert.
- Utrwalenie refrenu piosenki i nauka zwrotek piosenki *Połykacz bajek* (przewodnik, cz. 3, s. 11).
- Zabawa ruchowa z elementem skoku i podskoku – *Fosa* (przewodnik, cz. 3, s. 12).

II

Zajęcia 1. W magicznym świecie figur – zajęcia matematyczne.

- Zabawa na powitanie. Dzieci siedzą w kole. Witają się z N. i innymi dziećmi, wypowiadając sylabami słowa *Dzień dobry*, z jednoczesnym wykonywaniem określonych ruchów: *Dzień* – dzieci klaszczą w dłonie, *do* – dzieci uderzają obiema dłońmi o podłogę, *-bry* – klaszczą nad głowami.
- *Magiczny świat figur* – zagadki dotykowe.

Moneta, np. o nominale 5 zł, talerzyk papierowy, klocki: w kształcie prostokąta i trójkąta, krążek gimnastyczny, trójkąt (instrument), wycięte z papieru kartoniki w kształcie trójkąta, koła i prostokąta.

Dzieci siedzą w kole. N. układa na stoliku monetę, talerzyk, klocki: w kształcie prostokąta i trójkąta, krążek gimnastyczny, trójkąt (instrument), wycięte z papieru kartoniki w kształcie trójkąta, koła i prostokąta. Dzieci kolejno podchodzą do N., zamykają oczy i obrysowują palcem kontury przedmiotu lub dotykają jednego z przedmiotów ułożonych na stoliku (N. wybiera przedmiot). Następnie otwierają oczy i wskazują kartonik, który przedstawia figurę geometryczną o takim samym kształcie jak obrysowywany lub dotykany przedmiot.

- Drzewko z figur geometrycznych – nawiązanie do baśni *Jaś i Małgosia*. Wycięte przez dzieci w pierwszej części dnia figury geometryczne – cztery prostokąty, np. o wymiarach 6 cm x 1 cm i trzy koła – dla każdego dziecka, koperty, klocki: w kształcie prostokąta i w kształcie koła (dla N.), biała kartka dla każdego dziecka.

N. nawiązuje do baśni *Jaś i Małgosia* i mówi: *Pamiętacie baśń o Jasiu i Małgosi? Jaś i Małgosia zabłądzili w ciemnym lesie. Po całym dniu zbierania gałązek na opał zasnęli pod drzewem.*

N. rozdaje koperty z kartonikami w kształcie figur geometrycznych. Dzieci układają z nich na białych kartkach sylwety drzewa. Po wykonaniu zadania przez wszystkie dzieci N. podnosi do góry klocek w kształcie prostokąta. Pyta, ile figur w takim samym kształcie znajduje się na ułożonej przez dzieci sylwecie drzewa. Dzieci liczą, pokazują wynik na palcach. Takie samo zadanie wykonują z kartonikami w kształcie koła. N. proponuje, aby dzieci wstały, obejrzały sylwety drzew wykonane przez inne dzieci i je porównały ze swoją sylwetą drzewa. Po zakończeniu zadania dzieci dzielą się swoimi wrażeniami i wkładają kartoniki z figurami do kopert.

- Układanie domu Baby-Jagi z kartoników w kształcie figur geometrycznych.
Kartoniki w kształcie figur geometrycznych (ewentualnie drewniane klocki lub mozaika geometryczna), biała kartka dla każdego dziecka.

N. rozdaje koperty z kartonikami w kształcie figur geometrycznych. (Dzieci mogą wykonać to zadanie również za pomocą klocków lub mozaiki geometrycznej). Dzieci układają z nich na białych kartkach dom Baby-Jagi. Następnie oglądają wzajemnie swoje dzieła. Wybierają dom Baby-Jagi, który ich zdaniem jest najbardziej podobny do tego z baśni.

- Zabawa ruchowa – *Drzewo w kole*.
Skakanka dla każdego dziecka, tamburyn.
Dzieci poruszają się po całej sali w jednym kierunku, w rytmie granym przez N. na tamburynie. W rękach trzymają złożone skakanki. Podczas przerwy w grze przystają i układają ze skakanek dookoła siebie koło.

Zamiast skakanek do zabawy można wykorzystać szarfy.

Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 11.

Dla każdego dziecka podwójna kartka z gazety, tamburyn, kosz lub pudełko.

- Wprowadzenie.
Dzieci układają gazety na podłodze. Przy dźwiękach tamburynu biegają między nimi. W trakcie przerwy w grze siadają skrzyżnie na najbliższej gazecie. Prostują plecy, a dłonie układają na kolanach.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Krasnoludki na krze*.
Dzieci układają gazety na podłodze. Przy dźwiękach tamburyna biegają między gazetami. Podczas przerwy w grze siadają skrzyżnie na najbliższej gazecie. Prostują plecy, a dłonie układają na kolanach.
- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Krasnoludki pod dachem*.
Dzieci stoją w lekkim rozkroku. Gazety trzymają oburącz. Na hasło N. – uderzenie w tamburyn – wspinają się na palce i unoszą złożone gazety nad głowami. Przez chwilę pozostają w takiej pozycji. Na kolejny sygnał – dwa uderzenia w tamburyn – układają gazety na podłodze i wykonują tuż za nimi siad klęczny.
- Ćwiczenie mięśni grzbietu – *Ukłony*.
Dzieci znajdują się w pozycji końcowej z poprzedniego ćwiczenia: siad klęczny, gazeta ułożona przed dzieckiem na podłodze. Na sygnał N. dzieci układają dłonie na gazetach. Odsuwają i przysuwają gazety, nie unosząc się z pięt.
- Ćwiczenia tułowia – skłony boczne – *Mierzymy czas*.
Dzieci stoją w rozkroku. Gazety trzymają w prawej ręce. Na sygnał N. wykonują skłon tułowia w prawo i dotykają podłogi końcem gazety. Nie odrywają stóp od podłogi. Przez chwilę pozostają w takiej pozycji, a następnie wykonują wyprost i powtarzają to samo ćwiczenie w drugą stronę.

- Zabawa ruchowa z elementem skoku i podskoku – *Przeszkoda*.
Dzieci układają gazety na podłodze. N. gra na tamburynie rytm do biegu – dzieci biegają dookoła swoich gazet. Podczas przerwy w grze wskakują obunóż na gazety.
- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Rytmy krasnoludków*.
Dzieci stoją w lekkim rozkroku. Gazety układają przed sobą. N. wygrywa na tamburynie prosty rytm. Dzieci powtarzają go, tupiąc jedną nogą o gazetę. Ćwiczenie powtarzamy kilka razy, naprzemiennie: jedną nogą i drugą nogą.
- Zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – *Krasnoludki lepią śnieżki*.
Dzieci maszerują po obwodzie koła. Ugniatają gazetę rękami tak, aby powstała kulka. Następnie zatrzymują się. Stojąc w miejscu, podrzucają i łapią kulki.
- Ćwiczenie uspokajające.
Dzieci leżą na plecach. Układają kulkę z gazety na brzuchu. Oddychają rytmicznie i obserwują, jak kulka podnosi się i opada.
- Zakończenie zajęć.
Dzieci stoją w kole. Kulkę z gazety trzymają w jednej ręce. N. ustawia w środku koła kosz lub pudełko. Dzieci kolejno wrzucają kulkę do kosza. Następnie kłaniają się sobie, dziękując za wspólne zabawy.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa ćwicząca refleks i spostrzegawczość – *Znajdź swoje drzewo*.
Gwizdek.
N. wyznacza teren zabawy. Dzieci biegają w różnych kierunkach. Na sygnał N. – gwizdek – biegną do najbliższego drzewa i stoją przy nim, plecami dotykając pnia. Przy jednym drzewie może stanąć maksymalnie troje dzieci. (Jeśli w ogrodzie nie ma drzew, do zabawy można wykorzystać spręży terenowe).
- Zabawy na śniegu. Usypywanie zasy i przeskakiwanie przez nią.
Dzieci wspólnie z N. budują ze śniegu niewielką zaspę. Następnie ustawiają się w rzędzie i kolejno przeskakują przez nią.

III

- Karta pracy, cz. 2, nr 5.
Dzieci:
  - kolorują rysunek,
  - nazywają obrazki,
  - odszukują wśród naklejek brakujące obrazki,
  - nakleją je w pustym polu, według wzoru (rytmu).
- Zabawa dydaktyczna – *Liczenie pierników*. Utrwalanie przeliczania w zakresie 4.
Kartoniki z kropkami od 1 do 4 – dla każdego dziecka jeden kartonik, kartki z narysowanymi na nich piernikami (od 1 do 4), odtwarzacz CD, dowolne nagranie muzyki do marszu.
Dzieci losują kartoniki z kropkami. N. umieszcza w różnych miejscach sali kartki, na których jest narysowana różna liczba pierników (od 1 do 4), tak aby były one widoczne dla dzieci. Dzieci maszerują w rytm muzyki. Podczas przerwy w muzyce szukają takiej kartki, na której liczba pierników jest taka sama jak liczba kropek na ich kartonikach. Ustawiają się przed nią. Podczas powtórzenia zabawy dzieci zamieniają się kartonikami.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *W krainie bajek*.
Dla każdego dziecka: szarfa w jednym z czterech kolorów, po jednej karteczce w kolorach szarf, nagranie piosenki *Połykacz bajek* (przewodnik, cz. 3, s. 11), odtwarzacz CD.
Dzieci są podzielone na grupy: krasnoludki, elfy, damy dworu, królewicze (w każdej grupie jest taka sama liczba dzieci). Każda grupa jest oznaczona szarfami w innym kolorze. N. ma rozłożone przed sobą karteczki w kolorach odpowiadających kolorom szarf.

Dzieci maszerują po okręgu, w rytmie piosenki. N. unosi karteczkę w wybranym przez siebie kolorze i klaszcze dwa razy (trzy razy lub cztery razy). Dzieci, które mają szarfy we wskazanym kolorze, wchodzą do środka koła i tworzą: pary, trójki, czwórki, zgodnie z tym, ile razy N. klasnął. Podają sobie ręce i obracają się w małych kołach. Po chwili N. ponownie włącza nagranie piosenki i dzieci maszerują po okręgu.

Luty, tydzień 1

Dzień 4

Baśnie, bajki, bajeczki

W krainie smoków

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Oglądanie obrazków przedstawiających smoki. Porównywanie wyglądu smoków. Ćwiczenie ortofoniczne – <i>Różne odgłosy</i> . Zabawa bieżna – <i>Czarodziejskie różdżki</i> .	IV 3, IV 9, IV 11 IV 2 I 5
II. 1.	<i>Poznajemy Smoka Wawelskiego</i> – słuchanie wiersza Artura Oppmana <i>Krakowiaczek Skuba</i> . Cele: rozwijanie umiejętności uważnego słuchania tekstu, układanie obrazków według kolejności zdarzeń. Zabawa ruchowa – <i>Idzie smok</i> .	IV 5, IV 9 I 5
2.	<i>Smok ziejący ogniem</i> – zajęcie plastyczne. Cele: doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji, rozwijanie sprawności manualnej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa – <i>Ogon smoka</i> . Wydeptywanie ścieżki na śniegu. Uważne chodzenie po niej stopa za stopą. Rozpoznawanie i nazywanie brakującej zabawki.	I 7, II 1, IV 1 I 4, I 5, I 6
III.	<i>Kogo porwał smok?</i> – rozpoznawanie i nazywanie brakującej zabawki. <i>Oddech smoka</i> – wykonanie małych kuleczek z krepiny, wydmuchiwanie kuleczek z miseczki. Zabawa w kole – <i>Jestem królem</i> .	IV 11 I 9 I 5, IV 7

Cele główne

- rozwijanie umiejętności uważnego słuchania tekstu,
- układanie obrazków według kolejności zdarzeń,
- doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji,
- rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- poprawnie formułuje odpowiedzi na pytania związane z treścią utworu,
- układa obrazki według kolejności zdarzeń przedstawionych w utworze,
- rozpoznaje i nazywa emocje,
- wykonuje pracę plastyczną według instrukcji.

Przebieg dnia

I

- Oglądanie obrazków przedstawiających smoki. Porównywanie wyglądu smoków. **Książki lub inne publikacje, w których znajdują się obrazki przedstawiające smoki.** Dzieci oglądają obrazki przedstawiające smoki. Porównują i opisują ich wygląd. Zastanawiają się, który ze smoków jest dobry, a który zły. Uzasadniają swoje zdanie.

Smok w baśniach i legendach najczęściej symbolizuje zło. Przedstawiany jest jako duży, latający gad z jedną głową lub z kilkanaście głowami. Potrafi ziać ogniem. Najbardziej znanymi smokami z polskiej literatury są bazyliżek, który zabijał wzrokiem, i Smok Wawelski, który mieszkał w Smoczey Jamie w Krakowie. O dobrych smokach często mówiono w Chinach. Sprzyjały one ludziom i przynosiły im szczęście.

- Ćwiczenie ortofoniczne – *Różne odgłosy*.
N. zwraca się do dzieci: *Wyruszamy na wycieczkę do krainy bajek.*

Marakas.

Dzieci maszerują w dowolnych kierunkach, w rytmie wystukiwanym na marakasie.

*O! Pod liściem paproci mieszkają
krasnoludki. Właśnie sprzątają swój domek.*

*W oddali widzimy muzykantów.
Grają na trąbkach i bębenkach.
Za chwilę spotkamy smoka.
Jest bardzo groźny i głośno syczy.
Mijamy wielkoluda, który stawia
wielkie kroki i głośno tupie.*

Dzieci:
zatrzymują się powtarzając rytmicznie:
szur, szur, szur; szuru-buru – równocześnie
pocierając dłonią o dłoń, ponownie
maszerują,
zatrzymują się i powtarzają: tra-ta-ta;
bum, bumk bum,
naśladują syk smoka: sssssss,

tupią i wypowiadają słowo: tup tup tup.

- Zabawa bieżna – *Czarodziejskie różdżki* (przewodnik, cz. 3, s. 12).

II

Zajęcia 1. *Poznajemy Smoka Wawelskiego* – słuchanie wiersza Artura Oppmana *Krakowiaczek Skuba*.

- Zabawa na powitanie.

Odtwarzacz CD, nagranie spokojnej muzyki.

N. włącza nagranie spokojnej muzyki. Dzieci siedzą w kole. Wybrana przez N. osoba wstaje – jest głową smoka. Dotyka delikatnie głowy drugiej osoby, która również wstaje – jest częścią ogona smoka. Drugie dziecko dotyka trzeciego, trzecie – czwartego itd. Dzieci podają sobie ręce. Wspólnie tworzą ogon smoka, który wygina się raz w jedną, a raz w drugą stronę (w zależności od tego, w którą stronę idą dzieci). Zabawa kończy się, kiedy wszystkie dzieci staną się częścią ogona smoka.

- Słuchanie wiersza *Krakowiaczek Skuba* (Artur Oppman *Szopka. Wiersze Or-Ota*).

N. czyta dzieciom wiersz o Smoku Wawelskim:

*Pod wawelską skałą
Mieszkał smok-potwora,
Czatował na ludzi
Z rana do wieczora.
Czatował i ludzi
Zjadał tuzinami,
Aż kraj płakał cały
Gorącemi łzami.
Tedy se pomyślał,
Że to sprawa kusa,
I poszedłem prosto
Do króla Krakusa.
– Daj, królu, barana,*

*Daj mi worek siarki,
A ja Kraków zwolnię
Od tej gospodarki.
– Do baraniej skóry
Siarki nałożyłem,
Potem mocną dratwą
Po szewsku zaszyłem.
Buch! Pod smoczą jamę
Kąsek smakowity —
I wyłazi potwór,
Jak zawdy, niesyty.
Już skórę ze siarką
Połknął smok przekłęty,*

*Już go srodze piecze
Ogień zażegnęty.
Poleciał do Wisły,
Wodą się zapija
I żłopie, i żłopie,
Aż pękła bestyja!
Gdy się król dowiedział*

*O zgonie szkodnika,
Dał mi złotą zbroję,
Dzielnego konika.
A lud, rad, że przyszła
Na potwora zguba,
Wołał: – Niechaj żyje
Krakowiaczek Skuba!*

Następnie N.zadaje pytania:

- *Kto niepokoił mieszkańców Krakowa?*
- *Gdzie mieszkał smok?*
- *Co robił smok?*
- *Kto chciał pomóc ludziom?*
- *Jak udało się Skubie pokonać smoka?*
- *Jak wynagrodził król Skubę?*
- Układanie obrazków według kolejności zdarzeń przedstawionych w wierszu.

Obrazki do legendy o Smoku Wawelskim.

N. układa przed dziećmi obrazki związane z treścią wiersza. Prosi, aby dzieci ułożyły je w odpowiedniej kolejności i opowiedziały o nich. Następnie prosi, aby dzieci zamknęły oczy. Zmienia kolejność ułożenia obrazków. Pyta dzieci: *Co się zmieniło? Czy teraz obrazki są ułożone poprawnie? Dlaczego nie mogą być ułożone w takiej kolejności?* Powtarza zabawę 3 lub 4 razy, zmieniając za każdym razem ułożenie obrazków.

- Zabawa z elementem pantomimy – *Zdjęcie*.

N. prosi dzieci, aby wyobraziły sobie, że są postaciami z wiersza o Smoku Wawelskim, np.: smokiem, który czatuje na ludzi; krakowiaczkiem Skubą, który chce pomóc ludziom; królem, który spotka się ze Skubą; mieszkańcem Krakowa, który boi się smoka. Na hasło, np.: *Smok*, dzieci zachowują się tak, jak smok w poznanej utworze. Na hasło: *Zdjęcie*, zatrzymują się w bezruchu, a N. naśladuje robienie zdjęcia. Podobnie postępuje z innymi bohaterami legendy – podaje hasło, np.: *Krakowiaczek Skuba*; *Król Krakus*.

- *Jak wyglądałby dobry Smok Wawelski?* – ćwiczenie kreatywności.

Obrazek przedstawiający Smoka Wawelskiego.

N. pokazuje dzieciom obrazek przedstawiający Smoka Wawelskiego i pyta:

- *Jaki był Smok Wawelski?*
- *Po czym można poznać, że był zły?*
- *Jak według was wyglądałby dobry Smok Wawelski?*

- Zabawa ruchowa – *Idzie smok*.

Tamburyn

Dzieci maszerują w rytmie wygrywanym przez N. na tamburynie. Podczas przerwy w grze N. zamienia wszystkie dzieci w smoki. Dzieci, w pozycji na czworakach, wykonują odpowiednie ruchy, powtarzając po N.

*Idzie smok do przodu.
Kręci się dokoła.
Łapę w przód wyciąga.*

– Jestem głodny! – woła.

Dzieci:

*idą na czworakach do przodu,
obracają się na czworakach dokoła własnej osi,
w pozycji na czworakach wyciągają do przodu jedną
rękę, utrzymują równowagę,
naśladują głos smoka.*

Zajęcia 2. Smok ziejący ogniem – zajęcia plastyczne.

- Rozpoznawanie i nazywanie emocji. Budowanie zdań.

Obrazki przedstawiające buzie z różnymi emocjami.

Dzieci siedzą w półkolu. N. wybiera za pomocą wyliczanki dziecko, które będzie smokiem. N. pokazuje mu obrazek przedstawiający dowolną buzię z emocją (np.: smutek, radość, strach, gniew). Dziecko pokazuje emocje za pomocą mimiki. Pozostałe dzieci odgadują, jakie to emocje. Wypowiadają się pełnym zdaniem, np. *Smok jest smutny.*

- Budowanie smoczej jamy.

Tekturowe pudło, gazety.

N. proponuje dzieciom wykonanie smoczej jamy. Stawia przed dziećmi tekturowe pudło. Dzieci z pomocą N. usuwają części pudła umożliwiające jego zamknięcie (tylko z jednej strony). Następnie owijają pudło gazetami i ozdabiają według własnych pomysłów. Smocza jama będzie miejscem schronienia dla smoków, które dzieci zrobią na dzisiejszych zajęciach.

- Wykonanie pracy plastycznej.

Wyprawka, karta nr 7, klej, czerwona bibuła.

N. proponuje dzieciom wykonanie postaci smoka, który zamieszka w smoczej jamie. Dzieci wypychają z karty zaznaczone elementy. Składają je, przyklejają smokowi oczy we właściwym miejscu, według instrukcji. Z czerwonej bibuły wycinają dwa lub trzy cienkie paski. Przekładają je we wskazanym w instrukcji miejscu. Wkładają palce w odpowiednie miejsca na głowie smoka tak, aby można było za ich pomocą otwierać i zamykać jego paszczę ziejącą ogniem z bibuły. Umieszczają smoki w smoczej jamie.

- Zabawa ruchowa – *Uważaj, smoki!*

Smocza jama i postacie smoków wykonane przez dzieci.

Dzieci siedzą po dowolnej stronie smoczej jamy. Kolejno przechodzą na drugą stronę tak cicho, aby nie było słycać żadnego szmeru. Nie mogą obudzić śpiących smoków, których rolę pełnią sylwety smoków wykonane wcześniej na zajęciach. Po zakończeniu zabawy organizują wspólnie z N. wystawę dla rodziców, z wykonanych na zajęciach postaci smoków.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa – *Ogon smoka.*

Dzieci ustawiają się w rzędzie i podają sobie jedną rękę (tak jakby tworzyły węża, smoka). Pierwsze dziecko jest głową, a ostatnie ogonem. Smok próbuje złapać swój ogon – pierwsze dziecko próbuje dotknąć ostatniego dziecka. Jeśli mu się to uda, następuje zmiana dzieci stojących na pierwszym i na ostatnim miejscu. Ręce dzieci tworzących łańcuch muszą być cały czas złączone.

- Wydeptywanie ścieżki na śniegu. Uważne chodzenie po niej stopa za stopą.

Dzieci wydeptywają na śniegu wąską ścieżkę. Następnie stopa za stopą próbują po niej przejść tak, aby nie stracić równowagi.

III

- *Kogo porwał smok?* – rozpoznawanie i nazywanie brakującej zabawki.

Zabawki z sali, np. miś, lalka, pajacyk, pluszowa zabawka.

Dzieci siedzą w kole. N. ustawia w środku koła cztery dowolne, wybrane z sali, zabawki. Dzieci podają ich nazwy. Następnie odwracają się tyłem do N., który chowa jedną z zabawek. Dzieci ponownie siadają przodem do środka koła. Przyglądają się zabawkom. Odpowiadają na pytanie: *Kogo porwał smok?* Wymieniają nazwę brakującej zabawki. Zabawę powtarzamy kilka razy.

- *Oddech smoka* – wykonanie małych kuleczek z krepiny, wydmuchiwanie kuleczek z miseczki.

Krepina, małe miseczki.

N. ustawia na stole małe plastikowe miseczki oraz przygotowuje kawałki kolorowej krepiny. Dzieci drą krepinę na kawałki i ugniatają z niej małe, papierowe kuleczki. Wkładają je do miseczek. Kiedy miseczka będzie już w połowie wypełniona kolorowymi kulkami, dziecko dmucha w nie tak mocno, aby wszystkie wydmuchać na zewnątrz – naśladuje oddech smoka. Następnie dzieci zbierają kuleczki i ponownie umieszczają je w miseczkach.

- Zabawa w kole – *Jestem królem*.

Korona z kartonu na głowę dziecka, dowolny instrument dla N.

Dzieci maszerują po okręgu w rytmie akompaniamentu. W środku maszeruje w przeciwną stronę dziecko z koroną na głowie. Podczas przerwy w muzyce wszyscy się zatrzymują. Dziecko w kole recytuje tekst, następnie podchodzi do wybranego dziecka, wykonuje ukłon w jego stronę i przekazuje mu koronę.

*Jestem królem mam koronę,
spoglądam w jedną i w drugą stronę.
kiedy zaklaszczę raz, dwa i trzy,
królem zostaniesz na pewno ty.*

Luty, tydzień 1

Dzień 5

Baśnie, bajki, bajeczki

W świecie krasnoludków

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

<p>I. Wyszukiwanie na ilustracjach w książkach postaci krasnoludków. Wypowiadanie się na temat roli krasnoludków w baśniach. <i>Jak wygląda krasnoludek</i> – opisywanie wyglądu i stroju krasnoludka. Zabawy z piłką – rozwijanie sprawności ruchowej.</p>	<p>IV 5, IV 19 IV 2, IV 9 I 5, IV 7</p>
<p>II. 1. <i>Pomagam innym</i> – zabawy dramatyczne na podstawie baśni <i>Mali czarodzieje</i>. Cele: wyrabianie empatii, zachęcanie do udzielania pomocy potrzebującym.</p>	<p>II 2, III 6, IV 1</p>
<p>2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 11. Cele: rozwijanie sprawności ruchowej, kształtowanie prawidłowej postawy.</p>	<p>I 8, I 9</p>
<p>Zabawy na powietrzu: zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – <i>Śnieżką do celu</i>. <i>Śnieżne wzory</i> – malowanie na śniegu.</p>	<p>I 4, I 5, I 6</p>
<p>III. <i>Czapeczka krasnala</i> – malowanie palcami, projektowanie wzorów na czapce krasnala.</p>	<p>IV 8</p>
<p>Zabawa ruchowo-naśladowcza – <i>Dzień krasnoludka</i> z elementami ćwiczeń artykulacyjnych.</p>	<p>I 9, IV 2</p>
<p>Zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – <i>Czarodziejskie pudełko</i>.</p>	<p>I 5</p>

Cele główne

- wyrabianie empatii,
- zachęcanie do udzielania pomocy osobom potrzebującym,
- kształtowanie prawidłowej postawy,
- rozwijanie sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- przejawia empatię względem innych,
- deklaruje chęć pomocy i przedstawia sposób rozwiązania problemu w scenkach dramowych,
- przyjmuje prawidłową postawę,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Wyszukiwanie na ilustracjach w książkach postaci krasnoludków. Wypowiadanie się na temat roli krasnoludków w baśniach.

*Książki, np. Maria Konopnicka **Na jagody, O krasnoludkach i sierotce Marysi**; Jakub i Wilhelm Grimm **Tańczące krasnoludki, Królewna Śnieżka i siedmiu krasnoludków**, Lucyna Krzemieniecka **Opowieści krasnala Hałabały**.*

Dzieci wyszukują na ilustracjach w książkach postaci krasnoludków. Dzieli się swoją wiedzą na temat roli, jaką pełnią krasnoludki w baśniach. Opowiadają swoje ulubione fragmenty baśni. N. uzupełnia wypowiedzi dzieci na temat krasnoludków.

Krasnoludki to przyjazne ludziom istoty, które bardzo często występują w baśniach. Według wierzeń ich zadaniem jest przede wszystkim pomaganie ludziom w pracach domowych i w rozwiązywaniu różnych problemów. Pracują najczęściej nocą. Są niewielkiego wzrostu, ale cechuje je niezwykła pracowitość.

- *Jak wygląda krasnoludek* – opisywanie wyglądu i stroju krasnoludka.

Zdjęcia przedstawiające najbardziej typowego krasnoludka (czerwona czapka ze spiczastym zakończeniem, kolorowy kubraczek, pasek, szerokie spodnie, chodaczki lub filcowe buty).

Dzieci przyglądają się umieszczonemu na tablicy zdjęciu. Porównują wygląd przedstawionego na nim krasnoludka z wyglądem innych krasnoludków, które dzieci odnalazły w książkach z bajkami. Podają najbardziej charakterystyczne cechy wyglądu krasnoludka (niewielki wzrost, długa, gęsta broda, dość długi nos, krótka szyja, krótkie nóżki) oraz ubioru (czerwona czapeczka ze spiczastym zakończeniem, kolorowy kubraczek, chodaczki lub filcowe buty).

Nazwa *krasnoludek* pochodzi od czerwonej czapeczki, czyli krasnej czapeczki, którą krasnoludek nosi na głowie. Krasnoludki najczęściej żyją w lesie, budując swoje domki pod grzybami. Jeśli decydują się zamieszkać z ludźmi, to wybierają tych, których cechuje wyjątkowa dobroć i szlachetność.

- Zabawy z piłką – rozwijanie sprawności ruchowej.

Dla każdego dziecka mała piłka.

W dowolnych miejscach na środku sali są rozłożone małe piłki. Dzieci swobodnie maszerują w rytmie akompaniamentu między piłkami. Na ustalone hasła dzieci wykonują ustalone zadania:

jedno uderzenie w bębenek

dwa uderzenia w bębenek

trzy uderzenia

Dzieci:

przechodzą do siadu klęcznego i toczą piłki wokół siebie,

poruszają się na czworakach wokół piłek,

tworzą pary i przerzucają piłkę między sobą.

II

Zajęcia 1. Pomagam innym – zabawy dramatyczne na podstawie baśni *Mali czarodzieje*

- Zabawa na powitanie.
Dzieci stoją w kole. Wykonują zaproponowane przez N. ruchy, wypowiadając jednocześnie sylabami następujące słowa: *Wi-ta-my* – tupią, *w na-szej* – podskakują, *baj-ce* – klaszczą w dłonie.
- Słuchanie baśni Jacoba i Wilhelma Grimm *Mali Czarodzieje* (opracowanie redakcyjne na podstawie tłumaczenia Bolesława Londyńskiego).

Ilustracje do baśni.

N. czyta dzieciom baśń, prezentując jednocześnie ilustracje do niej.

Pewien szewc nie z własnej winy tak zubożał, że nic mu już nie zostało, jak tylko trochę skóry na jedną parę trzewików. Razu pewnego, wieczorem, przykrajał skórę i chciał nazajutrz z rana wziąć się do roboty, a że miał czyste sumienie, położył się przeto spokojnie do łóżka, Bogu się polecił i zasnął.

Z rana, zmówiwszy pacierz, chciał zacząć robotę, patrzy, a tu na stole oba trzewiki stoją zupełnie wykończone. Zdziwił się i nie wiedział, co ma o tym sądzić. Wziął trzewiki do rąk, ażeby je z bliska obejrzeć; były wykonane tak porządnie, iż żaden ścieg nie był błędny; było to po prostu arcydzieło kunsztu szewskiego. Wkrótce potem znalazł się amator, a ponieważ trzewiki bardzo mu się spodobały, zapłacił przeto więcej niż zwykle, a szewc mógł za te pieniądze kupić skóry na dwie pary trzewików.

Przykrajał je wieczorem i chciał nazajutrz wziąć się z zapalem do roboty, ale było to zbyt cenne, gdyż wstawszy z łóżka, znalazł trzewiki gotowe, a i kupcy zjawili się też niebawem i dostał tyle pieniędzy, że mógł nabyć skóry na cztery pary trzewików. Te cztery pary nazajutrz z rana były także wykonane wzorowo i tak działa się ciągle. Cokolwiek przykrajał z wieczora, to było wykończone z rana, tak że znowu przybrał wygląd stateczny i wyszedł na porządnego człowieka.

Pewnego wieczora przed samem Bożym Narodzeniem, przykrajawszy skórę, szewc rzekł do żony:

– Jak myślisz? A może byśmy tej nocy nie spali, ażeby się przekonać, kto też przychodzi nam z taką pomocą?

Żona przystała na ten projekt i obsadziła świecę; potem oboje schowali się w jednym z kątów pokoju za ubraniem, które tam wisi.

O samej północy przyszły cztery malutenki, ładniutki, nagie ludziki, zasiadły do warsztatu szewca, wzięły w ręce przykrajaną skórę i zaczęły swymi paluszkami tak zręcznie i prędko kleić, zeszywać, przybijać i przyklepywać, iż szewc nie mógł oczu oderwać z podziwu. Nie przestały dopóty, dopóki wszystko nie było gotowe; po czym trzewiki zrobione postawiły na stole i uciekły.

Nazajutrz z rana rzecze majstrowa:

– Ci mali ludzie z bogacili nas, trzeba im za to wdzięczność okazać. Biegają nadzy, nie okryci, więc musi im być zimno. Wiesz co? Ja uszyję dla nich koszulki, kurtki i spodeńki, a także zrobię dla każdego po parze pończoszek; zróbże ty dla każdego po parze trzewików.

Szewc odparł:

– Chętnie zgadzam się na to.

I wieczorem, gdy skończyli wszystko, ułożyli prezenty na stole zamiast przykrajanej skóry i schowali się znowu, ażeby zobaczyć, jak się też mali ludzie zachowają.

O północy zjawili się malcy i chcieli niezwłocznie przystąpić do pracy, gdy jednak zamiast skóry znaleźli piękne ubranka, zdziwili się zrazu, po czym jednak okazali nadzwyczajną radość.

Ubrali się jak najpiękniej, śpiewając:

„Może nie ładni chłopcy z nas?”

Więc szewstwo już porzucić czas!”

Z tymi słowy jęli klaskać w ręce, tańczyć, skakać po stołkach i ławkach. W końcu doskakiwali do drzwi.

Od tego czasu już się nie pokazywali, ale szewcowi szło dobrze aż do końca życia i we wszystkim mu się powiodło, cokolwiek przedsięwziął.

N. zadaje pytania:

- Dlaczego małe ludziki postanowiły pomóc szewcowi?
  - W jaki sposób małe ludziki pomagały szewcowi?
  - W jaki sposób szewc i jego żona dowiedzieli się, kto im pomaga?
  - Jak szewc i jego żona odwdzięczyli się małym czarodziejom?
  - Co zrobili małe ludziki, gdy zobaczyły przygotowane dla nich piękne ubranka?
  - Jak wyglądałoby życie rodziny szewca, gdyby nie pomoc małych czarodziejów?
  - Jak nazywamy małe istoty, które często pomagają ludziom w baśniach?
- Scenki pantomimiczne przy muzyce.

Odtwarzacz CD, nagranie muzyki różniące się charakterem i tempem, np. Emmanuel Chabrier *Espana* – rapsodia.

N. włącza nagranie utworu różniące się w poszczególnych częściach charakterem i tempem. Dzieci naśladują pracę małych czarodziejów (sceny z baśni). Wykonują odpowiednie ruchy w tempie zgodnym z tempem melodii, np.: maszerują, przybijają gwoździe, kroją skórę, szyją, tańczą.

- Zabawa *Krasnoludek ma głos* – dopowiadanie zakończenia zdania. Dzieci siedzą w kole. N. przypomina, że dobre i pomocne istoty w baśniach często nazywane są krasnoludkami. Proponuje, aby dzieci wyobraziły sobie, że są krasnoludkami. Kolejno kończą rozpoczęte przez N. zdanie: *Gdybym był krasnoludkiem, to pomógłbym... dlatego że...*
- Odgrywanie scenek dramatycznych. N. wybiera dwoje chętnych dzieci. Grają one rolę butów: pantofla i kozaka, które spotykają się przypadkowo u szewca i obmyślają plan, jak uwolnić się z miejsca pełnego gwoździ, młotków, blaszek itp. Dzieci wczuwają się w te role, próbują rozmawiać wyobrażonym głosem butów.
- Improwizacje. N. przedstawia dzieciom następującą sytuację: *Układasz z klocków zamek. Jesteś bardzo zajęty. Wtem tuż obok ciebie przewraca się kolega. Leży i płacze. Co robisz? Zagraj to.* Po odegraniu tej scenki dzieci same wymyślają i prezentują scenki, w których ktoś potrzebuje pomocy.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 11 (przewodnik, cz. 3 s. 22).

Przed wyjściem na dwór N. wlewa, np. do spryskiwaczy do szyb lub do butelek po ketchupie, wodę zabarwioną barwnikami spożywczymi.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – *Śnieżką do celu*. Dzieci wydeptują na śniegu średniej wielkości pole (np. prostokąt). Lepią śnieżki. Stają jedno za drugim w pewnej odległości od wydeptanego pola (N. wyznacza linię). Kolejno rzucają śnieżką tak, aby znalazła się ona w środku wydeptanego pola. Zabawę można powtórzyć kilka razy, wydeptując np. różne kształty pól, do których trafiają dzieci.

- *Śnieżne wzory* – malowanie na śniegu.

Spryskiwacz do szyb, butelka po ketchupie, barwniki spożywcze.

N. pokazuje dzieciom spryskiwacz do szyb lub butelki po ketchupie, które zostały wypełnione zabarwioną wodą. Wyjaśnia, w jaki sposób można je wykorzystać do wykonania na śniegu barwnych rysunków. Za pomocą wylizanki wybiera pierwsze dziecko, które maluje na śniegu swój obraz. Pozostałe osoby zgadują, co on przedstawia. Dziecko, któremu udało się odgadnąć, wykonuje swój obraz. Jeśli nikomu się to nie udało, N. wybiera za pomocą wylizanki kolejną osobę.

III

- *Czapeczka krasnala* – malowanie palcami, projektowanie wzorów na czapce krasnala.

Szablon czapki krasnoludka, białe kartki, farby do malowania palcami.

Dzieci odrysowują na kartkach z szablonu czapkę krasnoludka. Następnie malują ją palcami na czerwono. Kiedy farba nieco wyschnie, ozdabiają czapkę wzorami według własnego pomysłu.

- Zabawa ruchowo-naśladowcza – *Dzień krasnoludka*, z elementami ćwiczeń artykulacyjnych.

Dzieci naśladową krasnoludki – chodzą, z rękami uniesionymi nad głową, imitującymi czapeczki. Na sygnał N. krasnoludki wykonują określoną czynność, np.:

	Dzieci:
<i>wstają z łóżka,</i>	przeciągają się – ziewają przy nisko opuszczonej szczęce: wdech przez nos, wydech ustami przy szeroko otwartej jamie ustnej,
<i>myją się</i>	potrząsają rękami, jakby otrzepywały wodę z rąk, i wymawiają zgłoski <i>brrr, brrr, brrr,</i>
<i>czeszą się</i>	naśladową ruch czesania,
<i>jedzą</i>	oblizują wargi, nasuwając jedną wargę na drugą, wymawiają sylaby <i>mniam, mniam, mniam,</i>
<i>idą do pracy w lesie</i>	maszerują w miejscu, głośno śpiewając na dowolną melodię słowa: <i>hej, ho, hej, ho, do pracy by się szło,</i>
<i>rąbią drewno</i>	naśladową ruch rąbania drewna, wymawiając przy tym głośno sylabę <i>łup, łup, łup,</i>
<i>wracają do domu</i>	śpiewają piosenkę, której dzieci nauczyły się w tym tygodniu i maszerują w miejscu.

- Zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – *Czarodziejskie pudełko* (przewodnik, cz. 3, s. 12).

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Zorganizowanie w sali kącika muzycznego. Rysowanie ulubionych zabawek. Naśladowanie dźwięków wydawanych przez zabawki. Zestaw zabaw ruchowych nr 22.	IV 7, IV 19 I 7, IV 2 I 8
II. 1.	Robimy instrumenty – słuchanie opowiadania Barbary Szelągowskiej <i>Domowa fabryka instrumentów</i> . Cele: zapoznanie z nazwami i brzmieniem wybranych instrumentów, pobudzanie i rozwijanie aktywności twórczej. Zabawa ruchowa z elementem równowagi – <i>Łyżwiarze</i> .	IV 7 I 5
2.	<i>Malujemy muzykę</i> – zajęcia plastyczne inspirowane utworem <i>Cztery pory roku. Zima</i> . Cele: odbieranie i nazywanie wrażeń słuchowych, rozwijanie sprawności manualnej i koordynacji wzrokowo-ruchowej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna – <i>Berek zimowy</i> . Obserwowanie i badanie właściwości lodu.	I 7, IV 1, IV 7 I 4, I 5
III.	<i>Przedszkolna fabryka instrumentów</i> – samodzielne wykonanie grzechotek. Słuchanie piosenki <i>Śpiewaj tak jak on</i> . Rozmowa na temat tekstu piosenki. Zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>Trójkąty, bębenki i grzechotki</i> .	I 7 IV 7 I 5

Cele główne

- zapoznanie z nazwami i brzmieniem wybranych instrumentów,
- pobudzanie i rozwijanie aktywności twórczej,
- odbieranie i nazywanie wrażeń słuchowych,
- rozwijanie sprawności manualnej i koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia nazwy wybranych instrumentów,
- podaje własne pomysły na wykonanie instrumentów,
- w skupieniu słucha muzyki poważnej,
- maluje palcem na kartce w rytm muzyki.

Przebieg dnia

I

- Zorganizowanie w sali kącika muzycznego.
Instrumenty muzyczne, np.: tamburyn, bębenek, grzechotka, kastaniety, dzwonki, talerze.
N. informuje dzieci, że w tym tygodniu będą rozmawiać o muzyce. Proponuje zorganizowanie w sali kącika muzycznego. Wspólnie z dziećmi wybiera najdogodniejsze miejsce w sali. Układa na stole różne instrumenty muzyczne. Dzieci przyglądają się im, opisują ich wygląd, poznają brzmienie. Wspólnie z N. zastanawiają się, czy nazwa instrumentu jest związana z jego brzmieniem lub kształtem. Podają przykłady, np. grzechotka – bo grzechocze, dzwonki – bo dzwonią. Następnie odkładają instrumenty do kącika muzycznego.
- Rysowanie ulubionych zabawek dzieci. Naśladowanie dźwięków wydawanych przez zabawki.
Kartki, kredki.
Dzieci rysują na kartkach swoje ulubione zabawki. Następnie naśladowują dźwięki, jakie one wydają. Np. dziecko rysuje samochód, a następnie naśladuje wydawane przez niego dźwięki; rysuje robota, wypowiada jak robot słowa: *je-stem ro-bo-tem*.

Zestaw zabaw ruchowych nr 22 (do wykorzystania według wyboru N.).

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Trójkąty, bębenki i grzechotki*.
Trójkąt, bębenek, grzechotka, nagranie muzyki w rytmie marsza.
N. umawia się z dziećmi, że gdy usłyszą dźwięk trójkąta, jak najszybciej zgromadzą się w ustalonym miejscu w sali i staną w rzędzie jedno za drugim. Gdy usłyszą dźwięk bębena, utworzą duże koło, a gdy usłyszą dźwięk grzechotki, podadzą sobie ręce w parach i powoli będą się obracać dookoła. Włącza muzykę w rytmie marsza. Dzieci rytmicznie maszerują po całej sali. Podczas przerwy w muzyce N. gra na jednym z instrumentów, a dzieci zgodnie z wcześniejszą umową stają w rzędzie, tworzą koło lub obracają się w parach.
- Zabawa bieżna – *Policz, zapamiętaj, uderz*.
Tamburyn, trójkąt, dla każdego dziecka krążek gimnastyczny.
N. rozkłada w sali krążki gimnastyczne. Dzieci biegną między nimi przy dźwiękach tamburynu. Podczas przerwy w grze zatrzymują się. N. uderza w trójkąt od 1 do 4 razy. Dzieci liczą uderzenia, podnoszą najbliższ leżący krążek i uderzają w niego tyle samo razy. Gdy ponownie usłyszą dźwięk tamburynu, odkładają krążki i rozpoczynają bieg.
- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Tunel*.
Szarfy dla połowy grupy, odtwarzacz CD, dowolne nagranie muzyki tanecznej.
N. dzieli dzieci na dwa zespoły. Dzieci z pierwszego zespołu oznacza szarfami. Włącza dowolne nagranie muzyki tanecznej. Dzieci wykonują własne improwizacje taneczne. W czasie przerwy w muzyce dzieci oznaczone szarfami dobierają się w pary i stają na środku sali para za parą. Następnie zwracają się w parach twarzami do siebie i podają sobie ręce – tworzą tunel. Dzieci z drugiego zespołu ustawiają się przed tunelem w rzędzie. Kolejno przechodzą przez tunel na czworakach. Podczas powtórzenia zabawy dzieci zamieniają się rolami.
- Zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – *Rzut do celu*.
Woreczki w kolorach czerwonym i zielonym (dla każdego dziecka jeden woreczek), obręcze w kolorach czerwonym i zielonym, bębenek, nagranie muzyki w rytmie marsza, odtwarzacz CD.
N. układa na podłodze dwie obręcze. N. rozdaje dzieciom woreczki. Włącza nagranie muzyki do marszu. Dzieci maszerują swobodnie po całej sali, omijając obręcze. Podczas przerwy w muzyce tworzą koła wokół obręczy w takich samych kolorach jak woreczki, które trzymają w rękach. Na sygnał N. – uderzenie w bębenek – wrzucają woreczki do obręczy. N. liczy, który zespół wrzucił więcej woreczków. Następnie dzieci ponownie biorą woreczki do rąk i zabawa zaczyna się od początku.
- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Nutki na pięciolinii*.
Skakanki lub szarfy.
N. układa ze skakanek lub szarf na podłodze pięć linii, które znajdują się w odległości małego kroku od siebie. Dzieci siadają w rzędzie przed ułożoną ze skakanek pięciolinią. Kolejno wskakują na każdą skakankę (linię) obunóż, a po wykonaniu zadania siadają po drugiej stronie sali. Pozostałe dzieci uważnie obserwują skaczącego i rytmicznie wypowiadają syllabę la podczas każdego skoku.

II

Zajęcia 1. *Robimy instrumenty* – słuchanie opowiadania Barbary Szelągowskiej *Domowa fabryka instrumentów*.

- Zabawa na powitanie.
Dzieci stoją w kole. N. wita dzieci, które uczą się grać na jakimś instrumencie, lubią śpiewać, lubią tańczyć, lubią słuchać muzyki. Powitane dzieci wykonują krok do przodu.

- Słuchanie opowiadania Barbary Szelągowskiej *Domowa fabryka instrumentów*.

Książka (s. 46–47) dla każdego dziecka.

Dzieci siadają na dywanie. N. rozdaje im książki i zaprasza do wysłuchania opowiadania. Czytając opowiadanie, prezentuje ilustracje do niego.

Ada bardzo lubiła zimę i długie sopte zwisające z rynien. Czasem próbowała nawet na nich grać za pomocą łyżeczki do herbaty. Dziewczynka marzyła jednak o prawdziwym instrumencie, zwłaszcza od momentu, kiedy dowiedziała się o przedszkolnym pokazie talentów. Bardzo chciała wziąć w nim udział.

– Tatusiu, dlaczego ja na niczym nie umiem grać? Niektóre dzieci chodzą na lekcje gry na różnych instrumentach, a ja nie – powiedziała z żalem.

– To może zapiszemy cię na naukę gry na pianinie? – odparła mama. – Tylko nie wiem, czy uda ci się czegoś nauczyć przez dwa tygodnie. Właśnie wtedy jest konkurs.

– Będę się szybko uczyć, mamusiu. Obiecuję – zawołała dziewczynka z entuzjazmem.

– Obawiam się, córeczko, że to nie wystarczy. Wcale nie jest łatwo grać na instrumentach. Trzeba się uczyć wiele lat, a nie tygodni.

– To nie wezmę udziału w konkursie? – zapytała zasmucona Ada.

– Wiecie co, kochani – odezwała się nagle babcia – chyba mam doskonały pomysł. Same zrobimy instrumenty – zaproponowała, patrząc na wnuczkę.

– Super! Założymy fabrykę domowych instrumentów! W takim razie będę grała na soplach lodu łyżeczką do herbaty, babciu!

– Chyba nie da rady. W przedszkolu jest zbyt ciepło. Obawiam się, że po naszych instrumentach zostałaby co najwyżej mokra plama. Musimy wymyślić coś innego – powiedziała babcia, rozglądając się po kuchni. – Mam! Puszka po groszku! Jeszcze potrzebuję papierowego talerzyka! I bębenek gotowy – powiedziała dumna z siebie babcia, kładąc talerzyk na pustą puszkę.

– Babciu, ty to masz superpomysł! – z podziwem zawołała Ada. – A może wiesz, co można zrobić z pudełeczka po jajku z niespodzianką? Może się do czegoś przyda.

– Oczywiście, że tak. Nasypimy do środka kaszy i grzechotka gotowa.

Nagle dziadek głośno kichnął i wyciągnął ostatnią chusteczkę do nosa.

– Ups. Skończyły się. Zostało tylko puste pudełko do wyrzucenia.

– Niczego nie będziemy wyrzucać. Zrobimy z tego pudełka gitarę – zawołała uradowana babcia. – Poproszę kilka gumek recepturek. To będą nasze struny.

– Babciu, a ja mam rolkę po ręcznikach papierowych. Może też nam się przyda.

Babcia wycięła odpowiedni otwór w pudełku, do którego po chwili wsunęła rolkę.

– I jak wam się podoba moja gitara?

Wszyscy z uznaniem pokiwali głowami.

Minęły dwa tygodnie. Dziewczynka codziennie ćwiczyła. Dzieci w czasie konkursu grały na różnych instrumentach. Jako ostatnia wystąpiła Ada. Cała rodzina z niecierpliwością czekała na jej występ. Podekscytowana dziewczynka zagrała na ręcznie wykonanych instrumentach. Wszystkim bardzo spodobał się występ artystyczny i przeszedł do historii przedszkola jako najbardziej pomysłowy.

– Babciu, słyszałaś te oklaski? – szepnęła dziewczynka, wracając do domu. – One nie były tylko dla mnie.

– A dla kogo jeszcze? – zaciękała się babcia.

– Dla ciebie, babciu! W końcu to był twój pomysł – powiedziała Ada i cmoknęła ją w policzek.

- Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania i ilustracji w książce.

Książka (s. 46–47) dla każdego dziecka.

N. zadaje pytania:

- *Jakie instrumenty wykonały babcia i Ada w domowej fabryce instrumentów?*
- *Powiedzcie, czy potraficie grać na jakimś instrumencie.*

- Zabawa ruchowa – *Muzycy.*

Tamburyn.

Dzieci poruszają się po sali w rytmie wygrywanym przez N. na tamburynie. Podczas przerwy naśladują grę na instrumentach, których nazwy podaje N., np. na trąbce, na pianinie, na bębenu, na gitarze.

- *Jakie instrumenty możemy zrobić sami?* – twórcze pomysły dzieci.

Dzieci opowiadają o własnych pomysłach na wykonanie instrumentów. Wymieniają elementy, które będą niezbędne do ich zrobienia. Opisują, w jaki sposób te instrumenty będą wydawały dźwięki.

- Karta pracy, cz. 2, nr 6.

Dzieci:

- podają nazwy instrumentów przedstawionych na obrazkach, dzielą je rytmicznie (na sylaby),
- zaznaczają liczbę sylab, rysując kreski pod obrazkami,
- rysują po szarych liniach wokół instrumentów,
- rysują nuty po śladach.

- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *łyżwiarze.*

Odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki tanecznej.

N. włącza nagranie muzyki. Dzieci naśladują jazdę na łyżwach. Poruszają się w jedną, wskazaną przez N., stronę – zgodnie z zasadami obowiązującymi na lodowisku. Podczas przerwy w muzyce zatrzymują się i przybierają dowolną pozycję, stojąc na jednej nodze.

Zajęcia 2. *Malujemy muzykę* – zajęcia plastyczne inspirowane utworem Antonio Vivaldiego *Cztery pory roku. Zima.*

Odtwarzacz CD, nagranie utworu Antonio Vivaldiego *Cztery pory roku. Zima.*

- Słuchanie utworu. Opisywanie wrażeń.

Dzieci leżą na dywanie z zamkniętymi oczami. N. włącza nagranie utworu Antonio Vivaldiego *Zima*. Dzieci uważnie słuchają. Następnie dzielą się wrażeniami na temat wysłuchanego utworu.

- Improwizacje taneczne.

Chusta szyfonowa (lub kawałki krepiny) dla każdego dziecka.

N. rozdaje dzieciom chusty szyfonowe. Włącza nagranie utworu. Dzieci wykonują własne improwizacje taneczne. Zwracają uwagę na zmieniające się tempo.

- Malowanie w rytmie muzyki.

Niebieskie kartki, biała farba, plastikowe tace.

N. układa na stołach niebieskie kartki i białą farbę do malowania palcami. Dzieci siadają przy stołach. N. włącza nagranie (lub jego fragment, w zależności od potrzeb). Dzieci malują palcami różne znaki na kartkach w rytm muzyki.

- Zorganizowanie wystawy wykonanych prac.

Sznurek, spinacze (do rozwieszania i przypięcia prac wykonanych przez dzieci).

N. z pomocą dzieci organizuje wystawę wykonanych prac. Dzieci nadają tytuły swoim pracom. Zastanawiają się, co mogą przedstawiać znaki namalowane na kartkach.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna – *Berek zimowy.*

Gwizdek.

N. za pomocą wyliczniki wybiera dziecko, które będzie berkiem. Na sygnał N., np. gwizdek, dzieci rozbiegają się w różnych kierunkach. Berek stara się dotknąć jak największej liczby osób. Dotknięte dziecko zostaje zaczarowane. Stoi nieruchomo z rękami, wyciągniętymi do przodu, na wysokości klatki piersiowej. Palce ma splecione, a łokcie lekko ugięte tak jakby kogoś obejmowało. Odczarować je może inna osoba, która podbiegnie i wejdzie do koła utworzonego z rąk zaczarowanego dziecka. Odczarowana osoba bierze udział w dalszej części zabawy.

- Obserwowanie i badanie właściwości lodu.

N. proponuje dzieciom odnalezienie na terenie ogrodu przedszkolnego lodu (np. zamrożone kałuże, sople). Dzieci opisują barwę lodu, kształt, temperaturę (np. zamrożonych sopli), twardość.

III

- *Przedszkolna fabryka instrumentów* – samodzielne wykonanie grzechotek.

Dwie plastikowe jednorazowe łyżki dla każdego dziecka, pudełko (np. po jajku z niespodzianką) dla każdego dziecka, taśmy klejące: przezroczyste i kolorowe, ryż, kasza manna, soczewica, groch, papier samoprzylepny, nożyczki, małe miski.

N. przygotowuje na stołach potrzebne pomoce. Pyta dzieci, jak nazywają się umieszczone w miseczkach produkty. Proponuje dzieciom samodzielne wykonanie instrumentów muzycznych. Pyta, czy mogą wykonać je ze zgromadzonych na stole rzeczy, a jeśli tak, to w jaki sposób. Dzieci wsypują do pudełek po jajkach z niespodzianką wybrane produkty: ryż, kaszę manną, soczewicę, groch. Dokładnie zamykają pudełka. Następnie umieszczają każde z nich we wgłębieniu łyżki, przykładają z drugiej strony kolejną łyżkę, całość skleją (przy ewentualnej pomocy N.) za pomocą przezroczystej taśmy klejącej. Jeśli chcą, mogą ozdobić grzechotkę, naklejając na niej drugą warstwę kolorowej taśmy klejącej lub kolorowe naklejki wycięte z papieru samoprzylepnego.

- Słuchanie piosenki *Śpiewaj tak jak on* (sł. Jadwiga Mackiewicz, muz. Krystyna Kwiatkowska) w wykonaniu N. lub z płyty CD. Rozmowa na temat tekstu piosenki.

Nagranie piosenki, odtwarzacz CD, obrazki przedstawiające czyżyka, kosa i dzięcioła.

Szu - mią w le - sie sta - re drze - wa, kos pio - sen - kę z na - mi
 śpie - wa. Śpie - waj, śpie - waj tak jak on: din,
 don, din, don, din, don. Din, don, din, don, din, don.

I. *Szumią w lesie stare drzewa,
 kos piosenkę z nami śpiewa.*

II. *Siedzi czyżyk na gałązce,
 szpak zaprosił go na koncert.*

Ref.: *Śpiewaj, śpiewaj tak jak on:
 din, don, din, don, din, don. (bis)*

Ref.: *Śpiewaj, śpiewaj...*

III. *Dzięcioł stuka w korę drzewa,
 cały las już z nami śpiewa.*

Ref.: *Śpiewaj, śpiewaj...*

N. rozmawia z dziećmi o piosence na podstawie obrazków przedstawiających ptaki, o których mowa w utworze. N. z dziećmi śpiewa refren piosenki mormorando.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Trójkąty, bębenki i grzechotki* (przewodnik, cz. 3, s. 34).

Luty, tydzień 2

Dzień 2

Muzyka wokół nas

Zimowe dźwięki

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	<i>Czy woda zawsze zamarza, kiedy na dworze jest mróz?</i> – zabawy badawcze. <i>Lodowa muzyka</i> – porównywanie dźwięków wydawanych przez kostki lodu umieszczone w pojemnikach z różnych materiałów. Zabawa bieżna <i>Policz, zapamiętaj, uderz.</i>	IV 18 IV 13 I 5
II. 1.	<i>W poszukiwaniu dźwięków</i> – zabawy badawcze. Cele: uczestniczenie w zabawach badawczych, poznawanie właściwości różnych materiałów w bezpośrednim kontakcie z nimi. Zabawa ruchowa – <i>Rozpoznaj dźwięki.</i>	IV 13, IV 7 I 5
2.	Zajęcia umuzykalniające przy piosence <i>Śpiewaj tak jak on</i> . Cele: poznanie nowej piosenki, rozwijanie koordynacji słuchowo-ruchowej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem skoku i podskoku – <i>Przeszkoda. Jakie dźwięki słyszą zimą?</i> – wsłuchiwanie się w dźwięki dochodzące z otoczenia. Celowe wywoływanie dźwięków.	IV 7 I 4, I 5
III.	Rysowanie po śladzie bębenka. Naśladowanie dźwięków instrumentów przedstawionych na obrazkach. Naśladowanie gry na instrumentach. <i>Gdzie spadła kropla wody?</i> – ćwiczenia słuchowe. Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – <i>Tune!</i>	I 7, IV 2 IV 7 I 5

Cele główne

- uczestniczenie w zabawach badawczych,
- poznawanie właściwości różnych materiałów w bezpośrednim kontakcie z nimi,
- poznanie nowej piosenki,
- rozwijanie koordynacji słuchowo-ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- aktywnie uczestniczy w zabawach badawczych,
- wywołuje dźwięki, manipulując różnymi przedmiotami i papierem,
- śpiewa piosenkę,
- gra na instrumentach zgodnie z poleceniem N.

Przebieg dnia

I

- *Czy woda zawsze zamarza, kiedy na dworze jest mróz?* – zabawy badawcze.
Trzy przezroczyste naczynia wypełnione w większej części wodą, sól, cukier.
N. nawiązuje z dziećmi rozmowę na temat pogody, jaka panuje zimą. Pyta, co jest potrzebne, aby móc jeździć zimą na łyżwach i co to jest lód. Proponuje dzieciom sprawdzenie, czy woda zawsze zamarza, kiedy na dworze jest mróz. Ustawia na stole trzy przezroczyste na-

czynia z wodą. Do jednego z nich wsypują cukier (oznaczają go karteczką, na której chętne dziecko rysuje sylwetę cukierka), do drugiego sól (oznaczają go również karteczką, na której chętne dziecko rysuje przy pomocy N. sylwetę solniczki), a w trzecim pozostawiają czystą wodę. N. wystawia słoiki za okno.

! Po południu N. omawia z dziećmi wyniki doświadczenia. Dzieci dostrzegają, że nie zamarzyła tylko woda z solą. Porównują, czego jest więcej w naczyniach: wody czy lodu.

- *Lodowa muzyka* – porównywanie dźwięków wydawanych przez kostki lodu umieszczone w różnych pojemnikach.

Kostki lodu, zamykane naczynia: plastikowe, metalowe, nieduży słoik (z grubego szkła), miska, łyżeczki.

N. ustawia na stole naczynia: plastikowe, metalowe, słoik z grubego szkła oraz miskę z kostkami lodu. Dzieci wkładają do naczyń łyżką kostki lodu (tak, aby było ich nie więcej niż 1/3 pojemności). Zamykają naczynia. Następnie siadają w kole. Naczynia ustawiają w środku. N. proponuje zabawę *Lodowa muzyka*. Pyta, w jaki sposób można sprawić, aby kostki lodu zamknięte w naczyniach wydawały dźwięki. Chętne osoby potrząsają naczyniami. Pozostałe dzieci uważnie słuchają, a następnie starają się opisać dźwięki. Następnie N. organizuje zagadki słuchowe. Dzieci odwracają się tyłem do N. N. potrząsa jednym z pojemników. Dzieci wskazują odpowiedni pojemnik.

! Z upływem czasu kostki lodu zaczną się rozpuszczać. Dźwięki zaczną więc się zmieniać. Warto zwrócić na to uwagę dzieci, a na końcu zabawy zajrzeć do pojemników i sprawdzić, co się stało z kostkami lodu.

- ✚ • Zabawa bieżna *Policz, zapamiętaj, uderz* (przewodnik, cz. 3, s. 34).

II

Zajęcia 1. W poszukiwaniu dźwięków – zabawy badawcze.

- Wprowadzenie. Wywołanie dobrego nastroju przez wspólne śpiewanie znanej wszystkim dzieciom piosenki.

Dzieci siedzą w kole. Śpiewają wspólnie znaną wszystkim piosenkę o zimie.

- *Jak powstaje piosenka?* – swobodne wypowiedzi dzieci.

Narysowana na kartce pięciolinia z nutami, dzwonki chromatyczne, pałeczka.

N. pyta: *Jak powstaje piosenka?* Po wysłuchaniu wszystkich odpowiedzi podsumowuje je. Pokazuje pięciolinię, na której są narysowane nuty. Wyjaśnia, że nuty to zapisane dźwięki. Na dzwonek chromatycznych gra jeden dźwięk. Pokazuje odpowiednią nutę. Następnie dzieci podchodzą kolejno i grają na dzwonek po jednym dźwięku. N. wskazuje właściwe nuty na pięciolinii.

- *W poszukiwaniu dźwięków* – samodzielne wywoływanie dźwięków.

Różne przedmioty z sali.

Dzieci siedzą w kole, w całkowitej ciszy. N. prosi je, żeby uważnie nasłuchiwały. Po minucie pyta dzieci: *Jakie dźwięki możemy usłyszeć w przedszkolnej sali? Jakie dźwięki możemy wywołać sami?* Następnie dzieci kolejno wywołują w sali dowolny dźwięk. N. może podpowiadać dzieciom, np. spaceruj po sali, zaklaskuj, podskakuj, uderzaj klockiem o klocek, zapukaj w drzwi itp. N. wyjaśnia, że ten sam dźwięk może powodować u różnych ludzi odmienne doznania, np. głośne dźwięki, które wydaje startujący samolot, dla jednej osoby są czymś normalnym, a dla drugiej osoby na tyle nieprzyjemnym, że zatyka sobie uszy.

- *Papierowa muzyka* – rozwijanie zmysłów.
Kawałki papieru różnego rodzaju, np.: gazety, celofan, papier szary, papier ozdobny, papier śniadaniowy, papier do pieczenia, tekturowe pudełko.

N. układa na stole różne rodzaje papieru i tekturowe pudełko. Przypomina dzieciom temat tygodnia. Nawiązuje do instrumentów muzycznych, które znajdują się w kąciku muzycznym. Wskazuje leżące na stole kawałki papieru oraz tekturowe pudełko. Pyta, czy zgromadzone przedmioty mogą wydawać dźwięki, a jeśli tak, to w jaki sposób można je wywołać. Dzieci manipulują papierem, np. składają go, gniotą, pocierają nim, szeleszczą, drą na małe kawałki. Opisują wrażenia, jakie wywołują w nich te dźwięki.

- *Czy dźwięk można zobaczyć?* – wykonywanie doświadczeń.
Przezroczysta miska, folia spożywcza (przezroczysta), kolorowa posypka, dwie plastikowe butelki, cerata lub szary papier (ze względów porządkowych – łatwiej będzie po zajęciach sprzątnąć drobne elementy posypki i zapobiec zabrudzeniom wynikającym z ich ewentualnego rozgniataania nogami).

Dzieci siedzą w kole. N. pyta: *Czy dźwięk można zobaczyć?* Ustawia przed sobą, na ceracie lub szarym kartonie, przezroczystą miskę. Górną część miski zakrywa folią spożywczą. Wybrane dziecko wysypuje na folię kolorową posypkę. Następnie dzieci podchodzą kolejno, uderzają nad miską butelką o butelkę, wywołując głośne dźwięki. Obserwują, co dzieje się z posypką. Wspólnie z N. wyciągają wnioski. Dzieci mogą również zaobserwować drgania wywoływane przez dźwięk pojawiający się podczas mówienia, np. kładą dłoń na gardle i wypowiadają słowa: *Kiedy gra muzyka, smutek zaraz znika.*

- Zabawa ruchowa – *Rozpoznaj dźwięki.*

Trójkąt, bębenek, tamburyn.

N. pokazuje dzieciom trzy instrumenty: bębenek, trójkąt, tamburyn. Umawia się z dziećmi, że kiedy usłyszą dźwięk trójkąta, będą biegać cicho na palcach, przy dźwiękach bębena będą chodzić na czworakach, a przy dźwiękach tamburynu – podskakiwać.

Zajęcia 2. Zajęcia umuzykalniające przy piosence *Śpiewaj tak jak on* (przewodnik, cz. 3, s. 37).

- Rozwijanie poczucia rytmu – *Różne ptaki.*

Tamburyn, bębenek, marakasy.

Dzieci są podzielone na trzy grupy. Każda grupa ma przyporządkowany inny rodzaj akompaniamentu, podczas którego wykonuje ustalone wcześniej zadania.

N.:

potrząsa tamburynem,

miarowo uderza w bębenek,

potrząsa marakasem,

Dzieci:

wróbelki biegną drobnymi krokami za N., ręce

mają zgięte w łokciach, poruszają dłońmi,

naśladują machanie skrzydłami,

bociany maszerują, unosząc wysoko kolana,

i mówią: kle, kle, kle,

orły biegają z rękami wyciągniętymi w bok,

naśladują machanie skrzydłami.

- Zabawa utrwalająca pojęcia: *nisko, wysoko* – *Kanarki.*

*Nagranie piosenki *Śpiewaj tak jak on*, odtwarzacz CD, małe obręcze (dla każdego dziecka).*

N. rozkłada w dowolnych miejscach na podłodze małe obręcze (gniazdka).

Dzieci maszerują w rytmie piosenki, w dowolnych kierunkach. Podczas przerwy w muzyce zajmują miejsca w najbliższej leżących obręczach. N. wykonuje ruchy rękami i naśladuje głos kanarka, a dzieci powtarzają za nim.

N:	Dzieci:
opuszcza nisko dłonie, podnosi dłonie wyżej, unosi dłonie nad głowę,	śpiewają w niskim rejestrze – tii, tii, tii, śpiewają w średnim rejestrze – tiii, śpiewają w wysokim rejestrze – tio, tio, tio.

- Zabawa ruchowa przy piosence *Różne ptaki*.

Nagranie piosenki *Śpiewaj tak jak on*, odtwarzacz CD.

Dzieci siedzą w półkolu. Są podzielone na grupy (kosi, czyżyki, dzięcioły) zgodnie z tekstem piosenki. N. oznacza grupy w dowolny sposób.

I. *Szumią w lesie stare drzewa,
kos piosenkę z nami śpiewa.*

Dzieci:
kosi w podskokach: raz na jednej, raz na drugiej
nodze, przemieszczają się do środka, tworzą koło,
pozostałe dzieci miarowo klaszczą,

Ref.: *Śpiewaj, śpiewaj tak jak on:
din, don, din, don, din, don. (bis)*

stoją w półkolu, podają sobie ręce w parach,
w małych kołach obracają się wokół siebie,
kosi na środku maszerują po okręgu,

II. *Siedzi czyżyk na gałązce,
szpak zaprosił go na koncert.*

grupa czyżyków zajmuje miejsce między kosami,
czyżyki i kosi wykonują ukłon do środka koła,
pozostałe dzieci miarowo klaszczą,

Ref.: *Śpiewaj, śpiewaj tak jak on:
din, don, din, don, din, don. (bis)*

dzięcioły podają sobie ręce w parach, obracają się
w małych kołach,

III. *Dzięcioł stuka w korę drzewa,
cały las już z nami śpiewa.*

dzięcioły zajmują miejsca między czyżykami
i kosami, miarowo klaszczą,

Ref.: *Śpiewaj, śpiewaj tak jak on:
din, don, din, don, din, don. (bis)*

wykonują obroty w trójkach (czyżyk, kos, dzięcioł).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem skoku i podskoku – *Przeszkoda*.

Dzieci wydeptują butami na śniegu ścieżkę o szerokości mniej więcej jednego kroku – jest to przeszkoda, która pojawiła się na drodze. Dzieci muszą ją pokonać. Ustawiają się parami na wyznaczonej przez N. linii i kolejno pokonują przeszkodę – przeskakują przez nią obu-nóż. Następnie ustawiają się w ten sam sposób po drugiej stronie przeszkody i ponownie przeskakują przez nią.

- *Jakie dźwięki słychać zimą?* – wsluchiwanie się w dźwięki dochodzące z otoczenia. Celowe wywoływanie dźwięków.

Dzieci stoją przez chwilę z zamkniętymi oczami. Wsluchują się uważnie w dźwięki dochodzące z otoczenia. Zapamiętują je, a następnie opowiadają o nich. Zastanawiają się, czy podczas zabawy śniegiem można usłyszeć dźwięki. Poszukują ich, np. lepią śnieżki, tupią i skaczą na śniegu, rysują patykami na śniegu, uderzają dłońią o śnieg.

III

- Karta pracy, cz. 2, nr 7.

Dzieci:

- rysują po śladzie rysunku bębenka,
- naśladują za osobą dorosłą dźwięki wydawane przez instrumenty przedstawione na obrazkach,
- naśladują grę na tych instrumentach.

- *Gdzie spadła kropla wody?* – ćwiczenia słuchowe.
Pałeczka drewniana, miseczka metalowa, klocek drewniany, kartka papieru, krążek gimnastyczny.
Dzieci siedzą w kole. N. pyta: *Co dzieje się z sopłami lodu, kiedy na dworze robi się ciepło i świeci słońce?* Proponuje dzieciom sprawdzenie, na co upadła kropla wody. Kolejno prezentuje dźwięki, np. uderza pałeczką o metalową miskę, drewniany klocek, kartkę papieru, krążek gimnastyczny. Następnie dzieci odwracają się, a N. uderza kolejno i wywołuje dźwięki. Dzieci odgadują, na co spadła kropla wody.
- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Tunel* (przewodnik, cz. 3, s. 34).

Luży, tydzień 2

Dzień 3

Muzyka wokół nas

Przedszkolna orkiestra

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

<p>I. Składanie pociętych obrazków w całość. Nazywanie instrumentów i naśladowanie ich brzmienia. Ćwiczenie ortofoniczne – <i>Ptaki</i>. Zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – <i>Rzut do celu</i>.</p>	<p>IV 2, IV 9, IV 12 IV 2 I 5</p>
<p>II. 1. <i>Muzyczne zgadywanki</i> – rozwiązywanie zagadek dźwiękowych. Cele: rozwijanie spostrzegawczości: wzrokowej i słuchowej; liczenie wyodrębnionych przedmiotów i usłyszanych dźwięków z wymienianiem liczebników głównych w zakresie 4; dostrzeganie roli ostatniego liczebnika.</p> <p>2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 11. Cele: kształtowanie prawidłowej postawy ciała, rozwijanie sprawności ruchowej. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w okolicy przedszkola. Wysłuchiwanie dźwięków. Poszukiwanie ich źródeł. Zabawy śniegiem. Lepienie bałwanów – małych i dużych.</p>	<p>IV 2, IV 7 IV 15 I 8 I 4, I 5, I 6</p>
<p>III. Wykonanie bębenków z pomocą N. <i>Gramy rytmy</i> – wygrywanie na bębenkach rytmów ułożonych z klocków. Zabawa ruchowa z elementem skoku – <i>Nutki na pięciolinii</i>.</p>	<p>I 7, IV 1 IV 7 I 5</p>

Cele główne

- rozwijanie spostrzegawczości: wzrokowej i słuchowej,
- liczenie wyodrębnionych przedmiotów i usłyszanych dźwięków z wymienianiem liczebników głównych w zakresie 4; dostrzeganie roli ostatniego liczebnika,
- kształtowanie prawidłowej postawy ciała,
- rozwijanie sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- porównuje dwa obrazki o tej samej treści, wskazuje różnice między nimi,
- liczy w zakresie 4, podaje końcowy wynik liczenia,
- przyjmuje podczas ćwiczeń właściwą postawę,
- bierze aktywny udział w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

- Składanie pociętych obrazków w całość. Nazywanie instrumentów i naśladowanie ich brzmienia.

Dla każdego dziecka: koperta z pociętym obrazkiem przedstawiającym wybrany instrument muzyczny.

N. wręcza każdemu dziecku kopertę z umieszczonym wewnątrz, pociętym na części, obrazkiem instrumentu. Dzieci wyjmują obrazki i składają w całość. Nazywają przedstawione instrumenty. Naśladują ich brzmienie według własnych pomysłów. Po zakończeniu zabawy wkładają kawałki obrazków do kopert i odkładają do kącika muzycznego, do wielokrotnego korzystania.

- • Ćwiczenie ortofoniczne – *Ptaki*.

Odtwarzacz CD, nagrania odgłosów ptaków (ewentualnie ich zdjęcia).

Dzieci zajmują miejsca w półkolu. N. włącza nagranie odgłosów ptaków, a dzieci starają się je naśladować. Następnie N. przydziela każdemu dziecku nazwę jednego z ptaków usłyszanego na nagraniu (np.: dzięcioł, sowa itp.). Ponownie włącza nagranie. Na odgłosy dzięcioła wstają dzieci, które są dzięciołami, wychodzą na środek i naśladują dźwięki i ruchy dzięciołów. Na odgłosy sowy, dzieci, które są dzięciołami, siadają. Następnie wstają dzieci, które są sowami, i naśladują odgłosy, i ruchy sowy itd.

- • Zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – *Rzut do celu* (przewodnik, cz. 3, s. 34).

II

Zajęcia 1. Muzyczne zgadywanki – rozwiązywanie zagadek dźwiękowych.

- Zabawa na powitanie.

N. śpiewa pozdrowienie skierowane do dzieci na melodię *Wlazł kotek na płotek*.

Dzień dobry, dzień dobry, witam was.

Na wspólne zabawy przyszedł czas.

- Utrwalanie nazw instrumentów perkusyjnych.

Cztery instrumenty perkusyjne, np.: bębenek, grzechotka, tamburyn, kołatka.

Dzieci siedzą w kole. N. układa na dywanie instrumenty perkusyjne, np.: bębenek, grzechotkę, tamburyn, kołatkę. Dzieci liczą instrumenty. Następnie chętna osoba podchodzi do wybranego instrumentu, bierze go do ręki, pokazuje innym dzieciom i podaje jego nazwę, dzieląc rytmicznie (na sylaby). Każdą sylabę wygrywa na instrumencie, np. bę – uderza raz, be – uderza drugi raz, nek – uderza trzeci raz. Dzieci liczą, ile jest sylab w nazwie instrumentu. Podają ich liczbę. W taki sam sposób dzieci grają i liczą sylaby w nazwach pozostałych instrumentów.

Ważne, aby w zabawie wzięły udział wszystkie dzieci.

- *Muzyczna zgadywanka* – wskazywanie obrazka przedstawiającego właściwy instrument perkusyjny.

Instrumenty perkusyjne, np.: bębenek, grzechotka, tamburyn, trójkąt, kołatka, zdjęcia tych instrumentów, tkanina lub parawanik (do zakrycia instrumentów).

N. zakrywa wszystkie instrumenty tkaniną i układa przed dziećmi zdjęcia instrumentów. Gra na jednym z instrumentów tak, aby dzieci tego nie widziały. Dzieci wskazują zdjęcie instrumentu, który właśnie usłyszały i podają jego nazwę. N. ponownie uderza w instrument kilka razy (max. 5). Dzieci liczą na palcach, ile razy N. zagrał. Akcentują ostatni liczebnik.

- *Trójkąty i koła* – liczenie dźwięków, układanie odpowiedniej liczby figur geometrycznych.
Koperta i biała kartka dla każdego dziecka, wycięte z papieru kolorowe figury geometryczne: koło i trójkąt (po cztery dla każdego dziecka), bębenek, trójkąt.

N. układa na dywanie bębenek i trójkąt, a obok nich umieszcza wycięte z papieru kolorowe figury geometryczne: koło i trójkąt. Następnie wręcza każdemu dziecku kopertę z kolorowymi figurami geometrycznymi (4 kołami i 4 trójkątami). Układa przed każdym dzieckiem białą kartkę. Wyjaśnia, że za chwilę będzie gra na instrumentach. Dzieci muszą uważnie słuchać, a następnie wyjąć z kopert i ułożyć na kartkach tyle kół, ile razy uderzył w bębenek, lub tyle trójkątów, ile razy uderzył w trójkąt. Uderza np. dwa razy w bębenek i jeden raz w trójkąt. Dzieci układają na kartkach odpowiednie figury geometryczne. Po kilkukrotnym powtórzeniu zabawy dzieci wkładają figury geometryczne do kopert i wraz z kartkami odkładają w wyznaczone przez N. miejsce.

- *Odkodowywanie znaków* – granie na instrumentach perkusyjnych według kodów zapisanych na kartonikach.

Bębenek, trójkąt, kody zapisane na kartonikach za pomocą kół (bębenek) i trójkątów (trójkąt), np.: jeden trójkąt, jedno koło, pudełko.

N. pokazuje dzieciom zapisany na kartoniku kod, np.: trójkąt, trójkąt, koło. Pyta, co oznaczają te figury. Przypomina wcześniejsze ustalenia: trójkąt oznacza, że należy zagrać na trójkącie, a koło, że należy zagrać na bębnie. Uderza dwa razy w trójkąt i jeden raz w bębenek. Wyjaśnia, że zagrał zapisany na kartoniku kod. Następnie dzieci parami kolejno podchodzą do N. Jedno dziecko trzyma trójkąt, a drugie – bębenek. Dzieci losują z pudełka kartonik z kodem, odkodowują znaki i grają na właściwych.

- Zabawa rozwijająca aktywne słuchanie muzyki.

Odtwarzacz CD, woreczek, nagranie dowolnego utworu w wersji instrumentalnej, z podziałem na zwrotkę i refren (powtarzające się motywy muzyczne).

Dzieci siedzą w kole. Słuchają uważnie utworu w wersji instrumentalnej (np. zwrotki piosenki), podając sobie woreczek. Kiedy muzyka się zmieni (np. refren), klaszczą w dłonie, a gdy usłyszą ponownie pierwszą melodię (zwrotkę), podają sobie woreczek.

- Zabawa ruchowa – *Śnieżynki*.

Trójkąt, bębenek.

Dzieci zamieniają się w śnieżynki. Gdy N. gra na trójkącie, śnieżynki wirują, a gdy gra na bębnie, śnieżynki opadają na ziemię i topnieją – kładą się na dywanie.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 11 (przewodnik, cz. 3, s. 22).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w okolicy przedszkola. Wysłuchiwanie dźwięków. Poszukiwanie ich źródeł. Dzieci spacerując po okolicy i nasłuchują dobiegających odgłosów. Rozpoznają je i wypowiadają się na temat ich pochodzenia. Rozróżniają zarówno odgłosy przyrody, jak i dźwięki wytwarzane przez człowieka. Opisują swoje spostrzeżenia.
- Zabawy śniegiem. Lepienie bałwanów: małych i dużych. Dzieci lepią ze śniegu małe bałwany. Ustawiają je obok siebie, tworząc rodzinę bałwanów. Na koniec lepią dwa większe bałwany: mamę i tatę.

III

- Wykonanie bębenków z pomocą N.

Dla każdego dziecka balon, korek, puszka po herbacie, a najlepiej plastikowe, okrągłe pudełko bez wieczka, nożyczki, korek, sznurek, ołówek zakończony gumką do ścierania.

Dzieci z pomocą N. odcinają z balonu końcówkę przeznaczoną do nadmuchiwania. Naciągają pozostałą część balonu na plastikowe okrągłe pudełko lub puszkę. Zabezpieczają

mocowanie balonu gumką recepturką. Następnie uderzają w powierzchnię balonu wykonaną wcześniej pałeczką. Porównują dźwięki wydawane przez bębenki zrobione przez inne dzieci.

- *Gramy, rytmy* – wygrywanie na bębenkach rytmów ułożonych z klocków.

Klocki, bębenki wykonane przez dzieci.

N. klaszcze w dłonie. Po drugim klaśnięciu robi krótką przerwę, powtarza trzy razy. Następnie układa ten sam rytm z trzech klocków w następujący sposób: klocek, klocek – przerwa (trzy sekwencje). Wyjaśnia dzieciom, że jest to ten sam rytm, który wyklaskiwał przed chwilą. Rozsuniecie klocków oznacza krótką przerwę. N. ponownie wyklaskuje ułożony rytm wspólnie z dziećmi. Następnie układa nowy rytm. Prosi, aby dzieci zagrały go na swoich bębenkach.

Podczas grania N. wskazuje ręką klocki.

- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Nutki na pięciolinii* (przewodnik, cz. 3, s. 34).

Luty, tydzień 2

Dzień 4

Muzyka wokół nas

Zagadki dźwiękowe

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Zabawa pobudzająco-hamująca – <i>Różne ptaki</i> .	I 5
	Zabawa słuchowo-ruchowa – <i>Bębenki</i> .	I 7, IV 2
	Zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>Trójkąty, bębenki i grzechotki</i> .	I 5
II. 1.	<i>Przedszkolna orkiestra</i> – praca z obrazkiem. Cele: rozwijanie umiejętności budowania prostych zdań, wypowiedzianie się na temat obrazka.	IV 9, IV 5
	Zabawa ruchowa – <i>Dyrygent i orkiestra</i> .	I 5
2.	<i>Mandolina</i> – zajęcia plastyczne. Cele: rozbudzanie zainteresowań muzycznych, rozwijanie sprawności manualnej.	I 7, IV 7
	Zabawy na powietrzu: zabawa ruchowa – <i>Kto szybszy?</i> Przeciwdziałanie marznięciu.	I 4, I 5
III.	Śpiew, zbiorowy i indywidualny, poznanej piosenki <i>Śpiewaj tak jak on</i> .	IV 7
	Zabawa rytmiczna – <i>Cicho – głośno</i> .	IV 7
	Zabawa bieżna – <i>Policz, zapamiętaj, uderz</i> .	I 5

Cele główne

- rozwijanie umiejętności budowania prostych zdań,
- wypowiedzianie się na temat obrazka,
- rozbudzanie zainteresowań muzycznych,
- rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- buduje poprawnie proste zdania,
- wypowiada się na temat obrazka,
- wskazuje na obrazkach instrumenty strunowe,
- wykonuje pracę plastyczną według instrukcji.

Przebieg dnia

I

- Zabawa pobudzająco-hamująca – *Różne ptaki*.

Bębenek.

Dzieci poruszają się po sali w rytmie wystukiwanym na bębenku, w określonym kierunku, naśladując lot ptaków. Podczas przerwy w muzyce N. prezentuje dzieciom zagadki (według Bożeny Formy).

*Mieszka w jaskiniach i dziuplach.
W dzień śpi, wisząc głową w dół.
Na łowy nocą frunie,
czy wiecie, co to za stwór? (nietoperz)*

*Kiedy do karmnika
zimą przylatuje,
słoniną i ziarnem
chętnie się częstuje. (sikora)*

*W czerwonym krawacie
w czasie mroźnej zimy
zjada ze smakiem
korale jarzębiny. (gil)*

*Swoim mocnym dziobem
leczy chore drzewa.
Chyba o kim mowa
tłumaczyć nie trzeba. (dzieciół)*

*Znacie tego ptaka przecież.
Chce wybrać się za morze,
lecz odlecieć nie może. (sójka)*

*Kto w klatce mieszka,
może ktoś odgadnie?
Nie chomik, lecz ptaszek,
który śpiewa ładnie. (kanarek)*

*Na czas lata do nas przybywa,
tam gdzie pastwiska i lasy.
Piękny ma na głowie czubek,
a zwie się po prostu... (dudek)*

- Zabawa słuchowo-ruchowa – *Bębenki*.

Dla każdego dziecka kartka z wykropkowanymi trzema kołami.

N. rozdaje dzieciom kartki z wykropkowanymi kołami. Pyta, jaki instrument perkusyjny ma taki kształt (np. bębenek). Następnie mówi rymowanąkę:

*Na bębenku ram-tam-tam
co dzień rano pięknie gram.*

Dzieci rysują po śladach kół w rytmie wymawianego tekstu.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Trójkąty, bębenki i grzechotki* (przewodnik, cz. 3, s. 34).

II

Zajęcia 1. *Przedszkolna orkiestra* – praca z obrazkiem.

- Zabawa na powitanie.

Dzieci stoją w kole. N. wita je słowami: *Słońce jasno świeci, gdy widzi uśmiech dzieci*. Uśmiecha się do dzieci. Dzieci odpowiadają: *Dziecko promienieje, gdy pani się śmieje*. Uśmiechają się do pani.

- Rozwiązywanie zagadki.

N. mówi zagadkę:

*Wszyscy razem tutaj grają.
Instrumenty wszyscy mają.
Są tu trąbki, dzwonki, flety,
skrzypce, obój, kastaniety. (orkiestra)*

- Karta pracy, cz. 2, nr 8.
Dzieci:
  - oglądają obrazki; wypowiadają się na ich temat, budując proste zdania,
  - odpowiadają zdaniami na pytania (np. *Ilu muzyków gra w orkiestrze?* Dziecko odpowiada np. *W orkiestrze gra pięciu muzyków. Na jakich instrumentach grają muzycy?* Dziecko odpowiada np. *Muzycy grają na skrzypcach.* Inne pytania, np.: *Ilu muzyków gra na skrzypcach? Jak są ubrani muzycy? Kto słucha koncertu? Na czym siedzą dzieci?* Jeśli dzieci mają trudność z udzieleniem odpowiedzi pełnym zdaniem, wypowiada je N., a dziecko powtarza po nim),
  - odszukują i zaznaczają różnice między obrazkami; następnie chętne osoby opowiadają o tym, czym różnią się obrazki,
  - rysują pięciolinię po śladach.

! N. dba o poprawność udzielanych odpowiedzi.

- Zabawa ruchowa – *Dyrygent i orkiestra*.
Dzieci stoją w kole. N. zachęca je do utworzenia przedszkolnej orkiestry. Proponuje na początek siebie jako dyrygenta. Pyta: *Kto to jest dyrygent?* Przypomina, że wszystkie dzieci muszą uważnie patrzeć na dyrygenta, aby grać tak, jak on pokazuje. Zanim jednak muzycy dostaną instrumenty, musi odbyć się próba. Dyrygent podaje rytm, licząc szybko lub wolno od 1 do 4 i wykonując odpowiednie ruchy (jak dyrygent). Dzieci w tym samym rytmie np. klaszczą w dłonie 4 razy, tupią 5 razy, podskakują 3 razy, uderzają rękami o podłogę...

! Jeśli dzieci dobrze rozumieją zasady zabawy, dyrygentem może zostać chętne dziecko.

Zajęcia 2. Mandolina – zajęcia plastyczne.

- Zapoznanie z nazwami wybranych instrumentów strunowych.
Obrazki przedstawiające bębenek, grzechotkę, tamburyn, trójkąt, kołatkę, gitarę, mandolinę, skrzypce.
N. układa na dywanie obrazki instrumentów perkusyjnych (można wykorzystać te z poprzedniego zajęcia) oraz instrumentów strunowych, np.: gitary, mandoliny, skrzypiec. Prosi, aby dzieci podzieliły obrazki na dwie grupy. Pyta, czym różni się jedna grupa instrumentów od drugiej (jedne mają struny, a drugie ich nie mają).
- Wysłuchanie koncertu mandolinowego.
Odtwarzacz CD, nagranie dowolnego koncertu mandolinowego lub utworu granego na mandolinie.
Dzieci leżą na dywanie, zamykają oczy. N. włącza nagranie z dowolnym krótkim fragmentem koncertu mandolinowego. Dzieci uważnie słuchają muzyki. Następnie siadają i podają nazwę instrumentu, na którym był wykonywany koncert.
- Zapoznanie z budową mandoliny.
Powiększone zdjęcie mandoliny lub prawdziwa mandolina.
N. pokazuje dzieciom mandolinę lub jej zdjęcie. Mówi, że mandolina jest niewielkim instrumentem z krótkim gryfem (pokazuje na zdjęciu tę część) i płytkim zaokrąglonym pudłem rezonansowym. Prosi, aby dzieci policzyły struny. Zwraca uwagę na fakt, że struny w tym instrumencie ułożone są parami. W każdej parze są dwie struny. Pokazuje, jak gra się na mandolinie.

- Wykonanie pracy plastycznej *Mandolina*.
Wyprawa, karta nr 8, kolorowe kredki, flamastry, klej, włóczka, nożyczki.

N. zachęca dzieci do wykonania własnych mandolin. Dzieci przygotowują kartę pracy. Wypychają z karty zaznaczony konturem kształt mandoliny. Kończą kolorować instrument. Kolorują dekoracje na mandolinie zgodnie z własnymi upodobaniami. Ozdabiają instrument dodatkowo kulkami z bibuły.

- Zorganizowanie wystawy prac wykonanych przez dzieci.
Dzieci z pomocą N. przygotowują dla rodziców w szatni wystawę wykonanych prac.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa – *Kto jest szybszy?*
N. wyznacza linie – startu i mety. Dzieci przemierzają wyznaczoną trasę, skacząc obunóż. Brawami nagradzają dziecko, które wykonało zadanie najszybciej.
- Przeciwdziałanie marznięciu.
Dzieci patrzą na N. Naśladują wykonywane przez niego ruchy: machają rękami, rozcierają dłonie, tupią, podskakują, biegną po wyznaczonym terenie.

III

- Śpiew, zbiorowy i indywidualny, poznanej piosenki *Śpiewaj tak jak on* (przewodnik, cz. 3, s. 37).
N. wskazuje dzieci, które śpiewają kolejne fragmenty piosenki.
- Zabawa rytmiczna – *Cicho – głośno*.
Instrument perkusyjny dla każdego dziecka.
Każde dziecko wybiera sobie jeden instrument. N. pełni rolę dyrygenta. Kiedy zbliża do siebie dłonie, wszystkie instrumenty grają cicho, kiedy zaś rozsuwa je szeroko, wszystkie instrumenty grają głośno. Po kilkukrotnym powtórzeniu rolę dyrygenta może przejąć chętne dziecko.

- Zabawa bieżna – *Policz, zapamiętaj, uderz* (przewodnik, cz. 3, s. 34).

Luży, tydzień 2

Dzień 5

Muzyka wokół nas

Muzyczne przygody

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Zabawa <i>Czego brakuje?</i> – odgadywanie nazwy brakującego instrumentu. Instrumentacja piosenki <i>Śpiewaj tak jak on</i> . Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – <i>Tunel</i> .	IV 9, IV 12 IV 7 I 5
II. 1.	<i>Muzyka jest dobra na wszystko</i> – słuchanie wiersza Iwony Fabiszewskiej <i>Magia muzyki</i> . Cele: zapoznanie z rolą muzyki w życiu człowieka, nazywanie i rozróżnianie wybranych instrumentów muzycznych.	IV 5 IV 7
2.	Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 11. Cele: kształtowanie prawidłowej postawy ciała, rozwijanie sprawności ruchowej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>Zapamiętaj swoją parę</i> . Rysowanie na śniegu poznanych instrumentów muzycznych. Wysypanie ziaren do karmnika. Przypatrywanie się jedzącym ptakom, rozpoznawanie gatunków ptaków odwiedzających karmnik.	I 8 I 4, I 5, I 6
III.	Wykonanie albumu <i>Instrumenty muzyczne</i> . Zabawa słuchowa z elementem ćwiczeń ortofonicznych – <i>Echo instrumentalne</i> – reagowanie na zmiany tempa, rytmu, dynamiki. Zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – <i>Rzut do celu</i> .	IV 19 IV 2, IV 7 I 5

Cele główne

- zapoznanie z rolą muzyki w życiu człowieka,
- nazywanie i rozróżnianie wybranych instrumentów muzycznych,
- kształtowanie prawidłowej postawy ciała,
- rozwijanie sprawności ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat roli i znaczenia muzyki w życiu człowieka,
- rozpoznaje i nazywa wybrane instrumenty muzyczne,
- przyjmuje podczas ćwiczeń właściwą postawę,
- bierze aktywny udział w ćwiczeniach gimnastycznych.

Przebieg dnia

I

T Tablica 17 – Propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 3, s. 213).

- Zabawa *Czego brakuje?* – odgadywanie nazwy brakującego instrumentu.
Zdjęcia przedstawiające instrumenty perkusyjne, np.: bębenek, tamburyn, trójkąt, grzechotkę.
N. układa na dywanie (jedno obok drugiego) zdjęcia przedstawiające instrumenty perkusyjne. Dzieci podają ich nazwy. Następnie zamykają oczy. N. chowa jedno zdjęcie. Dzieci odgadują, którego zdjęcia brakuje.
- Instrumentacja piosenki *Śpiewaj tak jak on* (przewodnik, cz. 3, s. 37).
Dla wszystkich dzieci jeden z instrumentów: kastaniety, marakasy, tamburyn, bębenek.

Zwrotka I	marakasy, w rytmie ósemek,
Ref.:	tamburyny i bębny, w rytmie ósemek,
Repetycja:	marakasy – potrząsanie: raz jednym, raz drugim, w rytmie ósemek,
Zwrotka II	kastaniety, w rytmie ósemek,
Ref.:	tamburyny i bębny, w rytmie ósemek,
Repetycja:	marakasy – naprzemiennie: potrząsanie raz jednym, raz drugim, w rytmie ósemek,
Zwrotka III	marakasy i kastaniety, w rytmie ósemek
Ref.:	tamburyny i bębny, w rytmie ósemek,
Repetycja:	marakasy – naprzemiennie: potrząsanie raz jednym, raz drugim, w rytmie ósemek.
- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Tunel* (przewodnik, cz. 3, s. 34).

II

Zajęcia 1. Muzyka jest dobra na wszystko – słuchanie wiersza Iwony Fabiszewskiej *Magia muzyki*.

- Zabawa na powitanie – *Taniec balonika*.
Balonik, nagranie spokojnej muzyki, odtwarzacz CD.
Dzieci siedzą w kole. N. trzyma w ręce balonik. Włącza nagranie spokojnej muzyki i przekazuje balonik dziecku siedzącemu po jego prawej stronie. Balonik krąży po kole. Gdy muzyka milknie, dziecko, które trzyma balonik w rękach, wstaje i wypowiada swoje imię, dzieląc je rytmicznie (na sylaby).
- Słuchanie wiersza Iwony Fabiszewskiej *Magia muzyki*.
Zdjęcia instrumentów: fletu, bębna, skrzypiec, gitary, pianina.

N. czyta wiersz, demonstrując zdjęcia instrumentów, które są w nim wymienione.

*Muzyka jest dobra na wszystko.
Nieważne, ile masz lat.
Więc weź instrument do ręki,
niech dźwięki popłyną w świat.
Graj na flecie: fiju, fiju,
na bębenku: ram-tam-tam.*

*Wszyscy znają tę melodię:
bara, bara, bam.
Posłuchaj, jak skrzypce nam grają,
jak pięknie gitara brzmi.
Jak w dźwiękach pianina ukryta
gdzieś magia muzyki tkwi.*

- Rozmowa na temat wiersza.
N. pyta: *Czy muzyka jest nam potrzebna? Do czego jest potrzebna muzyka? Jakie nazwy instrumentów zostały wymienione w wierszu? Co to znaczy, że w muzyce ukryta jest magia?*
- *Jaki to instrument?* – rozwiązywanie zagadek dźwiękowych.
Odtwarzacz CD, płyta z nagraniami dźwięków fletu, bębena, skrzypiec, gitary, pianina.
N. włącza kolejno nagrania dźwięków wydawanych przez instrumenty muzyczne, których nazwy zostały wymienione w wierszu. Dzieci słuchają uważnie, a następnie podają nazwy instrumentów.
- Odnajdywanie w sali zdjęć instrumentów muzycznych, których nazwy zostały wymienione w wierszu.
Zdjęcia instrumentów: fletu, bębena, skrzypiec, gitary, pianina.
N. proponuje dzieciom sprawdzenie, czy potrafią rozpoznać na zdjęciach instrumenty muzyczne, których nazwy zostały wymienione w wierszu. Najpierw jednak muszą odnaleźć te zdjęcia. Podczas zabawy *Ciepło – zimno* (im bliżej zdjęcia, tym cieplej, w najcieplejszym miejscu – upał; im dalej od zdjęcia, tym zimniej – w najodleglejszym miejscu – mróz) chętne dziecko odnajduje ukryte w sali zdjęcie. Układa je na dywanie, podaje nazwę instrumentu i wszystkie dzieci razem naśladują grę na nim.
- Poszukiwanie odpowiedzi na pytanie: *Od czego zależy siła dźwięku?*
Instrumenty perkusyjne, np.: flet, dzwonki, bębenek, tamburyn, trójkąt, grzechotka.
N. układa na dywanie instrumenty, np.: flet, dzwonki, bębenek, tamburyn, trójkąt, grzechotkę. Dzieci kolejno podchodzą i grają na nich ciche dźwięki oraz głośne dźwięki. Opisują czynności, które musiały wykonać, aby te dźwięki powstały (np. cichy dźwięk – lekkie uderzenie w instrument, głośny dźwięk – mocne uderzenie w instrument).
- Zabawa twórcza – *Co by było, gdyby na świecie nie było muzyki?*
Dzieci siedzą w kole. Kolejno odpowiadają na pytanie: *Co by było, gdyby na świecie nie było muzyki?*

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 11 (przewodnik, cz. 3, s. 22).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Zapamiętaj swoją parę.*
Gwizdek.
Dzieci dobierają się w pary i kręcą się w kółeczko. Starają się zapamiętać, kto jest ich parą. Na sygnał N., np. gwizdek, dzieci rozbiegają się w różne strony, uważając, aby nie oddalić się poza wyznaczone do zabawy miejsce. Na hasło N. *Pary*, dzieci wracają do swoich par i kręcą się w kółeczko.
- Rysowanie na śniegu poznanych instrumentów muzycznych.
Dzieci rysują na śniegu kształty swoich ulubionych instrumentów muzycznych. Uzasadniają swoje zdanie.

- Wysypianie ziaren do karmnika. Przypatrywanie się jedzącym ptakom, rozpoznawanie gatunków ptaków odwiedzających karmnik.

Ziarna dla ptaków.

Dzieci z pomocą N. wysypują ziarna do karmnika. Przypatrują się jedzącym ptakom. Nazywają znane gatunki ptaków.

III

- Wykonanie albumu *Instrumenty muzyczne*.

Gazety, czasopisma, katalogi, gazetki reklamowe, nożyczki, białe kartki, klej.

Dzieci wycinają z dostępnych materiałów zdjęcia instrumentów muzycznych. Przyklejają je na białych kartkach, a następnie umieszczają w albumie *Instrumenty muzyczne*. N. podaje nazwy instrumentów, których dzieci dotąd nie poznały.

Album można wykonać, wkładając kartki z przyklejonymi zdjęciami do segregatora. N. może podpisać każdy instrument, a dzieci mogą narysować ramki wokół zdjęć i ozdobić stronę tytułową.

- Zabawa słuchowa z elementem ćwiczeń ortofonicznych – *Echo instrumentalne* – reagowanie na zmiany tempa, rytmu, dynamiki.

Dzieci siedzą w kole. N. wymienia odgłosy charakterystyczne dla znanych dzieciom instrumentów, np.: fletu – fiju, fiju, bębenka – bam, bam, bam, dzwonek – dzyń, dzyń, talerzy – trach, trach, trąbki – tru-tu-tu. Dzieci je powtarzają. Następnie N. zmienia natężenie, tempo, rytm wydawanych dźwięków, mówiąc raz ciszej, raz głośniejsze, potem raz w wolniejszym, raz w szybszym tempie, coraz wolniej, coraz szybciej.

- Zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – *Rzut do celu* (przewodnik, cz. 3, s. 34).

Luty, tydzień 3

Dzień 1

Nie jesteśmy sami w kosmosie

W planetarium

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Słuchanie piosenki <i>Z ufoludkiem w kosmos</i> . Rozmowa na temat piosenki. Rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej – <i>Kule, kuleczki</i> . Zestaw zabaw ruchowych nr 23.	IV 7 I 7 I 8
II. 1.	<i>W planetarium</i> – rozmowa inspirowana opowiadaniem Ewy Stadtmüller <i>Spacerkiem po Drodze Mlecznej</i> . Cele: rozwijanie umiejętności uważnego słuchania opowiadania, dostarczanie wiadomości na temat Układu Słonecznego. Zabawa ruchowa – <i>W kosmosie</i> .	IV 5 IV 18 I 5
2.	<i>Moja wymarzona planeta</i> – zajęcia plastyczne. Cele: rozbudzanie wyobraźni przestrzennej i kreatywności, rozwijanie sprawności manualnej. Zabawy na świeżym powietrzu. Zabawa bieżna – <i>Kometa</i> . Formowanie kul ze śniegu. Rzucanie śnieżkami do wyznaczonego celu.	I 7, IV 8 I 4, I 5, I 6
III.	Nauka refrenu piosenki <i>Z ufoludkiem w kosmos</i> na zasadzie echa muzycznego. Zabawa pobudzająco-hamująca – <i>Statki kosmiczne</i> . Zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – <i>Czarna dziura</i> .	IV 7 I 5 I 5

Cele główne

- rozwijanie umiejętności uważnego słuchania opowiadania,
- dostarczanie wiadomości na temat Układu Słonecznego,
- rozbudzanie wyobraźni przestrzennej i kreatywności,
- rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- uważnie słucha opowiadania, odpowiada na pytania,
- poznaje wybrane obiekty (gwiazda i planety) wchodzące w skład Układu Słonecznego, wymienia ich nazwy,
- wyraża swoje wyobrażenia w pracy plastycznej,
- dekoruje kulę, wybiera i nakleja elementy.

Przebieg dnia

I

- Słuchanie piosenki *Z ufoludkiem w kosmos* (śl. i muz. Krystyna Gowik) w wykonaniu N. lub jej nagrania z płyty CD. Rozmowa na temat piosenki.

Nagranie piosenki, odtwarzacz CD.

Dziś przy-le - ciał U - fo - lu - dek w swo - jej ra - kie - cie, śmie-szny lu - dzik, co na in - nej
mie - szka pla - ne - cie. I za - pro - sił na wy - ciecz - kę wszys - tkie dzie - ci
i ra - kie - tą w wiel - ki Kos - mos z na - mi po - le - ci. Więc wsia - daj - cie do ra - kie - ty
szyb - ko, bo już czas! To jest ma - ły U - fo - lu - dek - w Ko - smos wie - zie nas!

- I. *Dziś przyleciał ufoludek w swojej rakiety.
Śmieszny ludzik, co na innej mieszka planecie.
I zaprosił na wycieczkę wszystkie dzieci,
i rakiety w wielki kosmos z nami polecą.*

Ref.: *Więc wsiadajcie do rakiety szybko, bo już czas!
To jest mały ufoludek – w kosmos wiezie nas!*

- II. *Oglądamy z bliska gwiazdy oraz planety,
wszystko widać bardzo dobrze z naszej rakiety.
Ufoludek wciąż się śmieje, ucieszony.
Jak się śmieje, to się robi jasnozielony!*

Ref.: *Więc wsiadajcie...*

III. *I wracamy już na Ziemię, do naszej sali,
ufołudek śle całusy i pędzi dalej.
Może zaraz gdzieś daleko znów polecą
i zabierze na wycieczkę kosmiczne dzieci.*

Ref.: *Więc wsiadajcie...*

N. zadaje dzieciom pytania dotyczące tekstu piosenki:

- *Kto przyleciał dzisiaj w rakiemie?*
- *Kogo ufołudek zaprosił na wycieczkę?*
- *Gdzie poleciały dzieci z ufoludkiem?*
- *Co zobaczyły podczas podróży?*
- *Czy ufołudek to postać bajkowa czy prawdziwa?*
- Rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej – *Kule, kuleczki.*
Papier: jasny, ciemny, różnej grubości, w różnych fakturach (np.: bibuła, krepina, gazeta), koszyk.
Dzieci formują z jasnego i z ciemnego papieru kule różnej wielkości (planety i gwiazdy). Wykonują takich kul bardzo wiele. Gromadzą papierowe kule w koszyku.

Zestaw zabaw ruchowych nr 23 (do wykorzystania według wyboru N.).

- Zabawa orientacyjno-porządkowa o charakterze ożywiającym – *Przybycie ufoludków.*
Bębenek.
Dzieci spacerują swobodnie po całej sali w jednym kierunku, w rytmie wygrywanym na bębnie. Podczas przerwy w grze dobierają się w dwójki, zmieniają kierunek i dalej marszerują. Podczas kolejnej pauzy dobierają się w trójki, potem w czwórki. Na koniec tworzą jedno duże koło.
- Zabawa bieżna – *Lot tam i z powrotem.*
Bębenek.
Dzieci w przysiadzie podpartym. Są ufoludkami. Na dźwięk bębna ufoludki startują: powoli wstają, wykonują wspięcie na palcach stóp, podnoszą ręce, następnie biegają w jednym kierunku. Na ponowny dźwięk bębna zatrzymują się i lądują – powoli wracają do pozycji w przysiadzie podpartym. N. powtarza zabawę kilka razy.
- Zabawa ruchowa rozwijająca zmysł równowagi – *Prezent dla ufoludka.*
Woreczek dla każdego dziecka.
Dzieci otrzymują od N. po jednym woreczku (prezencie). Kładą woreczki na głowach i spacerują z nimi po całej sali, uważając, aby nie spadły. Na zawołanie N. *Prezent dla ufoludka!* – dzieci opuszczają głowy, chwytają woreczki w dłonie i przekazują je najbliższemu koledze lub najbliższej stojącej koleżance. N. powtarza zabawę kilka razy.
- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Ufoludki się cieszą.*
Bębenek.
Dzieci przeskakują rytmicznie z nogi na nogę przy dźwiękach bębna. Podczas przerwy w grze stają bez ruchu, przybierają dowolną pozę i się uśmiechają.
- Zabawa relaksacyjna – *Ufoludki odpoczywają.*
Dzieci wirują, potem spokojnie opadają i siadają w siadzie skrzyżnym. Wykonują głębokie wdechy nosem z jednoczesnym podnoszeniem rąk i długie wydechy przez nos z jednoczesnym opuszczaniem rąk.
- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Droga ufoludków do domu.*
Taśma samoprzylepna naklejona na dywanie.
Dzieci są ufoludkami. Chodzą gęsiego po dywanie, po naklejonej taśmie samoprzylepnej. Stawiają stopy blisko siebie, starając się nie schodzić z taśmy.

Zajęcia 1. W planetarium – rozmowa inspirowana opowiadaniem Ewy Stadtmüller *Spacerkiem po Drodze Mlecznej*.

- Powitanie.

N. opowiada dzieciom o tym, co robił poprzedniego dnia wieczorem. Mówi, że spacerował wieczorem, spoglądał w górę i zastanawiał się, jakie jest niebo, co znajduje się ponad chmurami. Pyta dzieci, czy potrafią odpowiedzieć na to pytanie. Dzieci dzielą się posiadanymi wiadomościami. N. zaprasza dzieci do wysłuchania opowiadania.

- Słuchanie opowiadania Ewy Stadtmüller *Spacerkiem po Drodze Mlecznej*.

Książka (s. 48–49) dla każdego dziecka.

Dzieci siadają na dywanie. N. rozdaje im książki i zaprasza do wysłuchania opowiadania. Czytając opowiadanie, prezentuje ilustracje do niego.

Już sama myśl o planowanej od dawna wycieczce do planetarium wprawiała Adę w doskonały humor.

– Pani obiecała, że będziemy oglądać planety – opowiadała mamie, podskakując przy każdym słowie. – I zobaczymy taką białą drogę...

– Drogę Mleczną – poprawił ją Olek. – Byliśmy na takiej wycieczce w tamtym roku. I widzieliśmy...

– Może nie zdradzaj wszystkich szczegółów – poprosiła mama. – Niech Ada ma niespodziankę. I miała. Jeszcze jaką! Już sam budynek planetarium z kosmiczną kopułą zrobił na niej duże wrażenie. Kiedy na sali zgasty światła, Duśce zrobiło się trochę nieswojo, ale gdy ujrzała nad sobą niebo pełne gwiazd, jej zachwyty nie miał granic.

– Oto nasz Układ Słoneczny – usłyszała płynący z głośników wyraźny głos lektora. – Ta najjaśniejsza gwiazda w samym środku to Słońce.

– Gwiazda? – zdziwiła się Ada.

Nikt do tej pory nie powiedział jej, że Słońce jest gwiazdą... Z tym większą uwagą słuchała dalej.

– Nasza Ziemia krąży wokół Słońca – płynęła z głośnika opowieść ilustrowana ruchem planet w przestrzeni kosmicznej (czyli nad głowami dzieci). – Możemy żyć na niej, ponieważ nie jest ani tak zimna jak Uran czy Neptun, gdzie temperatura może spaść do dwustu stopni poniżej zera, ani tak gorąca jak Wenus, gdzie urządzenia pomiarowe odnotowują ponad czterysta stopni na plusie.

W pewnej chwili nad głową Ady pojawiły się wszystkie planety Układu Słonecznego. Po kolei każda z nich stawała w świetle reflektorów jak na jakiejś kosmicznej scenie.

– Oto Merkury – najmniejsza, znajdująca się najbliżej Słońca, planeta; zaraz po niej Wenus, Ziemia, Mars, następnie Jowisz – największa ze wszystkich planet, otoczona gromadą kilkadziesiątu księżyców, za nią Saturn, Uran i Neptun.

Pokaz tak się podobał Adzie, że przez cały dzień nie potrafiła myśleć i opowiadać o niczym innym.

Nazajutrz w przedszkolu czekała na nią kolejna niespodzianka. Po śniadaniu pani przeczytała fragment książki o Małym Księci, który miał własną planetę.

– Wyobraźcie sobie, że i wy macie... swoją planetę – uśmiechnęła się pani, rozdając wszystkim styropianowe kule. – Możecie ją sami zaprojektować i ozdobić. Oto farbki, klej, bibuła, folia aluminiowa, kolorowa plastelina i różne drobiazgi, które mogą wam się przydać. „Biedronki” z zapalem zabrały się do pracy i już po chwili białe globy zaczęły nabierać kolorów. Wojtuś postanowił, że jego planeta będzie podobna do Księżyca. Owinął ją srebrną folią, wyźłobił nawet kraterzyki. Adaś oblepił swoją planetę błękitną bibułą i poprzyczepiał do niej papierowe łódki,

żeby móc żeglować do woli. Kasia pomalowała swoją kulę na zielono i oblepiła ją kolorowymi kwiatkami. Na planecie Zosi zamieszkały małe zwierzątka, a Ada stworzyła planetę zabawek.

– Tu będą mieszkały lalki – opowiadała, obracając ją w dłoniach – a tu misie. Zawsze o piątej będę zapraszała swoje koleżanki na podwieczorek.

– A kolegów? – upomniał się Bartek.

– To będzie dziewczynska planeta – wyjaśniła z naciskiem Ada. – Będę odpoczywać na niej od kolegów... i od Olka.

- Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania i ilustracji w książce.

Książka (s. 48–49) dla każdego dziecka.

N. zadaje pytania:

- Jak nazywa się miejsce, które odwiedziła grupa Ady?
- Czy byliście kiedyś w planetarium?
- Co ciekawego można zobaczyć w planetarium?

Chętnie dzieci wypowiadają się. N. uzupełnia ich wypowiedzi.

Ludzie od wieków obserwowali kosmos. Chcieli wiedzieć, co się w nim znajduje. Osoby, które się tym zajmowały, zaczęto nazywać astronomami. Odkryli oni planety w Układzie Słonecznym. Obecnie wiemy więcej na temat planet w Układzie Słonecznym, np. cztery pierwsze planety od Słońca to planety skaliste, a cztery dalsze to planety gazowe.

- Zabawa inscenizowana. Przestrzenne zilustrowanie Układu Słonecznego.

Obrazki przedstawiające Słońce i planety: Merkury, Wenus, Ziemia, Mars, Jowisz, Saturn, Uran, Neptun.

N. wybiera jedno dziecko, które będzie Słońcem. Ustawia je na środku i wręcza mu obrazek Słońca. Następnie wybiera ośmioro dzieci, które będą planetami. Wręcza im obrazki planet. Przypomina nazwy planet. Stopniowo prosi poszczególne dzieci na środek, aby zajęły miejsca zgodnie z kolejnością występowania planet wobec Słońca. Planety poruszają się wokół dziecka stojącego w środku, tak aby się nie zderzyć. N. poleca dzieciom dodatkowo kręcenie się wokół własnej osi. Podczas kolejnego powtórzenia zabawy N. wybiera inne dzieci, aby wszystkie uczestniczyły w zabawie.

- Karta pracy, cz. 2, nr 9.

Dzieci:

- oglądają obrazek,
- liczą planety, rakiety, gwiazdy i statki kosmiczne,
- odszukują w naklejkach obrazki kostek z odpowiednią liczbą oczek, nakleją je przy właściwych obrazkach,
- rysują po śladzie drogę rakiety lecącej w kosmos.

- Zabawa ruchowa – *W kosmosie*.

Koszyk, papierowe kule przygotowane w pierwszej części dnia, trójkąt, bębenek.

Dzieci wybierają z koszyka po jednej papierowej kuli. Patrzą na kolor wybranej kuli i dzielą się na dwie grupy: grupę *planet* - ciemne kule i grupę *gwiazd* - jasne kule. N. wyznacza miejsca dla grup. Następnie uderza w trójkąt. Dzieci, które są gwiazdami, rozchodzą się po całej sali, stoją w luźnej gromadce. Na dźwięk bębna do zabawy włączają się dzieci, które są planetami. Ustawiają się między gwiazdami. Na gest N. wszystkie dzieci trzymają kule obiema rękami nad głowami, powoli obracają się wokół własnej osi. Po chwili ostrożnie siadają. Dzieci wymieniają się kulami i N. powtarza zabawę.

Zajęcia 2. *Moja wymarzona planeta* – zajęcia plastyczne.

- Wprowadzenie do tematu zajęć.

Kula wykonana z ciemnego papieru.

Dzieci siedzą w kole. N. podaje dzieciom papierową kulę. Dzieci przekazują sobie kulę z rąk do rąk i wypowiadają swoje skojarzenia związane ze słowem *planeta*.

- T** • Planeta Ziemia i inne planety w Układzie Słonecznym.

Globus, tablica demonstracyjna 18.

N. stawia przed dziećmi globus. Zwraca uwagę na kulistość planety. Kręci globusem, demonstrując ruch obrotowy Ziemi. N. prezentuje tablicę i zwraca uwagę na kolorystykę Ziemi i innych planet wchodzących w skład Układu Słonecznego. Dzieci wskazują poszczególne planety. Powtarzają nazwy planet za N.

- Zabawa relaksacyjna – *Moja planeta*.

Odtwarzacz CD, nagranie dowolnej muzyki relaksacyjnej.

N. prosi dzieci, aby położyły się wygodnie na dywanie. Włącza muzykę instrumentalną. Dzieci wyobrażają sobie, że odbywają lot na swoją wymarzoną planetę. Lądują na niej i ją zwiedzają. Następnie chętne osoby opisują wygląd swoich planet.

- Omówienie tematu pracy i sposobu jej wykonania.

N. informuje dzieci, że przedstawią wygląd swojej wymarzonej planety, którą sobie wyobraziły. Przydziela dzieci do czterech stanowisk pracy:

- pierwsze stanowisko – kolorowe kulki i paski krepiny,
- drugie stanowisko – kolorowe piórka,
- trzecie stanowisko – kawałki kolorowych tkanin,
- czwarte stanowisko – kolorowe farby, pędzle.

- Ozdabianie planet.

Kule wykonane z ciemnego papieru, odtwarzacz CD, nagranie muzyki instrumentalnej, klej, kolorowe kulki i paski krepiny, kolorowe piórka, kawałki kolorowych tkanin, farby i pędzle.

Dzieci otrzymują od N. po jednej papierowej kuli. To będą ich planety. N. włącza nagranie muzyki. Dzieci dekorują kule według własnych pomysłów. Jeśli chcą, przechodzą od stanowiska do stanowiska, aby skorzystać z różnych materiałów.

- Dekorowanie sali. Zawieszanie planet.

Prace wykonane przez dzieci, sznurek.

N. mocuje wykonane planety na sznurku i zawiesza je wysoko pod sufitem. Dzieci stają pod zawieszonymi planetami i wypowiadają się na temat ich wyglądu.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna – *Kometa*.

Dla każdego dziecka kolorowa wstążka.

N. informuje dzieci o tym, że w kosmosie oprócz gwiazd i planet są również komety. Obserwowane z Ziemi, wyglądają jakby ciągnęły za sobą warkocz. Proponuje zabawę. Wybiera jedno dziecko, które będzie kometa. Wręcza mu pęk kolorowych wstążek. Dziecko biega, starając się dotknąć wstążkami jak największej liczby osób. Dotknięte dzieci otrzymują wstążki i dołączają do komety. Po dotknięciu wszystkich uczestników zabawy, dzieci zatrzymują się, unoszą wstążki i poruszają nimi.

- Formowanie kul ze śniegu. Rzucanie śnieżkami do wyznaczonego celu.

III

- Nauka refrenu piosenki *Z ufoludkiem w kosmos* na zasadzie echa muzycznego (przewodnik, cz. 3, s. 52). Utrwalenie pojęć: *przygrywka, zwrotka, refren*. Zaznaczenie refrenu kłaśnięciem.
- Zabawa pobudzająco-hamująca – *Statki kosmiczne*.

Nagranie piosenki *Z ufoludkiem w kosmos*, odtwarzacz CD, szarfy i obręcz dla każdej grupy w wybranym kolorze, tamburyn.

Dzieci są ustawione w pięcioosobowych wężykach. Każda grupa oznaczona jest szarfami w jednym kolorze. Na środku sali rozłożone są obręcze – *rakiety* – w kolorach odpowiednich dla każdej grupy. Dzieci swobodnie maszerują między raketami w rytmie muzyki. Podczas przerwy w muzyce, N. gra na tamburynie:

Jedno uderzenie,
dźwięki coraz głośniejsze, rakiety startują,
głośne dźwięki, tremolo, rakiety lecą w kosmos,
ciche uderzenia, rakiety lądują.

Zabawę powtarzamy kilka razy.

Dzieci:
siadają wokół obręczy – *rakiety*,
powoli wstają,
biegają na palcach wokół obręczy,
powoli siadają wokół obręczy.

- Zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – *Czarna dziura*.

Duży czarny worek, koszyk, papierowe kule przygotowane w pierwszej części dnia.

N. trzyma duży czarny worek. Dzieci ustawiają się przed workiem w rzędzie, jedno za drugim. Kolejno wyjmują z koszyka przygotowane w pierwszej części dnia kolorowe papierowe kule (planety i gwiazdy). Próbuje trafić nimi do worka. N. powtarza zabawę kilka razy. Na koniec dzieci przeliczają jasne i ciemne kule. Podają liczbę planet i gwiazd wciągniętych przez czarną dziurę – liczą celne rzuty w dostępnym dla siebie zakresie.

Luty, tydzień 3

Dzień 2

Nie jesteśmy sami w kosmosie

Ufo, ufoludki

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Zorganizowanie kącika kosmicznego. Rozbudzanie zainteresowań kosmosem. Rozpoznawanie i nazywanie emocji. Kolorowanie statków kosmicznych. Zabawa orientacyjno-porządkowa o charakterze ożywiającym – <i>Przybycie ufoludków</i> .	IV 19 I 7, II 1, II 4 I 5
II. 1.	Zajęcia umuzykalniające przy piosence <i>Z ufoludkiem w kosmos</i> . Cele: poznanie nowej piosenki, rozwijanie zdolności szybkiej reakcji na ustalone hasła.	IV 7
2.	<i>Kolorowa planeta Ziemia</i> – zajęcia badawcze inspirowane wierszem. Cele: rozpoznawanie i nazywanie barw podstawowych i wybranych barw pochodnych, rozwijanie postawy badawczej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa – <i>Jeden, dwa, trzy, ufoludek patrzy!</i> Zabawy na rozgrzewkę – <i>Wesołe ufoludki</i> .	IV 12, IV 18 I 4, I 5
III.	Ćwiczenia rozwijające wyobraźnię – <i>Spotkanie z ufoludkiem</i> . Malowanie farbami na temat: <i>Ziemia – kolorowa planeta</i> . Zabawa ruchowa – <i>Kto jest ufoludkiem?</i>	IV 6 I 7 I 5

Cele główne

- poznanie nowej piosenki,
- rozwijanie zdolności szybkiej reakcji na ustalone hasła,
- rozpoznawanie i nazywanie barw podstawowych i wybranych barw pochodnych,
- rozwijanie postawy badawczej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- śpiewa piosenkę,
- reaguje prawidłowo na ustalone sygnały podczas zabaw przy muzyce,
- rozpoznaje i nazywa barwy podstawowe (czerwona, żółta, niebieska) i wybrane barwy pochodne (zielona, pomarańczowa, fioletowa),
- wykonuje eksperyment z bibułą, miesza barwy podstawowe dla uzyskania barw pochodnych.

Przebieg dnia

I

- Zorganizowanie kąpki kosmicznego. Rozbudzanie zainteresowań kosmosem. **Globus, albumy i książki na temat kosmosu, obrazki przedstawiające np.: Słońce, Księżyc, planety w Układzie Słonecznym, kosmonautę, raketę.**

N. z dziećmi wybiera miejsce i urządza w nim kącik kosmiczny. Umieszcza w kąpiku globus oraz albumy i książki związane z kosmosem. Na tablicy obok niego zawiesza obrazki. Zachęca dzieci do ich oglądania. Prowadzi z nimi rozmowy.

- Karta pracy, cz. 2, nr 10.

Dzieci:

- naśladują miny ufoludków,
- nazywają emocje, jakie one przedstawiają,
- odszukują w naklejkach obrazki z minami,
- nakleją je w odpowiednich miejscach,
- kolorują rysunki statków kosmicznych.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa o charakterze ożywiający – *Przybycie ufoludków* (przewodnik, cz. 3, s. 53).

II

Zajęcia 1. Zajęcia umuzykalniające przy piosence *Z ufoludkiem w kosmos* (przewodnik, cz. 3, s. 52).

- Zabawa rozwijająca umiejętność prawidłowego operowania głosem – *Dziwne spotkanie*.

Bębenek, kartoniki w trzech kolorach: zielonym, czerwonym, niebieskim (dla N.).

Zabawę poprzedzają ćwiczenia emisyjne na zgłoskach: ke, ki, ko, fa, fi, fe, bi, be, bu.

Dzieci są podzielone na trzy grupy. Każda grupa wypowiada inne zgłoski:

- niebieska – ke, ki, ko,
- zielona – fa, fi, fe,
- czerwona – bi, be, bu.

Dzieci są ufoludkami. Maszerują w dowolnych kierunkach, w rytmie wystukiwanym na bębenku. Mocne uderzenie oznacza zatrzymanie się. N. unosi wybrany przez siebie kartonik. Ufoludki wypowiadają przydzielone im zgłoski.

- Zabawa utrwalająca pojęcia: *zwrotka, refren* – *Baw się z nami*.

Dzieci dobierają się w pary. Podczas zwrotki piosenki *Z ufoludkiem w kosmos* maszerują w parach, w określonym kierunku. Podczas refrenu wykonują zwrot przodem do siebie

i miarowo klaszczą. W celu utrudnienia zadania podczas refrenu klaszczą naprzemiennie: raz w swoje dłonie, raz w dłonie kolegi.

- Rozwijanie koordynacji słuchowo-ruchowej – *Taniec kosmitów*.

Dzieci są kosmitami. W rytmie melodii kosmici:

- poruszają się, przenosząc ciężar z lewej nogi na prawą,
- trzymają się za kolana – unoszą ciężkie nogi,
- wykonują obroty na sztywnych nogach,
- wymyślają dowolne figury taneczne.

- Zabawa przy piosence *Z ufoludkiem w kosmos*.

Nagranie piosenki (przewodnik, cz. 3, s. 52), odtwarzacz CD.

Dzieci są ustawione w trzech kołach. Z boku stoi troje dzieci – *ufoludki*.

	Dzieci:	Ufoludki:
<i>Dziś przyleciał ufoludek w swojej rakiemie.</i>	stoją w lekkim rozkroku, miarowo klaszczą,	w podskokach zajmują miejsca w środkach kół,
<i>Śmieszny ludzik, co na innej mieszka planecie.</i>		
<i>I zaprosił na wycieczkę wszystkie dzieci,</i>	ręce mają zgięte w łokciach, unoszą je w górę,	wyciągają ręce przed siebie,
<i>i rakieta w wielki kosmos z nami poleci.</i>	przenoszą ciężar z jednej nogi na drugą, wykonując obrót wokół siebie,	przeskakują z nogi na nogę, przemieszczają się po wewnętrznej stronie koła,
Ref.: <i>Więc...</i>	w każdym kole maszerują wężykami za ufoludkiem,	
Repetycja	zwracają się przodem do N., stoją w rozsypce, w lekkim rozkroku,	
II. <i>Oglądamy z bliska gwiazdy oraz planety.</i>	zbliżają dłonie do oczu, udają, że trzymają lornetki, spoglądają w różne strony,	
<i>Wszystko widać bardzo dobrze z naszej rakiety.</i>		
<i>Ufoludek wciąż się śmieje, ucieszony.</i>	miarowo klaszczą,	
<i>Jak się śmieje, to się robi jasnozielony!</i>	wyciągają ręce przed siebie, wskazują na ufoludki,	podskakują: raz na jednej, raz na drugiej nodze, wychodzą przed dzieci,
Ref.: <i>Więc...</i>	maszerują za ufoludkami w wężykach, w ustalonych wcześniej przez N. kierunkach,	pozostają razem z dziećmi w okręgu,
Repetycja	przechodzą do ustawienia w trzech kołach,	
III. <i>I wracamy już na Ziemię, do naszej sali.</i>	podają sobie ręce i maszerują w lewą stronę,	podskakują między kołami,
<i>Ufoludek śle całusy i pędzi dalej.</i>	zatrzymują się i posyłają całusy,	zwracają się przodem do N., posyłają mu całusy,

<i>Może zaraz gdzieś daleko znów poleci i zabierze na wycieczkę kosmiczne dzieci.</i>	ponownie maszerują w prawą stronę, miarowo klaszczą,	podskakują między kołami, wchodzą do środków kół tak, jak podczas pierwszej zwrotki,
Ref.: <i>Więc...</i>	ustawiają się w wężykach za ufoludkami i maszerują za nimi,	
Repetycja	wracają do ustawienia w trzech kołach, ufoludek pozostaje razem z dziećmi w okręgu.	

Zajęcia 2. Kolorowa planeta – Ziemia – zajęcia badawcze inspirowane wierszem *Ufoludki*.

- Wysłuchanie wiersza Jadwigi Koczanowskiej *Ufoludki*.

W piaskownicy za przedszkolem wylądował srebrny spodek, a ze spodka już po chwili ufoludki wyskoczyły. Małe, zwinnie i zielone, mądre i zaciekawione,

wymierzyły i zbadały ławki, piłki, trawnik cały. Odleciały Mleczną Drogą na planetę Togo-Togo. Został po nich pył magiczny, taki był mój sen kosmiczny.

- Rozmowa kierowana na podstawie wiersza. **Koperta z listem, zdjęcia/obrazki przedstawiające gwiazdy, planetę z księżycem lub księżycami, kometę, Układ Słoneczny, tablica Kosmos.**

N. zadaje pytania:

- *Co wylądowało w piaskownicy za przedszkolem?*
- *Jakie były ufoludki?*
- *Co robiły ufoludki w ogrodzie przedszkolnym?*
- *Dokąd odleciały ufoludki? Co po nich zostało?*

N. nawiązuje do wiersza. Mówi, że ufoludki zostawiły po sobie coś jeszcze. Pokazuje kopertę, wyjmując z niej list i go odczytuje. W odpowiednich momentach pokazuje dzieciom obrazki/zdjęcia.

Drogie Dzieci!

Lecieliśmy swoim pojazdem kosmicznym z niezwykłą prędkością i zwiedzaliśmy kosmos. Miłaliśmy gwiazdy, planety i ich księżyce. Widzieliśmy też piękne komety. W pewnym momencie zobaczyliśmy Wasz Układ Słoneczny, a w nim aż osiem planet różnych rozmiarów, krążących wokół wielkiej gwiazdy – Słońca. Czujniki w naszym pojeździe kosmicznym wskazały istnienie życia na trzeciej planecie od Słońca. Postanowiliśmy więc na niej wylądować. Bardzo nam się spodobała Ziemia i jej mieszkańcy. Zachwyciły nas kolory, które są na Ziemi.

- Część badawcza. Eksperyment z kolorowymi bibułkami. N. prosi dzieci o przypomnienie nazwy planety, która spodobała się ufoludkom. Pokazuje dzieciom tablicę *Kosmos*. Prosi o opisanie wyglądu Ziemi z kosmosu – jej kolorów. Pyta dzieci: ***Jakie kolory mogły jeszcze zobaczyć ufoludki na naszej planecie, gdy wylądowały?*** Chętne dzieci wypowiadają się. N. zaprasza dzieci do zabawy w wytwarzanie kolorów. Zadanie 1. Nakładanie na siebie kolorowych bibułek. **Bibułki w kształcie koła w kolorach: żółtym, czerwonym, niebieskim, przezroczysta taśma samoprzylepna.**

N. gromadzi dzieci przy oknie. Pokazuje bibułki i przykleja je na szybie. Dzieci nazywają kolory bibułek. N. przekazuje dzieciom ciekawostki na temat tych barw.

Barwy: żółta, czerwona i niebieska, to barwy podstawowe. Nazywa się je tak dlatego, ponieważ nie da się ich uzyskać z połączenia żadnych innych barw. Ze zmieszania odpowiednich barw podstawowych otrzymuje się barwy pochodne: pomarańczową, zieloną, fioletową. Wszystkie inne barwy, jakie możemy zobaczyć, są wynikiem mieszania się barw podstawowych z barwami pochodnymi.

Zadanie 2. Barwienie wody kolorowymi bibułkami.

Trzy stoliki, dziewięć słoików, w tym sześć do połowy wypełnionych ciepłą wodą i trzy słoiki puste, sześć pojemniczków z kawałkami krepiny: dwa z krepiną w kolorze żółtym, dwa w czerwonym i dwa w niebieskim, naklejki w kolorach: żółtym, niebieskim, czerwonym, patyczki do szaszłyków.

N. przygotowuje trzy stanowiska badawcze. Na każdym stoliku umieszcza: patyczki do szaszłyków, po dwa słoiki wypełnione do połowy ciepłą wodą i jeden pusty słoik. Na pierwszym stoliku słoiki z wodą oznacza kolorami żółtym i czerwonym, na drugim – kolorami żółtym i niebieskim, na trzecim – kolorami niebieskim i czerwonym. Dodatkowo na każdym stoliku umieszcza po 2 pojemniczki z pociętą na kawałki krepiną w takich samych kolorach jak oznaczenia na słoikach z wodą.

N. zaprasza dzieci do wykonania eksperymentu, w wyniku którego samodzielnie będą mogły wytworzyć barwy pochodne. Dzieli dzieci na trzy zespoły. Każdy zespół zajmuje miejsce przy jednym stoliku. Dzieci biorą do rąk po jednym kawałku krepiny w wybranym kolorze i wrzucają go do słoika oznaczonego tym samym kolorem. Obserwują, jak krepina zabarwia wodę. Następnie N. przechodzi z wszystkimi dziećmi od stanowiska do stanowiska i przelewa wodę ze słoików do pustego słoika. Wybrane osoby mieszają wodę patyczkami. Dzieci obserwują łączenie się kolorów. Z pomocą N. nazywają powstałe barwy: pomarańczowa, zielona, fioletowa.

- Zabawa ruchowa – *Kolory*.

Koszyk, tamburyn, paski krepiny w kolorach: żółtym, czerwonym, niebieskim, pomarańczowym, zielonym fioletowym (dla każdego dziecka jeden pasek).

Dzieci wyjmują z koszyka po jednym pasku krepiny. N. utrwala nazwy barw podstawowych i barw pochodnych. Prosi dzieci kolejno o podniesienie pasków w danych kolorach. Następnie potrząsa tamburynem. Dzieci poruszają się po całej sali w rytmie wystukiwanym na tamburynie, machają kolorowymi paskami. W czasie przerwy w grze i zawołanie: *Kolory podstawowe!* dzieci z paskami w kolorach: żółtym, czerwonym i niebieskim, machają nimi i wyciągają ręce w górę. Pozostałe dzieci kucają. N. kontynuuje zabawę. Na zawołanie: *Kolory pochodne!* dzieci z paskami w kolorach: pomarańczowym, zielonym, fioletowym, machają w górze krepiną, a pozostałe kucają. N. powtarza zabawę kilka razy.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa – *Jeden, dwa, trzy, ufoludek patrzy!*

N. wyznacza teren do zabawy. Prosi dzieci, aby ustawiły się na jednym końcu terenu. N. jest ufoludkiem. Przechodzi na drugi koniec terenu, odwraca się tyłem do nich i mówi: *Jeden, dwa, trzy, ufoludek patrzy!* Dzieci w tym czasie idą w stronę N. Gdy tylko N. się odwróci, dzieci zatrzymują się, przybierają dowolne pozy i pokazują śmieszne miny. Osoba, która się poruszy, staje z boku i kibicuje pozostałym. Gdy pierwsze dziecko dojdzie do N., przejmuje jego rolę.

- Zabawy na rozgrzewkę – *Wesołe ufoludki*.

Dzieci naśladują sposób wykonywania podskoków za N. – podskakują rytmicznie: na obu nogach jednocześnie, raz na jednej nodze, raz na drugiej, raz do przodu, raz do tyłu itp. Na sygnał stają bez ruchu i przybierają dowolną pozę. Kolejne sposoby na rozgrzewkę proponuje chętna osoba.

III

- Ćwiczenia rozwijające wyobraźnię – *Spotkanie z ufoludkiem*.
Odtwarzacz CD, nagranie muzyki elektronicznej.
Dzieci kładą się na dywanie i zamykają oczy. N. włącza nagranie muzyki i prosi dzieci o wyobrażenie sobie wyglądu ufoludka. N. opowiada: *Widziałem ufoludka, który miał: cztery ręce, zamiast nóg miał sprężynki, miał troje oczu i był cały czerwony* itp. Następnie dzieci opisują wygląd ufoludka, którego sobie wyobraziły.
- Malowanie farbami na temat: *Ziemia – kolorowa planeta*.
Pojemniczki z farbami w kolorach podstawowych, dla każdego dziecka karton w kształcie koła i pędzelek.
N. zachęca dzieci do wykonania dla ufoludków niespodzianki – obrazka przedstawiającego planetę Ziemię.
Dzieci siadają przy stolikach, na których leżą kartony w kształcie koła – planety, pędzelki oraz 3 pojemniczki z farbami w kolorach podstawowych. Pędzelkami nakładają na karton farby i mieszają je, uzyskując kolory pochodne.
Po zajęciach dzieci eksponują swoje prace i opowiadają o planecie Ziemia. N. obiecuje, że kiedy ufoludki ponownie odwiedzą Ziemię, wręczy im na pamiątkę prace wykonane przez dzieci.
- Zabawa ruchowa – *Kto jest ufoludkiem?*
Wstążka, odtwarzacz CD, nagranie melodii do biegania.
Dzieci stają w kole i zamykają oczy. N. wybiera jedno dziecko – ufoludka. Zawiązuje mu na przedramieniu wstążkę w taki sposób, aby dała się łatwo rozwiązać. Następnie N. włącza nagranie muzyki do biegu. Dzieci biegają i wypatrują, kto jest ufoludkiem. Starają się zdobyć wstążkę. N. kontynuuje zabawę. Kolejnym ufoludkiem jest ta osoba, której udało się zdobyć wstążkę.

Luty, tydzień 3

Dzień 3

Nie jesteśmy sami w kosmosie

Potęga gwiazd i planet

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Utrwalenie refrenu piosenki <i>Z ufoludkiem w kosmos</i> . Przygotowanie z N. pomocy do zajęć, wycinanie gwiazdek. Zabawa bieżna – <i>Lot tam i z powrotem</i> .	IV 7 17 15
II. 1.	<i>Planety i gwiazdy</i> – zajęcia matematyczne. Cele: rozwijanie sprawności manualnej i koordynacji wzrokowo-ruchowej, rozwijanie umiejętności matematycznych. Zabawa ruchowa – <i>Gwiazdy</i> .	IV 12, IV 15 15
2.	Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 12. Cele: rozwijanie spostrzegawczości i percepcji słuchowej, rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: prowadzenie obserwacji z wykorzystaniem papierowych lunetek. Dzielenie się spostrzeżeniami. Zabawa w parach – <i>Przez mgławicę</i> .	18, 19 14, 15, 16
III.	Ćwiczenia grafomotoryczne – <i>Lot międzyplanetarny</i> . Zabawy swobodne balonikami. Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – <i>Odlóż gwiazdkę!</i>	17 15 15

Cele główne

- rozwijanie sprawności manualnej i koordynacji wzrokowo-ruchowej,
- rozwijanie umiejętności matematycznych,
- rozwijanie spostrzegawczości i percepcji słuchowej,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- układa przedmioty według polecenia,
- przelicza, posługując się liczebnikami głównymi w zakresie 5 (i więcej); układa obiekty od najmniejszego do największego,
- uważnie obserwuje, słucha poleceń N.,
- czynnie uczestniczy w ćwiczeniach ruchowych.

Przebieg dnia

I

- Utrwalenie refrenu piosenki *Z ufoludkiem w kosmos* (przewodnik, cz. 3, s. 52).
Powtarzanie za N. wybranych fragmentów piosenki: w różnym tempie, z różnym natężeniem dźwięku (cicho, głośno, coraz ciszej, coraz głośniej, szeptem).
Rytmiczne powtarzanie tekstu wybranych fragmentów piosenki z równoczesnym klaskaniem.
- Przygotowanie z pomocą N. pomocy do zajęć, wycinanie gwiazdek.
Papier w żółtym kolorze, z zaznaczonymi gwiazdkami różnej wielkości, nożyczki, pojemnik.
Dzieci wycinają z żółtego papieru wzdłuż zaznaczonej linii gwiazdki w trzech różnych wielkościach. Wykonane gwiazdki gromadzą w pojemniku.

Aby ułatwić wykonanie zadania można przygotować koła w trzech rozmiarach i narysować na nich kształt gwiazdy pięcioramiennej lub sześcioramiennej.

- Zabawa bieżna – *Lot tam i z powrotem* (przewodnik, cz. 3, s. 53).

II

Zajęcia 1. *Gwiazdy i planety* – zajęcia matematyczne.

- Zabawa ruchowa – *Gwiazdkobranie*.
Gwiazdki w 3 różnych wielkościach, przygotowane w pierwszej części dnia, odtwarzacz CD, nagranie melodii elektronicznej.
N. rozkłada w sali gwiazdki. Dzieci maszerują swobodnie przy dźwiękach muzyki, omijając leżące sylwety. Podczas przerwy w muzyce podnoszą wysoko po jednej gwiazdce. N. powtarza zabawę kilka razy. Za każdym razem dzieci podnoszą gwiazdy raz jedną, raz drugą ręką. Na koniec zabawy dzieci dobierają się w 3-osobowe zespoły tak, aby w każdym zespole były gwiazdy różnej wielkości.
- Układanie gwiazd w ciągu, od najmniejszej do największej.
Gwiazdy w 3 różnych wielkościach, przygotowane w pierwszej części dnia.
Dzieci w zespołach układają gwiazdy w ciągu, od najmniejszej do największej, i je przeliczają. N. sprawdza poprawność wykonania zadania.
- Układanie i liczenie planet.
Woreczki zawierające różne kuliste przedmioty, np.: małą żelazną kulkę, kulki z plasteliny, papierowe kule (z gazety, bibuły, krepiny), kule z waty, koraliki, piłki różnego rodzaju i różnej wielkości (pingpongowa, tenisowa, gumowa, z pianki, ze styropianu, do siatkówki).
N. wręcza zespołom woreczki z kulistymi przedmiotami. Przypomina, że w kosmosie planety są różnej wielkości. Prosi dzieci o ułożenie kulistych przedmiotów od najmniejszego

do największego. N. sprawdza poprawność wykonania zadania. Prosi o przeliczenie ułożonych planet.

- Karta pracy, cz. 2, nr 12.

Dzieci:

- odszukują w naklejkach obrazki gwiazd,
- w każdym polu naklejają o jedną gwiazdę więcej niż w poprzednim,
- dotykają kolejno obrazków rakiety i mówią: duża rakietka, mała rakietka,
- odszukują wśród naklejek obrazek brakującej rakietki,
- naklejają go w pustym polu według wzoru (rytmu).

- Zabawa ruchowa – *Gwiazdy*.

Tamburyn.

Dzieci biegają w jednym kierunku, w rytmie wystukiwanym na tamburynie. Na pauzę w grze i zawołanie N., np. *Gwiazda trzyramienna!*, ustawiają się w trzyosobowych kołach, chwytają się za ręce i unoszą je wysoko nad głowy. N. powtarza zabawę kilka razy. Podczas kolejnych powtórzeń dzieci ustawiają się, na przemian, w gwiazdy czteroramienne i pięcioramienne. N. zachęca dzieci za każdym razem do tworzenia gwiazd z innymi dziećmi.

Dzieci, z pomocą N., wykonują dekorację sali, np. za pomocą dziurkacza z gwiazdek wykorzystywanych podczas zajęć. (Wykonują w gwiazdkach dziurki, przewlekają przez nie sznurek, a N. zawiesza gwiazdki pod sufitem).

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 12.

Szarfa i laska dla każdego dziecka, trójkąt.

- Ćwiczenie wstępne – *Czwórkami zbiórka!*
Dzieci spacerują swobodnie, N. gra na trójkącie. Podczas przerwy w grze N. wybiera czworo dzieci i ustawia je w rzędzie obok siebie. Pozostałe dzieci ustawiają się za wybranymi osobami – czwórkami. N. powtarza zabawę kilka razy. Za każdym razem zmienia swoje miejsce. Po ostatnim powtórzeniu dzieci biorą od N. szarfy.
- Ćwiczenie orientacyjno-porządkowe – *Ufoludki – na spacer! Ufoludki – do rakiet!*
Dzieci formują z szarf na podłodze koła (rakietki ufoludków) i zajmują w nich miejsca. Na zawołanie: *Ufoludki – na spacer!*, dzieci opuszczają swoje rakietki i spacerują po sali w dowolny sposób. Na zawołanie: *Ufoludki – do rakiet!*, jak najszybciej wracają do swoich szarf, siadają w nich, przyjmując postawę korekcyjną – siedzą w siadzie skrzyżnym z wyprostowanymi plecami, odchyloną nieco do tyłu głową, z rękami ułożonymi wzdłuż tułowia i uniesionymi dłońmi.
- Ćwiczenie z elementem czworakowania – *Ufoludki siadają.*
N. zbiera szarfy, a rozkłada na podłodze laski gimnastyczne. Dzieci maszerują na czworakach wokół lasek: raz w jedną, raz w drugą stronę. Następnie, na znak dany przez N., siadają skrzyżnie przed wybranymi przez siebie laskami, ręce kładą na kolanach. Wysłuchują uderzeń w trójkąt, po czym chwytają laski oburącz i podnoszą je nad głowy tyle razy, ile było uderzeń. Za każdym razem opuszczają laski i kładą na podłodze. N. powtarza zabawę kilka razy. Każdorazowo uderza w trójkąt inną liczbę razy.
- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – *Ufoludki pompują koło.*
Dzieci w siadzie klęcznym, prawą rękę opierają o podłogę, a lewą ręką naśladują ruch wciśnięcia i wyciskania tłoka. N. powtarza ćwiczenie kilka razy, pamiętając o zmianie rąk.
- Ćwiczenie nóg – *Ufoludki ćwiczą.*
N. zbiera laski gimnastyczne i rozdaje szarfy. Dzieci ustawiają się w rozsypanie, w rękach przed sobą trzymają szarfy. Podnoszą, na przemian, raz jedną nogę, raz drugą, zgiętą w kolanach tak, aby dotknąć szarfy. N. powtarza ćwiczenie kilka razy.

- Zabawa bieżna – *Ufłanek*.
Dzieci biegają w różnych kierunkach, trzymając w dłoniach szarfy. Na uderzenie w trójkąt zatrzymują się. N. mówi dzieciom, że ufoludki także lepią bałwanki, które na ich planecie nazywają się Ufłanki. Dzieci dobierają się w czwórki i układają szarfy tak, aby powstał kształt bałwanka w kapeluszu. Na sygnał tamburynu dzieci dalej biegają.
- Ćwiczenie stóp.
Dzieci stoją w rozsypance, przed nimi leżą szarfy. Używając raz jednej, raz drugiej stopy, starają się złożyć szarfy tak, aby zajmowały jak najmniej miejsca.
- Zakończenie.
Dzieci maszerują po obwodzie koła, śpiewając znaną wszystkim piosenkę. Podczas marszu kolejno oddają N. szarfy.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Prowadzenie obserwacji z wykorzystaniem papierowych lunetek. Dzielenie się spostrzeżeniami.
Papierowe lunetki wykonane w pierwszej części dnia.
Dzieci obserwują otoczenie przez papierowe lunetki. Wypatrują np. ptaków przylatujących do karmnika. Kierują lunetki na bawiących się kolegów. Dzieli się swoimi spostrzeżeniami. Wypowiadają krótkie zdania, np.: *Widzę wróbla w karmniku. Widzę Zosię, która skacze.*
- Zabawa w parach – *Przez mgławicę*.
N. prosi dzieci o dobranie się parami. Jedno dziecko z pary zamyka oczy, a drugie prowadzi je ostrożnie za rękę. Po pewnym czasie następuje zmiana ról.

III

- Ćwiczenia grafomotoryczne – *Lot międzyplanetarny*.
Kredki w różnych kolorach, kartka dla każdego dziecka.
Dzieci dobierają się parami. Wybierają po kilka kredek w różnych kolorach. Rysują na swoich kartkach, na całej powierzchni, kropki (planety, gwiazdy). Następnie wymieniają się kartkami i kredkami między sobą, łączą kropki tego samego koloru odpowiednimi kredkami. N. zwraca uwagę na nieodrywanie kredek od kartek.
- Zabawy swobodne balonami.
Balon dla każdego dziecka, mazak.
Dzieci otrzymują od N. po jednym balonie. Rysują na nich mazakami dowolne wzory. N. pompuje balony. Dzieci obserwują, jak wzory powiększają się, a następnie swobodnie podrzucają i chwytają balony.

- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Odlóż gwiazdkę!*
4 koszyki, papierowa gwiazdka dla każdego dziecka, taśma malarska.
N. dzieli dzieci na cztery grupy. Wyznacza linie – startu i mety, przyklejając do dywanu taśmę malarską. Dzieci ustawiają się w rzędach i siadają skrzyżnie przed linią startu. Pobierają od dyżurnego po jednej papierowej gwiazdce. Na linii mety, naprzeciw każdego rzędu, N. ustawia koszyczki. Na sygnał N. pierwsze dzieci z rzędów biegną do swoich koszyczków, obiegają je dookoła, wkładają do nich gwiazdki, a następnie na czworakach wracają do swoich rzędów i siadają na ich końcu. W podsumowaniu zabawy N. wymienia kolejność, w jakiej poszczególne grupy wykonały zadanie.

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Zabawa doskonaląca umiejętność swobodnego poruszania się w przestrzeni – <i>Ufoludki</i> .	I 5
	Zabawa wyrabiająca zdolność koncentracji – <i>Taniec</i> .	I 8, IV 7
	Zabawa ruchowa z elementem skoku – <i>Ufoludki się cieszą</i> .	I 5
II. 1.	<i>Rakieta</i> – zajęcia plastyczne. Cele: zaznajomienie ze środkami transportu, rozwijanie sprawności manualnej.	I 7, IV 8
	Zabawa ruchowa – <i>Start rakiety</i> .	I 5
2.	<i>Wyprawa na nieznaną planetę</i> – zabawa inscenizowana na podstawie wiersza Marii Terlikowskiej <i>Leć, rakieta!</i> Cele: rozwijanie umiejętności uważnego słuchania wiersza, rozwijanie umiejętności współpracy.	III 9, IV 5
	Zabawy na świeżym powietrzu: spacer – obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie. Zabawa ruchowa – <i>Podróż rakieta</i> .	I 4, I 5, II 11
III.	Wspólne wykonanie rakiety.	I 7, III 5
	Zabawa pobudzająco-hamująca – <i>Różne ufoludki</i> .	I 5
	Zabawa ruchowa z elementem toczenia – <i>Planeta! Rakieta!</i>	I 5

Cele główne

- zaznajomienie ze środkami transportu,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- rozwijanie umiejętności uważnego słuchania wiersza,
- rozwijanie umiejętności współpracy.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia nazwy wybranych środków lokomocji, segreguje środki lokomocji ze względu na podane kryterium,
- maluje pędzlem,
- z uwagą słucha wiersza,
- uczestniczy z innymi w zabawie inscenizowanej.

Przebieg dnia

I

- Zabawa doskonaląca umiejętność swobodnego poruszania się w przestrzeni – *Ufoludki*.
Nagranie piosenki *Z ufoludkiem w kosmos*, (przewodnik, cz. 3, s. 52), odtwarzacz CD, dla każdego dziecka zielone balony, elementy z folii samoprzylepnej (oczy, usta, nos).
Dzieci otrzymują zielone balony oraz elementy twarzy wycięte z folii samoprzylepnej. Wykonują z nich głowy ufoludków. Do środka można włożyć kilka ziarenek fasoli lub grochu. W rytmie piosenki dzieci wykonują dowolne improwizacje ruchowe z balonami. N. określa położenie balonów w czasie tańca: wysoko, nisko, z boku.
- Zabawa wyrabiająca zdolność koncentracji – *Taniec*.
Nagranie piosenki *Z ufoludkiem w kosmos*, (przewodnik, cz. 3, s. 52) odtwarzacz CD, balony (ufoludki).
Dzieci dobierają się w pary. Każda para umieszcza między sobą, na wysokości klatki piersiowej, ufoludka wykonanego z balonu. Dzieci zaczynają tańczyć w rytmie muzyki. Starają

się jak najdłużej utrzymać balon między sobą. Para, której balon upadnie na podłogę, zajmuje miejsce z boku.

- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Ufoludki się cieszą* (przewodnik, cz. 3, s. 53).

II

Zajęcia 1. *Rakieta* – zajęcia plastyczne.

- Powitanie zabawą *Zrobimy kółeczko*.
Dzieci tworzą koło i spacerują w prawą stronę. Przy dowolnej melodii śpiewają za N.: *Zrobimy kółeczko małe, okrągłutkie, bo nasze kółeczko musi być równiutkie*.
- Zabawa klasyfikacyjna *Podróże bliskie i podróże dalekie*.

Obrazki przedstawiające różne środki transportu, w tym: balon, szybowiec, samolot, helikopter, raketę, wahadłowiec, obrazek/zdjęcie przedstawiające astronautę.

- N. rozkłada przed dziećmi obrazki przedstawiające różne środki lokomocji. Prosi dzieci o zastanowienie się i wybranie tylko tych, którymi można podróżować w powietrzu. Dzieci powtarzają po N. nazwy wskazywanych środków transportu.
- Zabawa z zastosowaniem rymowanki – *Rakieta*.

Kartonowa rakieta na sznurku.

Dzieci siadają w kole. N. pokazuje kartonową sylwetę rakiety zawieszoną na sznurku. Trzyma ją w dłoni i obraca się, wprawiając raketę w ruch. Wypowiada jednocześnie rymowankę: *Rakieta w kosmos lecimy i wspólnie zadania robimy*.

Dzieci wodzą wzrokiem za rakieta. Dziecko, przy którym wyląduje rakieta, wstaje i pokazuje ruchy, a pozostałe dzieci je naśladują. Następnie trzyma sylwetę rakiety na sznurku i obraca się, wypowiadając jednocześnie rymowankę. Wybiera kolejne dziecko i zabawa trwa dalej.

- Część plastyczna. Kolorowanka wodna *Rakieta*.

Wyprawka, karta H, pojemniki z wodą, pędzel dla każdego dziecka.

Dzieci zajmują miejsca przy stolikach, maczają pędzle w wodzie i malują kolorowankę.

Podczas pracy N. rozmawia z dziećmi o tym, co właśnie wykonują.

- Zorganizowanie wystawy.

Prace plastyczne wykonane przez dzieci.

N., z pomocą dzieci, układa prace na stoliku jedna obok drugiej. Podziwia wszystkie rakiety. Zachęca dzieci do opisanie ich wyglądu. Po zajęciach N. organizuje dla rodziców w szatni wystawę prac dzieci.

- Zabawa ruchowa – *Start rakiety*.

N. zaprasza dzieci do zbudowania rakiety. Wyznacza jedną osobę, która kuca na środku sali i uderza palcami o podłogę. N. wywołuje kolejno dzieci, które dołączają do osoby na środku. Gdy wszystkie dzieci już dołączą, rakieta startuje – N. odlicza rytmicznie od 10 do 0. Dzieci w tym czasie stukają palcami coraz głośniejsze, następnie uderzają dłońmi, na przemian, o swoje kolana, potem na wysokości klatki piersiowej wykonują koliste ruchy, mówiąc: *Bzzzz!* Na 0 – wykonują wyskok w górę z okrzykiem: *Ahoj!*

Zajęcia 2. *Wyprawa na nieznaną planetę* – zabawa inscenizowana na podstawie wiersza Marii Terlikowskiej *Leć, rakieta!*

- *Założenie skafandrów kosmicznych i zajęcie miejsc w rakiecie*.

Lina, krzeselko dla każdego dziecka, krzesło dla N.

N. nawiązuje do wcześniej wykonanej przez dzieci rakiety i rozmowy o astronautach. Proponuje wyprawę na nieznaną planetę. Pyta dzieci, czy wybiorą się z nim w podróż kosmiczną. Opowiada, że astronauta, zanim wylecą w kosmos, zakładają odpowiednie ubrania. Dzieci naśladują zakładanie spodni, butów, bluzy, hełmu, rękawic.

Następnie dzieci ustawiają na środku sali krzeselka (w kole), z przodu swoje duże krzesło ustawia N. Dzieci siadają na krzeselkach. N. otacza wszystkie dzieci liną tak, aby mogły ją chwycić jedną ręką. Kieruje rakieta.

- Wysłuchanie wiersza Marii Terlikowskiej *Leć, rakieto!*

Lina.

N. recytuje wiersz. Za każdym razem, na słowa: *Leć, rakieto!*, dzieci unoszą linę ponad głowy, a następnie ją opuszczają.

Czy wy wiecie, że w rakiecie najciekawsza podróż w świecie?

Proszę wsiadać do rakiety, niepotrzebne nam bilety.

Leć, rakieto, szybko leć! Gwiazdkę z nieba chcemy mieć!

Leć, rakieto, zawieź nas do dalekich, do dalekich gwiazd!

Już rakietą w niebo strzela, proszę trzymać się fotela!

To jest jazda, co się zowie, aż się trochę kręci w głowie!

- Zabawa *Spacer ufoludków.*

Odtwarzacz CD, nagranie muzyki elektronicznej.

N. włącza muzykę elektroniczną. Dzieci wykonują ruchy i naśladują odgłosy za N.: lekko kołyszają się, przechylają się na boki, do przodu, do tyłu itd.

- Zabawa *Lądowanie na nieznannej planecie.*

Kolorowa tkanina, chusta animacyjna, karton z narysowanymi dwiema postaciami ufoludków (jeden ufoludek ma na ubraniu narysowane gwiazdki, a drugi – koła) i ich statków kosmicznych, dwa woreczki – oznaczone gwiazdką i kołem (w jednym woreczku są żółte gwiazdki, w drugim są żółte koła).

N. wyłącza muzykę. Dzieci kładą linę na podłodze, wstają. Przechodzą na miejsce, na którym leży kolorowa tkanina, a pod sufitem jest rozpięta chusta animacyjna, na ścianie są zawieszony dwie postacie ufoludków, obok nich – ich statki kosmiczne. Dzieci siadają na tkaninie – są na nieznannej planecie.

- Zabawa *Spotkanie z ufoludkami.*

N. przedstawia dwa ufoludki: Gwiazdkę i Kółeczko. Opowiada, skąd przybył wraz z dziećmi. Mówi dzieciom, że ufoludki chciałyby odwiedzić Układ Słoneczny. Skoro dzieci stamtąd przyleciały, to wiedzą, jaką drogą trzeba tam lecieć. Ufoludki proszą dzieci, aby odszukały w sali woreczki, na których są takie same wzory jak na ich ubraniach, czyli gwiazdka i kółeczko, i aby z zawartości woreczków ułożyły dla nich drogę do Układu Słonecznego.

Dzieci odszukują woreczki. N. pyta, do którego ufoludka pasuje wskazany woreczek. Dzieci porównują strój ufoludka z symbolem na woreczku i odpowiadają. N. dzieli dzieci na dwie grupy, np. grupa chłopców i grupa dziewczynek. Jedna grupa układa drogę z gwiazdek, a druga grupa – z żółtych kół. (Każda grupa układa swoje elementy w szeregu obok siebie).

N. w imieniu ufoludków dziękuje za wskazanie drogi i żegna się z dziećmi. Wyraża nadzieję, że może ufoludki niedługo spotkają się z dziećmi na planecie Ziemia.

- Zabawa *Powrót z podróży kosmicznej na Ziemię.*

Odtwarzacz CD, nagranie muzyki elektronicznej.

N. ponownie recytuje wiersz. Organizuje zabawę – jak wyżej. Podczas lotu dzieci słuchają tej samej muzyki.

- Karta pracy, cz. 2, nr 11.

Dzieci:

- kolorują rysunek zgodnie z kolorami kropek,
- opowiadają historię o rakiecie,
- kończą rysować rakiety według wzoru,
- kolorują rysunki.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer – obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie.
- Zabawa ruchowa – *Podróż rakiety*.
N. wyznacza miejsca: startu i mety – lądowania. Dzieci są raketami. Na podany sygnał rakiety startują – dzieci wykonują umowne ruchy w coraz szybszym tempie, a następnie biegają za N. – podróżują w kosmosie. Po wykonaniu jednego okrążenia lądują – przykucają – i czekają na resztę uczestników zabawy. N. powtarza zabawę kilka razy. Za każdym razem wybiera inną osobę, za którą biegają pozostałe dzieci. Chętne osoby opowiadają wymyślone historie o planetach, które odwiedziły, i o ich mieszkańcach.

III

- Wspólne wykonanie rakiety.
Rolki po papierze toaletowym, ręcznikach papierowych, klej, folia aluminiowa.
N. z dziećmi konstruuje raketę z rolek po ręcznikach papierowych. Przygotowują podstawę rakiety z kilku lub kilkunastu sklejonych ze sobą rolek. Następnie dokleją do niej kolejne rolki, tworząc piramidę. Uwaga! Na jej szczycie powinna znajdować się jedna rolka. Ozdabiają raketę folią aluminiową.
- Zabawa pobudzająco-hamująca – *Różne ufoludki*.
Szarfy w pięciu kolorach w ilości dzieci, pięć obręczy w różnych kolorach, bębenek.
Każde dziecko dostaje szarfę w jednym z pięciu kolorów i przewiesza ją przez ramię. N. rozkłada obręcze w równych odległościach od siebie. Obręcze to statki kosmiczne. Wokół każdej obręczy zajmuje miejsce pięć ufoludków. W rytmie dźwięków bębna swobodnie biegają na palcach między obręczami. Na umówiony sygnał bębna:

Dzieci - *ufoludki*:

dwa uderzenia	zajmują miejsca wokół obręczy – każde dziecko ma szarfę w innym kolorze,
trzy uderzenia	zajmują miejsca wokół obręczy – szarfy dzieci w każdej grupie są w takim samym kolorze.

- Zabawa ruchowa z elementem toczenia – *Planeta! Rakiet!*

Piłka.

Dzieci siedzą w kole, w siadzie rozwartym. N. siada w środku koła i turla piłkę kolejno do każdego dziecka. Wypowiada słowo: *Planeta!* lub *Rakiet!* Na słowo: *Planeta!* dziecko chwytą piłkę, unosi ją nad głowę, obraca w dłoniach, a następnie turla ją z powrotem do N. Na słowo: *Rakiet!* dziecko chwytą piłkę, wstaje i obiega na zewnątrz siedzące w kole dzieci. Następnie wraca na swoje miejsce i turla piłkę do N. Kto się pomyli, siada z boku w siadzie skrzyżnym, obserwuje dalszy tok zabawy.

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Ćwiczenia mięśni dłoni i przedramienia – <i>Planety na orbicie</i> . Kreślenie wzorów palcem na podkładzie z kaszy. Zabawa relaksacyjna – <i>Ufoludki odpoczywają</i> .	I 7 I 7 I 5
II. 1.	<i>Czy dużo wiemy o kosmosie?</i> – rozwiązywanie zagadek. Cele: utrwalanie wiadomości na temat kosmosu, rozwijanie logicznego myślenia i koordynacji wzrokowo-ruchowej. Zabawa ruchowa – <i>Planety w kosmosie</i> .	I 9, IV 5, IV 18 I 5
2.	Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 12. Cele: rozwijanie spostrzegawczości i percepcji słuchowej, rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: obserwowanie zachowania ptaków w ich naturalnym środowisku. Przeciwdziałanie marznięciu, rozgrzewanie się.	I 8 I 4, I 5, II 10
III.	Zabawa twórcza – <i>Co by było, gdybym... dostał gwiazdkę z nieba?</i> Utrwalenie materiału muzycznego z całego tygodnia. Zabawa ruchowa – <i>Dzień – noc</i> .	IV 6 IV 7 I 5

Cele główne

- poznaje ciekawostki związane z kosmosem,
- rozwijanie logicznego myślenia i koordynacji wzrokowo-ruchowej,
- rozwijanie spostrzegawczości i percepcji słuchowej,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia nazwy obiektów związanych z kosmosem,
- odpowiada na pytania, wykonuje zadania i rozwiązuje zagadki,
- uważnie obserwuje, słucha poleceń N.,
- czynnie uczestniczy w ćwiczeniach ruchowych.

Przebieg dnia

I

- Ćwiczenia mięśni dłoni i przedramienia – *Planety na orbicie*.
Plastelina, dla każdego dziecka podkładka i kartka z narysowanym na środku żółtym kołem – Słońcem – i orbitą wokół Słońca.
Dzieci podejmują próby odtworzenia kształtu kuli: odrywają kawałki kolorowej plasteliny, wyrabiają ją, aby była miękka, a następnie łączą kawałki ze sobą i na podkładce toczą jedną kulę złożoną z kilku kolorów. Następnie N. wręcza dzieciom kartki z narysowanym Słońcem i drogą (orbitą). Dzieci układają kulki (planety) na kartkach i toczą je palcami po orbicie. Gotowe prace N. umieszcza w kąciku kosmicznym.
- Kreślenie wzorów palcem na podkładzie z kaszy.
Dla każdego dziecka tacka wypełniona kaszą manną.
Dzieci siadają przy stolikach, przy tackach wypełnionych kaszą manną. Wykonują palcem, zgodnie z poleceniem N., ruchy koliste, kreślą spirale, małe okręgi, większe okręgi, stawiają krótsze kreski, dłuższe kreski, kropki – rysują planety, gwiazdy, oznaczają tor lotu rakiety.

Na koniec tworzą dowolny rysunek związany z kosmosem. N. rozmawia indywidualnie z dziećmi na temat ich rysunków. Zachęca do swobodnych rozmów i odgadywania, co narysował kolega lub co narysowała koleżanka.

- Zabawa relaksacyjna – *Ufoludki odpoczywają* (przewodnik, cz. 3, s. 53).

II

Zajęcia 1. Czy dużo wiemy o kosmosie – rozwiązywanie zagadek.

! Przed rozpoczęciem zajęć N. zasłania okna. Nakleja na suficie (lub zawiesza na nitkach) gwiazdki fluorescencyjne.

- Wprowadzenie do tematu zajęć zabawą relaksacyjną *W planetarium*.

Gwiazdki fluorescencyjne, latarka.

Dzieci kładą się na dywanie. N. wyłącza światło w sali. Dzieciom ukazują się świecące gwiazdki fluorescencyjne. N. podświetla gwiazdki latarką. Pyta dzieci, czy pamiętają nazwę miejsca, w którym można oglądać gwiazdy, a także dowiedzieć się, jak wygląda kosmos. Chętne osoby wypowiadają się. Dzielą się posiadanymi informacjami na temat planetarium.

- Wybieranie obrazków związanych z kosmosem.

Różne obrazki (w tym związane z kosmosem) przedstawiające, np.: Słońce, poszczególne planety wchodzące w skład Układu Słonecznego, Księżyc, lunetę, raketę, kosmonautę, statek kosmiczny, ufoludka.

N. układa przed dziećmi różne obrazki. Dzieci je oglądają. Wybierają i nazywają tylko te związane z kosmosem. W razie trudności N. dzieli nazwy tych obrazków na sylaby i prosi dzieci o odgadnięcie nazw. Zachęca dzieci do opisanie obrazków. Następnie N. zawiesza obrazki na tablicy.

- Zabawa *Prawda – fałsz*.

Sylweta dużego żółtego Słońca z zagiętymi promykami.

Dzieci siedzą w kole. N. kładzie na środku (wycięte z papieru) duże żółte Słońce z zagiętymi promykami. N. wypowiada prawdziwe i nieprawdziwe informacje związane z kosmosem. Zadaniem każdego dziecka jest podanie odpowiedzi: *Tak* lub *Nie*, a następnie, po podaniu prawidłowej odpowiedzi, wyprostowanie promyka Słońca. Przykłady zdań:

W kosmosie jest bardzo dużo gwiazd.

Ziemia jest okrągła.

Raketą podróżujemy po ulicy.

W dzień świeci Księżyc.

W Układzie Słonecznym jest 8 planet.

Mieszkamy na planecie o nazwie Mars. itp.

- Składanie obrazków w całość według wzoru.

Koszyk, dla każdego dziecka koperta z kartką oraz pociętym na części obrazkiem przedstawiającym, np.: Słońce, poszczególne planety wchodzące w skład Układu Słonecznego, Księżyc, lunetę, raketę, kosmonautę, statek kosmiczny, ufoludka; klej.

Dzieci oglądają obrazki zawieszony wcześniej na tablicy. Następnie losują z koszyka koperaty. Wyjmują z nich elementy i składają obrazki w całość. Następnie naklejają je na kartce. Po skończeniu pracy każde dziecko kolejno wymawia nazwę obrazka, dzieląc ją na sylaby. Pozostałe osoby odgadują, o jaki obrazek chodziło.

- Zabawa ruchowa – *Planety w kosmosie*.

Koła wycięte z kartonu, w trzech różnych wielkościach (dla każdego dziecka po jednym kole), odtwarzacz CD, nagranie melodii do biegania.

Dzieci otrzymują od N. po jednym kole. Podczas muzyki biegają po sali – planety poruszają się w kosmosie. Podczas przerwy w muzyce dobierają się w trójki, ustawiają się przed N. (od najmniejszej planety do największej planety) i unoszą koła nad głowami. N. powtarza zabawę. Podczas kolejnej pauzy dzieci ustawiają się od największej planety do najmniejszej planety.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 12 (przewodnik, cz. 3, s. 64).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Obserwowanie zachowania ptaków w ich naturalnym środowisku.
  - Przeciwdziałanie marznięciu, rozgrzewanie się.
- Dzieci ustawiają się w kole. Naśladują ruchy wykonywane przez N., np.: tupią, podskakują, biegają. Następnie ruchy proponuje chętne dziecko, a pozostałe dzieci je naśladują.

III

Tablica 18 i 14 – Propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 3, s. 214).

- Zabawa twórcza – *Co by było, gdybym... dostał gwiazdkę z nieba?*

Sylweta gwiazdki.

N. wyjaśnia, co oznacza sformułowanie *Dostać gwiazdkę z nieba*. Dzieci przekazują sobie sylwetę gwiazdki i opowiadają o swoich marzeniach.

- Utrwalenie materiału muzycznego z całego tygodnia.

- Zabawa ruchowa – *Dzień – noc*.

Sylweta Słońca wycięta z żółtego kartonu, sylweta Księżycy owinięta folią aluminiową.

N. pyta dzieci, co robimy, gdy zapada noc, a co możemy robić, gdy jest dzień. Proponuje im zabawę *Dzień i noc*. Wyłącza w sali światło i unosi sylwetę Księżycy. Dzieci kładą się na podłodze. N. opowiada o nocy. Następnie N. informuje o tym, jak wstaje dzień – unosi sylwetę Słońca, włącza światło. Dzieci maszerują i wykonują czynności, o których mówi N., np. spacerują, podskakują, biegają. N. powtarza zabawę kilka razy.

Projekt Zawody

Cele ogólne projektu:

- budowanie wiedzy dzieci o świecie społecznym – zapoznanie z różnymi rodzajami zawodów,
- zwrócenie uwagi na wartość pracy ludzkiej,
- zapoznanie dzieci z atrybutami charakterystycznymi dla danego zawodu,
- organizowanie sytuacji sprzyjających poszerzaniu zasobu słownictwa o nowe nazwy i związane z nimi pojęcia,
- doskonalenie umiejętności pracy – indywidualnej, w parach i w grupach,
- rozwijanie umiejętności argumentowania swojego wyboru,
- kształtowanie zdolności prezentowania się na forum grupy.

Czas realizacji: tydzień

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Zabawa na powitanie, integrująca grupę – <i>Witamy się...</i> Rozwijanie wyobraźni – <i>Tajemnicze przedmioty</i> . Zestaw zabaw ruchowych nr 24.	I 5, III 1 IV 6, IV 13 I 5
II.	1. <i>Jakie znamy zawody?</i> – rozmowa kierowana połączona z tworzeniem siatki pytań. Cele: poszerzanie zasobu wiedzy dzieci dotyczącej zawodów, rozwijanie i wzbogacanie słownictwa. 2. <i>Tworzymy kukielki</i> – rozwijanie aktywności twórczej. Cele: pobudzanie i rozwijanie aktywności twórczej, doskonalenie umiejętności parateatralnych. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – rozmowy o zawodach.	IV 5, IV 20 IV 1 I 4, IV 5
III.	Tworzenie zaproszeń dla rodziców. Zabawa słownikowa – <i>Zawody</i> . Zabawa relaksacyjna w parach – <i>Masażysta</i> .	I 7, IV 1 IV 5, IV 20 I 5, I 7

Cele główne

- poszerzanie zasobu wiedzy dzieci dotyczącej zawodów,
- rozwijanie i wzbogacanie słownictwa,
- pobudzanie i rozwijanie aktywności twórczej,
- doskonalenie umiejętności parateatralnych.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat znanych mu zawodów,
- tworzy pytania w siatce pytań,
- dopasowuje atrybuty do zawodu,
- prezentuje swoje wytwory na forum grupy.

W pierwszym dniu odbywają się zajęcia wprowadzające w tematykę projektu. Mają one na celu pobudzenie zainteresowania tematem oraz pokazanie N. stanu wiedzy i doświadczeń oraz zasobu słownictwa dzieci. Dzieci z pomocą N. budują siatkę pytań.

Przebieg dnia

I

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa na powitanie, integrująca grupę – <i>Witamy się...</i> N. prosi, aby dzieci chodziły swobodnie po sali. Na umówiony sygnał, np. kłaśnięcie w dłoń, dzieci zatrzymują się i witają się z rówieśnikami znajdującymi się w pobliżu, w sposób określony przez N., np. <i>Witamy się kolanami, Witamy się brzuchami</i> itd. 	Zabawa wprowadza radosny nastrój i przyjazną atmosferę.

<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie wyobraźni – <i>Tajemnicze przedmioty</i>. Pudełko, a w nim: nożyczki, kredki, patyczek (np. do szaszłyków), plastelina, kontur postaci ludzkiej. N. przynosi pudełko, które stawia pośrodku utworzonego przez dzieci koła. Następnie wyciąga z niego przedmioty i pyta dzieci, czy domyślają się, do czego będą im potrzebne. 	<p>Wprowadzenie elementu zaskoczenia i tajemniczości pobudzi ciekawość dzieci. Przedmioty zostaną wykorzystane w dalszej części dnia.</p>
--	---

Zestaw zabaw ruchowych nr 24 (do wyboru przez N.)

- Zabawa relaksacyjna w parach – *Masażysta*.
Jedno dziecko z pary leży na brzuchu, drugie gładzi całymi dłońmi jego plecy lub np. stuka w nie palcami. Po jakimś czasie następuje zmiana.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Fotograf*.
Tamburyn.
N. wygrywa na tamburynie rytm, w jakim mają się poruszać dzieci. Kiedy dźwięki ucichną, dzieci zatrzymują się i przybierają dowolną pozę – śmieszna, dziwna, straszna itp. Następnie N. robi zdjęcia – naśladuje ruch robienia zdjęcia dzieciom. Po wykonaniu kilku tur N. może zaprosić na swoje miejsce chętne dziecko.
- Zabawa ruchowa rozwijająca kreatywność – *Malarze*.
Zadaniem dzieci jest *namalowanie nosem* w powietrzu kształtów wskazanych przez N. (np. koła, kwadratu, gwiazdki).
- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Krawiec*.
Taśma malarska.
N. rozkleja taśmę w wybranym miejscu w sali. Zadaniem dzieci jest takie *szycie* (przeskakiwanie) przez całą jej długość, jak opisze N., np. z lewej na prawą stronę, naprzemiennie; na jednej nodze itp.
- Zabawa ruchowa z elementem biegu – *Murarz buduje mur*.
Taśma malarska.
Salę przedziela linia wyznaczona taśmą. Na tej linii staje wybrane dziecko, które jest murarzem. Murarz odwraca się tyłem do dzieci, które stoją po przeciwległej części sali, i mówi: *Murarz buduje mur*. W tym samym momencie odwraca się w stronę dzieci. Dzieci są cegiełkami. Muszą przebiec na drugą stronę sali, a murarz, poruszając się po wyznaczonej linii, musi złapać przebiegające cegiełki (wystarczy, że dotknie przebiegającej osoby), a następnie zbudować z nich mur na linii, zawężając tym samym pole, przez które można przebiegać. Gra kończy się, gdy wszystkie cegiełki zostaną złapane.
- Zabawa ruchowa ze śpiewem – *Mało nas do pieczenia chleba*.
Dzieci trzymają się za ręce i poruszają się po obwodzie koła. Do środka wchodzi wybrane dziecko. Po słowach: *tylko nam*, śpiewa imię dowolnej osoby i zaprasza ją do środka. Zabawa trwa dotąd, aż wszystkie dzieci wejdą do koła, lub można ustalić ilość powtórzeń.

*Mało nas, mało nas
do pieczenia chleba,
tylko nam, tylko nam
... (imię dziecka)
tu potrzeba.*

II

Zajęcia 1. *Jakie znamy zawody?* – rozmowa kierowana, połączona z tworzeniem siatki pytań.

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> Rozmowa kierowana na temat: <i>Jakie znamy zawody?</i> Obrazki przedstawiające osoby wykonujące różne zawody. N. prosi, aby dzieci usiadły w kole. Zadaje im pytania: <ul style="list-style-type: none"> – <i>Co to jest zawód?</i> – <i>Jakie znacie zawody?</i> N. pokazuje obrazki przedstawiające osoby wykonujące różne zawody i prosi dzieci o wymienienie ich nazw. Kiedy dzieci zakończą swoje wypowiedzi, N. prosi, aby chętne dziecko policzyło, ile zawodów zostało wymienionych. 	
<ul style="list-style-type: none"> Tworzenie siatki pytań. Arkusz papieru, różnokolorowe pisaki/kredki. N. wspólnie z dziećmi wybiera 3 zawody, o których dzieci chciałyby się więcej dowiedzieć. Można także zrobić losowanie wybranych zawodów. N. zapisuje na arkuszu słowo: ZAWODY i przykleja obrazki przedstawiające 3 wybrane przez dzieci zawody. Dzieci zadają pytanie dotyczące wybranych zawodów, a N. zapisuje je na arkuszu. 	<p>Liczba wybranych zawodów podyktowana jest tym, aby w ciągu kolejnych trzech dni dzieci mogły spotkać się z przedstawicielami tych zawodów, a ostatni dzień został dniem na podsumowanie projektu. Byłoby dobrze, aby wybrane zawody były dostępne – tzn. aby przedstawiciel znajdował się wśród rodziców, bliskich dzieciom osób lub był to zawód powszechnie znany. Dla potrzeb projektu założymy, że będą to kosmetyczka, pracownik budowy, piekarz.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Oglądanie zawartości skrzyni skarbów. Skrzynia/pojemnik ze skarbami: stetoskopem, mikrofonem, czapką policyjną, hełmem strażackim, czapką kucharską, pędzle do malowania twarzy, pędzle malarskie, kielnia. Chętne dzieci wyciągają kolejne przedmioty, z pomocą N. nazywają je i określają, komu mogą się przydać – wymieniają nazwy zawodów, których atrybutami są te przedmioty. 	<p>Najlepiej, aby zgromadzonych przedmiotów było jak najwięcej, ponieważ daje to orientację w zasobie wiedzy dzieci. Jeśli jakiś przedmiot jest niedostępny, można go zastąpić ilustracją.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa ruchowo-naśladowcza <i>Kim jestem?</i> Obrazki przedstawiające osoby wykonujące różne zawody. Dzieci maszerują po obwodzie koła. Na znak N. patrzą na wylosowany przez niego obrazek i wspólnie naśladują ruchem gesty – tak aby było wiadomo, jaki to zawód (np. malarz – malowanie pędzlem – ruchy dłonią; pracownik budowy – wożenie cegieł na taczce – dwie dłonie zaciśnięte w pięść i naśladowanie ruchów prowadzenia taczki). 	<p>Zabawa utrwała cechy charakterystyczne dla danego zawodu, ale także pobudza wyobraźnię.</p>
--	--

Zajęcia 2. Tworzymy kukielki – rozwijanie aktywności twórczej.

<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa plastyczno-techniczna – <i>Nasze kukielki.</i> Dla każdego dziecka: kontur postaci ludzkiej, kredki, plastelina, patyczek do szaszłyków. Dzieci kolorują otrzymany kontur postaci, a następnie przymocowują go do patyczka za pomocą plasteliny. 	<p>Kukielki będą potrzebne do podsumowania projektu.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa rozwijająca śmiałość – <i>Moja kukielka...</i> Wykonane kukielki, kukielka dla N. Każde dziecko prezentuje swoją kukielkę i mówi o niej kilka zdań. N. prezentuje swoją kukielkę i mówi np.: <i>Moja kukielka ma na imię Zosia. Zosia lubi się bawić. Zosia najbardziej lubi kolor różowy.</i> Następnie prosi dzieci o opisanie swoich kukielek. 	<p>N. dba o prawidłową formę wypowiedzi.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawy kukielkami. Klepsydra (ok. 15- min), wykonane kukielki. N. pokazuje dzieciom klepsydrę i tłumaczy, że kiedy opadnie piasek, zabawa się skończy, a kukielki powinny zostać odłożone w umówione miejsce. N. zachęca dzieci, aby bawiły się kukielkami w grupach. 	

Zabawa na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola – rozmowy o zawodach.
Podczas spaceru N. pyta dzieci, jak się nazywają zawody wykonywane przez osoby, które pracują w mijanych budynkach, znajdują się w pobliżu dzieci, np.: *Jak się nazywa osoba, która kieruje samochodem? (kierowca) Jak się nazywa osoba, która pracuje w sklepie? (sprzedawca) itp.*

III

<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie zaproszeń dla rodziców. Kartki, kredki, flamastry, kleje, wklejki z tekstem. Dzieci dowolnie ozdabiają zaproszenia, a następnie wklejają do ich środka tekst i na koniec dnia wręczają je rodzicom. 	<p>O wydarzeniu kulminacyjnym można powiadomić rodziców wcześniej – aby każdy mógł zaplanować swoją obecność na nim.</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa słownikowa – <i>Zawody</i>. Obrazki przedstawiające osoby wykonujące różne zawody (mogą pochodzić z drugiej części dnia). N. losuje obrazek z osobą wykonującą jakiś zawód, podnosi go. Zadaniem dzieci jest jak najszybciej powiedzieć jego nazwę. Podczas kolejnej tury może dojść do zamiany ról i losować może chętne dziecko. 	<p>Podczas tej zabawy dzieci doskonali słownictwo związane z nazwami zawodów.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa relaksacyjna w parach – <i>Masażysta</i> (przewodnik, cz. 3, s. 74). 	

! Proponowana treść wklejki do zaproszenia:

Kochani Rodzice!

*Realizujemy projekt **Poznajemy zawody**. Jego nadrzędnym celem jest poznanie zawodów, które nas otaczają. Rozumiemy, że nie każdy ma czas i/lub śmiałość, żeby odwiedzić naszą grupę i opowiedzieć o swojej pracy, dlatego chcemy pomóc i to My opowiemy Wam o wybranych zawodach, które poznawaliśmy w trakcie trwania projektu.*

Zapraszamy na wydarzenie kulminacyjne w piątek... .

*Zapewniamy świetną zabawę!
Przedszkolaki z grupy ..... z Paniami*

Luty, tydzień 4

Dzień 2

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

<p>I. Zabawy ortofoniczne z zastosowaniem lusterka. Masażyk ilustracyjny – <i>Co robią różni ludzie?</i> Zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>Fotograf</i>.</p>	<p>IV 2 I 5, I 7, III 7 I 5</p>
<p>II. 1. Zawody naszych rodziców. Cele: kształtowanie poczucia rytmu, rozwijanie umiejętności społecznych. 2. Poznajemy zawód kosmetyczki. Cele: doskonalenie umiejętności formułowania pytań, pobudzanie ciekawości badawczej. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w okolicy przedszkola – rozmowa o pogodzie, zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>Kosmetyczka</i>.</p>	<p>III 2, IV 7 IV 5, IV 20 IV 13 I 4, IV 5</p>
<p>III. Dzielenie nazwy zawodu na sylaby, wypowiedzianie jej w różnym tempie. Zabawa plastyczna – <i>Ubrania dla kosmetyczki</i>. Zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>Fotograf</i>.</p>	<p>IV 2 IV 1 I 5</p>

Cele główne

- kształtowanie poczucia rytmu,
- rozwijanie umiejętności społecznych,
- doskonalenie umiejętności formułowania pytań,
- pobudzanie ciekawości badawczej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wykonuje piosenkę z podziałem na role,
- rozmawia z zaproszonym gościem, stosując się do zasad savoir-vivre'u,
- wykonuje zadania w grupie i w parach,
- wykonuje maseczkę z produktów spożywczych i poznaje jej działanie.

Przebieg dnia

I

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
 • Zabawy ortofoniczne z zastosowaniem lusterka. Lusterka dla połowy dzieci. N. prosi, aby dzieci dobrały się pary i każde dziecko po kolei obejrzało swoją twarz w lusterku. Następnie dzieci powtarzają za N. sylaby (np. <i>na-na-na</i> , <i>li-li-li</i> itp.) i obserwują, jak wygląda wtedy twarz. Potem jedno dziecko zostaje fryzjerem, który instruuje, jakie robić miny, jak ułożyć włosy itp., a drugie dziecko zostaje klientem.	N. może opisać, jak powinna wyglądać twarz i gdzie powinien znajdować się język podczas wykonywania ćwiczeń.
• Masażyk ilustracyjny – <i>Co robią różni ludzie?</i> Dzieci siedzą jedno za drugim. Na dziecku, które siedzi przed nimi, wykonują różne ruchy, odpowiednio do treści: <i>Stolarz młotkiem w drewno stuka, lekarz płuca stetoskopem osłuchuje, kucharz łyżką w garnku miesza, rolnik w polu grabi siano, muzyk gra na trąbce, a ja obrazek na plecach maluję.</i>	Dzieci: Delikatnie stukają jedną ręką lub dwiema rękami zaciśniętymi w pięść, udają że trzymają stetoskop i dotykają plecy w różnych miejscach, wykonują płaską dłonią koliste ruchy na plecach, palcami obu rąk <i>grabią</i> z góry na dół, naśladowują ruchy pianisty, dowolnie rysują na plecach kolegi.
• Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Fotograf</i> (przewodnik, cz. 3, s. 74).	

II

Zajęcia 1. Zawody naszych rodziców.

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
• Rozmowa na podstawie wysłuchanej piosenki <i>Moja mama i mój tata</i> (śl. i muz. Jolanta Kucharczyk). Nagranie piosenki <i>Moja mama i mój tata</i> (przewodnik, cz. 1, s. 145–146), odtwarzacz CD. I. <i>To właśnie moja mama, a to mój tata, najlepszy chyba duet z całego świata. Gdy mama zwykle nami i domem się zajmuje, to tata majsterkowicz wciąży wszystko reperuje.</i> Ref.: <i>Rower, pralkę i suszarkę, i zepsuty kran, zamek w szafce i szufladce – wszystko zrobi sam.</i>	Piosenka, którą dzieci miały już okazję poznać, jest dobrym początkiem do rozmowy na temat zawodów wykonywanych przez rodziców. Dobrze, aby N. był zorientowany w zawodach wykonywanych przez rodziców, aby zweryfikować prawdziwość wypowiedzi dzieci lub odpowiedzieć im nazwę.

<p><i>Czy się okno nie domyka, czy też skrzypią drzwi, tata wszystko to naprawi w mig. Tata wszystko to naprawi w mig.</i></p> <p>II. <i>Więc mama robi obiad, zakupy, pranie i o porządek w domu dba doskonale. Upiecze pyszne ciasto i tort udekoruje, a tata majsterkowicz wciąży wszystko reperuje.</i></p> <p>Ref.: <i>Rower, pralkę i suszarkę...</i></p> <p>N. zadaje dzieciom pytania:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>W czym pomagacie w domu rodzicom?</i> – <i>Jakie zawody wykonują wasi rodzice?</i> – <i>Na czym polega ten zawód (co się w nim robi)?</i> 	
<ul style="list-style-type: none"> • Śpiewanie piosenki z podziałem na role. Dzieci dobierają się w pary mieszane – dziewczynka (mama) i chłopiec (tata) – ilustrują ruchem czynności wykonywane przez te osoby w piosence. Podczas refrenu wszyscy śpiewają i tańczą razem w kole. 	<p>Ilustracja ruchowa piosenki może być także sposobem na powitanie rodziców podczas wydarzenia kulminacyjnego.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Swobodne improwizacje ruchowe w parach do piosenki <i>Moja mama i mój tata</i>. Dzieci poruszają się w wybrany przez siebie sposób. 	<p>Ta część zajęć doskonalili umiejętność współpracy w parach.</p>

Zajęcia 2. Poznajemy zawód kosmetyczki.

<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie pytań do gościa. Obrazek ilustrujący zawód kosmetyczki, kartka, pisak, siatka pytań. N. pokazuje dzieciom ilustrację i pyta, co robi widoczna na niej osoba. Po zakończeniu wypowiedzi dzieci N. wypowiada nazwę zawodu. Pyta dzieci, czego chciałyby się dowiedzieć o tym zawodzie, i wspólnie zastanawiają się, o co mogą zapytać zaproszonego gościa. 	<p>N. czyta pytania zapisane na kartonie w pierwszym dniu. Jeśli pojawiają się nowe pytania, N. dopisuje je do siatki pytań.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa z zaproszonym gościem. Dzieci słuchają wypowiedzi zaproszonego gościa, oglądają i nazywają akcesoria. Na zakończenie zadają pytania z listy, którą stworzyły podczas zajęć. 	<p>N. powinien ustalić zasady <i>savoir-vivre</i> obowiązujące podczas spotkania z gościem (oczekiwania na swoją kolej, nieprzerywanie wypowiedzi itp.).</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie maseczki z produktów spożywczych. Pęczek posiekanej natki pietruszki, zmielony twaróg/serek homogenizowany, oliwa z oliwek, jedna miska, maseczki i łyżeczki dla każdego dziecka. Dzieci wysypują kolejne składniki maseczki: posiekany pęczek natki pietruszki, kilka łyżek zmielonego twarogu/serka homogenizowanego, około dwóch łyżek oliwy z oliwek, a następnie wszystko razem mieszają. 	<p>N. powinien upewnić się, czy żadne z dzieci nie ma uczulenia na składniki maseczki. Dzieci powinny wypowiedzieć się także na temat wyglądu, zapachu i konsystencji maseczki.</p>

!	Taka maseczka ma działanie łagodzące, pomaga oczyścić pory, tonizuje i nawilża skórę. Dzięki pietruszce działa też odświeżająco.	
•	<p>Nakładanie maseczki. Przygotowane maseczki, chusteczki nawilżane/chusteczki higieniczne, lusterka. Dzieci nakładają kolejno po odrobinie maseczki do swoich miseczek. Następnie nakładają sobie maseczkę, a później zmywają ciepłą wodą lub wycierają chusteczkami.</p>	Maseczka może być nałożona np. na dłoń, przedramię lub jeden policzek.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w okolicy przedszkola – rozmowy o pogodzie.
N. mówi dzieciom, jak nazywa się osoba zajmująca się przygotowywaniem prognoz pogody – meteorolog. Podczas spaceru dzieci zamieniają się w meteorologów i opowiadają sobie w parach o pogodzie.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Kosmetyczka*.
Dzieci poruszają się swobodnie po terenie. Na kłaśnięcie N. zatrzymują się i naśladują ruch nakładania maseczki na twarz („oklepywanie”). Po kilku powtórzeniach N. może zastąpić chętne dziecko.

III

•	<p>Dzielenie nazwy zawodu na sylaby, wypowiedzianie jej w różnym tempie. N. wypowiada słowo <i>kosmetyczka</i>, a dzieci powtarzają za nim. Następnie dzieli słowo rytmicznie (na sylaby) – dzieci również to powtarzają. Kolejnym krokiem jest wypowiedzianie słowa szybko/wolno, cicho/głośno.</p>	Dzięki tej zabawie dzieci utrwalają nazwę zawodu.
•	<p>Zabawa plastyczna <i>Ubrania dla kosmetyczki</i>. Taśma mocująca lub plastelina, szablony ubrań, kredki, wcześniej przygotowane kukiełki. Dzieci w dowolny sposób ozdabiają szablony ubrań. Można się przy tym odwołać do obrazka i zaproszonego gościa, którego poznały dzieci. Dzieci mogą także narysować na kartkach akcesoria kosmetyczki.</p>	Ta zabawa utrwała cechy charakterystyczne zawodu i doskonali pamięć dzieci. Ubrania przydadzą się przy podsumowaniu projektu.
•	<p>Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Fotograf</i> (przewodnik, cz. 3, s. 74).</p>	

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Zabawa matematyczna – <i>Ile pięter ma ta wieża?</i> Wypowiedzi dzieci na podstawie obejrzanych zdjęć. Zabawa ruchowa rozwijająca kreatywność – <i>Malarze.</i>	IV 15 IV 5, IV 9 I 5
II.	1. Kto buduje budynki? – rozwijanie intuicji geometrycznej Cele: rozwijanie umiejętności matematycznych, poznanie wybranych zawodów związanych z budownictwem. Zabawa ruchowa w grupach – <i>Budujemy z naszych ciał.</i>	IV 15, IV 20 I 5
	2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 12. Cele: rozwijanie sprawności fizycznej, przestrzeganie zasad prawidłowego wykonywania ćwiczeń. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – nazywanie mijanych budynków, zabawa twórcza – <i>Nasze budowle.</i>	I 8 I 4, I 5
III.	Zabawa plastyczna – <i>Ubrania dla budowlańca.</i> Budowanie z materiałów dostępnych w sali przedszkolnej. Zabawa ruchowa z elementem biegu – <i>Murarz buduje mur.</i>	IV 1 I 6 I 5

Cele główne

- rozwijanie umiejętności matematycznych,
- poznanie wybranych zawodów związanych z budownictwem,
- rozwijanie sprawności fizycznej,
- przestrzeganie zasad prawidłowego wykonywania ćwiczeń.

Cele operacyjne

Dziecko:

- przelicza i doskonali znajomość liczebników porządkowych,
- wymienia cechy przedmiotów, a także różnice i podobieństwa między nimi,
- tworzy konstrukcje z ogólnie dostępnych materiałów,
- wykonuje ćwiczenia i zabawy ruchowe zgodnie z instrukcjami N.

Dzień trzeci to dalsza faza badawcza projektu. Tego dnia zmniejsza się aktywność N. (którego główną rolą jest dostarczenie materiałów do badań i dyskusji) na rzecz aktywności poznawczej dzieci.

Przebieg dnia

I

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa matematyczna – <i>Ile pięter ma ta wieża?</i> Wieża z klocków (liczba pięter jest dostosowana do wiedzy i umiejętności dzieci, każde piętro ma inny kolor). N. pokazuje dzieciom, jaką wieżę zbudował. Niestety, ma problem, ponieważ nie wie, ile ma ona pięter. Prosi wybrane dziecko o pomoc w przeliczaniu. N. może także zadawać pytania o kolor wskazanych pięter. 	Zabawa, oprócz przeliczania, doskonali także znajomość liczebników porządkowych.

<ul style="list-style-type: none"> • Wypowiedzi dzieci na podstawie obejranych zdjęć. Książki/zdjęcia przedstawiające różne budowle. N. pokazuje dzieciom zdjęcia przedstawiające różne budowle. Następnie prosi, aby dzieci wybrały najładniejszy ich zdaniem budynek i uzasadniły swoje zdanie. 	<p>Jest to zabawa przygotowująca dzieci do zajęć właściwych i uzasadniania swoich wyborów.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa ruchowa rozwijająca kreatywność – <i>Malarze</i> (przewodnik, cz. 3, s. 74). 	

II

Zajęcia 1. Kto buduje budynki? – rozwijanie intuicji geometrycznej.

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie do tematu – praca na podstawie obejrzanego obrazka. Obrazek i zdjęcie budowlańca (obaj w kaskach). N. zadaje dzieciom pytanie, co przedstawia obrazek, a następnie, co przedstawia zdjęcie. Po otrzymaniu odpowiedzi prosi, aby dzieci wskazały podobieństwa (np. ten sam zawód) i różnice (np. inny kolor kasku). 	<p>Porównywanie dwóch obrazków przygotowuje dzieci do czynności związanych z myśleniem matematycznym: logicznym myśleniem i analizą. Byłoby dobrze, gdyby dzieci same doszły do wniosku, w jakim celu na budowach jest używany kask.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z zawodem architekta. Obrazki przedstawiające architekta i przykładowy plan budowy. N. pokazuje obrazek przedstawiający architekta i zadaje pytanie o to, kim jest ta osoba i czym się zajmuje. Jeśli dzieci nie wiedzą, sam im to opowiada i pokazuje przykładowy plan budowy. 	<p>Dzięki tej części zajęć dzieci dowiadują się, że niektóre zawody są powiązane z innymi.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie budowli z klocków (zgodnie z rysunkiem). Kartki, kredki, klocki. Zadaniem dzieci jest narysowanie bloku, który następnie będą budowały z klocków. N. powinien zaprezentować sposób wykonania zadania, np. rysuje blok który ma 5 pięter i buduje wieżę z 5 klocków. 	<p>N. wykonuje zdjęcia prac – ich wystawa będzie miała miejsce podczas wydarzenia kulminacyjnego.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa ruchowa w grupach – <i>Budujemy z naszych ciał.</i> Tamburyn. N. wygrywa rytm na tamburynie. Podczas przerwy w muzyce wydaje polecenia, np. <i>Tworzymy z naszych ciał... koło. Tworzymy z naszych ciał... słońce</i> itp. Zadaniem dzieci jest takie dobranie się w grupy, aby stworzyć budowlę zgodnie z instrukcją. 	

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 12 (przewodnik, cz. 3, s. 64).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola – nazywanie mijanych budynków. Podczas spaceru dzieci nazywają budynki (np.: dom, sklep, szkoła). Mogą określić ich wielkość (duże, średnie, małe).
- Zabawa twórcza – *Nasze budowle*. Dzieci tworzą budowle, samodzielnie lub w grupach, z wykorzystaniem zgromadzonego przez nie materiału przyrodniczego.

III

<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa plastyczna – <i>Ubrania dla budowlańca</i>. Taśma mocująca lub plastelina szablony ubrań, np. kombinezonu, kredki, wcześniej przygotowane kukiełki. Dzieci w dowolny sposób ozdabiają szablony ubrań. Można przy tym odwołać się do obrazka. Dzieci mogą także narysować na kartkach akcesoria budowlańca (np. kask). 	<p>Ta zabawa utrwała cechy charakterystyczne zawodu i doskonali pamięć dzieci. Ubrania przydadzą się przy podsumowaniu projektu.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Budowanie z materiałów dostępnych w sali przedszkolnej. Dzieci budują według własnych pomysłów, z materiałów, które znajdują się wokół. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa ruchowa z elementem biegu – <i>Murarz buduje mur</i> (przewodnik, cz. 3, s. 74). 	

Luży, tydzień 4

Dzień 4

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

<p>I. Burza mózgów – <i>Co to jest pieczywo?</i> Ćwiczenia oddechowe z wykorzystaniem piany. Zabawa ruchowa ze śpiewem – <i>Mało nas do pieczenia chleba...</i></p>	<p>IV 5 I 9 I 5</p>
<p>II. 1. Poznajemy zawód piekarza. Cele: poznanie zawodu piekarza, wdrażanie do uważnego słuchania. Zabawa ruchowa doskonaląca spostrzegawczość – <i>Biały jak...</i> 2. Robimy własny chleb. Cele: stwarzanie możliwości degustowania produktów spożywczych, doskonalenie precyzji ruchów rąk. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – obserwacje przyrodnicze, zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>Pieczywo</i>.</p>	<p>IV 6, IV 20 I 5 IV 13 I 4, I 5</p>
<p>III. Zabawa plastyczna – <i>Ubrania dla piekarza</i>. Degustowanie wcześniej przygotowanego chleba. Zabawa ruchowa ze śpiewem – <i>Mało nas do pieczenia chleba</i>.</p>	<p>IV 1 I 3 I 5</p>

Cele główne

- poznanie zawodu piekarza,
- wdrażanie do uważnego słuchania,
- stwarzanie możliwości degustacji produktów spożywczych,
- doskonalenie precyzji ruchów rąk.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wie, na czym polega specyfika pracy piekarza,
- wspólnie z innymi wypieka chleb,
- rozpoznaje, nazywa i smakuje różne rodzaje pieczywa,
- wykonuje prace z wykorzystaniem plasteliny.

Bardzo często dzieci zachęcają do współpracy przy projekcie dorosłych, rodziców. Dzieci, ich rodzice oraz znajomi i przyjaciele ośrodka przedszkolnego przynoszą wyszukane rekwizyty, książki, modele, zdjęcia itp. Wychodzą oni z różnymi propozycjami, oferują pomoc, odnawiają swoje znajomości, aby wesprzeć realizację projektu. Dzieci wraz z N. ustalają listę pytań do eksperta, którego zapraszają do siebie. Tym ekspertem może być każdy, kto dobrze zna badany temat.

Przebieg dnia

I

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> • Burza mózgów – <i>Co to jest pieczywo?</i> Dzieci swobodnie wypowiadają się na podany temat. Poprawność odpowiedzi może potwierdzić w kolejnej części zajęć zaproszony gość.	Jest to wprowadzenie do tematu, które zostanie zweryfikowane przez zaproszonego gościa (podczas wycieczki).
<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia oddechowe z wykorzystaniem piany. <i>Miska średniej wielkości i ręczniczek dla każdego dziecka, ciepła woda, mydło.</i> N. prosi, aby dzieci dotknęły wody i określiły jej temperaturę (ciepła/zimna). Następnie dzieci przystępują do treningu mycia rąk mydłem i ciepłą wodą. W ten sposób zostaje wytworzona piana, na którą dzieci mają za zadanie dmuchać z różną intensywnością (zgodnie z instrukcjami N.).	Jest to atrakcyjna forma treningu czystości połączona z ćwiczeniami oddechowymi.
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa ruchowa ze śpiewem – <i>Mało nas do pieczenia chleba</i> (przewodnik, cz. 3, s. 74).	

II

Zajęcia 1. Poznajemy zawód piekarza.

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie do tematu – <i>Piekarz.</i> <i>Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska, laptop.</i> N. prosi dzieci, aby usiadły w półkolu. Następnie ustawi przed nimi laptop, na którego ekranie widać obrazek piekarza. Zadaniem dzieci jest opisanie jego elementów.	Jest to element zaciekawienia dzieci tematem.
<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie pytań do eksperta na podstawie obejrzanego filmu <i>W piekarni.</i> <i>Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska, laptop, siatka pytań.</i>	Obejrzenie filmu uatrakcyjnia zajęcia i mobilizuje dzieci do zadawania kolejnych pytań.

<p>Dzieci oglądają film, a następnie sprawdzają, jakie pytania są zapisane na siatce pytań. N. pyta, czy są jeszcze jakieś pytania, które nasunęły się im po obejrzeniu filmu. N. może podpowiedzieć pytania np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Co jest potrzebne do wypiekania chleba?</i> – <i>Jacy piekarze pracują w piekarni?</i> – <i>Jakie są inne rodzaje pieczywa?</i> 	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa z zaproszonym gościem. Zaproszony piekarz opowiada dzieciom o swojej pracy i odpowiada na ich pytania. Uwaga! N. może odpowiednio wcześniej poprosić zaproszonego gościa o pokaz rodzaju zbóż potrzebnych do wypiekania chleba. 	<p>Zamiast rozmowy dzieci mogą udać się na wycieczkę do piekarni. N. przypomina o zasadach kulturalnego zachowania się wobec zaproszonych osób i w miejscach publicznych.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa ruchowa doskonaląca spostrzegawczość – <i>Biały jak...</i> N. prosi, aby dzieci swobodnie poruszały się po sali. Na słowa <i>Biały jak...</i> dzieci zatrzymują się i jeśli N. wymieni coś białego (np. <i>Biały jak... mąk /piekarz</i>), dzieci nie ruszają się z miejsc. Jeśli wymieniona rzecz nie jest biała (np. <i>Biały jak... trawa</i>), dzieci po zatrzymaniu spacerują dalej. 	<p>Jest to utrwalenie umiejętności porównywania kolorów do znanych dzieciom przedmiotów.</p>

Zajęcia 2. Robimy własny chleb.

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> • Degustowanie produktów spożywczych. Chleb razowy, chleb pszenny, pieczywo z ziarnami, bułki: kajzerka, grahamka, talerzyki. N. kładzie na stołach różne rodzaje pieczywa. Dzieci degustują je i wypowiadają się na temat ulubionych i najmniej lubianych smaków, a także uzasadniają swój wybór. 	<p>N. upewnia się, czy któreś z dzieci nie ma alergii (np. na gluten) i dostosowuje produkty. <i>Należy pamiętać o zasadach higieny przed kontaktem z produktami spożywczymi.</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z produktami potrzebnymi do zrobienia chleba. Przepis (poniżej), produkty potrzebne do wypieku, miski, forma do pieczenia. N. czyta dzieciom listę produktów potrzebnych do wypieku i w stosownym momencie je pokazuje. Przepis na chleb Składniki: <i>500 g mąki pszennej, 4 łyżki płatków owsianych, 7 g suchych drożdży, dwie łyżeczki cukru, dwie łyżeczki soli, 400 ml ciepłej wody, trochę tłuszczu i bułki tartej do wysmarowania formy.</i> 	<p>Pokazanie produktów i przedmiotów potrzebnych do wypieku jeszcze lepiej pozwoli zrozumieć dzieciom procesy z tym związane.</p>

<p><u>Przygotowanie chleba:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Drożdże wsypać do ciepłej wody, dokładnie wymieszać i odstawić na kilka minut na bok. 2) Pozostałe sypkie składniki (poza bułką tartą) wymieszać w dużej misce i wlać do nich wodę z drożdżami. 3) Wszystko dokładnie wymieszać łyżką, aż do uzyskania zwartej masy, a następnie odstawić ciasto w przykrytej misce na 30 minut (aby w tym czasie mogło wyrosnąć). 4) Wyrośnięte ciasto mieszać jeszcze delikatnie i przełożyć do natłuszczonej i oprószonej, niezbyt obficie, bułką tartą formy. 5) Tak przygotowane ciasto odstawić jeszcze na kilka minut w ciepłe miejsce do wyrośnięcia i wstawić na jedną godzinę do piekarnika nagrzanego do temp. 200°C. 6) Smacznego!!! 	
<ul style="list-style-type: none"> • Wspólne wypiekanie chleba. N. angażuje w kolejne etapy chętne dzieci. Wyrobinny chleb wszyscy zanoszą do wypieku w przedszkolnej kuchni. 	<p>Dobrym pomysłem jest zrobić dwa chleby (czyli podwoić proporcje z przepisu) – jeden chleb byłby dla dzieci (do skonsumowania po południu), a drugi – na jutrzejsze wydarzenie kulminacyjne.</p>
<p> • Swobodne improwizacje ruchowe do piosenki <i>Moja mama i mój tata</i> (przewodnik, cz. 1, s. 145–146). Nagranie piosenki, odtwarzacz CD. Dzieci swobodnie improwizują do muzyki indywidualnie lub w parach/grupach. Te, które nie mają ochoty tańczyć, mogą śpiewać.</p>	<p>Piosenka była śpiewana podczas drugiego dnia projektu. Danie wyboru dzieciom (tańiec czy śpiew) powoduje, że chętniej zaangażują się w działanie.</p>

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola – obserwacje przyrodnicze. Dzieci wypowiadają się na temat zmian obserwowanych wokół siebie.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Pieczyno*.
Obrazki: bułeczka, chleb, rogalik (do rozdzielenia wśród dzieci).
N. najpierw rozdaje dzieciom losowo obrazki, a następnie jest piekarzem, któremu rozsypało się pieczywo (czyli dzieci). Kiedy woła: *Chleb!* – przybiegają do niego dzieci, które mają obrazek chleba itp. Później piekarzem może być chętna osoba.

III

<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa plastyczna – <i>Ubrania dla piekarza</i>. Taśma mocująca lub plastelina szablon ubrań – najlepiej w ciemnym kolorze, białe kredki, wcześniej przygotowane kukielki. Dzieci kolorują szablon na biało. Można przy tym odwołać się do obrazka lub rozmowy z gościem/wycieczki. Dzieci mogą także narysować na kartkach akcesoria piekarza lub przedmioty z nim związane (np. białą czapkę, chleb). 	<p>Ta zabawa utrwała cechy charakterystyczne zawodu i doskonali pamięć dzieci. Ubrania przydadzą się przy jutrzejszym podsumowaniu projektu.</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Degustowanie wcześniej przygotowanego chleba. Dzieci wspólnie próbują chleba przygotowanego podczas wcześniejszych zajęć. Wypowiadają się na temat jego wyglądu i smaku. 	Konsumpcja wspólnie wypieczonego produktu może pomóc w przełamaniu oporów przed spożywaniem niektórych produktów spożywczych.
<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa ruchowa ze śpiewem – <i>Mało nas do pieczenia chleba</i> (przewodnik, cz. 3, s. 74). 	

Luży, tydzień 4

Dzień 5

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Zabawa w grupach – <i>Co to za zawód?</i> Quiz podsumowujący projekt – <i>Co wiem o zawodach?</i> Zabawa ruchowa z elementem skoku – <i>Krawiec</i> .	III 1, IV 20 IV 5, IV 20 I 5
II. 1. Wydarzenie kulminacyjne projektu – spotkanie z rodzicami. Cele: podsumowanie wiedzy zdobytej podczas projektu, przełamywanie poczucia wstydu, rozwijanie mocnych stron dziecka, zacieśnianie więzi rodzinnych, rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer w pobliżu przedszkola – rozmowy o czynnościach wykonywanych przez mijane osoby, zabawa ruchowo-naśladowcza – <i>Zawody</i> .	III 1, III 4 III 9, IV 1 I 4, I 5
III. Kolorowanie rysunków związanych z zawodami. Rozmowa z dziećmi na temat prac wykonywanych podczas projektu. Zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>Fotograf</i> .	I 7, IV 20 IV 5 I 5

Cele główne

- podsumowanie wiedzy zdobytej podczas projektu,
- przełamywanie poczucia wstydu, rozwijanie mocnych stron dziecka,
- zacieśnianie więzi rodzinnych,
- rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie.

Cele operacyjne

Dziecko:

- opisuje wybrane zawody,
- występuje przed publicznością,
- działa wspólnie z rodzicami przy tworzeniu produktów (maseczek),
- bierze udział w zabawach tematycznych.

Piąty dzień to ostatni dzień projektu, w którym następuje jego zakończenie. Praca dzieci zmierza do przygotowania wydarzenia kulminacyjnego. Podczas kulminacji prezentowane są prace z całego projektu. Dzieci podzielą się swoimi spostrzeżeniami oraz wiedzą.

Przebieg dnia

I

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> Zabawa w grupach – <i>Co to za zawód?</i> Obrazki przedstawiające piekarza, mąkę, chleb; malarza, farby, obraz; budowlańca, kask, dom; kosmetyczkę, lustro, osobę z maseczką na twarzy; strażaka, wóz strażacki, ogień. N. pokazuje dzieciom obrazki i wspólnie z nimi je nazywa, a następnie dzieli dzieci na pięć zespołów (tyle, ile jest kompletów obrazków). Każdy z zespołów ma za zadanie odnaleźć: osobę wykonującą zawód, przedmiot, który jest atrybutem jej pracy, i coś, co się z nim kojarzy (np. strażak – wóz strażacki – ogień). Na zakończenie każdy zespół opowiada o swoich obrazkach. 	<p>Podczas tej zabawy dzieci mogą ćwiczyć zdolności negocjacyjne i umiejętność pracy w grupie.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Quiz podsumowujący projekt – <i>Co wiem o zawodach?</i> N. czyta dzieciom wypowiedzenia, a one odpowiadają TAK, jeśli jest ono prawdziwe, lub NIE, jeśli nie jest zgodne z prawdą: <i>Osoba, która pracuje na budowie, to kosmetyczka.</i> <i>Osoba, która maluje obrazy, to malarz.</i> <i>Piekarz zajmuje się m.in. pieczeniem chleba.</i> <i>Kierowca jeździ rowerem.</i> <i>Pielęgniarka to bardzo ładne imię.</i> <i>Moja pani (tu imię N.) jest nauczycielką.</i> <i>Architekt to osoba, która rysuje plan budowy.</i> 	<p>Jest to jedna z form sprawdzenia przyrostu wiedzy dzieci.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Zabawa ruchowa z elementem skoku – <i>Krawiec</i> (przewodnik, cz. 3, s. 74). 	

II

Wydarzenie kulminacyjne projektu – spotkanie z rodzicami.

Do działań z punktów od 2. do 5. będą potrzebne wcześniej przygotowane przez dzieci kukielki (z ubraniami i akcesoriami), które zostały stworzone podczas prac projektowych.

Propozycja aktywności	Wskazówki dla nauczyciela
<ul style="list-style-type: none"> Zaśpiewanie piosenki <i>Moja mama i mój tata</i> (przewodnik, cz. 1, s. 145–146). Dzieci, ustawione w półkolu, śpiewają na powitanie piosenkę dla zaproszonych rodziców. 	<p>Wybór piosenki podyktowany jest tym, że była ona wstępem do rozmowy o zawodach rodziców, a także dlatego, że to właśnie rodzice są gośćmi.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Wspólne wykonanie maseczki na włosy – zabranie jej na pamiątkę do domu. Miseczka, widelec i słoiczek z zakrętką dla każdej rodziny; składniki na maseczkę: 1 dojrzały banan, 1 łyżeczka oleju jojoba, opcjonalnie 1 łyżka miodu dla każdej rodziny. Dzieci przygotowują kukielki w strojach i z akcesoriami kosmetyczki. Chętni rodzice, patrząc na prace dzieci, odgadują, o jaki zawód chodzi. Dzieci potwierdzają lub zaprzeczają. Po odgadnięciu, chętne dzieci mówią kilka słów o tym zawodzie (co im się najbardziej podobało, co je zainteresowało, czego się dowiedziały itp.), a później wszyscy wspólnie przystępują do przygotowywania maseczek do włosów. Banana należy rozgnieść i wymieszać z pozostałymi składnikami. Następnie maseczkę włożyć do słoiczka i go zakręcić. 	<p>Jest to zabawna forma podsumowania wiedzy zdobytej podczas drugiego dnia projektu.</p> <p><i>Banan dostarczy włosom protein i żelaza, natomiast olejek jojoba nawilży ich końcówki. Dla wzmocnienia efektu można dodać miodu. W efekcie włosy będą miękkie i lśniące.</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> • Wystawa zdjęć prac dzieci. Zdjęcia budowli dzieci z trzeciego dnia projektu (podpisane na odwrocie). Podczas gdy N. układa na podłodze zdjęcia prac dzieci, one przebierają swoje kukielki w stroje budowlanka. Zadaniem rodziców jest ustawienie się przy pracy, o której sądzą, że jest autorstwa ich dziecka. Następnie odwracają zdjęcia i sprawdzają poprawność swojego osądu. Na zakończenie tej części chętne dzieci mówią o pracy budowlanka (na czym polega, co im się w niej najbardziej podoba itp.). 	<p>Jest to podsumowanie wiedzy z trzeciego dnia projektu.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Degustowanie chleba wypieczonego przez dzieci. Kromki chleba wypieczonego przez dzieci, talerzyki. Dzieci przebierają swoje kukielki za piekarzy i wraz z nimi roznoszą rodzicom talerzyki z kromkami chleba. Podczas degustacji chętne dzieci mówią o pracy piekarza (jak wygląda, dlaczego jest taka ważna itp.). 	<p>Jest to podsumowanie wiedzy z czwartego dnia projektu.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Pożegnanie gości. N. zadaje dzieciom pytania, na które mają odpowiedzieć rękami wysoko uniesionymi w górę, jeśli się zgadzają (tak), lub założonymi na piersi, jeśli się nie zgadzają (nie). Przykładowe pytania: – <i>Czy wiecie, co to jest zawód?</i> – <i>Czy wiecie, jakie zawody wykonują wasi rodzice?</i> – <i>Czy teraz, będąc w przedszkolu, wykonujecie jakiś zawód?</i> – <i>Czy wiecie dużo o różnych zawodach?</i> Po udzieleniu odpowiedzi rodzice powinni nagrodzić dzieci brawami, a te – uklonić się. 	<p>Ta część w łatwy sposób pomaga dzieciom i rodzicom dostrzec postęp (w zakresie wiedzy), jaki nastąpił u dzieci w porównaniu do rozpoczęcia projektu.</p> <p>Można również pożegnać się zabawą paluszkową <i>Rodzina</i> (przewodnik, cz. 2, s. 143), w którą dzieci bawiły się dzisiaj, podczas pierwszej części dnia.</p>

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer w pobliżu przedszkola – rozmowy o czynnościach wykonywanych przez mijane osoby.
Podczas spaceru dzieci rozmawiają na temat tego, co robią mijane osoby (np. idą do pracy, uśmiechają się).
- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Zawody*.
N. prosi, aby dzieci swobodnie biegały po podwórku. Na umówiony znak (np. klaśnięcie) dzieci zatrzymują się i słuchają, jaki zawód mają pokazywać „na niby” (np.: *Jesteście kierowcami. Jesteście malarzami* itp.).

III

<ul style="list-style-type: none"> Kolorowanie rysunków związanych z zawodami. Kolorowanki z rysunkami przedstawicieli różnych zawodów, kredki. Dzieci kolorują rysunki w wybrany przez siebie sposób. 	Dzieci mogą zabrać kolorowanki do domu lub N. wywieśza je na tablicy grupowej.
<ul style="list-style-type: none"> Rozmowa z dziećmi na temat prac wykonywanych podczas projektu. Podczas rozmowy z dziećmi N. pyta o to, co im się najbardziej podobało, co podobało im się najmniej, co sprawiło najmniej trudności, a co – najwięcej trudności itp. 	Pytania są formą ewaluacji zajęć.
<ul style="list-style-type: none"> Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Fotograf</i> (przewodnik, cz. 3, s. 74). 	

Marzec, tydzień 1

Dzień 1

Zwierzęta dżungli i sawanny

Wyprawa do Afryki

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Wzbogacenie kącika książki o publikacje związane z tematem. Ćwiczenia słuchowe – <i>Co to za zwierzę?</i> Zestaw zabaw ruchowych nr 25.	IV 19 IV 6, IV 18 I 8
II. 1.	<i>W Afryce</i> – rozmowa inspirowana opowiadaniem Ewy Stadtmüller <i>Przedszkolne safari</i> . Cele: zachęcanie do uważnego słuchania opowiadania, zapoznanie z wybranymi gatunkami zwierząt egzotycznych żyjących w dżungli lub na sawannie. Zabawa ruchowa – <i>Afrykański taniec</i> .	IV 5, IV 18 I 5
2.	<i>Kolory w świecie zwierząt</i> – zajęcia plastyczne. Cele: rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej, rozwijanie sprawności manualnej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa – <i>Zwierzęta – na spacer! Zwierzęta – ze spaceru!</i> Zabawa zręcznościowa – <i>Liany</i> . Nawijanie długiej liny na pień drzewa.	I 7, IV 12 I 4, I 5
III.	Rozwijanie spostrzegawczości i koordynacji wzrokowo-ruchowej – <i>Stado żyraf</i> . Słuchanie piosenki <i>Dżungla</i> . Rozmowa na temat piosenki. Zabawa słuchowo-ruchowa – <i>Odgłosy z dżungli i z sawanny</i> .	I 7, IV 9 IV 5, IV 7 I 5

Cele główne

- zachęcanie do uważnego słuchania opowiadania,
- zapoznanie z wybranymi zwierzętami egzotycznymi żyjącymi w dżungli lub na sawannie,
- rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej,
- rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- z uwagą słucha opowiadania i odpowiada na pytania,
- poznaje i wymienia nazwy wybranych zwierząt egzotycznych, określa ich cechy charakterystyczne – wygląd i zwyczaje,
- wyraża w pracy plastycznej swoją wiedzę na temat wyglądu wybranych zwierząt egzotycznych,
- rysuje pastelami olejnymi.

Przebieg dnia

I

- Wzbogacenie kącika książki o publikacje związane z tematem.

Książki i albumy przyrodnicze.

Dzieci, wspólnie z N., oglądają przyniesione książki i albumy przyrodnicze. Wśród różnych gatunków zwierząt rozpoznają i wskazują zwierzęta egzotyczne, próbują je nazwać. Poznają ciekawostki na temat wybranych zwierząt żyjących w dżungli i na sawannie.

- Ćwiczenia słuchowe – *Co to za zwierzę?*

Odtwarzacz CD, nagrania odgłosów wydawanych przez wybrane zwierzęta egzotyczne, np.: małpę, słonia, lwa, papugę; obrazki tych zwierząt.

N. układa na dywanie ilustracje przedstawiające różne zwierzęta egzotyczne, w tym: lwa, małpę, słonia, papugę, a następnie prezentuje nagranie odgłosów wydawanych przez te zwierzęta. Dzieci wsłuchują się w odgłosy i odgadują, do jakich zwierząt one należą. Podnoszą właściwe obrazki. Po zabawie N. przyczepia je na tablicy tematycznej.

Zestaw zabaw ruchowych nr 25 (do wykorzystania według wyboru N.)

- Zabawa orientacyjno-porządkowa z wykorzystaniem rymowanki – *Papuga pleciuga*. Dzieci naśladują lot papugi i biegają swobodnie na palcach w jednym kierunku sali, poruszając rękami jak ptak skrzydłami. Na hasło: *Stop!* zatrzymują się, tworzą z wyprostowanych rąk dziób papugi, wypowiadają za N. słowa: *Papuga pleciuga okiem do mnie mruga* i próbują mrugnąć okiem.

- Zabawa bieżna – *Na sawannie*.

Tamburyn, bębenek.

N. informuje dzieci, że niektóre zwierzęta żyjące na sawannie bardzo lubią biegać. Zachęca dzieci do ustalenia, jakim chcą być zwierzątkiem. Dzieci ustawiają się w gromadce. Podczas potrząśnięcia tamburynem biegają po sali w jednym kierunku, bez potrącania się. Na uderzenie w bębenek zatrzymują się. Zabawę powtarzamy.

- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Ryczące lwy*.

Mała obręcz dla każdego dziecka, odtwarzacz CD, nagranie spokojnej melodii.

N. rozkłada na dywanie obręcze. Zamienia dzieci w małe lwy. Na dźwięki spokojnej melodii dzieci chodzą na czworakach między obręczami. Podczas przerwy w muzyce jak najszybciej zajmują miejsca w dowolnie wybranych obręczach i naśladują ryk małego lwa. W toku zabawy N. zabiera po jednej obręcz. Dzieci, które nie zdążą zająć miejsc w obręczach, siadają z boku i dopingują pozostałych. Na koniec zwycięzca otrzymuje brawa.

- Zabawa słuchowo-ruchowa – *Odgłosy z dżungli i z sawanny*.
Odtwarzacz CD, nagranie odgłosów wydawanych przez zwierzęta egzotyczne, np.: małpę, słonia, lwa, papugę.
N. prezentuje odgłosy wydawane przez zwierzęta egzotyczne, np.: małpę, słonia, lwa i papugę. Dzieci odgadują nazwę zwierzęcia, które wydaje prezentowany odgłos, a następnie poruszają się w charakterystyczny dla niego sposób.
- Zabawa ruchowa – *Parada zwierząt*.
Dzieci wybierają, jakim zwierzęciem chcą być: lwem, słoniem, małpą, papugą. Stają po jednej stronie sali. N. wymienia nazwy poszczególnych zwierząt. Dzieci przechodzą kolejno z jednej strony sali na drugą, poruszając się w charakterystyczny dla tych zwierząt sposób. Pozostali uczestnicy zabawy biją im brawo. N. powtarza zabawę. Wymienia naraz dwie lub trzy nazwy zwierząt.

II

Zajęcia 1. W Afryce – rozmowa inspirowana opowiadaniem Ewy Stadtmüller *Przed- szkolne safari*.

- Powitanie.
Dzieci wraz z N. stoją w kole i trzymają się za ręce. Mówią głośno: *Dzień dobry!*, kłaniają się i siadają w siadzie skrzyżnym.
- Słuchanie opowiadania Ewy Stadtmüller *Przed- szkolne safari*.
Książka (s. 50–51) dla każdego dziecka.
Dzieci siadają na dywanie. N. rozdaje im książki i zaprasza do wysłuchania opowiadania. Czytając opowiadanie, prezentuje ilustracje do niego.

– *Przez ten deszcz nie pójdziemy na spacer – pociągała nosem Ada, maszerując z mamą do przedszkola. – Ale będzie nudno...*

Na szczęście okazało się, że pani Basia ani myśli poddawać się marcowym smutom.

– *Zapraszam was dzisiaj na... wyprawę do Afryki – oświadczyła po śniadaniu. – Zaraz wy- czarujemy tu fantastyczny afrykański krajobraz. Proponuję, aby na środku była dżungla, a tam, pod ścianą, sawanna.*

– *Co to jest sawanna? – zainteresowała się Ada.*

– *Sawanna to taka... wielka afrykańska łąka porośnięta bardzo wysoką trawą – wyjaśniła pani. – Tylko od czasu do czasu pojawiają się na niej pojedyncze drzewa i krzewy. Pasą się tam zebry, żyrafy i antylopy, biegną nosorożce...*

– *A lwy? – zapytał Oskar.*

– *Lwy też tam mieszkają – kiwnęła głową pani.*

– *A krokodyle? – chciał wiedzieć Bartek.*

– *Krokodyle żyją w rozlewiskach Nilu albo w jeziorach ukrytych w głębi dżungli – usłyszał.*

– *Zresztą zaraz sobie o nich opowiemy – obiecała pani, wyjmując z wielkiej torby kartono- we sylwety różnych afrykańskich zwierząt: krokodyla, małpki, papugi, węża, lwa, zebry, żyrafy, antylopy, słonia i nosorożca.*

– *Musimy je teraz pomalować, aby pasowały do swego naturalnego środowiska – oznajmi- ła, rozdając wszystkim farbki, pędzelki i kawałeczki gąbki. Ada pierwszy raz w życiu malowała gąbką. Jej krokodyl bardzo szybko przybrał piękny zielony kolor.*

– *Podczas gdy zwierzaki będą schły, zajmiemy się ich otoczeniem – zarządziła pani.*

– *Zacznijmy od dżungli. Co by nam się tu przydało?*

– *Wysokie drzewa – zaczęła Ola.*

Czary-mary i z szuflady wyskoczyły dwie zielone zasłony, jakieś chusty i wstążki, które – po- upinane pomiędzy szafkami – utworzyły niebawem prawdziwy gąszcz.

– *Jeszcze liany... – upomniał się Maciek.*

Pani zmarszczyła brwi i zaczęła szukać czegoś w pudle na regale. Po chwili wyciągnęła tryumfalnie cztery jasnozielone łańcuchy na choinkę, dwie skakanki i szalik.

– W tej dżungli musi być jezioro dla naszego krokodyla – przypomniała Ada.

Tym razem na podłodze wylądowała niebieska płachta, która w czasie przedszkolnych przedstawień służyła za kurtynę.

– Ten dywan w domki i uliczki zupełnie tu nie pasuje – skrzywiła się Kasia.

Na szczęście i na to znalazł się sposób – zrolowany dywan w jednej chwili zmienił się w grubą pień przewróconego drzewa.

– Trzeba ostrożnie po nim przechodzić, żeby nie wpaść do jeziora, bo krokodyl tylko na to czeka – ostrzegła Ada.

– Teraz sawanna! – zawołał Adaś.

– Co proponujecie? – zapytała pani.

– Możemy rozłożyć zielony koc – zaproponował Kuba.

– I pożyczyć od maluchów donicę z drzewkiem – wymyśliła Ola.

Po kilku minutach sawanna wyglądała jak prawdziwa. Teraz wystarczyło w odpowiednich miejscach poprzypinać wyschnięte już sylwety zwierząt.

– Będziemy na nie polować? – zapytał Wojtek.

– Owszem, ale zamiast strzelby użyjemy aparatu fotograficznego – uśmiechnęła się pani.

– Abyście prezentowali się jak prawdziwi tropiciele, przyniosłam kapelusze podróżników i lornetki.

Co prawda kapelusz był zrobiony z bibuły, a lornetka z dwóch rolek po papierze toaletowym, ale na zdjęciach obie rzeczy prezentowały się znakomicie.

– Chyba jednak się nie nudziłaś – zaśmiała się mama, widząc biegnącą do niej w podskokach Adę.

– Podróżowaliśmy po Afryce – szepnęła jej na ucho dzielna podróżniczka – a ten deszcz wcale nam nie przeszkadzał.

- Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania.

Mapa świata.

N. zadaje pytania:

- Jakie zwierzęta można spotkać w dżungli?
- Co to jest sawanna?
- Jakie zwierzęta możemy tam spotkać?

N. kontynuuje rozmowę. Pyta dzieci, czy wiedzą, gdzie leży Afryka – kontynent, na którym znajdują się sawanna i dżungla. Pokazuje im mapę świata. Wskazuje, gdzie leży Polska, a gdzie jest kontynent afrykański i wymienione przez niego wcześniej miejsca. N. nawiązuje do opowiadania. Pyta dzieci, czy wiedzą, co to jest safari. Chętne osoby wypowiadają się. N. uzupełnia wypowiedzi dzieci.

- Zabawa w formie opowieści ruchowej – *Na safari*.

Emblematy przedstawiające: lwa, nosorożca, hipopotama, **obrazki/zdjęcia przedstawiające:** żyrafę, słonia, zebra, małpę, **tkaniny:** żółta, zielona, **krążki:** żółty, zielony, **klocek, dwie lornetki wykonane np. z rolek po papierze toaletowym, dwa klocki.**

N. prosi dzieci o przypomnienie, jakie zwierzęta można spotkać w dżungli (krokodyl, małpy, papugi, węże, lwy, słonie), a jakie na sawannie (zebra, żyrafa, antylopy, nosorożce i lwy). Proponuje dzieciom zorganizowanie zabawy w safari, w którą bawiła się w swoim przedszkolu Ada. Z dwóch tkanin: zielonej i żółtej, przygotowuje dżunglę oraz sawannę i daje dzieciom do wyboru emblematy zwierząt. Wybiera dwoje chętnych dzieci – tropicieli. Wręcza im lornetki i klocki – aparaty fotograficzne. N. unosi zielony krążek. Dzieci, które są zwierzętami, spacerują po dżungli, poruszając się w sposób charakterystyczny dla danych

zwierząt. Gdy N. podniesie żółty krążek – poruszają się zwierzęta żyjące na sawannie. Za każdym razem tropiciele chodzą i wykonują zdjęcia zwierzętom. N. powtarza zabawę kilka razy. Za każdym razem dzieci wymieniają się emblematami.

- Karta pracy, cz. 2, nr 13.

Dzieci:

- odszukują w naklejkach obrazki zwierząt egzotycznych i je nazywają,
- nakleją obrazki zwierząt w odpowiednich miejscach na obrazku: lwa – na kamieniu, nosorożca – obok drzewa, hipopotama – w rzece,
- nazywają zwierzęta przedstawione na zdjęciach,
- z pomocą osoby dorosłej dzielą ich nazwy rytmicznie (na sylaby).

- Zabawa ruchowa – *Afrykański taniec*.

Odtwarzacz CD, nagranie melodii afrykańskiej.

Dzieci stają w kole. N. włącza muzykę afrykańską, w której wyraźnie słychać dźwięk bębnow. Wykonuje ruchy, które naśladują dzieci. Następnie wybiera chętne dzieci, które kolejno pokazują swoje wymyślone ruchy. Pozostali uczestnicy naśladują te ruchy.

Zajęcia 2. Kolory w świecie zwierząt – zajęcia plastyczne.

- Wprowadzenie do tematu zajęć – *Zwierzęta i ich naturalne środowisko*.

Karta pracy, cz. 2, nr 13.

Dzieci siedzą w półkolu przed N. On odwołuje się do wykonanej wcześniej karty pracy nr 13. Pokazuje dzieciom tę kartę i pyta, jakie ubarwienie miały przedstawione zwierzęta, o czym informują te kolory. Dzieci odpowiadają. N. przekazuje im ciekawostki na temat znaczenia zabarwienia ciała u zwierząt.

Dzięki odpowiednim barwom zwierzęta chronią się przed drapieżnikami, upodabniając się do kolorów otoczenia, w którym żyją; ostrzegają inne zwierzęta przed swoją jadowitością, brzydkim zapachem; przyciągają partnerów w okresie godowym. Dzięki jaskrawym barwom zwierzęta odstrasza drapieżniki.

- Zabawa ruchowa – *Ofiara i drapieżniki*.

Pelerynka w jaskrawym kolorze.

N. poprzedza zabawę przekazaniem informacji o znaczeniu zabarwienia ciała u zwierząt.

N. proponuje zabawę. Dzieci są drapieżnikami. Ustawiają się na jednej linii, w szeregu.

N. ustawia się w pewnej odległości od dzieci i odwraca się do nich tyłem. Dzieci idą w stronę N. Zatrzymują się, gdy N. odwróci się do nich i narzuci na siebie jaskrawą pelerynkę.

Wygrywa to dziecko, które pierwsze dostanie się do N. i dotknie pelerynki. N. powtarza zabawę. Wybiera inne dziecko na swoje miejsce.

- Część plastyczna. Kolorowanie konturów zwierząt egzotycznych według wzoru.

Album ze zwierzętami, tablica demonstracyjna 19, sztaluga, biały karton, obrazki konturowe przedstawiające różne zwierzęta afrykańskie, np.: zebrow, wielbłąda, antylopę, małpę, słonia, lwa, papugę, geparda, żyrafę, kangura, leniwca, nosorożca; kredki pastele olejne.

N. umieszcza na sztaludze biały karton. Demonstruje sposób rysowania pastelami olejnymi. Zwraca uwagę na miękkość kredki i intensywność koloru, jaki można dzięki niej uzyskać.

Dzieci: wybierają kontur zwierzęcia, które im się najbardziej podoba; przyglądają się uważnie kolorowej ilustracji wybranego przez siebie zwierzęcia (w albumie, w karcie pracy lub na tablicy), zajmują miejsca przy stolikach; kolorują kontury zwierzęcia pastelami olejnymi; pod koniec pracy dorysowują szczegóły: oczy, nos, uszy, pazury.

N. zwraca uwagę dzieci na poprawny sposób trzymania kredki i prawidłowe odwzorowanie kolorów.

- Zorganizowanie wystawy gotowych prac.
Dzieci oglądają wykonane prace. Próbują uzasadnić, dlaczego wybrane zwierzę podoba im się najbardziej.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa – *Zwierzęta – na spacer! Zwierzęta – ze spaceru!*
N. poleca dzieciom, aby zajęły miejsca na wyznaczonym terenie. Na zawołanie: *Zwierzęta – na spacer!* – wszystkie dzieci rozbiegają się w różnych kierunkach. Zależnie od tego, jakie polecenie wyda N., dzieci spacerują jak lwy, biegają jak lamparty, podskakują jak małpki itp. Na zawołanie: *Zwierzęta – ze spaceru!* dzieci jak najszybciej starają się wrócić na swoje miejsca i kucnąć.

- Zabawa zręcznościowa – *Liany*. Nawijanie długiej liny na pień drzewa.

Lina.

Dzieci trzymają linę, którą N. przywiązał jednym końcem do pnia drzewa. Następnie N. razem z dziećmi obchodzi drzewo, nawijając linę na jego pień.

III

- Rozwijanie spostrzegawczości i koordynacji wzrokowo-ruchowej – *Stado żyraf*.

Obrazki przedstawiające żyrafy (różnej wielkości), nożyczki, kartki, klej.

Spośród zgromadzonych obrazków przedstawiających różne zwierzęta (nie tylko egzotyczne) dzieci wybierają te z żyrafami. Rozmawiają na ich temat. Wyróżniają części ciała żyrafy, które nazywa N. Następnie pod czujnym okiem N. próbują rozciąć nożyczkami obrazki na kilka części i złożyć je z powrotem w całość. Dzieci przyklejają elementy na kartonie, zawieszają je na tablicy. Liczą, z ilu zwierząt składa się stado żyraf.

W podobny sposób N. może utrwalać z dziećmi wygląd innych zwierząt egzotycznych.

- Słuchanie piosenki *Dżungla* (autor i kompozytor nieznani) w wykonaniu N. lub jej nagrania z płyty CD. Rozmowa na temat piosenki.

Nagranie piosenki *Dżungla*, odtwarzacz CD.

C

Dżun - gla, dżun - gla, ta - ka wiel - ka dżun - gla,
Miesz - ka so - bie w bam - bu - so - wej chat - ce

G7

po - plą - ta - ne zwo - je dzi - kich lian.
Am - bo Sam - bo - wiel - kiej dżun - gli pan.

F C

Stru - sie mu się w pas kła - nia - ją, mał - py na o -

C G7 C

-go - nach gra - ją. Am - bo tu, Am - bo tam, Am - bo tu i tam.

I. *Dżungla, dżungla, taka wielka dżungla,
poplątane zwoje dzikich lian.
Mieszka sobie w bambusowej chatce
Ambo Sambo – wielkiej dżungli pan.*

II. *Ambo Sambo, doskonale znam go,
węża się nie boi ani lwa.
Dla swych dzikich, leśnych ulubieńców
w dłoni coś smacznego zawsze ma.*

Ref.: *Strusie mu się w pas kłaniają,
małpy na ogonach grają.
Ambo tu, Ambo tam, Ambo tu i tam.*

Ref.: *Strusie mu się...*

N. zadaje pytania dotyczące tekstu piosenki:

- Co to jest dżungla?
- Co to są liany?
- Jak nazywa się bohater, o którym jest mowa w piosence?
- Kim jest Ambo Sambo?
- Z czego jest zbudowana chata Ambo Sambo?
- Jakie zwierzęta mieszkają w dżungli?

- Zabawa słuchowo-ruchowa – *Odgłosy z dżungli i z sawanny* (przewodnik, cz. 3, s. 92).

Marzec, tydzień 1
Dzień 2

Zwierzęta dżungli i sawanny
Przysmaki małpek

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Zabawa ortofoniczna – <i>Trąba słonia</i> . Ćwiczenie z zakresu kinezylogii edukacyjnej – <i>Duży słoń</i> . Zabawa ruchowa – <i>Parada zwierząt</i> .	1 9 1 9 1 5
II. 1.	Zajęcia umuzykalniające przy piosence <i>Dżungla</i> . Cele: poznanie nowej piosenki, rozwijanie umiejętności swobodnego poruszania się w przestrzeni.	1 9, IV 7
2.	<i>Egzotyczne przysmaki</i> – zajęcia badawcze. Cele: poszerzanie wiadomości na temat wybranych owoców egzotycznych; poznawanie właściwości bananów i fig, w tym ich walorów smakowych. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa zręcznościowa – <i>Przełącz banana</i> . Zabawa naśladowcza – <i>Mój cień</i> .	IV 13, IV 18 1 4, 1 5
III.	Odtwarzanie liczby słyszanych dźwięków – <i>Rodzina słoń</i> . Zabawa integracyjna na pożegnanie – <i>Żółwik</i> . Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – <i>Żółwie</i> .	IV 7, IV 12 III 1, III 2 1 5

Cele główne

- poznanie nowej piosenki,
- rozwijanie umiejętności swobodnego poruszania się w przestrzeni,
- poszerzanie wiadomości na temat wybranych owoców egzotycznych,
- poznawanie właściwości bananów i fig, w tym ich walorów smakowych.

Cele operacyjne

Dziecko:

- śpiewa piosenkę,
- szybko reaguje na ustalone sygnały,
- wymienia wartości odżywcze bananów i fig,
- opisuje banana i figi – ich kształt, kolor, wielkość i smak.

Przebieg dnia

I

T Tablica 19 – OWOCE EGZOTYCZNE – Propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 3, s. 215).

- Zabawa ortofoniczna – *Trąba słonia*.

Arkusze gazet dla każdego dziecka.

Dzieci otrzymują po arkuszu gazet. Naśladują to, co robi N. Zwijają gazetę w rulon i formują trąbkę. Naśladują grę na trąbce. Wyśpiewują za N. sylaby rozpoczynające się na wybraną spółgłoskę, np.: *tra-ta-ta, tru-tu-tu, tro-to-to, try-ty-ty, tre-te-te, tri-ti-ti*. N. urozmaica zabawę, wyśpiewując sylaby według ustalonego kryterium, np.: cicho, głośno, wolno, szybko. Następnie N. wybiera chętne dziecko do roli prowadzącego i zabawa rozpoczyna się od nowa.

- Ćwiczenie z zakresu kinezylogii edukacyjnej – *Duży słoń*.

Dzieci wyciągają przed siebie jedną rękę i przykładają ucho do ramienia. Wyciągniętą ręką kreślą (dużymi ruchami) leniwe ósemki (ręka i bark są jakby przyklejone do siebie, ósemki wynikają z ruchów całego ciała).

- Zabawa ruchowa – *Parada zwierząt* (przewodnik, cz. 3, s. 92).

II

Zajęcia 1. Zajęcia umuzykalniające przy piosence *Dżungla* (przewodnik, cz. 3, s. 95–96).

- Nauka refrenu piosenki *Dżungla* na zasadzie echa muzycznego. Osluchanie z pierwszą zwrotką piosenki. Zaznaczanie kłaśnięciem pierwszej miary taktu. Utrwalanie pojęć: *przygrywka, zwrotka, refren*.
- Zabawa przy piosence *Dżungla*.

Nagranie piosenki *Dżungla*, odtwarzacz CD.

Dzieci ustawiają się w rozsypce za N.

- I. *Dżungla, dżungla, taka wielka dżungla,*

popłątane zwoje dzikich lian.

Mieszka sobie w bambusowej chatce

Ambo Sambo – wielkiej dżungli pan.

Ref.: *Strusie mu się w pas kłaniają,*

małpy na ogonach grają.

Ambo tu, Ambo tam,

Ambo tu i tam.

Dzieci:

poruszają się, naśladując ruchy przedzierania się przez gęste krzewy, zatrzymują się, wykonują młynek i przenoszą ręce w górę, następnie opuszczają je w dół, układają ręce nad głowami tak, żeby tworzyły daszek, obracają się wokół siebie i uderzają jednocześnie w klatkę piersiową: raz lewą, raz prawą pięścią,

dzielą się na czteroosobowe grupy, każda grupa w wyznaczonym wcześniej miejscu obrazuje ruchem inny gatunek zwierząt, strusie trzymają ręce na biodrach, mają proste plecy i rytmicznie maszerują, małpy przeskakują z jednej nogi na drugą nogę, lwy skradają się na czworakach z groźną miną, węże siedzą po turecku, składają dłonie przed sobą i poruszają nimi, naśladując ruchy węża,

II. *Ambo Sambo, doskonale znam go,*
węża się nie boi ani lwa.
Dla swych dzikich, leśnych ulubieńców

w dłoni coś smacznego zawsze ma.

dobierają się w pary, podają sobie ręce
i obracają się w małych kołach w lewą
stronę,
obracają się w małych kołach w prawą stronę,
zatrzymują się i przeskakują z lewej nogi na
prawą, wykonują obrót wokół siebie,
wyciągają dłonie przed siebie,

Ref.: *Strusie mu się...*

tak samo jak podczas drugiej zwrotki.

- Zabawa *Dokończ porównanie* – rozwijająca umiejętność działania w skupieniu.

Tamburyn.

Dzieci swobodnie maszerują w rytmie wystukiwanym na tamburynie, w określonym kierunku. Podczas przerwy w muzyce N. rozpoczyna porównania do zwierząt. Zadaniem dzieci jest dokończenie rozpoczętego porównania.

Głodny jak... (wilk)

Wierny jak... (pies)

Powolny jak... (żółw)

Łagodny jak... (baranek)

Pracowity jak... (mrówka)

Dumny jak... (paw)

Waleczny jak... (lew)

Prawidłową odpowiedź powtarzają wszystkie dzieci. Ponownie maszerują w rytmie wystukiwanym na tamburynie.

- Zabawa *Baw się z nami* – utrwalanie pojęć: *zwrotka, refren*.

Nagranie piosenki *Dżungla*, odtwarzacz CD.

Dzieci maszerują podczas zwrotki, a podczas refrenu zatrzymują się i śpiewają, równocześnie miarowo klaszcząc.

Zajęcia 2. *Egzotyczne przysmaki* – zajęcia badawcze.

- Powitanie zabawą z piłką – *Moje ulubione zwierzątko*.

Piłka.

Dzieci siedzą w kole. N. turla piłkę. Dziecko, które złapie piłkę, mówi, jakie jest jego ulubione zwierzę egzotyczne. Dzieci próbują uzasadnić swoje zdanie, np. *Lubię małpki, ponieważ są wesołe*.

- *Co jedzą małpki?* Wprowadzenie do tematu zajęć.

Torba, różne owoce krajowe oraz owoce egzotyczne: figi, banany, 3 tace.

N. opowiada dzieciom, że wczoraj wybrał się do sklepu, by kupić owoce. Oprócz owoców, które rosną w Polsce, kupił także owoce egzotyczne. N. wyjmuje z torby wszystkie owoce i układa je na tacy przed dziećmi. Prosi je o rozdzielenie owoców i wybranie tylko owoców egzotycznych. Dzieci rozdzielają owoce na krajowe i egzotyczne. Następnie N. pyta dzieci, czy wiedzą, jak nazywają się owoce egzotyczne. Dzieci wypowiadają się, rozdzielają banany i figi, układają je na osobnych tacach. Zaprasza do zabawy.

- Badanie właściwości wybranych owoców egzotycznych.

Taca z bananami, taca z figami, zdjęcie przedstawiające bananowca, taca z suszonymi figami, zdjęcie przedstawiające figowca, nożyk, lupy.

N. ustawia dwa stoliki. Na pierwszym kładzie tacę z bananami, na drugim – tacę z figami. Na każdym stoliku umieszcza lupy.

Badanie bananów.

N. gromadzi dzieci przy pierwszym stoliku. Bierze do ręki banana i pyta dzieci, co wiedzą na temat tego owocu. Chętne dzieci wypowiadają się. N. eksponuje zdjęcie bananowca i uzupełnia wypowiedzi dzieci. Przekazuje ciekawostki na temat bananów.

Banany rosną na bananowcach. Bananowce nie są drzewami, tylko bylinami. Ciemna część na końcu banana to pozostałość po kwiatostanie. Banany są bardzo zdrowe. Zawierają wiele błonnika, składników mineralnych, a także witamin. Banany warto jeść zwłaszcza wtedy, gdy cierpi się na biegunkę. Olej ze skórki banana działa kojąco na ugryzienia komara.

Dzieci badają zgromadzone banany: oglądają je, dotykają ich (wykorzystują lupy). Z pomocą N. próbują opisać cechy banana, np.: kształt, kolor, wielkość.

Badanie fig.

N. gromadzi dzieci przy drugim stoliku. Bierze do ręki figę i pyta dzieci, co wiedzą na temat tego owocu. Chętne osoby wypowiadają się. N. eksponuje zdjęcie figowca i uzupełnia wypowiedzi dzieci. Przekazuje ciekawostki na temat fig.

Figi, dzięki zawartości fosforu i wapnia, bardzo dobrze wpływają na zdrowe i mocne kości. Figi łagodzą bóle brzucha.

N. pokazuje całą figę i kroi ją na pół. Zwraca uwagę dzieci na znajdujące się w środku nasiona. Dzieci oglądają figi w całości. Przez lupy przyglądają się przekrojonym owocom. Wypowiadają się na temat różnic między wyglądem figi z zewnątrz i wewnątrz.

- Zabawa ruchowa z zastosowaniem rymowanki Klaudii Wilk – *Banan duży, figi małe*.

Odtwarzacz CD, nagranie melodii do podskoków.

N. włącza nagranie. Dzieci skaczą jak małpki. Podczas przerw w muzyce wypowiadają rymowankę:

*Banan duży, figi małe
to przysmaki doskonałe.*

N. powtarza zabawę kilka razy. Wprowadza urozmaicenia, np. pierwszy wers mówią dziewczynki, drugi wers – chłopcy, i na odwrót.

- Degustowanie bananów i fig.

Talerze z obranymi bananami i figami, dla każdego dziecka talerzyk i serwetka.

N., z pomocą dzieci, rozkłada na stolikach talerzyki. Nakłada na każdy z nich banana obranego ze skórki i figę. Dzieci degustują owoce. Określają ich walory smakowe. Porównują smak bananów ze smakiem fig. Chętne osoby mówią, który owoc smakuje im bardziej. Próbuje uzasadnić swoje zdanie. Po degustacji wycierają dłonie w serwetki.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa zręcznościowa – *Przeżądź banana*.

Patyczek.

Dzieci bawią się w małpki: stają w kole, tyłem do siebie, i przekazują sobie banana (patyczek): najpierw z przodu, potem za plecami, dołem – przy nogach, górą – nad głowami.

- Zabawa naśladowcza – *Mój cień*.

Dzieci dobierają się parami. Poruszają się parami po wyznaczonym terenie jedno za drugim. Pierwsze dziecko wymyśla różne sposoby poruszania się, a dziecko z tyłu stara się dokładnie naśladować jego ruchy. Po pewnym czasie zamieniają się rolami i zmieniają kierunek poruszania się.

III

- Odtwarzanie liczby słyszanych dźwięków – *Rodzina słoni*.

Pojemnik, po dwa klocki dla każdego dziecka, bębenek.

Dzieci pobierają z pojemnika po dwa klocki. N. wystukuje na bębnie kilka dźwięków (do czterech lub więcej). Dzieci liczą uderzenia, układają przed sobą tyle klocków, ile usłyszą dźwięków, i podają liczbę członków rodziny słoni. N. sprawdza poprawność wykonania zadania. Następnie wybiera chętne dziecko na swoje miejsce i powtarza zabawę.

- Zabawa integracyjna na pożegnanie – *Żółwik*.

Przed wyjściem dzieci do domu N. zachęca je do pożegnania się w ustalonej formie: dzieci zwijają dłoń w piąstkę. Delikatnie stykają swoją piąstkę z piąstkami kolegów i koleżanek z grupy.

- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Żółwie*.

Dla każdego dziecka poduszka, odtwarzacz CD, nagranie bardzo spokojnej melodii.

N. zamienia dzieci w żółwie. Dzieci wykonują klęk podparty, N. umieszcza na ich plecach poduszki – pancerze. Dzieci chodzą na czworakach z poduszkami na plecach tak, aby nie spadły. Komu poduszka spadnie, ten siada z boku i dopinguje pozostałe osoby. Zwycięzca otrzymuje brawa. Na zakończenie dzieci kładą głowy na poduszkach i odpoczywają przy dźwiękach spokojnej muzyki.

Marzec, tydzień 1

Dzień 3

Zwierzęta dżungli i sawanny

W zoo

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Zabawa rozwijająca reakcję na ustalone sygnały – <i>Zabawy szarfami</i> , przy piosence <i>Dżungla</i> .	IV 7
	Zabawa utrwalająca znajomość określeń związanych z położeniem przedmiotu w przestrzeni – <i>Gdzie siedział lew?</i>	IV 14
	Zabawa z elementem czworakowania – <i>Ryczące lwy</i> .	I 5
II. 1.	<i>Wycieczka do zoo</i> – zajęcia matematyczne. Cele: rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej, rozwijanie umiejętności matematycznych.	IV 15, IV 18
	Zabawa ruchowa – <i>Zwierzęta – na wybiegi!</i>	I 5
2.	Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 13. Cele: rozwijanie spostrzegawczości i percepcji słuchowej, rozwijanie sprawności fizycznej.	I 8
	Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa – <i>Wesołe małpki</i> . Zabawy swobodne z wykorzystaniem zabawek ogrodowych.	I 4, I 5
III.	Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i pamięci – <i>Memo ze zwierzętami egzotycznymi</i> .	IV 9, IV 11
	Ćwiczenia manualne – <i>Wężyki</i> .	I 7
	Zabawa ruchowa – <i>Zrób zdjęcie</i> .	I 5

Cele główne

- rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej,
- rozwijanie umiejętności matematycznych,
- rozwijanie spostrzegawczości i percepcji słuchowej,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- łączy odpowiednie połówki rysunków zwierząt,
- przelicza, posługując się liczebnikami głównymi w zakresie 5 i więcej,
- uważnie obserwuje, słucha poleceń N.,
- czynnie uczestniczy w ćwiczeniach ruchowych.

Przebieg dnia

I

- Zabawa rozwijająca reakcję na ustalone sygnały – *Zabawy szarfami* przy piosence *Dżungla*. Nagranie piosenki *Dżungla* (przewodnik, cz. 3, s. 97), odtwarzacz CD, szarfy (po jednej dla każdego dziecka), tamburyn.

Na środku sali są rozłożone szarfy (tak, żeby każda tworzyła koło). Dzieci maszerują w rytmie piosenki między szarfami. Podczas przerwy w muzyce, na sygnał N.:

Dzieci:

jedno uderzenie w tamburyn	podchodzą do najbliższej leżących szarf i przeciągają je przez swoje ciała od dołu do góry,
dwa uderzenia w tamburyn	podchodzą do szarf i przeciągają je przez swoje ciała od góry do dołu,
trzy uderzenia w tamburyn	podbiegają do najbliższej leżących szarf, unoszą je nad głowy, pozostając przez chwilę w bezruchu.

- Zabawa utrwalająca znajomość określeń związanych z położeniem przedmiotu w przestrzeni *Gdzie siedział lew?*

Pluszowa zabawka – lew.

N. chowa zabawkę pluszową przedstawiającą lwa. Dzieci odnajdują lwa i mówią, gdzie go znalazły, używając określeń dotyczących położenia przedmiotów w przestrzeni: *na, pod, za, wysoko, nisko*.

Np. *Lew siedział pod szafką*. N. zmienia miejsce ukrycia zabawki i powtarza zabawę.

- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Ryczące lwy* (przewodnik, cz. 3, s. 91).

II

Zajęcia 2. Wycieczka do zoo – zajęcia matematyczne.

- Powitanie.
Dzieci siadają w kole z nogami wyprostowanymi tak, aby ich kapcie stykały się ze sobą. Spoglądają na kolegę znajdującego się z prawej strony i po kolei pozdrawiają się słowami: *Witam cię...* (podają imię).
- Wprowadzenie.
N. pyta dzieci: *Jak nazywa się miejsce, w którym możemy spotkać zwierzęta egzotyczne?* (Ogród zoologiczny). N. odwołuje się do doświadczeń dzieci. Pyta, czy były już z rodzicami w ogrodzie zoologicznym, a jeśli tak, to jakie zwierzęta widziały w tym miejscu. Chętne osoby dzielą się wiadomościami i przeżyciami. N. przekazuje informacje na temat ogrodu zoologicznego zlokalizowanego najbliżej miejsca zamieszkania dzieci.

N. zaprasza dzieci na wycieczkę do zoo.

- Zabawa w formie opowieści ruchowej – *Wycieczka do zoo*.

Duże obrazki przedstawiające wybrane zwierzęta, np.: małpę, zebra, papugę, krokodyla, słonia, hipopotama, kangura, lwa, żyrafę, tygrysa.

N. wybiera chętne dziecko, które będzie wykonywało zdjęcia zwierzętom. Wręcza mu klocek. Informuje, że w zoo należy zachowywać się spokojnie i cicho, nie wolno drażnić zwierząt, dzieci nie mogą oddalać się od opiekunów. Dzieci wraz z N. spacerują po sali (zoo), w której w różnych miejscach na ścianach są umieszczone duże obrazki wybranych

zwierząt, wykonane przez dzieci (m.in. w poniedziałek). Podążają za N. od obrazka do obrazka. Zatrzymują się przy wybiegach, podziwiają zwierzęta, wykonują im zdjęcia. Dziecko z aparatem fotograficznym wykonuje zdjęcie każdemu zwierzęciu, artykułując przy tym słowa: *cyk, cyk*. N. zwraca uwagę dzieci na charakterystyczne cechy wyglądu poszczególnych zwierząt, np. które zwierzę jest najwyższe, które najdłuższe, a które najcięższe. Informuje, co właśnie robią zwierzęta.

Dzieci naśladowują ruchy N.:

małpki się cieszą
zebra wierzga kopytami
papuga fruwa

krokodyl kłapie paszczą
słoń trąbi

hipopotam ziewa

kangury skaczą

lew spaceruje dostojnie

żyrafa zjada liście z drzewa

tygrys pręży grzbiet

Dzieci:

przeskakują z nogi na nogę,
kładą się na plecach i poruszają w górze nogami,
biegają po sali, bez potrącania się, z rękami wyciągniętymi
w bok,

otwierają szeroko usta i je zamykają,
zwijają dłonie w pięść i naśladowują trąbienie,

otwierają szeroko usta, ziewają,

wykonują skoki w przód ze złączonymi nogami,

poruszają się na czworakach,

we wspięciu na palcach stóp wyciągają ręce i szyję,

w pozycji na czworakach wykonują koci grzbiet.

- Zabawa słuchowa – *Ile zwierząt wyszło na wybieg?*

Pojemniki z klockami, bębenek.

Dzieci siedzą w kole. N. ustawia na środku koła kilka pojemników z klockami. Następnie wystukuje na bębnieku do pięciu lub więcej dźwięków. Dzieci liczą uderzenia w instrument pobierają z pojemnika klocki. Układają przed sobą tyle klocków, ile usłyszą dźwięków. Następnie podają liczbę zwierząt, które wyszły na wybieg. N. sprawdza poprawność wykonania zadania, po czym dzieci odkładają klocki do pojemników. N. wybiera chętną osobę na swoje miejsce i powtarza zabawę.

- Zabawa ruchowa – *Szukaj swojej rodziny.*

Obrazki: małpek, tygrysów, słoni, lwów, papugi (po 3 tego samego gatunku: samiec, samica i ich potomstwo).

Dzieci losują obrazki przedstawiające różne gatunki zwierząt egzotycznych. Podczas uderzeń w bębenek dzieci poruszają się swobodnie: spacerują i podskakują. W czasie przerwy w grze odszukują członków swoich rodzin i stają w trzyosobowych grupkach. Po wykonaniu zadania N. (lub chętnie dziecko) mówi, jakiego członka rodziny reprezentują np.: lew, lwica, lwiątko. Następnie wymieniają się obrazkami z innymi dziećmi i zabawa się powtarza.

- Karta pracy, cz. 2, nr 14.

Dzieci:

- nazywają zwierzęta, których głowy widzą na obrazkach; rysują po śladach linii od, ich głów do właściwych obrazków przedstawiających fragmenty ich ciała,
- oglądają zdjęcia i nazywają zwierzęta,
- wskazują najwyższe zwierzę.

- Zabawa ruchowa – *Zwierzęta – na wybiegi!*

Odtwarzacz CD, nagranie melodii w różnym tempie.

N. rozkłada na dywanie małe obręcze (dla każdego dziecka). Dzieci zajmują miejsca w obręczach. Na dźwięk muzyki dzieci biegają, spacerują, podskakują. Podczas przerwy w muzyce starają się jak najszybciej dobiec do swojej obręczy. W toku zabawy N. zabiera po jednej obręczy. Dzieci, które nie zdążyły zająć miejsc w obręczach, siadają z boku i dopingują kolegów. Zwycięzca zostaje nagrodzony brawami.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 13.

Trójkąt, krążki gimnastyczne.

- Ćwiczenie wstępne – *Piątkami zbiórka!*
Dzieci spacerują swobodnie, N. gra na trójkącie. Podczas przerwy w grze N. wybiera pięćro dzieci i ustawia je w rzędzie obok siebie. Pozostałe osoby ustawiają się piątkami za wybranymi dziećmi. N. powtarza zabawę kilka razy. Za każdym razem zmienia swoje miejsce.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Lecimy samolotem do Afryki.*
N. unosi zielony krążek. Dzieci są samolotami. Biegają w rozsypce, z ramionami wzniesionymi w bok. Gdy N. uniesie czerwony krążek, dzieci zatrzymują się i wykonują przysiad podparty. N. powtarza zabawę kilka razy. Po ostatnim powtórzeniu dzieci biorą od N. krążek.
- Ćwiczenie z elementem czworakowania – *Tygrysy polują.*
Dzieci kładą na podłodze kolorowe krążki. N. zamienia dzieci w tygrysy. Tygrysy poruszają się na czworakach między krążkami. Na znak dany przez N., np. klaśnięcie, siadają skrzyżnie na wybranym przez siebie krążku, ręce kładą na kolanach, prostują plecy. N. powtarza zabawę kilka razy.
- Ćwiczenie ramion – *Małpki się cieszą.*
Dzieci siedzą w siadzie skrzyżnym na krążkach, powoli podnoszą ramiona jak najwyżej i spoglądają w górę. Na sygnał N. klaszczą, odliczając do pięciu. Następnie opuszczają ramiona bokiem.
- Ćwiczenia dużych grup mięśniowych – *Żyrafa chce jeść.*
Dzieci stają w rozsypce przy swoich krążkach. Wykonują przysiad podparty, a następnie powolny wyprost z uniesieniem ramion i wspięciem na palcach. N. powtarza ćwiczenie kilka razy.
- Ćwiczenie z elementem skoku – *Skoki kangurów.*
Dzieci stają w rozsypce, w niewielkiej odległości od siebie, i układają krążki przed sobą. Na zawołanie N. *Hop!* poruszają się po całej sali – wykonują podskoki obunóż, przeskakując przez krążki.
- Zabawa bieżna – *Wracamy.*
Dzieci biegają w jednym kierunku, obracając w dłoniach krążki – sterują samolotem. Na odgłos klaśnięcia lądują – stopniowo zatrzymują się i przykucają.
- Ćwiczenie stóp.
Dzieci siadają w siadzie prostym, dłonie opierają z tyłu o podłogę, stopy kładą na krążkach. Przyciągają stopy do siebie i odsuwają, przesuując za każdym razem krążki.
- Ćwiczenia uspokajające.
Dzieci maszerują parami po obwodzie koła, śpiewają znaną wszystkim piosenkę. Podczas marszu kolejno oddają N. krążki.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa – *Wesołe małpki.*
Dzieci naśladują sposób poruszania się małpek. Patrzą na ruchy wykonywane przez chętną osobę, podskakują rytmicznie na palcach obu nóg jednocześnie, raz na jednej nodze, raz na drugiej itp. N. odlicza od 5 do 0, po czym dzieci stają bez ruchu. Kolejne sposoby poruszania się małpek proponują inne chętne osoby.
- Zabawy swobodne z wykorzystaniem zabawek ogrodowych.
Dzieci korzystają z zabawek ogrodowych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa. N. zachęca je do stosowania podczas zabaw zwrotów grzecznościowych.

III

- Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i pamięci – *Memo ze zwierzętami egzotycznymi*. Obrazki przedstawiające różne zwierzęta egzotyczne, np.: małpkę, tygrysa, słonia, lwa, papugę, żyrafę (po dwa takie same obrazki).

N. rozkłada przed dziećmi zestaw obrazków i prosi o dobranie ich w pary. Dzieci kolejno szukają dwóch takich samych ilustracji i nazywają przedstawione na nich zwierzęta. Następnie N. odwraca kartoniki obrazkami do dołu i je miesza. Dzieci kolejno je odkrywają i ponownie dobierają dwie takie same ilustracje.

Każde dziecko za jednym razem może odkryć tylko dwa obrazki.

- Ćwiczenia manualne – *Wężyki*.

Plastelina, podkładka dla każdego dziecka.

Dzieci całą dłońią rolują na podkładkach kawałki plasteliny i układają na stole jeden pod drugim. Określają, które węże są długie, a które – krótkie.

- Zabawa ruchowa – *Zrób zdjęcie*.

Dla jednej połowy grupy małe obręcze, dla drugiej po jednym klocku, odtwarzacz CD, nagranie melodii do marszu.

N. dzieli dzieci na dwie grupy. Jedna z nich to zwierzęta, druga to zwiedzający zoo. N. rozkłada na dywanie małe obręcze – wybiegi. Prosi dzieci, które są zwierzętami, o zajęcie miejsc w wybranych obręczach. Dzieci zwiedzające wybierają po jednym klocku. Podczas muzyki spacerują po zoo i podziwiają zwierzęta. W trakcie przerwy w muzyce zatrzymują się i wykonują zdjęcie jednemu z nich. Zwierzę pozuje, przybierając dowolną pozę. N. powtarza zabawę kilka razy, po czym następuje zmiana ról.

Marzec, tydzień 1

Dzień 4

Zwierzęta dżungli i sawanny

Przygoda małpki i tygrysa

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Ćwiczenia w tworzeniu słów pokrewnych – <i>Rodziny zwierząt</i> . Zabawa z piłką – <i>Prezenty dla zwierząt</i> . Zabawa bieżna – <i>Na sawannie</i> .	IV 2 IV 6 I 5
II. 1.	<i>Przygoda małpki i tygrysa</i> – historyjka obrazkowa Cele: rozpoznawanie i wyrażanie emocji, rozwijanie myślenia przyczynowo-skutkowego. Zabawa ruchowa – <i>Jak poruszają się zwierzęta?</i>	IV 5, IV 6, IV 9 I 5
2.	<i>Lew, tygrys i żyrafa</i> – zajęcia plastyczne. Cele: rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i pamięci, rozwijanie sprawności manualnej i orientacji przestrzennej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa rozwijająca precyzję ruchów – <i>Slalom węża</i> , rysowanie śladów węży kredą na chodniku.	I 7, IV 1 I 4, I 5, I 6
III.	Zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>Szukaj swojej rodziny</i> . Zabawy konstrukcyjne – <i>Przedszkolne safari</i> . Zabawa kształtująca reakcję na określony sygnał – <i>Podaj woreczek</i> .	IV 7 I 6 I 5

Cele główne

- rozpoznawanie i wyrażanie emocji,
- rozwijanie myślenia przyczynowo-skutkowego,
- rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i pamięci,
- rozwijanie sprawności manualnej i orientacji przestrzennej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozpoznaje i wyraża takie emocje, jak: strach, smutek, złość, radość,
- opowiada historijkę złożoną z trzech obrazków,
- opisuje wygląd wybranych zwierząt egzotycznych,
- wypycha i składa kształty według instrukcji, koloruje kredkami.

Przebieg dnia

I

- Ćwiczenia w tworzeniu słów pokrewnych – *Rodziny zwierząt*.

Obrazki przedstawiające: samce, samice i potomstwo różnych zwierząt, np.: słoń, lwa, tygrysa.

N. rozkłada obrazki przedstawiające: samce, samice i potomstwo różnych zwierząt egzotycznych. Dzieci dobierają pasujące do siebie obrazki, a następnie nazywają przedstawione na nich zwierzęta. Z pomocą N. określają, które z nich jest samcem, które samicą, a które ich potomstwem, np.:

słoń, słońca, słońtątko,
lew, lwica, lwiątątko,
tygrys, tygryśca i tygryśtątko.

- Zabawa z piłką – *Prezenty dla zwierząt*.

Piłką, różne przedmioty, np.: kolorowe piórka, szczoteczka do zębów, chustka do nosa, korona, długi szalik.

Dzieci nazywają różne przedmioty, które pokazuje N. Następnie N. turla piłkę kolejno do każdego dziecka i wymienia nazwę zwierzęcia. Dzieci, biorąc pod uwagę charakterystyczne cechy danych zwierząt, wymyślają niespodzianki, z jakich ucieszyłyby się te zwierzęta, gdyby miały otrzymać prezent. Z pomocą N. próbują uzasadnić swoje zdanie. Przykłady:

papuga – z kolorowych piórek,
krokodyl – ze szczoteczki do zębów,
słoń – z chustki do nosa,
lew – z korony,
żyrafa – z długiego szalika.

- ✿ • Zabawa bieżna – *Na sawannie* (przewodnik, cz. 3, s. 91).

II

Zajęcia 1. *Przygoda małpki i tygrysa* – historyjka obrazkowa.

- Powitanie zabawą paluszkową *Pięć małpek* (według Krzysztofa Sąsiadka).

N. prosi dzieci o naśladowanie jego ruchów, wyciąga przed siebie zaciśniętą pięść i recytuje wierszyk. Podczas kolejnych wersów kolejno prostuje palce, zaczynając od najmniejszego. Na koniec pokazuje całą otwartą dłoń, po czym ponownie zagina palce w piąstkę. Powtarza zabawę.

*W dżungli kilka małpek żyło,
a dokładnie pięć ich było.*

*Pierwsza małpka –
taka mała,*

druga małpka
wciąż skakała,
trzecia małpka
wciąż płakała,
czwarta małpka

wciąż się śmiała,
piąta małpka
tak śpiewała:

- *W dżungli kilka małpek żyło,
a dokładnie pięć ich było... itd.*

- Karta pracy, cz. 2, nr 15.

Dzieci:

- oglądają obrazki,
- opowiadają historyjkę o przygodzie małpki i tygrysa.

- Zabawa ruchowa – *Wesołe małpki i groźne tygrysy.*

Emblematy małpek i tygrysów: dla każdego dziecka jeden emblemat.

N. dzieli dzieci na dwa zespoły: dziewczynki to wesołe małpki, chłopcy to groźne tygrysy. Wręcza im emblematy małpek i tygrysów. Dzieci poruszają się w sposób charakterystyczny dla danych zwierząt. Na sygnał zatrzymują się. Małpki się cieszą – dzieci naśladują N.: pokazują wesołe miny i podskakują; tygrysy są poważne, siedzą nieruchomo, pokazują groźne miny. Dzieci wymieniają się emblematami i zabawa toczy się od nowa.

- Zabawa mimiczna – *Jaka to mina?*

Powiększone obrazki historyjki z kart pracy, cz. 2, nr 15.

N. pokazuje dzieciom powiększone obrazki historyjki o przygodzie małpki. Dzieci oglądają je. Wskazują ten obrazek, na którym małpka jest wesoła, smutna, przestraszona, a tygrys zły. Przypominają sobie, z jakiego powodu zwierzęta przeżywały określone emocje. Następnie naśladują miny małpki i tygrysa. Próbują nazwać przedstawione emocje.

- Wymyślanie innego zakończenia historyjki – *Co by było, gdyby...?*

N. mówi dzieciom, że przygoda małpki i tygrysa mogłaby się zakończyć inaczej. Pyta dzieci: *Co by było, gdyby np. małpce udało się zerwać wszystkie banany?* Chętne osoby wypowiadają się, podają przykłady innego zakończenia historyjki.

- Karta pracy, cz. 2, nr 15.

Dzieci:

- uzupełniają rysunki głów małpki według wzoru,
- kolorują rysunki.

- Zabawa ruchowa – *Jak poruszają się zwierzęta?*

N. nawiązuje do zajęć z poprzedniego dnia, kiedy wraz z dziećmi odwiedził zoo. Zastanawia się, czy dzieci pamiętają, jak poruszały się zwierzęta, które spotkały. Wymienia ich nazwy. Dzieci naśladują ruchy wykonywane przez N.:

małpki skakały – wykonują przeskoki z nogi na nogę,

zebra wierzgała kopytami – siadają na podłodze, unoszą nogi i poruszają nimi,

papuga fruwała – biegają po sali z rękami wyciągniętymi w bok, nie potrącając innych dzieci,

krokodyl kłapał paszczą – otwierają szeroko usta i je zamykają,

śłoń trąbił – maszerują, zwijają dłoń w pięść i naśladują trąbienie.

Zajęcia 2. Lew, tygrys i żyrafa – zajęcia plastyczne.

- Wprowadzenie zabawą w kole – *Czy jest ktoś...?*

N. informuje dzieci, że ludzie czasami używają porównań do zwierząt dla określenia cech człowieka. N. wypowiada porównania, np.: *Zwinny jak małpka. Odważny jak lew. Wysoki jak żyrafa.* Jeśli dzieci poczują, że porównanie ich dotyczy, zmieniają miejsce w kole.

Porównania powinny mieć pozytywną wymowę.

- Ćwiczenia narządów artykulacyjnych.
N. opowiada o zachowaniach różnych zwierząt i zaprasza dzieci do zabawy. Prosi dzieci o naśladowanie jego ruchów.

N. nawiązuje do pierwszych zajęć. Mówi, że tam, gdzie żyją małpki i tygrysy, mieszkają także inne zwierzęta.

Krokodyl otwiera paszczę i pokazuje zęby – dzieci szeroko otwierają usta.

Tygrys się najadł – oblizują wargi.

Lew jest śpiący – ziewają.

Słoń podnosi trąbę – wysuwają język i próbują dotknąć nim do nosa.

Papuga mówi – powtarzają sylaby, np.: *la, la, la, go, go, go* itd.

- Zabawa ruchowa – *Lwy, tygrysy i żyrafy*.

N. dzieli dzieci na trzy grupy: lwy, tygrysy i żyrafy. Wywołana grupa dzieci naśladuje sposób poruszania się danego zwierzęcia, np. lwy – chodzą wolno na czworakach, z wysoko uniesioną głową, z jednoczesnym przenoszeniem do przodu lewej ręki i lewej nogi, a następnie prawej ręki i prawej nogi; tygrysy – chodzą na czworakach nieco szybciej niż lwy; żyrafy – chodzą po sali we wspięciu na palcach, z wyciągniętą szyją, wysoko unosząc kolana i wolno rozglądając się dookoła. N. powtarza zabawę, przydziela dzieci do innych grup zwierząt.

- *Zwierzęta w dżungli i na sawannie*.

N. prosi dzieci o wymienienie nazw poznanych dotąd zwierząt, które żyją w dżungli lub na sawannie. Chętne dzieci wypowiadają się. Dzieci nazywają te zwierzęta i opisują ich wygląd. W razie potrzeby spoglądają na obrazki zawieszono dzień wcześniej na tablicy tematycznej.

- Część plastyczna – *Lew i zebra*.

Wyprawka, karta nr 9, bibuła: pomarańczowa, czarna; klej, nożyczki.

Dzieci: wypychają z karty kształty zaznaczone konturem; składają je według instrukcji, tak aby każde ze zwierząt mogło stanąć na czterech nogach; wyklejają grzywy zębry i lwa kulkami czarnej i pomarańczowej bibuły.

Podczas pracy N. rozmawia z dziećmi o tym, co właśnie wykonują.

- Zorganizowanie wystawy wykonanych prac.

Prace plastyczne wykonane przez dzieci.

Dzieci, z pomocą N., ustawiają kartonowe zwierzęta na stoliku. N. podziwia wszystkie prace. Wybiera chętne dzieci do pogrupowania zwierząt. Dzieci tworzą rodziny zwierząt, przeliczają zwierzęta w rodzinach w dostępnym dla siebie zakresie.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa rozwijająca precyzję ruchów – *Slalom węża*.

Emblemat z wizerunkiem węża.

Dzieci ustawiają się za N. w rzędzie i chwytają stojącą przed nimi osobę za biodra. Następnie N. mociuje na sobie emblemat z wizerunkiem węża. Porusza się wraz z dziećmi ostrożnie i powoli, wykonując slalom między drzewami lub zabawkami ogrodowymi. Po przejściu wyznaczonego odcinka wybiera chętne dziecko na swoje miejsce i zabawa toczy się dalej.

- Rysowanie śladów węży kredą na chodniku.

Kolorowa kreda.

Dzieci rysują linie: proste, faliste. Chodzą po liniach stopa za stopą i liczą stopy w dostępnym dla siebie zakresie. Mówią, ile stóp długości miał ich wąż; czy był krótki, czy długi.

III

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Szukaj swojej rodziny*.
Obrazki przedstawiające: samce, samice i potomstwo różnych zwierząt egzotycznych (po troje zwierząt tego samego gatunku), odtwarzacz CD, nagranie dowolnej melodii do marszu i do podskoków.

Dzieci losują obrazki z różnymi gatunkami zwierząt egzotycznych (wykorzystywane w pierwszej części dnia). N. włącza muzykę. Podczas słuchania, dzieci poruszają się swobodnie, spacerują i podskakują. Podczas przerwy w muzyce odszukują członków swojej rodziny i stają w trzyosobowych grupkach. Po wykonaniu zadania wybrane osoby mówią, jak nazywa się zwierzę, którego rodzinę tworzą, np. rodzinę tygrysów. Następnie dzieci wymieniają się obrazkami z osobami mającymi inne zwierzęta i zabawa się powtarza.

- Zabawy konstrukcyjne – *Przedszkolne safari*.
Żółta tkanina, patyczki, kartonowe: lwy, tygrysy i żyrafy.

N. rozkłada tkaninę. Dzieci układają na tkaninie z patyczków domki i ścieżki dla kartonowych: lwów, tygrysów i żyraf wykonanych na zajęciach plastycznych. Bawią się swobodnie, manipulując zwierzętami, prowadzą ze sobą dialogi.

Po zabawie N. organizuje w szatni z prac dzieci wystawę dla rodziców.

- Zabawa kształtująca reakcję na określony sygnał – *Podaj woreczek*.
Bębenek, woreczek gimnastyczny dla każdej pary dzieci.

Dzieci w parach podają sobie ręce. Maszerują w dowolnych kierunkach, w rytmie dźwięków bębna. Jedno z nich trzyma woreczek. Mocne uderzenie w instrument oznacza przekazanie drugiemu dziecku w parze woreczka podczas marszu.

Marzec, tydzień 1

Dzień 5

Zwierzęta dżungli i sawanny

Znamy te zwierzęta

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Rozwijanie analizy i syntezy słuchowej – <i>Zwierzę na podaną sylabę.</i>	IV 2
	Zabawa rozwijająca koordynację słuchowo-ruchową – <i>Różne zwierzęta.</i>	IV 7
	Zabawa orientacyjno-porządkowa z zastosowaniem rymowanki – <i>Pa-puga pleciuga.</i>	I 5
II. 1.	<i>Co to za zwierzę?</i> – rozwiązywanie różnego typu zagadek. Cele: utrwalenie wiadomości na temat zwierząt egzotycznych, rozwijanie spostrzegawczości i logicznego myślenia.	IV 5, IV 18
	2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 13. Cele: rozwijanie spostrzegawczości i percepcji słuchowej, rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa – <i>Zwierzęta – na spacer! Zwierzęta – ze spaceru!</i> Zabawa rozwijająca spostrzegawczość i pamięć – <i>Co to za zwierzę?</i>	I 8
III.	Zabawa podsumowująca – <i>Gdzie mieszkają zwierzęta?</i>	IV 5, IV 18
	Tworzenie i rozgrywanie gry planszowej – <i>Przez dżunglę.</i>	IV 1
	Zabawa w formie opowieści ruchowej – <i>Gość z Afryki.</i>	I 5

Cele główne

- utrwalanie wiadomości na temat zwierząt egzotycznych,
- aktywizowanie logicznego myślenia poprzez rozwiązywanie różnego typu zagadek,
- rozwijanie spostrzegawczości i percepcji słuchowej,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozpoznaje wybrane zwierzęta egzotyczne, wymienia ich nazwy, podaje wiadomości na ich temat,
- rozwiązuje zagadki,
- uważnie obserwuje, słucha poleceń N.,
- czynnie uczestniczy w ćwiczeniach ruchowych.

Przebieg dnia

I

- Rozwijanie analizy i syntezy słuchowej – *Zwierzę na podaną sylabę.*

Piłka.

N. toczy piłkę kolejno do wszystkich dzieci. Dzieci, z pomocą N., wypowiadają nazwy zwierząt rozpoczynające się na podaną przez N. sylabę. N. informuje je, że mogą podawać wszystkie znane im nazwy zwierząt, nie tylko zwierząt egzotycznych, np.:

ka – kangur, kawka, kaczką,

pa – papuga, pantera, paw,

ko – koliber, kot, kogut.

- Zabawa rozwijająca koordynację słuchowo-ruchową – *Różne zwierzęta.*

Nagranie piosenki *Dżungla* (przewodnik, cz. 3, s. 95–96), odtwarzacz CD, dla każdego dziecka emblemat w jednym z trzech dowolnych kolorów, tamburyn.

Dzieci są podzielone na trzy grupy: małpy, strusie, lwy. Każda grupa jest oznaczona emblematami w innym kolorze. Dzieci maszerują po okręgu w rytmie piosenki. Podczas przerwy w muzyce N. gra na tamburynie (inaczej dla każdej grupy).

Dzieci:

tamburyn, tremolo

małpy wchodzą do środka koła i przeskakują z nogi na nogę, robią śmieszne miny, pozostałe dzieci miarowo klaszczą,

miarowe uderzenia

strusie wchodzą do środka i poruszają się wolno, z wyprostowanymi plecami, pozostałe dzieci miarowo klaszczą,

potrząsanie instrumentem

węże kładą się na środku koła i poruszają się jak węże, wypowiadając głoski sssss.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa z zastosowaniem rymowanki – *Papuga pleciuga* (przewodnik, cz. 3, s. 91).

II

Zajęcia 1. *Co to za zwierzę?* – rozwiązywanie różnego typu zagadek.

- Powitanie zabawą *Witam tych, którzy lubią...*

Dzieci siedzą w kole. N. wypowiada słowa powitania: *Witam tych, którzy lubią... małpki, słonie, papugi* itp. Dzieci, które czują się powitane, wstają i zamieniają się miejscami. N. dba o to, aby wszyscy poczuli się powitani.

N. zastanawia się, co dzieci zapamiętały na temat zwierząt egzotycznych. Proponuje zabawę w zagadki.

- Zagadki obrazkowe – *Jakie zwierzę tak wygląda?*
Duże obrazki przedstawiające zwierzęta: zebra, wielbłąda, antylopę, małpę, słonia, lwa, papugę, kartony z naciętymi okienkami.
Na tablicy są zawieszane duże obrazki przedstawiające wybrane zwierzęta, zakryte kartonami z naciętymi okienkami. N. odsłania część obrazka, otwiera okienka i pyta: *Jakie zwierzę ukryło się na obrazku?* Dzieci odgadują i podają nazwy zwierząt: zebra, wielbłąd, antylopa, małpa, słoń, lew, papuga. Po podaniu przez dzieci prawidłowego rozwiązania N. odsłania cały obrazek i sprawdza, czy podana odpowiedź jest prawidłowa.
- Zagadki słuchowe – *Jakie zwierzę wydaje takie odgłosy?*
Odtwarzacz CD, odgłosy wydawane przez wybrane zwierzęta egzotyczne, np.: małpę, słonia, lwa, papugę.
N. prezentuje z płyty CD odgłosy wydawane przez wybrane zwierzęta egzotyczne. Dzieci odgadują nazwę zwierzęcia po wydawanym odgłosie i wskazują odpowiedni obrazek na tablicy.
- Zagadki tekstowe *Które zwierzę...?*
Obrazki przedstawiające: geparda, żyrafę, kangura, leniwca, nosorożca.
N. układa przed dziećmi obrazki przedstawiające: geparda, żyrafę, kangura, leniwca, nosorożca. Zadaje pytania. Dzieci patrzą na obrazki, podają odpowiedź – odgadują nazwę zwierzęcia, wskazują odpowiedni obrazek. Po podaniu prawidłowej odpowiedzi N. zawieszka obrazki na tablicy. Przykłady pytań: *Które zwierzę... jest najbardziej rozbrykane i figlujące? (małpa)*
najwolniej się porusza? (żółw)
biega najszybciej ze wszystkich zwierząt? (gepard)
ma najdłuższą szyję? (żyrafa)
jest najlepszym skoczkiem? (kangur)
jest najbardziej leniwe? (leniwiec)
ma największe uszy? (słoń)
ma najostrzejszy nos? (nosorożec)
- Improwizacja ruchowa połączona z ćwiczeniami oddechowymi – *Relaks z piórkiem papugi.*
Odtwarzacz CD, nagranie spokojnej melodii, dla każdego dziecka piórko.
N. włącza nagranie spokojnej muzyki. Dzieci siedzą w kole z zamkniętymi oczami. N. przechodzi między nimi i muska ich policzki kolorowym piórkiem, a potem wkłada im go do rąk. Kogo dotknie, ten wstaje i ruchem improwizuje muzykę. Dzieci tańczą. Podczas tańca dmuchają na piórko, próbują utrzymywać je jak najdłużej w powietrzu.
N. dziękuje dzieciom za zabawę. Podziwia ich wiadomości na temat zwierząt egzotycznych, mówiąc, że już dużo wiedzą o zwierzętach. Zaprasza je do rozwiązania ostatniej zagadki.
- Składanie puzzli.
Kredki, dla każdego dziecka obrazek przedstawiający jedno z omawianych wcześniej zwierząt egzotycznych (pocięty na kilka elementów), kartka, kartonowa ramka.
Dzieci przy stolikach składają obrazki zwierząt pocięte na kilka elementów. W razie potrzeby spoglądają na obrazki zawieszane na tablicy. Następnie przyklejają elementy na kartce. Na koniec przyklejają obrazek w ramce. Chętne dzieci opowiadają o swoich zwierzętach.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 13 (przewodnik, cz. 3, s. 103).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa – *Zwierzęta – na spacer! Zwierzęta – ze spaceru!* (przewodnik, cz. 3, s. 95).
- Zabawa rozwijająca spostrzegawczość i pamięć – *Co to za zwierzę?*
N. rysuje patykami na ziemi kontury różnych zwierząt. Dzieci odgadują, jakie zwierzę narysował N.

III

- Zabawa podsumowująca, w kole – *Gdzie mieszkają zwierzęta?*

Piłka.

Dzieci siedzą w kole. N. turla piłkę kolejno do każdego dziecka i wymienia nazwy: *dżungla, sawanna*. Dzieci chwytają piłkę i wymieniają nazwę zwierzęcia, które zamieszkuje dany obszar w Afryce. W razie potrzeby konfrontują podawane odpowiedzi z obrazkami zawieszonymi na tablicy.

- Tworzenie i rozegranie gry planszowej *Przez dżunglę*.

Duży biały karton, kolorowe mazaki, klej, obrazki przedstawiające różne zwierzęta, np.: małpę, lwa, słonia, pionki, kostka z zaklejoną ścianką z sześcioma oczkami.

N. opowiada o małpkach, które wybrały się na wycieczkę po dżungli. Na swej drodze spotykały różne zwierzęta i przeżywały różne przygody. N. w toku opowiadania rysuje na białej planszy (na kartonie) drogę małpek (małe pola – kółeczka) i przykleja obrazki wymienianych zwierząt. Niektóre kółeczka maluje na wybrany kolor i wyjaśnia ich znaczenie (proponując przygód podają także dzieci), np.:

małpki spostrzegają lwa – gdy dzieci staną na tym polu, mają zaryczeć jak lew,

małpki zgubiły drogę – dzieci cofają pionek o dwa pola,

przechodzi stado słoni i małpki muszą zaczekać – strata kolejki itd.

Na końcu planszy N. rysuje drzewo – dom małpek.

N. rozpoczyna grę. Dzieci wybierają pionki i stawiają je na linii startu. Jedno dziecko reprezentuje jedną małpkę. Dzieci rzucają kostką na zmianę, odliczają wyrzucone oczka i przesuwają pionki o odpowiednią liczbę pól. Wygrywa ta osoba, która pierwsza dotrze do mety.

- Zabawa w formie opowieści ruchowej – *Gość z Afryki* (zabawa popularna).

Dzieci siedzą na podłodze ze skrzyżowanymi nogami. Ilustrują opowieść ruchem (za N.). W miarę opowiadania dodają kolejne gesty, wykonując je jednocześnie.

Przyjechał gość z Afryki do Ameryki,

patataj, patataj, patataj.

Przyjechał gość z Afryki do Ameryki,

patataj, patataj, patataj.

Jechał na wielbłądzie,

hip-hop, hip-hop, hip-hop.

Przyjechał gość z Afryki do Ameryki,

patataj, patataj, patataj.

Jechał na wielbłądzie,

hip-hop, hip-hop, hip-hop.

I popijał coca-cole, gul, gul, gul, gul, gul.

Dzieci:

uniesioną ręką wykonują ruchy

przypominające kręcenie lassem,

uniesioną ręką wykonują ruchy

przypominające kręcenie lassem,

podskakują, wysoko unosząc się

w siodle,

uniesioną ręką wykonują ruchy

przypominające kręcenie lassem,

podskakują, wysoko unosząc się

w siodle, drugą ręką naśladują picie

coca-coli z butelki.

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Kolorowanie rysunków przedstawiających zwierzęta mieszkające na polu lub w lesie. Słuchanie piosenki <i>Sąsiedzi</i> . Rozmowa na temat tekstu piosenki. Zestaw zabaw ruchowych nr 26.	I 7, IV 18 IV 7 I 8
II. 1.	<i>Przygoda w garażu</i> – słuchanie opowiadania Ewy Stadtmüller <i>A tam tylko myszka mała</i> . Cele: poznawanie przedstawicieli zwierząt żyjących w lesie i na polu, rozwijanie umiejętności uważnego słuchania tekstu. Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – <i>Zajęcie na grządce</i> .	IV 5, IV 18 I 8
2.	<i>Obrazek z ziaren</i> – zajęcia plastyczne. Cele: rozwijanie sprawności manualnej, zachęcanie do dbałości o porządek i wystrój sali. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – <i>Celuj do obręczy</i> . Spacer w okolicy przedszkola w poszukiwaniu pierwszych oznak wiosny.	I 7 I 4, I 5, IV 18
III.	<i>Myszka i ser</i> – przeciąganie sznurka przez dziurkę w kartce. Nauka rymowanki. Wypowiadanie rymowanki z jednoczesnym naprzemiennym wyklaskiwaniem. Zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>Polowanie na myszy</i> .	I 7 I 7, IV 2 I 5

Cele główne

- poznawanie przedstawicieli zwierząt żyjących w lesie i na polu,
- rozwijanie umiejętności uważnego słuchania tekstu,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- zachęcanie do dbałości o porządek i wystrój sali.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wskazuje na obrazku zwierzęta, których nazwy wymienił sylabami N.,
- odpowiada na pytania związane z opowiadaniem,
- układa z ziaren ryżu sylwetę dowolnego zwierzęcia,
- porządkuje swoje miejsce pracy, uczestniczy w przygotowaniu wystawy prac.

Przebieg dnia

I

- Kolorowanie rysunków przedstawiających zwierzęta mieszkające na polu lub w lesie.
Rysunki przedstawiające zwierzęta mieszkające na polu lub w lesie.
Dzieci odnajdują ukryte w sali rysunki różnych zwierząt. Siadają w kole, pokazują rysunek innym dzieciom i podają nazwę przedstawionego na nim zwierzęcia. Kiedy wszystkie dzieci odnajdą już rysunki, siadają przy stole i je kolorują.
- Słuchanie piosenki *Sąsiedzi* (sł. i muz. Krystyna Gowik) w wykonaniu N. lub nagrania z płyty CD. Rozmowa na temat tekstu piosenki.
Nagranie piosenki *Sąsiedzi*, odtwarzacz CD.

B C7 F B C7 F d g C7
 My mie - szka-my w do - mu, ba - wi - my się w przed-szko-lu. Ma - ła my - szka,
 F d g C7 F D7 g C7 F d
 ma - ły cho - mik bie - ga - ją po po - lu. Ma - ła my - szka, ma - ły cho - mik
 g C7 F B C7 F d B C7
 bie - ga - ją po po - lu. My lu - bi - my jeść o - bia-dek ra - zem z ca - łą
 F d g C7 F d g C7 F D7
 gru - pą. Ma - ła my - szka, ma - ły cho - mik ziar - na zbo - ża chru - pią.
 g C7 F d g C7 F C7
 Ma - ła my - szka, ma - ły cho - mik ziar - na zbo - ża chru - pią. Ref.: Ma - ła
 F g C7 F
 my - szka, ma - ły cho - mik do - brzy to są - sie - dzi. Każ-de mie - szka w cie - płej
 g C7 1. F 2. F
 nor - ce, są - sia - da cza - sem o - dwie - dzi. Ma - ła dwie - dzi.

- I. *My mieszkamy w domu, bawimy się w przedszkolu.
Mała myszka, mały chomik biegają po polu.
Mała myszka, mały chomik biegają po polu.
My lubimy jeść obiadek razem z całą grupą.
Mała myszka, mały chomik ziarna zboża chrupią.
Mała myszka, mały chomik ziarna zboża chrupią.*

Ref.: *Mała myszka, mały chomik dobrzy to sąsiedzi.
Każde mieszka w ciepłej norce,
sąsiada czasem odwiedzi.*

- II. *Dzieci śpią w łóżeczkach, zabawek dużo mają.
Rudy lisek i zajączek w lesie się chowają.
Rudy lisek i zajączek w lesie się chowają.
Dzieci lubią place zabaw z piaskiem, z huśtawkami.
Rudy lisek i zajączek bawią się szyszkami.
Rudy lisek i zajączek bawią się szyszkami.*

Ref.: *Rudy lisek i zajączek dobrzy to sąsiedzi.
Każdy mieszka w ciepłej norce (*jamce).
Sąsiada czasem odwiedzi.*

- N. zadaje pytania dotyczące tekstu piosenki:
- *O jakich sąsiadach jest nasza piosenka?*
  - *Czy zwierzęta mogą być sąsiadami?*
  - *Co to znaczy, że myszka i chomik są sąsiadami?*
  - *Dlaczego sąsiadami nazywamy lisa i zająca?*

Zestaw zabaw ruchowych nr 26 (do wykorzystania według wyboru N.).

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Polowanie na myszy*.
Tamburyn, sylweta kota.
Dzieci są myszami. Poruszają się po sali w rytmie wygrywanym przez N. na tamburynie. Podczas przerwy w grze N. wyciąga przed siebie rękę z sylwetą kota i wypowiada hasło: *Kot poluje, myszki obserwuje*. Myszki zatrzymują się bez ruchu w dowolnej pozycji. Kiedy N. chowa sylwetę kota za siebie i zaczyna grać na tamburynie, dzieci ponownie przemieszczają się po sali.
- Zabawa bieżna – *Myszy w pułapce*.
Szarfy w dwóch kolorach (po jednej dla każdego dziecka).
N. rozdaje dzieciom szarfy w dwóch kolorach. Dzieci oznaczone szarfami w jednym kolorze tworzą koło (pułapkę na myszy), podając sobie ręce. Dzieci oznaczone szarfami w drugim kolorze wchodzą do środka koła – są myszami. Kiedy N. gra na bębenku, myszy poruszają się w różnych kierunkach – wchodzą do pułapki i z niej wychodzą. W trakcie przerwy w grze pułapka się zamyka – dzieci tworzące koło przykucają. Myszy, które znajdują się w środku, zostają złapane. Następuje zmiana ról.
- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Niedźwiedzie i wiosna*.
Dla każdego dziecka szarfa.
Dzieci wchodzą pojedynczo do kółek ułożonych z szarf na dywanie. Są niedźwiedziami, które śpią zimą w swoich gawrach – kładą się wewnątrz kół. Na hasło N.: *Nadeszła wiosna*, budzą się, przeciągają, a następnie wychodzą z gawr i spacerują. Na kolejne hasło: *Zima*, wracają do gawr i układają się do snu.
- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Myszki w tunelu*.
Tamburyn, obręcz dla połowy grupy.
N. dzieli dzieci na dwa zespoły. Dzieci z pierwszego zespołu tworzą koło i siadają skrzyżnie, plecami do środka koła. N. daje każdemu z nich obręcz. Dzieci trzymają obręcz oparte o podłogę przed sobą. Dzieci z drugiego zespołu pokonują na czworakach tunel utworzony z obręczy. Na uderzenie w tamburyn osoby trzymające obręcz kładą je na ziemi, a myszki wbiegają do środka nerek – idą spać. Następuje zmiana ról.
- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Wróbel na ścieżce*.
Szarfy w dwóch kolorach (dla każdego dziecka jedna szarfa).
N. rozdaje dzieciom szarfy w dwóch kolorach. Ustala linie – startu i mety. Dzieci ustawiają się w dwóch rzędach, zgodnie z kolorami szarf. Na sygnał N. kolejno skaczą na dwóch nogach i pokonują wyznaczoną trasę (nogi muszą być cały czas złączone). Wygrywa zespół, który szybciej wykona zadanie.

II

Zajęcia 1. Przygoda w garażu – słuchanie opowiadania Ewy Stadtmüller *A tam tylko myszka mała*.

- Zabawa na powitanie.
Dzieci stoją w kole. N. wita dzieci, których imiona zaczynają się wymienioną przez niego sylabą. Powitane dzieci wykonują podskok w miejscu.

- Słuchanie opowiadania Ewy Stadtmüller *A tam tylko myszka mała*.

Książka (s. 52–53) dla każdego dziecka.

Dzieci siadają na dywanie. N. rozdaje im książki i zaprasza do wysłuchania opowiadania. Czytając utwór, prezentuje ilustracje do niego.

– Dziadziu, a poczytasz mi bajkę o słoniu? – Ada przytасzczyła książeczkę i spojrzała na dziadka tak przymilnie, że zgodził się natychmiast.

– Nie wiem tylko, gdzie ja posiałem okulary... – mruknął zmartwiony.

– Może zostawiłeś w garażu? – podpowiedział Olek, który na wieść o czytaniu przybiegł z drugiego końca ogrodu.

– A wiesz, że to możliwe... – kiwnął głową dziadzio. – Zerknąłbyś, kochany, czy ich tam nie ma.

Olkowi nie trzeba było dwa razy tego powtarzać. Uwielbiał buszować po dziadkowym garażu pełnym tajemniczych pudeł z różnymi narzędziami, śrubkami, drucikami i setką innych „skarbów”. Oczywiście okulary leżały sobie spokojnie na stołku przy drzwiach. Wziął je zadowolony i już miał wychodzić, gdy jego uwagę przykuł dziwny odgłos dochodzący z kąta. Jakby... cichutkie piszczenie. Ostrożnie podszedł do stojącego tam kartonowego pudła i... odskoczył jak oparzony. Za pudłem coś się poruszyło. Tego już było za wiele.

– Dziadku!!! – wrzasnął Olek i przerażony popędził do ogrodu. – Tam w kącie – dyszał – ... coś jest.

Nieustraszona ekipa natychmiast ruszyła do garażu. Dziadek podniósł wskazane przez Olka pudło i roześmiał się serdecznie. Wcisnięta w kąt, patrzyła na nich... mała szara myszka, dużo bardziej wystraszona niż Olek.

– A panienska czego tu szuka? – zapytał dziadzio, podkreślając wąsa. – Nie przypominam sobie, abym zapraszał na podwieczorek.

Olek chciał pogłaskać myszkę, ale smyrnęła mu spod ręki, wypadła z garażu i tyle ją widzieli.

– Szkoda, że uciekła – zmartwiła się Ada. – Moja koleżanka z przedszkola, Dominika, ma w domu myszki, ale one mieszkają w akwarium i są łaciate.

– To była polna myszka – wyjaśnił dziadzio. – Gdy na dworze robi się zimno, myszy szukają schronienia w szopach, spichlerzach, piwnicach. Nie da się ukryć, że przy okazji częstują się wszystkim, co tam znajdują.

– A to łobuzy – uśmiechnął się Olek.

– Nie tylko one liczą na darmowy posiłek – wzruszył ramionami dziadek. – Gdybyśmy na czas nie pozbierali z grządki naszych jarzynek, to na pewno zrobiłyby to za nas sarny i zające.

– Zajączki? – zachwyciła się Ada. – Czy mogłabym je zobaczyć?

– Niestety, to dzikie stworzenia – zaczął tłumaczyć dziadzio. – Kicają, gdzie im się podoba, i wcale nie marzą o spotkaniu człowieka. Już prędzej można zobaczyć sarenki. Uwielbiają koniczynę, którą nasz sąsiad, pan Antoni, uprawia z myślą o swoich króliczkach.

– Ma króliczki? – pisała Ada.

– Z tymi króliczkami jest trochę tak, jak z myszkami twojej koleżanki – uśmiechnął się dziadzio. – Też są łaciate, mieszkają w klatce i trzeba dawać im jeść.

– Ja tam wolałbym być zającem i mieszkać w lesie, niż królikiem zamkniętym w klatce – oświadczył Olek. – Powiedz, dziadziu, jakie jeszcze dzikie zwierzęta tu przychodzą?

– Kilka razy obserwowałem kuropatwy, raz udało mi się zobaczyć bażanta, kiedyś przebiegła tuż obok mnie łasica – zaczął wylizywać dziadzio.

– A ja widziałam takie białe motylki i krecika – przypomniała sobie Ada.

– Ten motylek nazywa się bielonek kapustnik. Jak się łatwo domyślić, ulubionym przysmakiem jego gąsienic są właśnie liście kapusty – westchnął dziadzio. – Co do krecika... także wolałbym nie mieć go za sąsiada. Widzieliście te paskudne kopce na samym środku mojego pięknie przystrzyżonego trawnika?

– Obiad!!! – dobiegł z oddali głos babci.
 – No i nie poczytaliśmy o słoniu... – załamał ręce dziadek.
 – Nie szkodzi – uśmiechnęła się Ada. – Wolę oglądać żywe zwierzątka, nawet jeśli są trochę mniejsze od słonia.

- Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania i ilustracji w książce.

N. zadaje pytania:

- Dlaczego Olek się przestraszył?
- Skąd się wzięła polna myszka w garażu dziadka?
- Spróbujcie nazwać zwierzęta przedstawione na obrazkach.

- Zabawa ruchowa – Kto się boi myszy?

Trójkąt, obrazek lub zdjęcie myszy.

Dzieci biegają w rytmie wygrywanym przez N. na trójkącie. Podczas przerwy w grze N. pokazuje obrazek myszy. Dzieci zatrzymują się i robią miny zgodne z uczuciami, jakie wywołuje u nich widok tego zwierzęcia. N. chodzi między dziećmi, odgaduje emocje i robi zdjęcia – naśladuje ruchy wykonywane podczas fotografowania.

- Powtarzanie wypowiedzianego przez N. zdania z różną intonacją głosu.

N. wypowiada rytmicznie, klaszcząc jednocześnie w dłonie, zdanie: *Myszka mała kota się bała*. Dzieci powtarzają to samo zdanie, uderzając rytmicznie dłońmi o kolana. Następnie wypowiadają je ponownie z różną intonacją głosu, np.: z radością, ze smutkiem.

- Karta pracy, cz. 2, nr 16.

Dzieci:

- nazywają zwierzęta widoczne na zdjęciach,
- dzielą ich nazwy rytmicznie (na sylaby),
- otaczają zielonymi pętlami zwierzęta mieszkające w lesie,
- rysują motyle po śladzie.

- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Zające na grządce*.

Sylwety marchewek wycięte z kolorowego papieru (dla każdego dziecka jedna), skakanki (np. 4).

N. układa na środku sali ze skakanek grządkę (prostokąt). Na grządce układa wycięte z kolorowego papieru sylwety marchewek (w liczbie równej liczbie dzieci). Wybiera jedną osobę, która będzie pilnowała, aby żadne zwierzę ich nie zjadło. Pozostałe dzieci siedzą z boku sali – to głodne zające. Gospodarz siedzi obok grządki i zamyka oczy – śpi. W tym czasie zające próbują wejść na grządkę i zerwać z niej marchewkę. Na hasło N.: *Zające na grządce*, gospodarz otwiera oczy i łapie zające (dotyka ręką). Może jednak złapać tylko te, które są na grządce. Złapane zające siadają we wskazanym przez N. miejscu. Te zające, którym udało się zerwać marchewkę, posilają się – nie biorą aktywnego udziału w dalszej części zabawy. Są obserwatorami. Kiedy wszystkie zające zostaną złapane lub zostanie ich mała liczba, zabawa zaczyna się od nowa. N. wybiera inne dziecko, które będzie pełnić rolę gospodarza.

Zajęcia 2. Obrazek z ziaren – zajęcia plastyczne.

- Odgadywanie nazwy zwierzęcia przedstawionego na obrazku wykonanym przez N.

Obrazek wykonany przez N., wieczko, np. od margaryny do smarowania pieczywa, pokryte plasteliną, z wciśniętymi w nie ziarnami ryżu w taki sposób, aby tworzyły zarys postaci myszki.

N. pokazuje dzieciom obrazek, na którym jest przedstawiona sylweta myszki ułożona na plastelinie z ziaren białego ryżu. Pyta dzieci, co przedstawia obrazek. Jeśli dzieci nie odgadną, mówi, że jest to myszka, która ma na imię Fisia.

- Budowanie prostych zdań na temat zdjęcia. Określanie charakterystycznych cech wyglądu myszy.

Obrazek lub zdjęcie myszy.

N. pokazuje dzieciom zdjęcie myszy. Pyta, w czym przypomina ona tę mysz, którą ułożył z ziaren w plastelinie. Następnie dzieci budują proste zdania opisujące charakterystyczne cechy wyglądu myszy przedstawionej na zdjęciu, np.: *Mysz ma szare futro. Mysz ma długi ogon.*

- Zapoznanie z tematem pracy.

Obrazek przedstawiający zarys postaci myszy, wykonany przez N.

N. umieszcza swoją pracę na wystawie. Następnie proponuje wykonanie własnych obrazków z ulubionymi zwierzętami dzieci, które ozdobią salę przedszkolną.

- Samodzielne wykonanie prac przez dzieci.

Dla każdego dziecka wieczko, np.: od pudełka po margarynie do smarowania pieczywa, plastelina, ryż.

Dzieci ugniatają w rękach plastelinę. Pokrywają zewnętrzną powierzchnię wieczka, np. po margarynie do smarowania pieczywa, grubą warstwą plasteliny (rozcierają plastelinę palcami, aby nie było jej zbyt dużo). Następnie, wciskając ziarna białego ryżu w plastelinę, układają sylwetę swojego ulubionego zwierzęcia, mieszkańca pola lub lasu.

- Nadawanie tytułów swoim pracom. Zorganizowanie wystawy prac.

Prace wykonane przez dzieci.

Dzieci siadają w kole. W rękach trzymają ułożone przez siebie obrazki. Kolejno pokazują je innym dzieciom, które zgadują, co one przedstawiają. Następnie dziecko nadaje tytuł swojej pracy. Umieszcza ją we wspólnie ustalonym z N. i innymi dziećmi miejscu.

- Porządkowanie miejsca pracy.

Dzieci wracają do stolików i porządkują swoje miejsca pracy. Odkładają resztę plasteliny do pudełek i je zamykają. Sprawdzają, czy plastelina nie leży na podłodze.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem rzutu i celowania – *Celuj do obręczy.*

Piłka, obręcz.

N. zawiesza w dowolnym miejscu w ogrodzie obręcz, na wysokości wzroku dzieci. Dzieci ustawiają się jedno za drugim. Kolejno przerzucają piłkę przez obręcz. Po wykonaniu rzutu podnoszą ją i podają następnemu dziecku w kolejności.

- Spacer w okolicy przedszkola w poszukiwaniu pierwszych oznak wiosny.

Lupy lub szkła powiększające.

Dzieci spacerują w okolicy przedszkola i poszukują pierwszych oznak wiosny. Obserwują i porównują pąki na gałęziach drzew i krzewów, wykorzystując lupy lub szkła powiększające. Zastanawiają się nad tym, czy wszystkie pąki na jednym drzewie są umieszczone w ten sam sposób. Następnie porównują pąki na dwóch drzewach.

III

- *Myszka i ser* – przeciąganie sznurka przez dziurki w kartce.

Dla każdego dziecka żółta kartka papieru, dziurkacz, sznurek.

N. mówi zagadkę:

Może być żółty, może być biały,

z chlebem i masłem zawsze doskonały. (ser).

N. pyta, czy dzieci znają zwierzę, które bardzo lubi ser. Opowiada im o tym, że w żółtym serze często są dziurki (może pokazać kawałek sera żółtego z dziurkami). Proponuje wy-

konanie niespodzianki – labiryntu w serze dla myszki. Rozdaje dzieciom kawałki żółtego papieru. Dzieci za pomocą dziurkacza robią w nim dziurki. Następnie przewlekają przez nie sznurek.

Aby sznurek nie wysuwał się z dziurek, N. może przymocować jego początek do kartki za pomocą zszywacza.

- Nauka rymowanki. Wypowiadanie rymowanki z jednoczesnym naprzemiennym wyklaskiwaniem.
N. mówi dzieciom rymowanke: *Jeden, dwa – szara myszka norkę ma. Trzy i cztery – myszka bardzo lubi sery*. Dzieci powtarzają rymowanke razem z N. kilka razy, np.: cicho, głośno, wolno, szybko. Pokazują kolejne palce zgodnie z tekstem rymowanki. Następnie dobierają się parami i siadają naprzeciwko siebie. Wypowiadają słowa rymowanki, klaszcząc naprzemiennie: raz w swoje dłonie, raz w dłonie partnera.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Polowanie na myszy* (przewodnik, cz. 3, s. 114).

Marzec, tydzień 2

Dzień 2

Zwierzęta z naszych pól i lasów

Gdzie mieszkają zwierzęta?

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Porównywanie dwóch obrazków o tej samej treści, wskazywanie różnic. Wykonanie sylwety myszki z papieru. Zabawa bieżna – <i>Myszki w pułapce</i> .	IV 9, IV 12 I 7 I 5
II. 1.	<i>Domy zwierząt</i> – praca z obrazkiem. Cele: wzbogacenie zasobu słownictwa, wzbogacenie wiedzy dotyczącej zwierząt i środowiska, w którym żyją.	IV 5, IV 9 IV 18 IV 7
2.	Zajęcia umuzykalniające przy piosence <i>Sąsiedzi</i> . Cele: rozwijanie koordynacji słuchowo-ruchowej, doskonalenie poczucia rytmu. Zabawy na świeżym powietrzu: rysowanie kolorową kredą różnego rodzaju linii. Chodzenie po liniach stopa za stopą. Obserwowanie przyrody.	I 4, I 5, II 11
III.	Rozwijanie umiejętności rachunkowych. Stosowane pojęć: <i>mniej, więcej, tyle samo</i> . Zabawa pobudzająco-hamująca <i>Jastrzęb i kuropatwy</i> . Zabawa z elementem równowagi – <i>Myszki w tunelu</i> .	IV 15 IV 7 I 5

Cele główne

- wzbogacanie zasobu słownictwa,
- wzbogacenie wiedzy dotyczącej zwierząt i środowiska, w którym żyją,
- rozwijanie koordynacji słuchowo-ruchowej,
- doskonalenie poczucia rytmu.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wyjaśnia nazwy: *nora, kopiec*,
- dopasowuje zwierzę do środowiska, w którym żyje,
- prawidłowo reaguje na ustalone sygnały muzyczne,
- wykonuje figury taneczne zgodnie z rytmem piosenki.

Przebieg dnia

I

- Porównywanie dwóch obrazków o tej samej treści, wskazywanie różnic.
Dwa obrazki o tej samej treści, ale różnice się np. trzema lub czterema szczegółami.
N. pokazuje dzieciom dwa obrazki przedstawiające np. zająca, różniące się od pierwszego np. trzema szczegółami (przed zającem leży marchewka, zając ma jedno ucho oklapnięte i nie ma ogona). Dzieci porównują obrazki i wskazują różnice. Swobodnie wypowiadają się na temat jego temat. Wskazują miejsce, w którym żyje zając.
- Wykonanie sylwety myszki z papieru.
Dla każdego dziecka biała lub szara kartka papieru, czarny flamaster.
N. zachęca dzieci do samodzielnego wykonania sylwety myszki. Rozdaje białe kartki. Dzieci przerywają je z węższej strony tak, aby zwisał z niej pasek papieru. Nie odrywają paska od kartki. Zawijają pasek na palcu, dzięki czemu przybiera on kształt spirali. Pozostałą część kartki zwijają w kulkę. Układają myszkę na stole i flamastrem dorysowują jej oczy. Gromadzą myszki w wyznaczonym przez N. miejscu.

N. podpisuje każdą pracę imieniem dziecka (np. na ogonie). Prace wykonane przez dzieci będą wykorzystane podczas jutrzejszych zajęć.

Mysz zamieszkuje pola, łąki i lasy. Zimą nie śpi, tylko gromadzi zapasy. Często chroni się przed zimą w stogach siana lub w stodołach. Bardzo chętnie wchodzi wtedy do domów ludzi. Wiosną, kiedy łatwiej jest o pożywienie, wraca na pola. Jest wszystkożerna, to znaczy każdy pokarm jej smakuje.

- Zabawa bieżna – *Myszy w pułapce* (przewodnik, cz. 3, s. 114).

II

Zajęcia 1. Domy zwierząt – praca z obrazkiem.

- Zabawa na powitanie.
Dzieci siedzą w kole. N. wita je słowami: *Dziś za oknem słońce świeci* (lub *Chociaż słońko dziś nie świeci*), *witam pięknie wszystkie dzieci* i w geście powitania macha ręką. Dzieci odpowiadają tym samym gestem.
- Rozwiązywanie zagadki.
Obrazki przedstawiające kopiec i norę (można wykorzystać obrazki z kart pracy, cz. 2, nr 17, lub tablicę demonstracyjną 20).
N. mówi dzieciom zagadkę:
*Cztery ściany, okna, drzwi.
O czym myślę? Powiedz mi.* (dom)
N. pyta dzieci, co znaczy słowo *dom*. Wyjaśnia, że zwierzęta, tak jak ludzie, mieszkają w określonym miejscu. Pyta, jakie domy zwierząt znają dzieci. Pokazuje obrazki przedstawiające kopiec i norę.
N. wyjaśnia, co to jest *nora*.
N. prosi, aby dzieci jeszcze raz przyjrzały się dokładnie obrazkowi przedstawiającemu zwierzęcą norę i wyjaśniły znaczenie słowa *nora*. Uzupełnia wypowiedzi dzieci. Następnie pyta, jakie znają zwierzęta, które mieszkają w norze i po co jest ona zwierzętom potrzebna.

Nora to miejsce pod ziemią, w którym może schronić się zwierzę. Czasem zdarza się, że nora wykopana przez jedno zwierzę, np. borsuka, jest wykorzystywana przez lisa.

N. wyjaśnia, co to jest *kopiec*.

Dzieci przyglądają się obrazkowi przedstawiającemu kopiec. Starają się wyjaśnić znaczenie słowa *kopiec*. N. uzupełnia wypowiedzi dzieci.

Kopiec to grudy ziemi, które kret wyrzuca na zewnątrz, kopiąc podziemne korytarze. Stanowią one jakby sufit jego domu. Pod każdym kopcem znajduje się wejście do krecich tuneli.

- Zabawa ruchowa – *Zmiana mieszkańca*.

Tekturowe pudełko, dowolna tkanina.

N. ustawia z jednej strony sali tekturowe pudełko tak, aby jego otwarta część była zwrócona w kierunku dzieci. Nakrywa pudełko dowolną tkaniną. Za pomocą wyliczanki wybiera jedno dziecko, które jest mieszkańcem norki, np. borsukiem. Borsuk wchodzi do środka norki i śpi. Pozostałe dzieci są lisami. Siedzą w szeregu na wyznaczonej przez N. linii. Na cichy sygnał N., np. skinienie dłonią, lisy czołgają się i starają się dotrzeć jak najbliżej borsuczej nory, aby zająć miejsce borsuka w norze. Jeśli borsuk usłyszy szmer i otworzy oczy, lisy zastygają w bezruchu. Ten lis, który się poruszy, wraca ponownie na wyznaczoną linię. Następnie borsuk zamyka oczy i zabawa toczy się według tych samych zasad. Lis, który pierwszy dotrze do norki, zajmuje w niej miejsce, a borsuk wychodzi.

- Karta pracy, cz. 2, nr 17.

Dzieci:

- rysują po liniach – od obrazków zwierząt do ich domków, używając kredek w różnych kolorach,
- przy pomocy N. nazywają miejsca, w których mieszkają przedstawione na obrazkach zwierzęta (kopiec, nora, staw),
- nazywają zwierzęta, które są na obrazkach; dzielą ich nazwy rytmicznie (na sylaby),
- naśladują ruchy tych zwierząt.

- Zabawa ruchowa – *Kret w tunelu*.

N. dzieli dzieci na dwa zespoły. Dzieci z jednego zespołu tworzą tunel – ustawiają się w niewielkiej odległości od siebie, jedno za drugim, i rozstawiają szeroko nogi. Dzieci z drugiego zespołu to krety. Pokonują one tunel, czołgając się. Następuje zmiana ról.

Zajęcia 2. Zajęcia umuzykalniające przy piosence *Sąsiedzi* (przewodnik, cz. 3, s. 113).

- Ćwiczenie oddechowe połączone z mówieniem.

Dzieci zajmują miejsca w dowolnych miejscach, przodem do N.

Nabierają powietrze nosem, następnie wypuszczają je i równocześnie wypowiadają zdania: Chomik lubi ziarna.

Lis biegnie do lasu.

Myszka mieszka w norce.

- Zabawa rozwijająca sprawność ruchową – *Kolorowe woreczki*.

Tamburyn, bębenek, dla każdego dziecka woreczek wypełniony grochem.

N. rozkłada kolorowe woreczki w dowolnych miejscach sali.

W rytmie akompaniamentu granego na tamburynie dzieci maszerują, podskakują, wykonują obroty między woreczkami. Mocne uderzenie w instrument oznacza zajęcie miejsca obok najbliższej leżącego woreczka. N. zmienia instrument na bębenek. Dzieci zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami wykonują następujące zadania:

miarowe uderzenia
 pocieranie dłonią o membranę bębna
 delikatne uderzenia w bębenek w rytmie ósemek

Dzieci:
 podrzucają woreczek zgodnie z rytmem,
 przekładają woreczek z ręki do ręki, wokół siebie,
 przrzucają woreczek z lewej ręki do prawej.

• Zabawa przy piosence *Sąsiedzi*.

Nagranie piosenki *Sąsiedzi* (przewodnik, cz. 3, s. 113), odtwarzacz CD.

Dzieci są podzielone na trzy grupy. W każdej grupie stoją w parach, przodem do N. Grupa pierwsza to dzieci, grupa druga to zwierzęta mieszkające w lesie (lisy, zające), grupa trzecia to zwierzęta mieszkające na polu (chomiki, myszy).

N. ustala i demonstruje ruchy i figury każdej z grup. Utrwala je podczas zabaw z wykorzystaniem nagrania piosenki *Sąsiedzi*, z wszystkimi dziećmi równocześnie.

Następnie dzieli dzieci na grupy, przekazuje im instrukcje i włącza nagranie.

	Dzieci:	Myszki, chomiki:	Lisy, zające:
I. <i>My mieszkamy w domu, bawimy się w przedszkolu.</i>	kłaśnięciem zaznaczają pierwszą miarę taktu,	wystawiają raz lewą, raz prawą nogę przed siebie, ręce przenoszą na biodra,	
<i>Mała myszka, mały chomik biegają po polu.</i>		myszki biegają dookoła chomików,	lisy biegają dookoła zajęcy,
<i>Mała myszka, mały chomik biegają po polu.</i>	w dalszym ciągu kłaśnięciem zaznaczają pierwszą miarę taktu,	chomiki biegają dookoła myszek,	zające biegają dookoła lisów,
<i>My lubimy jeść obiadek razem z całą grupą.</i>	podają sobie ręce w parach, obracają się w małych kołach	wykonyują zwrot przodem do N. i miarowo klaszczą,	wykonyują zwrot przodem do N. i miarowo klaszczą,
<i>Mała myszka, mały chomik ziarna zboża chrupią.</i>	w prawą stronę,		
<i>Mała myszka, mały chomik ziarna zboża chrupią.</i>	następnie w lewą stronę,	naśladują jedzenie ziaren,	w dalszym ciągu miarowo klaszczą,
Ref.: <i>Mała myszka, mały chomik dobrzy to sąsiedzi. Każde mieszka w ciepłej norce, sąsiada czasem odwiedzi.</i>	maszerują w parach po okręgu,		
II. <i>Dzieci śpią w łóżeczkach, zabawek dużo mają.</i>	kłaśnięciem zaznaczają pierwszą miarę taktu,	wystawiają raz lewą, raz prawą nogę przed siebie,	

<i>Rudy lisek i zajączek w lesie się chowają.</i>	w dalszym ciągu kłaśnięciem znaczą pierwszą miarę taktu,	myszki biegają dookoła chomików,	zające zajmują miejsca za lisami i przechodzą do przysiadu,
<i>Rudy lisek i zajączek w lesie się chowają.</i>		chomiki biegają dookoła myszek,	lisy zajmują miejsca za zającami i przechodzą do przysiadu,
<i>Dzieci lubią place zabaw z piaskiem, z huśtawkami.</i>	podają sobie ręce w parach, obracają się w małych kołach w prawą stronę, następnie w lewą stronę,	wykonyją zwrot przodem do N. i miarowo klaszczą.	wykonyją zwrot przodem do N. i miarowo klaszczą,
<i>Rudy lisek i zajączek bawią się szyszkami.</i>			wykonyją przed sobą dłońmi młynek, poruszając nimi w górę,
<i>Rudy lisek i zajączek bawią się szyszkami.</i>			wykonyją przed sobą dłońmi młynek, poruszając nimi w dół.
Ref.: <i>Rudy lisek i zajączek dobrze to sąsiedzi. Każdy mieszka w ciepłej norce (*jamce). Sąsiada czasem odwiedzi.</i>			

Zabawy na świeżym powietrzu

- Rysowanie kolorową kredą różnego rodzaju linii. Chodzenie po liniach stopa za stopą.
Kolorowa kreda.
Dzieci rysują kredą różne linie, np.: faliste, proste, zygzaki. Następnie chodzą po liniach stopa za stopą. Wskazują linię, po której najłatwiej się chodziło.
- Obserwowanie przyrody.
Lupy lub szkła powiększające.
Dzieci spacerują po ogrodzie. Obserwują rośliny, wykorzystując lupy lub szkła powiększające. Szczególną uwagę zwracają na pojawiające się na gałęziach pączki.

III

- Rozwijanie umiejętności rachunkowych. Stosowanie pojęć: *mniej, więcej, tyle samo*.
Sylwety marchewek wycięte z papieru kolorowego (można wykorzystać te z poniedziałkowej zabawy), kartoniki z różną liczbą narysowanych kół (od 1 do 5), taca.
N. układa na tacy sylwety marchewek wycięte z papieru kolorowego. Pokazuje dzieciom kolejno kartoniki z różną liczbą kół. Dzieci liczą je, wyjmują z tacy taką samą liczbę sylwet marchewek i układają na stole jedną obok drugiej. N. pokazuje kolejny kartonik. Dzieci ponownie liczą koła i określają, czy jest ich mniej, czy więcej, czy tyle samo co sylwet marchewek.

- Zabawa pobudzająco-hamująca – *Jastrząb i kuropatwy*.

Tamburyn, skakanki.

Dzieci są kuropatwami. Zajmują miejsce wyznaczone za pomocą skakanek. Jedno dziecko jest jastrzębiem. Stoi z boku.

W rytmie wystukiwanym na tamburynie kuropatwy wychodzą ze swojej kryjówki, by poszukać czegoś do jedzenia. Przeskakują z nogi na nogę w określonym kierunku, w rytmie wystukiwanym na tamburynie. Kiedy tamburyn przestaje grać, jastrząb rozpoczyna polowanie. Kuropatwy uciekają w wyznaczone miejsce. Kuropatwa, która zostanie dotknięta przez jastrzębia, zajmuje wyznaczone miejsce na skraju dywanu.

- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Myszki w tunelu* (przewodnik, cz. 3, s. 114).

Marzec, tydzień 2

Dzień 3

Zwierzęta z naszych pól i lasów

Jakie zwierzęta można spotkać na polu?

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. <i>Żdźbła trawy</i> – ćwiczenie manipulacyjno-oddechowe. <i>Jakie zwierzęta można spotkać na polu?</i> – zapamiętywanie szczegółów, które znajdują się na obrazku. Zabawa ruchowa z elementem skoku – <i>Wróbel na ścieżce</i> .	IV 9, IV 12 I 9 I 5
II. 1. <i>Wesołe zabawy z myszkami</i> – zajęcia matematyczne. Cele: rozwijanie orientacji przestrzennej, rozwijanie sprawności rachunkowych. 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 13. Cele: rozwijanie sprawności fizycznej, przestrzeganie ustalonych zasad zachowania. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna – <i>Bociany wracają</i> . Opisywanie przedmiotów, roślin znajdujących się w ogrodzie przedszkolnym.	IV 14, IV 15 I 8 I 4, I 5, II 11
III. <i>Tunele kretów</i> – rysowanie palcem na piasku. Zabawa rozwijająca orientację w przestrzeni, przy muzyce – <i>Krety – do domu!</i> Zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>Polowanie na myszy</i> .	I 7 I 5, IV 14 I 5

Cele główne

- rozwijanie orientacji przestrzennej,
- rozwijanie sprawności rachunkowych,
- rozwijanie sprawności fizycznej,
- przestrzeganie ustalonych zasad zachowania.

Cele operacyjne

Dziecko:

- stosuje określenia dotyczące kierunków ruchu: *do góry, w dół, do przodu, do tyłu, w bok* oraz określenia dotyczące położenia przedmiotów w przestrzeni: *na, pod, w, przed, za, obok*,
- liczy w dostępnym sobie zakresie,
- bierze aktywny udział w zabawach ruchowych,
- poprawnie wykonuje polecenia N.

Przebieg dnia

I

- **Żdźbła trawy** – ćwiczenie manipulacyjno-oddechowe.
Biała kartka papieru dla każdego dziecka, odtwarzacz CD, nagranie spokojnej muzyki.
Dzieci siedzą przy stole. N. włącza nagranie muzyki i rozdaje białe kartki. Dzieci, w rytm muzyki, oddzierają od kartki najdłuższy, wąski pasek papieru – żdźbło trawy. Następnie, z pomocą N., umieszczają paski papieru na tablicy jeden obok drugiego (przypięta jest tylko ich górna część). Stają w pewnej odległości od tablicy i dmuchają na paski z różną siłą. Obserwują, jak żdźbła trawy są poruszane przez wiatr.
- **Jakie zwierzęta można spotkać na polu?** – zapamiętywanie szczegółów, które znajdują się na obrazku.
Ilustracja, na którym jest przedstawione pole i mieszkające na nim zwierzęta, np.: mysz, kret w kopcu, ślimak, zając, biedronka, bocian, lub inny, przedstawiający pole (albo tablica demonstracyjna 20).
N. układa na stole obrazek, na którym jest przedstawione pole i mieszkające na nim zwierzęta. Dzieci przyglądają się mu uważnie. N. odwraca obrazek tak, aby nie było widać tego, co się na nim znajduje. Dzieci wymieniają te szczegóły, które udało im się zapamiętać. Zabawę można powtórzyć kilka razy. Następnie N. pyta dzieci: *Co to jest pole?* Uzupełnia wypowiedzi dzieci.
- Pole to obszar ziemi, na którym uprawia się różne rośliny, np.: ziemniaki, żyto, buraki. Pole najczęściej jest odwiedzane przez: myszy, krety, ślimaki, zające, biedronki, bociany, czyli te zwierzęta, które mogą znaleźć tu coś do jedzenia.

- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Wróbel na ścieżce* (przewodnik, cz. 3, s. 114).

II

Zajęcia 1. **Wesołe zabawy z myszkami** – zajęcia matematyczne.

- Wprowadzenie.
Sylwety myszek wykonane przez dzieci.
Dzieci siedzą w kole. N. wita je słowami: *Dziś zabawy są z myszkami, więc czekają na nas w kątku. Weźmy wszyscy je do ręki i zaczniemy od początku.* Dzieci wstają i biorą do rąk wykonane przez siebie myszki.
- Utrwalanie określeń dotyczących kierunków.
Sylwety myszek wykonane przez dzieci, czarna kartka dla każdego dziecka.
Dzieci siadają skrzyżnie na dywanie, w pewnej odległości od siebie. Przed każdym dzieckiem N. kładzie kartkę papieru. Dzieci układają na nich swoje myszki. N. opowiada, a dzieci poruszają sylwetami myszek po kartkach zgodnie z jej treścią.
*Pewna myszka zamieszkała w domu ludzi. Miała tam swoją norkę. Niestety, w domu tym mieszkał również kot. Myszka bała się kota. Pewnego dnia poczuła głód i postanowiła wybrać się na poszukiwanie jedzenia. Cicho poruszała się **do przodu** i czujnie rozglądała się dookoła. W pewnym momencie usłyszała szmer. Szybko się cofnęła. Kiedy znów zrobiło się cicho, stwierdziła, że lepiej nie iść dalej do przodu. Skręciła **w bok**. Bezszelestnie posuwała się dalej, aż tu nagle zobaczyła kota. Z przerażenia podskoczyła **do góry** i zawołała: – Pi, pi, pi. Kot z uwagą przyglądał się spadającej **w dół** myszce. Kiedy znalazła się na podłodze, delikatnie dotknął jej swoją łapką, a potem poszedł dalej. Myszka odetchnęła z ulgą.*
- Utrwalanie określeń dotyczących położenia przedmiotów w przestrzeni.
Sylwety myszek wykonane przez dzieci.

N. prosi, aby dzieci odłożyły kartki w wyznaczone miejsce. Następnie proponuje, aby pokazały myszkom swoją salę. Dzieci układają myszki zgodnie z poleceniem N.: na krześle, pod stołem, przed szafką, na półce – za samochodem, obok okna, w szafce. Następnie N. pyta, co podobało się myszkom w sali najbardziej i dlaczego.

- Utrwalenie pojęcia *para*.

N. prosi, aby dzieci ustawiły wszystkie myszki parami, czyli tak, jak dzieci ustawiają się przed wyjściem na dwór.

Następnie dzieci stają w kole wokół myszek i powtarzają razem z N. rymowankę: *Myszki stoją parami. Świetnie bawią się z nami. Mówią rymowankę samodzielnie, dwa razy: głośno i cicho.*

- Dopełnianie do pięciu.

Pięć obręczy (w zależności od liczebności grupy), sylwety myszek wykonane przez dzieci.

N. rozkłada w sali obręcze. Za pomocą wyliczanki wybiera pięcioro dzieci, które wkładają swoje myszki do obręczy (każde do innej). Wyjaśnia dzieciom, że myszka zaprasza koleżanki do swojej norki. Jej norka jest jednak mała, więc wszystkich myszek razem może być tylko pięć. Dzieci dokładają do obręczy odpowiednią liczbę myszek.

- Pożegnanie z myszkami.

Sylwety myszek wykonane przez dzieci.

Dzieci biorą do rąk swoje myszki. Wspólnie z N. wypowiadają słowa: *Teraz już się żegnamy. Dobrze było bawić się z wami.* Odkładają myszki we wskazane przez N. miejsce.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 13 (przewodnik, cz. 3, s. 103)

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna – *Bociany wracają*.

N. wyznacza linie – startu i mety. Dzieci ustawiają się w szeregu. Na sygnał N. przebiegają z rozpostartymi ramionami z linii startu na linię mety. Tam przykucają – zajmują miejsca w gniazdach. Zabawę powtarzamy kilka razy.

- Opisywanie przedmiotów lub roślin znajdujących się w ogrodzie przedszkolnym.

N. prosi, aby dzieci wybrały jedną rzecz lub roślinę, która znajduje się na terenie ogrodu przedszkolnego i podoba się im najbardziej. Następnie dzieci kolejno opisują ten przedmiot (tę roślinę), a inni odgadują, o co chodzi. N. opisuje swój przedmiot jako pierwszy.

III

Tablica 20 – Propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 3, s. 217).

- *Tunele kretów* – rysowanie palcem na piasku.

Plastikowa taca, piasek (najlepiej kinestetyczny).

N. ustawia na stole plastikową tacę, w której znajduje się piasek. Dzieci rysują palcem na piasku korytarze kretów. Następnie usypują z piasku kopiec. N. opowiada dzieciom ciekawostki o życiu kreta.

Kret mieszka pod ziemią. Bardzo słabo widzi, dlatego rzadko można go spotkać na powierzchni ziemi. Żyje samotnie. Nie zapada w sen zimowy. Draży podziemne korytarze. Ma czarne aksamitne futerko.

- Zabawa rozwijająca orientację w przestrzeni, przy muzyce – *Krety – do domu!*

Tamburyn.

Dzieci zajmują dowolne miejsca w sali. Pozostają w pozycji stojącej. Przed nimi stoi N. Trzyma w ręce tamburyn. Miarowo uderzając w instrument, mówi do dzieci: *Kret rozpoczyna wędrówkę.* Dzieci słuchają poleceń N. i wykonują kroki w odpowiednim kierunku.

Polecenie: <i>Kret idzie do przodu</i> <i>Kret idzie do tyłu</i> <i>Kret idzie w bok</i>	Tamburyn: miarowe uderzenia, miarowe uderzenia, tremolo,	Dzieci: wykonują kilka kroków w przód, wykonują kilka kroków w tył, dosuwają jedną nogę do drugiej, wykonują kilka kroków w bok, przechodzą do przysiadu,
<i>Kret idzie w dół</i>	potrząsanie instrumentem, opuszczenie ręki w dół,	przechodzą do pozycji stojącej.
<i>Kret idzie w górę</i>	potrząsanie instrumentem, uniesienie ręki w górę.	

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Polowanie na myszy* (przewodnik, cz. 3, s. 114).

Marzec, tydzień 2

Dzień 4

Zwierzęta z naszych pól i lasów

Z wizytą u niedźwiedzia

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	<i>Tropimy niedźwiedzie</i> – wyszukiwanie w książkach, albumach, encyklopediach zdjęć niedźwiedzi. Układanie z kół sylwetki niedźwiedzia. Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – <i>Niedźwiedź i wiosna</i> .	IV 18, IV 19 IV 1 I 5
II. 1.	<i>Przygoda misia</i> – słuchanie wiersza Iwony Fabiszewskiej <i>Niedźwiedź i przedwiośnie</i> . Cele: wzbogacenie wiadomości na temat zwierząt, rozwijanie umiejętności budowania prostych zdań, poprawnych pod względem gramatycznym. Zabawa ruchowa ze śpiewem – <i>Stary niedźwiedź mocno śpi</i> .	IV 2, IV 18 I 5
2.	<i>Niedźwiadek i jego miód</i> – zajęcia artystyczno-techniczne. Cele: rozwijanie umiejętności uważnego słuchania instrukcji przekazywanej przez N., rozwijanie sprawności manualnej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem współdziałania – <i>Ruchoma baryłka z miodem</i> . Obserwowanie krajobrazu. Opisywanie spostrzeżeń.	IV 1, IV 5 I 7 I 4, I 5, IV 5
III.	Rozpoznawanie zabawki po opisie słownym. Zabawa pobudzająco-hamująca – <i>Mrówki i niedźwiedzie</i> . Zabawa bieżna – <i>Myszy w pułapce</i> .	IV 5, IV 6 I 5 I 5

Cele główne

- wzbogacanie wiadomości na temat zwierząt,
- rozwijanie umiejętności budowania prostych zdań, poprawnych pod względem gramatycznym,
- rozwijanie umiejętności uważnego słuchania instrukcji przekazywanej przez N.,
- rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat zwyczajów niedźwiedzia,
- opisuje prostymi zdaniami sylwetę misia,
- wykonuje polecenia N.,
- wykonuje sylwetę niedźwiedzia.

Przebieg dnia

I

T **Tablica Zima – Propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 2, s. 188).**

- *Tropimy niedźwiedzie* – wyszukiwanie w książkach, albumach, encyklopediach zdjęć niedźwiedzi.

Książki, albumy, encyklopedie, w których można znaleźć obrazki lub zdjęcia niedźwiedzi.

N. proponuje dzieciom zabawę w tropiciele. Zadanie będzie polegało na odnalezieniu w znajdujących się na stole książkach, albumach, encyklopediach zdjęć niedźwiedzia brunatnego. Komu się uda, ten pokazuje zdjęcie innym dzieciom. N. czyta ciekawostki o przedstawionym zwierzęciu.

Najbardziej znanym gatunkiem wśród niedźwiedzi jest niedźwiedź brunatny. Jest duży i ciężki, ale mimo tego bardzo dobrze umie wspinać się na drzewa. Okres zimowy przespia w swoim domu, który nazywany jest gawrą. Lubi jeść ślimaki, jaja ptaków, jagody, dżdżownice, no i oczywiście miód.

- Układanie z kół sylwety niedźwiedzia.

Dla każdego dziecka kolorowa kartka oraz 6 małych kół, jedno średnie i jedno duże kółko wycięte z białego papieru, kredki, klej.

N. kładzie na stole kolorowe kartki oraz koła wycięte z papieru. Dzieci układają z kół na kartkach postać niedźwiedzia. Następnie przyklejają koła i kolorują według własnych pomysłów. Nadają niedźwiedziowi imię.

- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Niedźwiedź i wiosna* (przewodnik, cz. 3, s. 114).

II

Zajęcia 1. Przygoda misia – słuchanie wiersza Iwony Fabiszewskiej *Niedźwiedź i przedwiośnie*.

- Wywołanie miłego nastroju. Wspólne zaśpiewanie piosenki *Sąsiedzi*.

Nagranie piosenki (przewodnik, cz. 3, s. 113), odtwarzacz CD.

N. wita wszystkie dzieci. Celem wywołania dobrego nastroju proponuje wspólne zaśpiewanie piosenki.

- Słuchanie wiersza Iwony Fabiszewskiej *Niedźwiedź i przedwiośnie*.

N. czyta dzieciom wiersz:

Słonko jakoś mocniej grzeje, obudziło misia.

– Czy to wiosna już nadeszła? Jakoś ciepło dzisiaj.

Wyjdę z gawry i zobaczę, co się wokół dzieje.

Może znajdę trochę miodu... taką mam nadzieję.

Chodzi niedźwiedź, słucha, patrzy, gałązki ogląda.

– Może w dziupli miodek znajdę? – do środka zagląda.

– No cóż, misiu. Nie ma miodu... Jeszcze jest przedwiośnie.

Pszczoły siedzą jeszcze w ulu, jest w nim coraz głośniejsze.

- Rozmowa na temat wiersza.

N. zadaje pytania:

- *Co obudziło niedźwiedzia?*
- *Dlaczego niedźwiedź postanowił wyjść z gawry?*
- *Gdzie niedźwiedź szukał miodu?*
- *Dlaczego niedźwiedź nie znalazł miodu?*

- Porównywanie zdjęć przedstawiających niedźwiedzie.
Zdjęcia niedźwiedzia polarnego i niedźwiedzia brunatnego.
N. umieszcza na tablicy zdjęcia niedźwiedzia polarnego i niedźwiedzia brunatnego. Dzieci wymieniają podobieństwa i różnice między nimi.

Niedźwiedź polarny ma białe futro, gdyż żyje na terenach pokrytych dużą warstwą śniegu. Trudno go więc zauważyć, dzięki czemu jest bezpieczniejszy. Nie przeszkadza mu duży mróz, bo ma grubą, gęstą sierść. Potrafi doskonale pływać. Lubi to robić nawet w bardzo zimnej wodzie.

- Przedstawienie niedźwiedzi, których sylwety dzieci wykonały w pierwszej części dnia.
Sylwety niedźwiedzi wykonane przez dzieci, obrazki przedstawiające przysmaki niedźwiedzi, np.: miód, ryby, grzyby, jagody, jajka, ślimaki.

Dzieci siedzą w kole. Układają przed sobą kartki z sylwetami niedźwiedzi. Kolejno pokazują swoje prace innym osobom. Przedstawiają niedźwiedzia, wymieniając jego imię. Następnie wybierają spośród obrazków te, które przedstawiają jego ulubione przysmaki. Mówią np.: *Mój niedźwiedź nazywa się Filuś. Najbardziej lubi jagody.*

- Zabawy z niedźwiedziem – ćwiczenia artykulacyjne.

Sylwety niedźwiedzi wykonane przez dzieci.

N. proponuje dzieciom zabawy z niedźwiedziem.

Niedźwiedź zjadł miód.	Dzieci: kładą kartki przed sobą, oblizują wargi językiem: raz w jedną, raz w drugą stronę, cmokają, jednocześnie masując ręką brzuch,
Niedźwiedź wyraża swoje zadowolenie po zjedzeniu miodu.	
Niedźwiedź usypia.	kładą kartki z sylwetą niedźwiedzia na swoich dłoniach, kołyszają je i wymawiają głoskę <i>aaaaaaa</i> ,
Niedźwiedź śpi.	kładą się na dywanie, kartki układają obok siebie i naśladują chrapanie.

- Zabawa ruchowa ze śpiewem – *Stary niedźwiedź mocno śpi.*
Dzieci stoją w kole. N. wybiera za pomocą wyliczanki jedno dziecko, które jest niedźwiedziem. Wchodzi ono do środka koła, siada, zamyka oczy i śpi. Dzieci maszerują w kole, trzymając się za ręce. Śpiewają piosenkę *Stary niedźwiedź mocno śpi.*

Stary niedźwiedź mocno śpi, stary niedźwiedź mocno śpi.

My się go boimy, cichutko chodzimy. Jak się zbudzi, to nas zje. Jak się zbudzi, to nas zje.

Następnie zatrzymują się w kole, pokazują kolejne palce i mówią:

Pierwsza godzina – niedźwiedź śpi.

Druga godzina – niedźwiedź chrapie.

Trzecia godzina – niedźwiedź łapie!

Kiedy skończą wymawiać tekst, natychmiast kucają. Niedźwiedź stara się złapać dziecko, które stoi najbliżej. Następuje zmiana ról.

Zajęcia 2. Niedźwiadek i jego miód – zajęcia artystyczno-techniczne.

- Zapoznanie z tematem pracy.
Dzieci siedzą w kole. N. trzyma w ręce jedną z prac wykonanych przez dzieci w pierwszej części dnia. Mówi, że niedźwiadek ma do nich prośbę. Chciałby mieć przyjaciela. N. propo-

nuje więc wykonanie sylwety drugiego niedźwiadka, ale z baryłką miodu. Dwaj przyjaciele będą mogli podzielić się przysmakami.

- Przygotowanie do pracy.

Wyprawka, karta nr 10, brązowa bibuła, klej, nożyczki, naklejka z baryłką z miodem.

Dzieci przygotowują kartę pracy, brązową bibułę, klej, nożyczki.

- Samodzielne wykonanie prac przez dzieci według instrukcji N.
Dzieci wypychają z karty zaznaczone konturem kształty niedźwiadka. Wyrwiają małe kawałki brązowej bibuły i wyklejają nimi futro niedźwiedzia. Składają sylwetę niedźwiadka według instrukcji. Odnajdują wśród naklejek baryłkę z miodem i nakleją ją między łapkami niedźwiadka.
- Nadanie imienia niedźwiadkowi. Zapoznanie go z przyjacielem.
Dzieci siedzą w kole. Układają przed sobą wykonane sylwety niedźwiedzia z baryłką i kartki z sylwetą niedźwiedzia wykonane rano. Kolejno wymieniają imiona obu niedźwiadków. Zapoznają je ze sobą i odkładają w wyznaczone przez N. miejsce.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem współdziałania – *Ruchoma baryłka z miodem.*
2 puszki, np.: po orzeszkach, po herbacie, po kawie lub dwa tekturowe pudełka, które można owinąć krepiną, aby przypominały baryłkę z miodem.
N. dzieli dzieci na dwa zespoły. Każdy z nich tworzy koło. N. wręcza wybranemu dziecku z zespołu tekturowe pudełko owinięte krepiną – baryłkę z miodem. Na hasło N.: *Podaj baryłkę*, dzieci, które są niedźwiadkami, podają sobie pudełko z rąk do rąk w jak najszybszym tempie. Wygrywa zespół, który jako pierwszy zakończy zadanie.
- Obserwowanie krajobrazu. Opisywanie spostrzeżeń.
Lornetka.
Dzieci obserwują przez lornetkę krajobraz przedwiośnia. Opisują spostrzeżenia. N. zwraca uwagę na stosowanie w wypowiedziach określeń: *na, przed, pod, w, obok, za.*

III

- Rozpoznawanie zabawki po opisie słownym.
Cztery maskotki lub pięć maskotek – pluszowych misiów.
Dzieci siedzą w kole. N. ustawia w środku koła cztery pluszowe misie. Opowiada o jednym z nich. Chętna osoba wskazuje maskotkę, o której mówił N.
- Zabawa pobudzająco-hamująca – *Mrówki i niedźwiedzie.*
Bębenek.
Dzieci maszerują w rytmie wystukiwanym na bębenku. Na sygnał N. zamieniają się w mrówki lub niedźwiedzie.

Dzieci:

dwa uderzenia w bębenek
trzy uderzenia w bębenek

mrówki przemieszczają się po sali na czworakach,
niedźwiedzie przechodzą do pozycji stojącej i powoli,
przenosząc ciężar z jednej nogi na drugą, idą przed siebie.

- Zabawa bieżna – *Myszy w pułapce* (przewodnik, cz. 3, s. 114).

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

<p>I. Oglądanie albumów o zwierzętach zamieszkujących środowisko leśne. Gra <i>Leśne memory</i>. Ćwiczenia pamięci. Zabawa ruchowa z elementem równowagi – <i>Myszki w tunelu</i>.</p>	<p>IV 18, IV 19 IV 9 I 5</p>
<p>II. 1. <i>Mieszkańcy lasu</i> – rozmowa na temat obrazka. Cele: zwrócenie uwagi na różnice w sposobie poruszania się zwierząt, rozwijanie logicznego myślenia i spostrzegawczości wzrokowej. 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 13. Cele: rozwijanie sprawności fizycznej, przestrzeganie ustalonych zasad zachowania. Zabawy na powietrzu: zabawa bieżna – <i>Koty i ptaki</i>. Zabawa z zastosowaniem chusty animacyjnej – <i>Okienko</i>.</p>	<p>IV 5, IV 18 I 8, I 9 III 7 I 4, I 5</p>
<p>III. Zabawa twórcza – <i>Opowieść</i>. Zabawa <i>Spotkanie z sąsiadem</i> – rozwijanie koordynacji słuchowo-wzrokowo- ruchowej. Zabawa ruchowa z elementem skoku – <i>Wróbel na ścieżce</i>.</p>	<p>IV 6 IV 7 I 5</p>

Cele główne

- zwrócenie uwagi na różnice w sposobie poruszania się zwierząt,
- rozwijanie logicznego myślenia i spostrzegawczości wzrokowej,
- rozwijanie sprawności fizycznej,
- przestrzeganie ustalonych zasad zachowania.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wyjaśnia różnice w poruszaniu się zwierząt; wskazuje na obrazku zwierzęta, które poruszają się po ziemi, i te, które fruują,
- rozwiązuje zagadki i wskazuje na tablicy graficznej odpowiednie zwierzęta,
- bierze aktywny udział w zabawach ruchowych,
- wykonuje poprawnie polecenia N.

Przebieg dnia

I

- Oglądanie albumów o zwierzętach zamieszkujących środowisko leśne.
Albumy o zwierzętach leśnych.
N. układa na stole albumy o zwierzętach leśnych. Proponuje obejrzenie znajdujących się w nich zdjęć oraz wskazanie tych, na których znajdują się zwierzęta znane dzieciom. Dzieci podają nazwy zwierząt. N. zwraca uwagę na te zwierzęta, które budzą się z zimowego snu. Dzieci układają na ich temat proste zdania, np.: *Jeż ma kolce. Budzi się na wiosnę.*
- Gra *Leśne memory*. Ćwiczenia pamięci.
Obrazki przedstawiające zwierzęta mieszkające w lesie (każdy obrazek ma swoją parę), żetony, np.: guziki, ziarna fasoli.
N. przygotowuje obrazki przedstawiające zwierzęta mieszkające w lesie. Każdy obrazek występuje podwójnie, czyli ma swoją parę. Dzieci podają nazwy zwierząt. Następnie N. miesza obrazki i układa je na stole tak, aby nie było widać, co przedstawiają. Dzieci odkrywają po dwa obrazki za jednym razem. Jeśli nie odnajdą pary, odkładają je z powrotem

w to samo miejsce, w którym leżały. Jeśli odnajdą parę, zdobywają punkt – zabierają obrazki i biorą jeden żeton (np. guzik). Po zakończeniu zabawy z pomocą N. liczą uzyskane punkty. Wskazują zwycięzcę i gratulują mu wygranej. Zabawę można powtórzyć kilka razy, w zależności od zainteresowania dzieci.

- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Myszki w tunelu* (przewodnik, cz. 3, s. 114).

II

Zajęcia 1. *Mieszkańcy lasu* – rozmowa na temat obrazka.

- Zabawa na powitanie.

Piórko.

Dzieci siedzą w kole. N. trzyma w ręce piórko. Przekazuje je dziecku siedzącemu po jego prawej stronie, mówiąc: *Życzę ci miłego dnia*. Dziecko przekazuje piórko dalej. Zabawa kończy się w momencie, gdy piórko znajdzie się ponownie w dłoniach N.

- Wypowiadanie skojarzeń związanych ze słowem *piórko*. Zwrócenie uwagi na różnice pomiędzy zwierzętami, które poruszają się po ziemi, a tymi, które fruują.

Piórko.

N. ponownie pokazuje piórko. Pyta, z czym się ono kojarzy. Następnie prosi, aby dzieci wstały i poruszały się po sali tak jak ptaki, a następnie tak jak lisy. Pyta, jakie są różnice w sposobie poruszania się tych zwierząt.

- Karta pracy, cz. 2, nr 18.

Dzieci:

- oglądają obrazek, wypowiadają się na jego temat,
- podają nazwy zwierząt znajdujących się na obrazku,
- liczą zwierzęta poruszające się po ziemi i te, które fruują,
- mówią, których zwierząt jest więcej,
- rysują po szarej linii drogę sowy do dziupli.

- Zabawa ruchowa – *Zebranie na polanie*.

Dzieci siedzą z jednej strony sali. Są zwierzętami. N. zaprasza zwierzęta na zebranie, które odbędzie się na leśnej polanie. Wymienia kolejno nazwy zwierząt, np.: kos, jelen, zając, lis, jeź, dzięcioł. Dzieci naśladują sposób poruszania się zwierząt, przemieszczają się na drugi koniec sali.

- Rozwiązywanie zagadek. Odnajdywanie zwierząt na tablicy graficznej.

Tablica demonstracyjna 20.

N. umieszcza w widocznym miejscu tablicę graficzną. Mówi zagadki. Dzieci podają kolejne rozwiązania i wskazują odpowiednie zwierzę na tablicy graficznej. Odpowiadają na pytanie: *Co robi np. lis? Po czym możemy poznać, że to jest lis?* Przykładowe zagadki:

*Kolorowy owad
z długimi skrzydłami.
Wygląda jak helikopter,
gdy fruwa nad łąkami.* (ważka)

*Rude futro, rudy ogon,
do tego spryt nie lada.
Po cichutku, pomalutku
do kurników się zakrada.* (lis)

*Dziobem w drzewo stuka,
gdy korników szuka.* (dzięcioł)

*Kopie długie korytarze,
choć nie widzi prawie wcale.
W futrze czarnym jak aksamit
prezentuje się wspaniale.* (kret)

*Na czerwonym pancerzyku
czarne kropki ma.
Chętnie zjada z kwiatów mszyce,
o uprawy dba.* (biedronka).

*Krótkie nóżki, długi ryjek
i kolce na grzbiecie.
Co to jest za leśne zwierzę
na pewno zgadniecie.* (jeź)

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 13 (przewodnik, cz. 3, s. 103).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna – *Koty i ptaki*.
N. rysuje na ziemi, w odległości około dwóch dużych kroków od siebie, dwie linie równoległe. Między tymi liniami staje dwoje dzieci wybranych za pomocą wyliczanki. Są to koty. Pozostałe dzieci są ptakami. Ustawiają się w szeregu na wyznaczonej przez N. linii (równoległej do tych narysowanych na ziemi i w odległości od nich około 3–4 m). Na sygnał N. ptaki starają się przebiec na drugą stronę narysowanych na ziemi linii w taki sposób, aby nie zostać złapane przez koty. Jeśli kot dotknie ptaka, zostaje on złapany i dołącza do zespołu kotów. Zabawa kończy się, gdy zostanie tylko jeden ptak.
- Zabawa z zastosowaniem chusty animacyjnej – *Okienko*.

Chusta animacyjna, mała piłka.

Dzieci stoją w kole. Trzymają chustę animacyjną za uchwyty. N. kładzie na środku chusty małą piłkę. Dzieci poruszają chustą w taki sposób, aby piłka wpadła do otworu znajdującego się na środku chusty.

III

- Zabawa twórcza – *Opowieść*.
Samodzielne wymyślanie opowiadania o wybranym przez dzieci mieszkańcu lasu, ilustrowanie jego przygód, nadawanie historii tytułu. Rozwijanie myślenia twórczego. Dzieci siedzą w kole. N. proponuje, aby wymyśliły opowiadanie o ulubionym zwierzęciu zamieszkującym środowisko leśne. Wspólnie ustalają, jakie to będzie zwierzę. N. wypowiada pierwsze zdanie, np. *Pod wysokim dębem lis wykopał sobie norkę*. Dzieci kontynuują opowieść. N. zapisuje wypowiedziane przez dzieci zdania. Na zakończenie odczytuje całą historię. Dzieci nadają jej tytuł. Następnie wykonują ilustracje do opowiadania. Jego treść oraz ilustracje N. umieszcza na wystawie w szatni.
- Zabawa *Spotkanie z sąsiadem* – rozwijanie koordynacji słuchowo-wzrokowo-ruchowej. Dzieci obrazują ustalonymi gestami tekst wiersza Bożeny Formy.

*Lisek w lesie mieszka,
sąsiadów wielu ma.
Sarny, dziki, wilki,
on wszystkich dobrze zna.
Na polu mieszka myszka,
sąsiadką jest chomika,
gdy z norki swej wychodzi,
to często go spotyka.
Sąsiadów mamy wielu,
przechodzą obok nas,
sąsiadem w domu i w przedszkolu
jest przecież każdy z was.*

Dzieci:
miarowo klaszczą,
tupią nogami,
obracają się wokół siebie,
miarowo klaszczą,
biegną w miejscu, stawiając drobne kroki,
zwracają się do dziecka stojącego obok, tworzą parę,
zamieniają się miejscami w parach,
podają sobie prawe ręce, wykonują gest witania się,
maszerują w dowolnych kierunkach bez potrącania się,
maszerują,
podają sobie ręce w parach,
maszerują w małych kołach wokół siebie.

- Zabawa ruchowa z elementem skoku – *Wróbel na ścieżce* (przewodnik, cz. 3, s. 114).

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Obserwowanie krajobrazu za oknem. Zapamiętywanie dostrzeżonych szczegółów. Oglądanie reprodukcji dzieł malarskich przedstawiających przedwiośnie. Zestaw zabaw ruchowych nr 27.	II 11, IV 11 IV 9 I 8
II. 1.	<i>W poszukiwaniu oznak wiosny</i> – wycieczka w okolice przedszkola. Cele: dostrzeganie zmian zachodzących w przyrodzie przed zbliżającą się wiosną, rozwijanie poczucia przynależności narodowej.	I 4, IV 18, II 11
III.	Utrwalanie wiadomości zdobytych na wycieczce. Słuchanie piosenki <i>Pada deszcz</i> . Rozmowa na temat piosenki. Zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>Dzieci i deszcz</i> .	IV 5, IV 18 IV 5, IV 7 I 5

Cele główne

- dostrzeganie zmian zachodzących w przyrodzie przed zbliżającą się wiosną,
- rozwijanie poczucia przynależności narodowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia zaobserwowane zmiany w przyrodzie, charakterystyczne dla przedwiośnia,
- opisuje krajobraz, zwraca uwagę na piękno najbliższego otoczenia.

Przebieg dnia

I

Tablica 7 – Propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 3, s. 218).

- Obserwowanie krajobrazu za oknem. Zapamiętywanie dostrzeżonych szczegółów.

Kartka, długopis.

N. wykazuje zainteresowanie tym, co dzieje się za oknem. Zachęca dzieci do wspólnej obserwacji. Następnie proponuje zabawę: dzieci patrzą przez okno i zapamiętują jak największą liczbę szczegółów, następnie odwracają się tyłem do okna. Kolejno wymieniają zapamiętane szczegóły, a N. zapisuje je na kartce. Za każdy szczegół dzieci otrzymują punkt, np. klocek. Po zakończeniu zabawy dzieci odwracają się przodem do okna. N. czyta zapisane informacje, a dzieci wskazują za oknem odpowiednie miejsca. Sprawdzają, czy jest jeszcze coś, czego nikt nie wymienił. N. wspólnie z dziećmi liczy punkty i ogłasza zwycięzcę – Mistrza obserwacji, który zostaje nagrodzony brawami.

- T** • Oglądanie reprodukcji dzieł malarskich przedstawiających przedwiośnie.

Zdjęcia reprodukcji malarskich związanych z wiosną, tablica demonstracyjna 24.

N. pokazuje dzieciom zdjęcia przedstawiające wybrane reprodukcje malarskie przedstawiające przedwiośnie. Dzieci wypowiadają się swobodnie na ich temat. Opisują uczucia, jakie budzą się w nich, kiedy na nie patrzą. Wskazują na nich pierwsze oznaki nadchodzącej wiosny.

Zestaw zabaw ruchowych nr 27 (do wykorzystania według wyboru N.).

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Dzieci i deszcz*.
Szarfa dla każdego dziecka, bębenek, dzwonek.
N. wręcza każdemu dziecku szarfę. Dzieci układają z nich na podłodze kółka. Wchodzą do środka – to ich domy. N. gra na bębnieku. Dzieci poruszają się zgodnie z rytmem pomiędzy domami – wychodzą na spacer. Podczas przerwy w grze i dźwięk dzwonka wracają do swoich domów – chronią się przed deszczem.
- Zabawa bieżna – *Spotkanie pod parasolem*.
Tamburyn, trójkąt.
Dzieci biegają w rytmie wygrywanym przez N. na tamburynie. Podczas przerwy w grze N. uderza w trójkąt (od 1 do 5 razy) – zaczyna padać deszcz. Dzieci liczą uderzenia i tworzą koła (parasole), zgodnie z liczbą usłyszanych dźwięków. Zabawa się powtarza. Za każdym razem liczba uderzeń jest inna.
- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Lisy na polowaniu*.
Żółty krążek i niebieski krążek.
N. podnosi do góry żółty krążek – słońce. Dzieci są lisami. Chodzą na czworakach po całej sali – polują. N. podnosi do góry niebieski krążek – zaczyna padać deszcz ze śniegiem. Lisy zatrzymują się i zwijają w kłębek (dzieci układają się na podłodze, blisko siebie mogą znaleźć się np. dwa lisy – wtedy jest im ciepłej). Ponowne podniesienie przez N. żółtego krążka jest sygnałem pozwalającym na kontynuację polowania.
- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Ptaki na listkach*.
Szarfy w kolorze zielonym.
N. rozkłada w sali, w niewielkiej odległości od siebie, zielone szarfy, z których tworzy kółka – listki. Kółka tworzą drogę z jednej strony sali na drugą. Dzieci są ptakami. Siedzą po jednej stronie sali. Na sygnał N., np. klaśnięcie w dłonie, kolejno przefruują na drugą stronę sali (dzieci stawiają nogi w kolejnych kółkach utworzonych przez szarfy). Kiedy dotrą na miejsce, siadają skrzyżnie i obserwują loty innych ptaków.
- Zabawa ruchowa z elementem toczenia – *Wiosenne zabawy*.
Piłka, skakanki lub szarf.
N. wyznacza uliczkę za pomocą skakanek lub szarf. Dzieci ustawiają się przed uliczką. Toczą jedną ręką piłkę przez uliczkę, starając się, aby nie wypadła ona poza wyznaczony obszar.

Zabawę można uatrakcyjnić, dzieląc dzieci na dwa zespoły, tworząc dwie uliczki i wprowadzając elementy rywalizacji.

II

Zajęcia 1. W poszukiwaniu oznak wiosny – wycieczka w okolicy przedszkola.

- Przygotowanie do wycieczki. Przypomnienie zasad bezpieczeństwa.
Aparat fotograficzny, lornetka.
N. zapoznaje dzieci z celem wycieczki. Przypomina zasady zachowania obowiązujące w czasie wycieczki: chodzenie w parach, nieoddalanie się od grupy, uważne słuchanie poleceń, szanowanie przyrody. Bierze ze sobą aparat fotograficzny i lornetkę. Przed wyjściem sprawdza na termometrze temperaturę, informuje o niej dzieci, wspólnie ustalają, jakie części garderoby należy założyć.
- Poszukiwanie oznak nadchodzącej wiosny. Opisywanie krajobrazu.
Podczas wycieczki dzieci uważnie obserwują otoczenie. Wykorzystują lornetkę. Wypowiadają się na temat swoich spostrzeżeń. Określają uczucia, jakie budzi w nich krajobraz. N. wykonuje zdjęcia, starając się, aby przedstawiały najbardziej charakterystyczne cechy przedwiośnia

(m.in.: roztopy, dużą ilość błota, zmieniającą się pogodę, rozwijanie się pąków na gałęziach, ożywienie wśród ptaków, kwitnącą leszczynę). Zwraca na nie uwagę dzieci.

- Obserwowanie i słuchanie ptasich głosów.
N. zatrzymuje się co pewien czas, zachęca dzieci do wsłuchiwania się w głosy ptaków i rozpoznawania znanych dzieciom gatunków. Jeśli dzieci zaobserwują nieznanego ptaka, N. stara się zrobić mu zdjęcie, aby w przedszkolu sprawdzić w albumie lub w encyklopedii jego nazwę i przeczytać ciekawostki na jego temat.
- Wzbogacanie wiadomości dzieci na interesujące je tematy.
N. zachęca do zadawania pytań na interesujące dzieci tematy i odpowiada na nie.
- Powrót do przedszkola. Zbieranie przyciętych przez ogrodników gałązek forsycji lub zrywanie wierzbowych bazi.
Po powrocie do przedszkola dzieci umieszczają gałązki forsycji w kąciку przyrody. N. zachęca do ich codziennej obserwacji.

III

- Utrwalanie wiadomości zdobytych na wycieczce.
Zdjęcia wykonane podczas wycieczki, albumy przyrodnicze, encyklopedie.
N. inicjuje z dziećmi rozmowę na temat wycieczki. Pyta, jakie charakterystyczne cechy nadchodzącej wiosny udało im się zauważyć. Jeśli to możliwe, pokazuje zdjęcia wykonane podczas wycieczki. W albumie lub w encyklopedii wspólnie z dziećmi odnajduje odpowiedzi na interesujące je tematy, np. zdjęcia nieznanych ptaków i ciekawostki na ich temat. Pyta, czym różni się krajobraz, który dzieci widzą przez okno z sali przedszkolnej, od tego, który obserwowały podczas wycieczki. Zachęca do wspólnych spacerów z rodzicami.
- Słuchanie piosenki *Pada deszcz* (śl. i muz. Bożena Forma) w wykonaniu N. lub jej nagrania z płyty CD. Rozmowa na temat piosenki.

Nagranie piosenki *Pada deszcz*, odtwarzacz CD.

Pa - da deszcz ka - pu, kap, i - dą dzie - ci człap, człap, człap.

I - dzie też O - li brat po ka - łu - żach człap, człap, człap.

Dziś od ra - na desz - czyk pa - da, z desz - czem świe - tna jest za - ba - wa.

Dziś od ra - na desz - czyk pa - da, z desz - czem świe - tna jest za - ba - wa.

I. *Pada deszcz kapu, kap,
idą dzieci człap, człap, człap.
Idzie też Oli brat
po kałużach człap, człap, człap.*

II. *Pada deszcz kapu, kap,
wszyscy tańczą szłap, szłap, szłap.
I ja też, szłap, szłap, szłap,
tańczę z deszczem chłap, chłap, chłap.*

Ref.: *Dziś od rana deszczuik pada,
z deszczem świetna jest zabawa.*

Ref.: *Dziś od rana...*

N. zadaje pytania dotyczące piosenki:

- O czym jest ta piosenka?
  - Czy spacer w deszczu może sprawić nam przyjemność?
  - Co zabieramy ze sobą, wychodząc na spacer w deszczowy dzień?
- • Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Dzieci i deszcz* (przewodnik, cz. 3, s. 134).

Marzec, tydzień 3

Dzień 2

Marcowa pogoda

Marcowe zamieszanie

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Samodzielne oglądanie książeczek związanych tematycznie z aktualną porą roku. Utrwalenie pierwszej zwrotki i refrenu piosenki <i>Pada deszcz</i> . Zabawa bieżna – <i>Spotkanie pod parasolem</i> .	IV 19 IV 7 I 5
II. 1.	Zabawy badawcze inspirowane wierszem Bożeny Formy <i>Marcowe kaprysy</i> . Cele: kojarzenie zjawisk atmosferycznych z porami roku, poznanie w zabawie właściwości farb i zjawiska mieszania się kolorów.	IV 13, IV 18 IV 12
2.	Zajęcia umuzykalniające przy piosence <i>Pada deszcz</i> . Cele: wyrabianie umiejętności reagowania określonymi ruchami na dźwięki, rozwijanie zdolności swobodnego poruszania się w przestrzeni. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem rzutu – <i>Zawody w rzucaniu piłką</i> , obserwowanie siły wiatru, określanie i naśladowanie ruchu gałęzi.	I 8, IV 7 I 4, I 5, II 11
III.	Wycinanie z papieru i kolorowanie sylwet chmur. Przygotowanie pomocy do zajęć. <i>Marcowy deszczyk</i> – ćwiczenie mięśni drobnych palców dłoni. Zabawa ruchowa z elementem równowagi – <i>Ptaki na listkach</i> .	I 7 I 8 I 5

Cele główne

- kojarzenie zjawisk atmosferycznych z porami roku,
- poznawanie w zabawie właściwości farb i zjawiska mieszania się kolorów,
- wyrabianie umiejętności reagowania określonymi ruchami na dźwięki,
- rozwijanie zdolności swobodnego poruszania się w przestrzeni.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla marcowej pogody,
- aktywnie uczestniczy w zabawach badawczych, przejawia zainteresowanie nimi,
- odpowiednio reaguje na ustalone sygnały i dźwięki podczas zabaw,
- prawidłowo koordynuje ruchy z muzyką.

Przebieg dnia

I

- Samodzielne oglądanie książeczek związanych tematycznie z aktualną porą roku.

Książeczki zawierające obrazki przedstawiające wczesnowiosenne krajobrazy.

N. układa na stole książeczki, w których znajdują się obrazki przedstawiające wczesnowiosenne krajobrazy. Dzieci oglądają je samodzielnie. N. wskazuje okładkę i znajdujący się na

niej obrazek. Prosi, aby dzieci wymieniły nazwy kolorów, które się na niej znajdują (te, które dzieci znają). Pyta, dlaczego taki obrazek znajduje się na okładce. Przypomina dzieciom o konieczności dbania o książki, m.in. o odkładaniu ich na miejsce.

- Utrwalenie pierwszej zwrotki i refrenu piosenki *Pada deszcz* (przewodnik, cz. 3, s. 135). Nauka kolejnych zwrotek na zasadzie echa muzycznego. Śpiew fragmentów piosenki (zbiorowo, indywidualnie) a cappella, w wykonaniu dzieci.
- Zabawa bieżna – *Spotkanie pod parasolem* (przewodnik, cz. 3, s. 134).

II

Zajęcia 1. Zabawy badawcze inspirowane wierszem Bożeny Formy *Marcowe kaprysy*.

- Zabawa na powitanie.
N. wita dzieci, śpiewając na dowolnym fragmencie melodycznym słowa:

*Już niedługo przyjdzie wiosna, oj, tak, tak, oj, tak, tak.
Wszyscy wkrótce zobaczycie wiosny znak, wiosny znak.*

- Słuchanie wiersza Bożeny Formy *Marcowe kaprysy*.
Garnek lub inny pojemnik, kartoniki z narysowanymi na nich symbolami pogody, np.: sylwetami kropeł deszczu, sylwetą słońca, sylwetą chmury, sylwetą chmury z wysuwającą się spod niej sylwetą słońca, sylwetami kropełek deszczu z sylwetami płatków śniegu, sylwetą chmury ze znakiem pioruna, sylwetą drzewa z pochylonymi gałęziami; drewniana łyżka.
N., trzymając w rękach dowolny garnek lub inny pojemnik, czyta dzieciom wiersz. W trakcie czytania wrzuca do garnka kartoniki z narysowanymi na nich symbolami pogody i miesza je drewnianą łyżką.

*Wymieszał marzec pogodę w garze.
– Ja wam tu wszystkim zaraz pokażę.
Śnieg i przymrozki, deszczową słotę,
słońca promieni dorzucę trochę.*

*Domieszam powiew wiatru ciepłego,
smutno by w marcu było bez niego.
Deszczu ze śniegiem troszeczkę dodam,
będzie prawdziwa marcowa pogoda.*

- Rozmowa na temat wiersza. Zapoznanie z symbolami pogody.
N. pyta: *Co robi marzec? Jaką pogodę wrzucił marzec do garnka?* Po każdej odpowiedzi dzieci podchodzą do N. i wyjmują z garnka kartonik z odpowiednim symbolem pogody. Pokazują go innym dzieciom i układają obok garnka.
- *Jaka jest prawdziwa marcowa pogoda?*
Wskazane dziecko podchodzi do N., wkłada do garnka kartoniki ze wszystkimi symbolami pogody i miesza je łyżką.

- Zabawy badawcze – mieszanie kolorów.
Dla każdego dziecka: pędzel, plastikowy talerz, sześć wacików kosmetycznych; trzy miseczki z wodą zabarwioną na kolor np.: czerwony, żółty, niebieski; trzy kroplomierze, talerzyk plastikowy na sól i mleko, sól, mleko, płyn do mycia naczyń, kilka patyczków kosmetycznych.
N. proponuje dzieciom czynności podobne do tych, które wykonywał marzec. Dzieci jednak mieszać będą farby zamiast różnych symboli pogody.
N. przygotowuje trzy miseczki z wodą zabarwioną na kolor np.: czerwony, żółty, niebieski. Przed każdym dzieckiem ustawia duży plastikowy talerz. Układa na nim sześć wacików kosmetycznych. Dzieci zanurzają pędzel w wybranej miseczce z wodą i nanoszą ją na wacik. Obserwują, jak łączą się kolory. Nazywają barwy, jakie powstają po zmieszaniu kolorów podstawowych.
N. przygotowuje plastikowe talerze, do których wsypuje sól oraz miseczki z kolorową wodą z poprzedniego ćwiczenia. Dzieci za pomocą kroplomierza umieszczają na podkładzie z soli kolorowe krople. Obserwują efekty.

N. ustawia na środku stołu plastikowy talerz, do którego wlewa trochę mleka. Obok talerza ustawia miseczki z rozwodnioną farbą w kilku kolorach. Dzieci za pomocą kroplomierza przenoszą kolorowe krople farby z miseczek na powierzchnię mleka. Następnie N. zanurza patyczek (np. taki do uszu lub dowolny patyczek, na końcu którego umieszczamy trochę waty) w płynie do mycia naczyń. Wskazane przez N. dziecko zanurza go z kolei w mleku. Wszyscy obserwują efekty.

- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Lisy na spacerze*.
Odtwarzacz CD, nagranie spokojnej muzyki, kartoniki z sylwetą słońca i z sylwetami kropeł deszczu.

Dzieci są lisami. Przy dźwiękach spokojnej muzyki poruszają się po całej sali na czworakach. Na przerwę w muzyce zatrzymują się i patrzą na N., który podnosi do góry wybrany kartonik: z sylwetą słońca – dzieci, w pozycji na czworakach, wyciągają głowy do góry i grzeją się w słońcu; z sylwetami kropeł deszczu – zwijają się w kłębek i kładą się na dywanie. Dźwięki muzyki zapraszają na dalszy spacer.

Zajęcia 2. Zajęcia umuzykalniające przy piosence *Pada deszcz* (przewodnik, cz. 3, s. 135).

- Zabawa *Różna pogoda* – wyrabiająca zdolność koncentracji uwagi.
Nagranie piosenki *Pada deszcz*, odtwarzacz CD, kartoniki z elementami pogody: deszcz, śnieg, grad, burza, wiatr, słońce (po 4 kartoniki z takim samym elementem), po jednym dla każdego dziecka .

Dzieci zajmują miejsca na okręgu. Przed każdym z nich jest ułożony kartonik z elementem marcowej pogody.

Dzieci wstają i maszerują po okręgu w rytmie piosenki *Pada deszcz*. Podczas przerwy w muzyce zatrzymują się i każde z nich spogląda na swój obrazek. N. wymienia dwa hasła odpowiadające treści obrazków umieszczonych na kartonikach. Dzieci, które mają odpowiednie kartoniki, wchodzą do środka. Ustawiają się w kole i klaszcząc, śpiewają pierwszą zwrotkę piosenki *Pada deszcz*. Zabawę powtarzamy kilka razy.

- Zabawa *W marcowy poranek* – wyrabiająca reakcję na ustalone sygnały muzyczne.
Tamburyn.

Dzieci maszerują w rozsypce za N. w rytmie tamburynu. Podczas przerwy w muzyce N. zwraca się do dzieci:

W marcu jak w garncu – głosi przysłowie, a co oznacza, każdy się dowie.

Następnie zmienia sposób gry na tamburynie. Dzieci wykonują odpowiednie ruchy, zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.

N. gra na instrumencie:	Dzieci:	Przedstawiają gestem:
energiczne tremolo,	przechodzą do rozkroku, wykonują ruchy rękami, ponowny marsz	silnie wiejący wiatr,
tremolo, jednak dźwięki nieco delikatniejsze,	płynne ruchy, kołyszą rękami nad głowami,	mocno wiejący wiatr, który zamienia się w ciepły, łagodny wietrzyk,
mocne uderzenie, kolejne mocne uderzenie, szybkie, miarowe uderzenia,	przechodzą do przysiadu, wyskok, stukają palcami dłoni o podłogę,	grzmoty, padający deszcz,
potrząsanie instrumentem z równoczesnym wypowiadaniem słowa plum, plum, plum.	kłaśnięcia w dłonie,	spadające duże krople deszczu.

- *Marcowa orkiestra* – zabawa rozwijająca wyobraźnię i poczucie rytmu.
Bębni, tamburyny, marakasy, talerze, kastaniety, trójkąty.
Dzieci, podzielone na grupy, zajmują miejsca w półkolu, przed N. Każda grupa ma rozłożony przed sobą inny rodzaj instrumentów oraz przyporządkowane hasło związane z pogodą. N. pełni rolę dyrygenta. Wskazuje wybrane grupy. Wypowiada hasła. Dzieci grają w pokazanym przez N. rytmie.

Hasło:	Dzieci:
<i>Wiatr, wiatr,</i>	pocierają o membrany bębniów,
<i>Grad, grad,</i>	wykonyją tremolo na tamburynach,
<i>Bu-rza, bu-rza,</i>	uderzają o dłonie marakasami, w rytmie ósemek,
<i>Grzmot,</i>	wykonyją jedno uderzenie w talerze,
<i>Deszcz, deszcz,</i>	grają w rytmie ósemek na kastanietach,
<i>Słoń-ce słoń-ce.</i>	uderzają w trójkąt na każdą sylabę.

- *Marcowa orkiestra*, druga wersja – zabawa rozwijająca wyobraźnię i poczucie rytmu.
Bębni, tamburyny, marakasy, talerze, kastaniety, trójkąty.
N. wskazuje kolejne grupy, które włączają się do gry. Należy zachować cały czas takie samo tempo i taki sam rytm. Zabawę można powtarzać, rozpoczynając za każdym razem od innej grupy lub wybierając tylko 2 lub 3 grupy.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem rzutu – *Zawody w rzucaniu piłką.*
Mała piłka.
N. wyznacza linię rzutu. Dzieci ustawiają się w rzędzie. Kolejno rzucają jak najdalej piłką. N. wspólnie z dziećmi liczy odległość krokami i zapisuje osiągnięte wyniki na kartce. Po zakończeniu zabawy ustala wspólnie z dziećmi, który wynik był najlepszy.
- Obserwowanie siły wiatru. Określanie i naśladowanie ruchu gałęzi.
Dzieci obserwują, jak wiatr porusza gałęziami drzew. Z ruchu gałęzi wnioskujeją, czy wiatr jest słaby czy silny. Naśladują ruchy gałęzi.

III

- Wycinanie z papieru i kolorowanie sylwet chmur. Przygotowanie pomocy do zajęć.
Białe kartki, szablony chmur: małej i dużej, ołówki, niebieska kredka.
Dzieci odrysowują, samodzielnie lub z pomocą N., na białych kartkach sylwetę chmur (każde dziecko musi odrysować dwie małe chmury i dwie duże chmury), a następnie je wycinają. N. proponuje, aby dzieci popatrzyły przez okno i określiły, jaki kolor mają chmury na niebie. Pyta, czy będzie z nich padał deszcz. Ustala z dziećmi, w jaki sposób pokolorują wycięte z papieru chmury. Dzieci kolorują małą sylwetę i dużą sylwetę chmury na niebiesko, a kolejną małą sylwetę i dużą sylwetę chmury na szaro (np. za pomocą ołówka).
- *Marcowy deszczyk* – ćwiczenie mięśni drobnych palców dłoni.
Odtwarzacz CD, nagranie odgłosów deszczu o różnej intensywności.
N. włącza nagranie z odgłosami deszczu o różnej intensywności. Dzieci stukają rytmicznie o stółk palcami – raz jednej dłoni, raz drugiej, raz palcami obu dłoni – naśladują odgłosy padającego deszczu.

- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Ptaki na listkach* (przewodnik, cz. 3, s. 134).

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	<i>Marcowy obrazek</i> – rozdmuchiwanie barwnej plamy, dorysowywanie elementów tworzących jedną całość.	IV 1
	Wycinanie sylwet kropelek deszczu po linii i ich liczenie. Przygotowanie pomocy do zajęć.	I 7
	Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – <i>Lisy na polowaniu</i> .	I 5
II. 1.	<i>Marcowe zabawy</i> – zajęcia matematyczne. Cele: rozwijanie umiejętności klasyfikowania, utrwalanie pojęć: <i>długi, krótki</i> .	IV 15
2.	Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 14. Cele: rozwijanie sprawności ruchowej, rozwijanie orientacji w obrębie ciała.	I 8
	Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa kształtująca refleks – <i>Dotyk wiatru</i> . Gra w kosza.	I 4, I 5
III.	<i>Prognoza pogody</i> – utrwalanie znaczenia różnych symboli pogody.	IV 18
	Zabawa pobudzająco-hamująca – <i>Krople deszczu</i> .	I 5
	Zabawa ruchowa z elementem toczenia – <i>Wiosenne zabawy</i> .	I 5

Cele główne

- rozwijanie umiejętności klasyfikowania,
- utrwalanie pojęć: *długi, krótki*,
- rozwijanie sprawności ruchowej,
- rozwijanie orientacji w obrębie ciała.

Cele operacyjne

Dziecko:

- klasyfikuje sylwety chmur według koloru i wielkości,
- dokłada do sylwety słońca żółty długi lub krótki prostokąt – promyk,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach,
- wykonuje ćwiczenia zgodnie z instrukcją N., w odpowiednim miejscu umieszcza laskę.

Przebieg dnia

I

- *Marcowy obrazek* – rozdmuchiwanie barwnej plamy, dorysowywanie elementów tworzących jedną całość.

Biała kartka dla każdego dziecka, tusz, kroplomierz, kredki.

N. układa na stoliku kartki, tusz, kroplomierz. Dzieci za pomocą kroplomierza umieszczają na kartkach kroplę tuszu, którą potem rozdmuchują. Dorysowują do tak powstałej barwnej plamy różne elementy, tworząc wiosenny obrazek. Nadają tytuł swoim pracom.

- Wycinanie sylwet kropelek deszczu po linii i ich liczenie. Przygotowanie pomocy do zajęć.

Narysowane na kartce sylwety kropelek deszczu, nożyczki, biała kartka.

N. układa na stole niebieskie kartki z narysowanymi sylwetami kropelek deszczu. Każde dziecko wycinana pięć sylwet. Układa je obok siebie na stole i liczy, dotykając każdej sylwety palcem. N. zakrywa sylwety białą kartką i pyta: *Ile masz sylwet kropelek deszczu?*

- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Lisy na polowaniu* (przewodnik, cz. 3, s. 134).

II

Zajęcia 1. Marcowe zabawy – zajęcia matematyczne.

- Zabawa na powitanie.

Żółte prostokąty – krótki i długi (dla każdego dziecka), żółte koło.

Dzieci siedzą w kole. N. wręcza każdemu z nich żółte prostokąty – krótki i długi. Układa na dywanie żółte koło. Pyta dzieci, z czym im się kojarzy żółty kolor i żółte koło. Wyjaśnia, że teraz będzie wspólnie z nimi tworzyć sylwetę słońca. To, czy ono będzie smutne czy wesołe, zależy od humorów dzieci. Krótki pasek oznacza zły humor, a długi pasek – dobry humor. Dzieci kolejno dokładają do żółtego koła paski – promyki. Wypowiadają się na temat tego, czy słońce jest wesołe – czyli grzeje mocno, czy smutne – grzeje słabo. Po zakończeniu zadania dzieci zabierają swoje promyki i układają je przed sobą na podłodze.

- Układanie słonecznych rytarów.

N. umieszcza na tablicy kartkę z narysowanym rytmem, np.: długi, długi, krótki, długi, długi, krótki, długi, długi, krótki. Dzieci, po dostrzeżeniu rytmu, kontynuują go do momentu, aż zabraknie pasków. Następnie wskazane dziecko odczytuje głośno rytm.

- Klasyfikowanie sylwet chmur ze względu na jakość (wielkość, kolor).

Cztery, wycięte przez dzieci z papieru, sylwety chmur (dwie niebieskie: mała i duża, oraz dwie ciemnoszare: mała i duża) dla każdego dziecka, cztery obręcze.

Dzieci siedzą w kole. Układają przed sobą samodzielnie wycięte z papieru i pokolorowane sylwety chmur: dwie niebieskie (duża i mała) i dwie ciemnoszare (duża i mała, pokolorowane np. ołówkiem). Następnie N. układa w środku koła dwie obręcze. Prosi, aby dzieci ułożyły w nich sylwety chmur, ale tak, aby były one uporządkowane. Jeśli dzieci ułożą w obręczy sylwety chmur, biorąc pod uwagę ich wielkość, N. chwali umiejętności dzieci, ale pyta, jak inaczej jeszcze można je ułożyć. Następnie dokłada jeszcze dwie obręcze i prosi o takie ułożenie sylwet chmur, aby w każdej obręczy leżały chmury takiego samego rodzaju, np. małe niebieskie chmury lub szare duże chmury.

- Zabawa ruchowa – *Małe chmury i duże chmury*.

Kartoniki z narysowanymi sylwetami chmur (od 2 do 5).

Dzieci są chmurami. Biegają w rytmie wygrywanym przez N. na tamburynie. Bawi się z nimi wiatr. Podczas przerwy w muzyce łączą się ze sobą, tworząc mniejsze lub większe chmury (koła) – w zależności od tego, ile sylwet chmurek będzie na kartoniku, który podniesie N.

- Liczenie dźwięków. Układanie takiej samej liczby sylwet kropelek deszczu.

Biała kartka, po pięć sylwet kropelek deszczu dla każdego dziecka, trójkąt.

Dzieci siedzą w rozsypce. Układają przed sobą białe kartki i sylwety kropelek deszczu, które wykonały rano. N. uderza pałeczką w trójkąt dowolną liczbę razy (od 1 do 5) – o parę uderzają krople deszczu. Dzieci układają na kartkach taką samą liczbę sylwet kropelek deszczu.

- Karta pracy, cz. 2, nr 19.

Dzieci:

- odszukują w naklejkach obrazki symboli pogodowych, kończą podane rytmy,
- rysują po szarych liniach rysunków słońc i chmurek, kolorują rysunki.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 14.

Laski gimnastyczne w kolorach: żółtym, czerwonym, zielonym, niebieskim (dla każdego dziecka jedna laska), tamburyn.

- Wprowadzenie do zajęć.

Dzieci maszerują jedno za drugim po obwodzie koła. N. wręcza każdemu dziecku laskę gimnastyczną.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Kolorowe parasole*.
Dzieci trzymają laski za końce – tak jakby trzymały kierownice. Poruszają się po sali zgodnie z rytmem wygrywanym przez N. na tamburynie. Podczas przerwy w grze tworzą koła zgodnie z kolorami lasek – trzymają swoje laski w jednej ręce, a drugą ręką chwytają laskę dziecka stojącego obok. Na sygnał N. podnoszą ręce z laskami do góry – tworzą kolorowe parasole. Przez chwilę utrzymują ręce w górze – rozkładają parasole, a następnie opuszczają w dół – składają parasole.
- Ćwiczenie tułowia, skłony boczne – *Tęcza*.
Dzieci siedzą skrzyżnie na podłodze. Laski trzymają za końce wyprostowanymi rękami wzniesionymi w górę. Na polecenie N. skłaniają się raz w jedną, a raz w drugą stronę, nie unosząc się z podłogi. Rysują tęczę – skłony muszą więc być obszerne, bo tęcza jest szeroka.
- Ćwiczenia mięśni brzucha – *Kolorowe sygnały*.
Dzieci leżą na brzuchu. Ręce, wyprostowane w łokciach, wyciągają do przodu i układają na podłodze. Trzymają laski za końce. N. wymienia nazwę jednego z kolorów lasek, np. czerwony. Dzieci, które mają laski w tym kolorze, starają się je unieść i trzymać przez chwilę nad podłogą. Pozostałe dzieci głośno liczą w tym czasie do trzech. N. wymienia kolejny kolor i zabawa zaczyna się od początku.
- Zabawa bieżna – *Kolorowe wozy*.
Dzieci dobierają się parami. Jedno dziecko staje z przodu, a drugie z tyłu. Podają sobie laski, trzymając je mniej więcej na wysokości bioder – tworzą kolorowe wozy. Wozy poruszają się po sali w jednym kierunku, zgodnie z rytmem wygrywanym przez N. na tamburynie. Podczas przerwy w grze muszą natychmiast się zatrzymać.
- Zabawa ruchowa z elementem skoku i podskoku – *Wiosenne kwiaty*.
Dzieci tworzą koła zgodnie z kolorami lasek. Ustawiają się jedno za drugim i układają laski na podłodze przed sobą. Na sygnał N. przeskakują pomiędzy laskami tak, aby nie stanąć na żadnej z nich. Następnie, na sygnał N., dzieci zmieniają kierunek ruchu.
- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Dotknij laski*.
Dzieci stoją. Trzymają laski oburącz przed sobą – ręce są wyciągnięte do przodu i wyprostowane w łokciach. Wykonują wymach nogą, starając się dotknąć nią do laski. To samo zadanie wykonują drugą nogą.
- Ćwiczenia nóg – *Zajęcze skoki*.
Dzieci siedzą w siadzie skulnym podpartym. Laski układają przed stopami. Na sygnał N. przenoszą jednocześnie połączone obie nogi w przód (za laskę) i uderzają nimi o podłogę, a następnie przenoszą nogi w tył (przed laskę). Ćwiczenie wykonują rytmicznie, w tempie podawanym przez N.
- Ćwiczenie uspokajające.
Dzieci maszerują rytmicznie po obwodzie koła, licząc do czterech. Laski trzymają za końce oburącz, w dole. Przechodząc obok pojemnika, odkładają laski.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa kształtująca refleks – *Dotyk wiatru*.
Dzieci stoją w kole. N. za pomocą wyliczanki wybiera osobę, która jest wiatrem. Wiatr spaceruje cicho po zewnętrznej stronie koła. W pewnym momencie przystaje, dotyka pleców wybranego dziecka i zaczyna biec po obwodzie koła, starając się jak najszybciej obiec je i zająć miejsce osoby, której wcześniej dotknął. Dziecko to z kolei biegnie za wiatrem i stara się dotknąć jego pleców. Jeśli mu się to uda, następuje zmiana ról. Jeśli nie, osoba wraca na swoje miejsce, a wiatr dalej pełni swoją rolę.

- Gra w kosza.
Dzieci ustawiają się jedno za drugim przed koszem. Kolejno próbują trafić piłką do niego. Jeśli im się to uda, zwiększają odległość od kosza. Na zakończenie zabawy brawami nagrodzone zostanie to dziecko, któremu udało się trafić do kosza z największej odległości.

III

- *Prognoza pogody* – utrwalanie znaczenia różnych symboli pogody.
Kartoniki z symbolami pogody.
N. umieszcza w pojemniku kartoniki z symbolami pogody. Dzieci kolejno losują z pojemnika trzy kartoniki. Patrząc na nie, czytają prognozę pogody i mówią np.: *Dzisiaj będzie wiał wiatr, będzie świeciło słońce, a potem będzie padał deszcz.*
- Zabawa pobudzająco-hamująca – *Krople deszczu.*
Nagranie piosenki *Pada deszcz* (przewodnik, cz. 3, s. 135), odtwarzacz CD, trzy obrazki z kropkami (jedna kropka, dwie kropki, trzy kropki).
Dzieci maszerują w rytmie piosenki, w określonym kierunku. Podczas przerwy w muzyce N. unosi do góry wybrany obrazek. Dzieci ustawiają się zgodnie z ilością widniejących na nim kropek.
Obrazek: Dzieci:
jedna kropka zatrzymują się i pozostają przez chwilę w bezruchu,
dwie kropki dobierają się w pary, podają sobie ręce i zwracają się przodem do N.,
trzy kropki podają sobie ręce w trójkach i maszerują w małych kołach.
- Zabawa ruchowa z elementem toczenia – *Wiosenne zabawy* (przewodnik, cz. 3, s. 134).

Marzec, tydzień 3

Dzień 4

Marcowa pogoda

Marcowe ubrania

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Wycinanie z gazetek reklamowych zdjęć przedstawiających części garderoby, utrwalenie ich nazw. Dobieranie odpowiedniej garderoby do warunków atmosferycznych. Zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>Dzieci i deszcz.</i>	I 7, IV 19 IV 1 I 5
II. 1.	<i>Zmienna pogoda</i> – słuchanie opowiadania Ewy Stadtmüller <i>Marcowa pogoda</i> . Cele: przekazywanie wiedzy dotyczącej pogody, kształtowanie nawyków prozdrowotnych,	IV 5, IV 18
2.	<i>Dzieci i deszcz</i> – zajęcia plastyczne. Cele: rozwijanie sprawności manualnej, rozwijanie wyobraźni. Zabawy na powietrzu: zabawa bieżna – <i>Do celu i z powrotem</i> . Zabawy w szukanie kolorów.	IV 8, I 7 I 4, IV 12
III.	Zabawa ruchowo-rytmiczna – <i>Jakie odgłosy wydaje deszcz?</i> Zabawa <i>Skok do kałuży</i> – utrwalająca pojęcia: <i>szybko, wolno</i> . Zabawa bieżna – <i>Spotkanie pod parasolem</i> .	IV 5, IV 7 IV 7 I 5

Cele główne

- przekazywanie wiedzy dotyczącej pogody,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozwijanie sprawności manualnej,
- rozwijanie wyobraźni.

Cele operacyjne

Dziecko:

- uzasadnia, dlaczego w marcu należy być przygotowanym na częste zmiany pogody,
- wymienia nazwy garderoby odpowiednie do warunków pogodowych,
- wykleja na rysunku krople i kałuże niebieską plasteliną,
- opisuje uczucia, jakie budzą w nim odgłosy padającego deszczu.

Przebieg dnia

I

Tablica 7 – Propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 3, s. 218).

- Wycinanie z gazetek reklamowych zdjęć przedstawiających części garderoby, utrwalenie ich nazw.

Gazetki reklamowe, czasopisma, nożyczki, nieprzezroczysty worek lub pojemnik.

N. układa na stole gazetki reklamowe, w których znajdują się zdjęcia różnych części garderoby. Dzieci wskazują je i podają ich nazwy. Następnie wycinają zdjęcia i wkładają je do nieprzezroczystego worka lub pojemnika. Kolejno losują po jednym zdjęciu, pokazują je innym i podają nazwę przedstawionej na nim części garderoby.

- Dobieranie odpowiedniej garderoby do warunków atmosferycznych.

Zdjęcia różnych części garderoby (z poprzedniego ćwiczenia), kartoniki z symbolami pogody, obręcz.

N. układa na dywanie obręcz i umieszcza w niej wycięte przez dzieci zdjęcia przedstawiające różne części garderoby. Jest to szafa z ubraniami. Przy obręczy rozkłada, jeden obok drugiego, kartoniki z symbolami pogody. Dzieci układają pod nimi odpowiednie zdjęcia. Uzasadniają swój wybór.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Dzieci i deszcz* (przewodnik, cz. 3, s. 134).

II

Zajęcia 1. Zmienna pogoda – słuchanie opowiadania Ewy Stadtmüller *Marcowa pogoda*.

- Zabawa na powitanie.

Bębenek.

Dzieci poruszają się po sali w rytm wygrywany przez N. na bębnie. Podczas przerwy w grze witają się z jak największą liczbą kolegów. Podają im rękę i mówią: Cześć.

- Słuchanie opowiadania Ewy Stadtmüller *Marcowa pogoda*.

Książka (s. 54–55) dla każdego dziecka.

Dzieci siadają na dywanie. N. rozdaje im książki i zaprasza do wysłuchania opowiadania. Czytając utwór, prezentuje ilustracje do niego.

– *Niestety, znów mamy marcową pogodę – westchnęła pani, zapraszając swoją grupę do zajęcia miejsca na „zaczarowanym dywanie”. – Może wiecie, dlaczego akurat ten miesiąc płata nam takie figle?*

– *Bo jest złośliwy? – zaczął się zastanawiać Bartek.*

– *A może ma za mało siły, żeby pokonać zimę? – stanęła w obronie marca Joasia.*

– *Albo po prostu... lubi, kiedy ciągle coś się zmienia – wzruszył ramionami Adaś.*

– *Wyobraźcie sobie, że całkiem przypadkowo znalazłam odpowiedź na to pytanie – szepnęła tajemniczo pani, otwierając grubą książkę z bajkami. – Posłuchajcie.*

Zima już dawno powinna powędrować za siódmą rzekę i siódmą górę, a tu tymczasem sypnęło śniegiem, a mróz ścisnął tak, jakby to był grudzień, a nie marzec.

– *To niesprawiedliwe! – zdenerwował się deszcz. – Teraz miała być moja kolej! Wiosno!!!*

Gdzie ty się podziewasz?

– Nie uważasz, kochana, że najwyższa pora oczyścić nieco atmosferę? – zamruczał basem grzmot.

– Chętnie się przyłączę! – zawtórował mu wiatr.

– My też! – rozjaśniły się błyskawice. – Rozpętajmy wreszcie prawdziwą wiosenną burzę!

– Jestem gotów! – zawołał ochoczo grad.

– Poczekam, aż się wyszalejecie, i wtedy wyjdę na spacer – postanowiło słoneczko. – Uwielbiam przeglądać się w kałużach i kropelkach deszczu, które jeszcze huśtają się na listkach. Lubię, kiedy ptaszki, ćwierkając wesoło, suszą piórka, a dzieci biegną co sił, łapiąc na noski pierwsze wiosenne piegi. Tylko... gdzie ta Wiosna?

– Witajcie, kochani! – rozległ się nagle wesoły, dźwięczny głosik. – Przepraszam za spóźnienie, ale utknęłam w zaspie. Zaraz wszystko naprawimy. Kto pierwszy chce mieć dyżur?

– Ja!!! – zawołali wszyscy naraz.

– To niemożliwe – zmarszczyła brwi Wiosna. – Zrobi się straszny bałagan. Pogoda zwariuje, a ludzie nie będą wiedzieli, jak się ubrać.

Deszcz, wiatr, grad i słońce poszeptały chwilę między sobą i zgodziły się, że każdy powinien poczekać cierpliwie na swoją kolej. Niestety, jeszcze tego samego dnia deszcz nie wytrzymał i wpadł w sam środek słonecznej pogody, po czym – zawstydzony – znikł równie szybko, jak się pojawił. Inni natychmiast zaczęli go naśladować i zanim Wiosna zrobiła z tym porządek, minął cały marzec.

– To dlatego marcowa pogoda ciągle się zmienia – zrozumiała wreszcie Ada.

– Ludzie wiedzą o tym i dlatego na wszelki wypadek ubierają się na cebulkę – uśmiechnęła się pani – a wasze mamy dają wam do przedszkola pelerynki i parasole, nawet gdy rano jest ładnie.

– O, chyba wygrywa słoneczko! – zauważyła Ola, zerkając przez okno.

- Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania i ilustracji w książce.

Książka (s. 54–55) dla każdego dziecka.

N. zadaje pytania:

- O czym była bajka, którą przeczytała dzieciom nauczycielka?
- Co to znaczy: ubierać się na cebulkę? Dlaczego powinniśmy się tak ubierać w marcu?

- Zabawa ruchowa – Wyścigi w ubieraniu się.

Szarfa dla każdego dziecka.

N. wręcza każdemu dziecku szarfę. Dzieci układają z szarf kółka. Szarfy to płaszcze przeciwdeszczowe. Przy dźwiękach tamburynu dzieci spacerują po całej sali. Podczas przerwy w grze każde dziecko podnosi najbliższą leżącą szarfę i przechodzi przez nią (dowolnie – od góry do dołu lub od dołu do góry) – zakłada płaszcz, gdyż zaczyna padać deszcz.

- Ćwiczenia intonacyjne.

N. zapoznaje dzieci z przysłowiem *W marcu jak w garncu*. Rozmawia z dziećmi na temat jego znaczenia. Prosi, aby dzieci wypowiedziały je z różną intonacją, np.: z radością, ze smutkiem.

- Karta pracy, cz. 2, nr 20.

Dzieci:

- oglądają obrazek,
- odpowiadają na pytania: *Jaka jest pogoda? Jak są ubrani Olek i Ada?*,
- łączą fragmenty obrazka znajdujące się na dole karty z ich miejscami na dużym obrazku.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Pod parasolem*.

Krażek dla każdego dziecka.

N. rozkłada na dywanie kolorowe krażki. Dzieci poruszają się po sali pomiędzy krażkami w rytmie wygrywanym przez N. na tamburynie. Podczas przerwy w grze zatrzymują się, biorą do rąk najbliższy leżący krażek i unoszą go nad głowę – chronią się przed deszczem.

Zajęcia 2. Dzieci i deszcz – zajęcia plastyczne.

- Słuchanie odgłosu padającego deszczu.

Odtwarzacz CD, nagranie odgłosów padającego deszczu.

Dzieci leżą na dywanie z zamkniętymi oczami. N. włącza płytę z nagraniem odgłosów padającego deszczu. Dzieci uważnie słuchają. N. pyta: *O czym myślałyście, słuchając tych odgłosów? Jakie uczucia budziły w was te odgłosy? Dlaczego lubicie deszcz? Co chroni nas przed deszczem?*

- Opisywanie parasoli.

Parasol.

N. rozkłada na dywanie swój parasol. Opisuje go, budując proste zdania. Zachęca dzieci, aby opisały swoje parasole, które mają w domach.

- Wykonanie pracy plastycznej *Dzieci i deszcz*.

Wyprawka, karta nr 20, kredki lub flamastry, niebieska plastelina.

N. proponuje dzieciom wykonanie pracy plastycznej *Dzieci i deszcz*. Dzieci przygotowują: kartę, kredki lub flamastry, niebieską plastelinę. Wyszukują na karcie wszystkie parasole. Kolorują je na żółto lub na czerwono. Krople i kałuże wyklejają niebieską plasteliną. Ubrania dzieci kolorują według własnego pomysłu.

- Prezentowanie swoich prac. Wzięcie udziału w zorganizowaniu wystawy.

Dzieci siedzą w półkolu. Kolejno prezentują swoje prace. Nazywają kolory, jakich użyły do pokolorowania ubrań. Wspólnie z N. organizują w sali wystawę wykonanych prac.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna – *Do celu i z powrotem*.

N. wyznacza trasę, linie – startu i mety. Dzieli dzieci na dwa zespoły. Każdy zespół ustawia się w rzędzie. Na sygnał N. pierwsze dziecko z każdego zespołu biegnie np. do wyznaczonego drzewa, dotyka go dłonią i wraca jak najszybciej do swojego zespołu. Drugie dziecko może rozpocząć bieg dopiero wtedy, gdy pierwsze dziecko po powrocie dotknie jego ręki. Wygrywa ten zespół, który pierwszy pokona wyznaczoną trasę.

- Zabawy w szukanie kolorów.

Dzieci stoją w gromadzie przed N. N. wyznacza teren do zabawy. Wymienia nazwę dowolnego koloru, ale takiego, który jest możliwy do odnalezienia na terenie ogrodu przedszkolnego. Dzieci rozbiegają się w poszukiwaniu odpowiedniego przedmiotu. Kiedy go znajdą, zatrzymują się przy nim. N. podchodzi do każdego dziecka i sprawdza, czy poprawnie wykonało zadanie.

III

- Zabawa ruchowo-rytmiczna – *Jakie odgłosy wydaje deszcz?*

Dzieci siedzą w kole. Wspólnie z N. wypowiadają rymowanąkę Iwony Fabiszewskiej:

*Plim, plim, plam –
lecą krople z nieba.*

*Plim, plim, plum –
więcej ich nie trzeba.*

Dzieci:

uderzają palcami o podłogę,
opuszczają powoli ręce, poruszając
jednocześnie palcami,

uderzają palcami o podłogę,
uderzają dłońmi o kolana,

Plim, plim, plam – uderzają palcami o podłogę,
na słońce czekamy. klaszczą w dłonie,
Plim, plim, plum – uderzają palcami o podłogę,
dość już deszczu mamy. układają dłonie na kolanach.

- Zabawa *Skok do kałuży* – utrwalająca pojęcia: *szybko, wolno*.
 Nagranie piosenki *Pada deszcz* (przewodnik, cz. 3, s. 135), odtwarzacz CD, szarfy (tyle, ile jest dzieci), bębenek.
 Dzieci maszerują między szarfami w rytmie piosenki *Pada deszcz*. Podczas przerwy w muzyce zajmują miejsca w najbliższej leżących szarfach, wykonując skok obunóż do ich środka. N. zaczyna grać na bębnieku. Uderza w bębenek w szybkim tempie. Dzieci wyskakują z szarf i naśladują krople deszczu, biegając między nimi. Kiedy uderzenia w bębenek stają się wolniejsze, dzieci zamieniają się w chmury płynące powoli po niebie. Unoszą ręce w górę i kołyszają nimi zgodnie z dźwiękami: raz w jedną, raz w drugą stronę.
- Zabawa bieżna – *Spotkanie pod parasolem* (przewodnik, cz. 3, s. 134).

Marzec, tydzień 3

Dzień 5

Marcowa pogoda

Pożegnanie zimy

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Oglądanie gałązek wierzby i leszczyny, opisywanie ich wyglądu. Umieszczenie gałązek w kąciku przyrody. Wykonanie pracy plastycznej <i>Bazie w wazonie</i> . Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – <i>Lisy na polowaniu</i> .	IV 5, IV 18 IV 1, IV 8 I 5
II. 1. <i>Jak dzieci zimę żegnały</i> – zajęcia dramowe inspirowane wierszem Krystyny Datkun-Czerniak <i>Czekam na wiosnę</i> . Cele: uczestniczenie w samodzielnych zabawach w teatr z wykorzystaniem różnych akcesoriów, zapoznanie z ludowym zwyczajem pożegnania zimy. 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 14. Cele: rozwijanie sprawności ruchowej, rozwijanie orientacji w obrębie ciała. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>Znajdź swoją parę</i> . Obserwowanie trawy w ogrodzie. Określanie jej koloru.	IV 1, IV 10 I 8, IV 14 I 4, I 5, II 11
III. Ćwiczenie oddechowe – <i>Krople deszczu</i> . Ozdabianie rysunku parasola według własnego pomysłu. Rysowanie po szarych liniach rysunku kropel deszczu. Zabawa ruchowa z elementem toczenia – <i>Wiosenne zabawy</i> .	I 9 I 7 I 5

Cele główne

- uczestniczenie w samodzielnych zabawach w teatr, z wykorzystaniem różnych akcesoriów,
- zapoznanie z ludowym zwyczajem pożegnania zimy,
- rozwijanie sprawności ruchowej,
- rozwijanie orientacji w obrębie ciała.

Cele operacyjne

Dziecko:

- bierze udział w zabawach w teatr, odgrywa swoją rolę, prowadzi dialog,
- wyjaśnia, na czym polega zwyczaj pożegnania zimy,

- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach,
- wykonuje ćwiczenia zgodnie z instrukcją N., w odpowiednim miejscu umieszcza laskę.

Przebieg dnia

I

- Oglądanie gałązek wierzby i leszczyny, opisywanie ich wyglądu. Umieszczenie gałązek w kąciku przyrody.

Gałązki wierzby i leszczyny (naturalne okazy), lupy, szkła powiększające.

Dzieci oglądają przez lupy i szkła powiększające gałązki wierzby i leszczyny. Opisują ich wygląd, porównują je, wspólnie z N. liczą pąki. N. wyjaśnia, że rozwijające się na gałązkach wierzby i leszczyny pąki są oznaką nadchodzącej wiosny. Umieszcza gałązki w kąciku przyrody. Zachęca do systematycznego obserwowania rozwijających się pąków.

- Wykonanie pracy plastycznej *Bazie wazonie*.

Kolorowa kartka z bloku technicznego, wycięta z papieru sylweta wazonu – dla każdego dziecka, brązowa plastelina, wata, klej.

N. układa przed dziećmi kolorowe kartki z bloku technicznego i wyciętą z papieru sylwetę wazonu. Dzieci przyklejają wazon na kartce. Następnie z brązowej plasteliny toczą cieniutkie wałeczki – gałązki – i nanoszą je na kartkę. Z waty formują małe kuleczki i przyklejają je na gałązkach. N. zwraca uwagę na sposób rozmieszczenia bazi na gałązkach (naprzemienny).

- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Lisy na polowaniu* (przewodnik, cz. 3, s. 134).

II

Zajęcia 1. *Jak dzieci zimę żegnały* – zajęcia dramowe inspirowane wierszem Krystyny Datkun-Czerniak *Czekam na wiosnę*.

- Zabawa na powitanie – *Uśmiech i iskierka*.
Dzieci stoją w kole i trzymają się za ręce. Przekazują sobie uścisk dłoni z jednoczesnym uśmiechem na twarzy.
- Słuchanie wiersza Krystyny Datkun-Czerniak *Czekam na wiosnę*.
N. czyta wiersz.

*Dość mam sanek,
nart i śniegu.
Chcę już w piłkę grać!
Po zielonej trawie biegać!
W berka sobie grać!
Dość mam chlapy i roztopów,
szarych, smutnych dni.
Przybądź, wiosno, jak najprędzej,
rozchmurz niebo mi.
Przynieś kwiaty, promień słońka,
zieleń liści, ptaków śpiew.
Niech zadźwięczy pieśń skowronka.
Przybądź, proszę cię!*

- Rozmowa na temat wiersza.
N. zadaje pytania: *O co prosiła autorka wiersza? Dlaczego tęskniła za wiosną? Dlaczego chciała, aby odeszła już zima?*

- Zapoznanie z ludowym zwyczajem topienia marzanny.
Obrazki (zdjęcia) przedstawiające zwyczaj topienia marzanny.
N. opowiada dzieciom o ludowym zwyczaju związanym z topieniem marzanny. Pokazuje obrazki (zdjęcia). Dzieci opisują wygląd marzanny.

Marzanna to kukła przedstawiająca zimę. Często jest wykonana ze słomy i ubrana np. w stare porzrywane stroje, które zniszczyła podczas swojego panowania na ziemi. Marzannę wrzucano do rzeki, aby wraz z wodą popłynęła do morza i nie wróciła już w danym roku. W ten sposób ludzie żegnali zimę.

- Odgrywanie scenek dramatycznych.
Opaska na głowę z sylwetą płatka śniegu, opaska na głowę z sylwetą kwiatka.
N. pyta dzieci, czy tęsknią już za wiosną i co chciałyby powiedzieć zimie. Proponuje odegranie scenek dramatycznych. Ich tematem będzie rozmowa wiosny, która chce już królować na świecie, zimą, która nie chce odejść. N. wybiera dwoje dzieci, które odgrywają role zimy i wiosny. Wręcza im opaski. Dzieci prowadzą dialog według własnego pomysłu. Po zakończonym występie zostają nagrodzone brawami i wybierają swoich następców.
- Kończenie zdania rozpoczętego przez N.
Dzieci siedzą w kole. Kończą rozpoczęte przez N. zdanie: *Dziękuję zimie za...* Następnie dzieci żegnają zimę, śpiewając piosenkę o zimowej tematyce.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 14 (przewodnik, cz. 3, s. 142).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Znajdź swoją parę.*
Gwizdek.
Dzieci biegają po wyznaczonym terenie. Na sygnał N., np. dźwięki gwizdka, ustawiają się w parach. Starają się zapamiętać, z kim stoją. N. wydaje polecenie: *Szukamy wiosny* – dzieci biegają jak poprzednio. Na kolejny sygnał – dźwięki gwizdka, ustawiają się w parach, w ten sam sposób co poprzednio. N. wspólnie z dziećmi sprawdza, czy nikt się nie pomylił. Zabawę powtarzamy kilka razy, zmieniając za każdym razem ustawienie w parach.
- Obserwowanie trawy w ogrodzie. Określanie jej koloru.
Dzieci obserwują trawę w ogrodzie przedszkolnym. Określają jej kolor. Zastanawiają się, czy trawa zmieniła swój wygląd i czy w każdym miejscu w ogrodzie jest taka sama.

III

- Ćwiczenie oddechowe – *Kropłe deszczu.*
Wycięte kropłe deszczu, kałuże, słomki.
Dzieci zajmują miejsca przy stolikach. Przed każdym dzieckiem leżą wycięte z papieru małe kropłe deszczu. Na środku stolika N. umieszcza wyciętą z szarego brystolu kałużę. Zadaniem dzieci jest przeniesienie za pomocą słomki, bez użycia rąk, kropli deszczu na kałużę.

- Karta pracy, cz. 2, nr 21.
Dzieci:
– mówią, do czego służy parasol, ozdabiają rysunek parasola według własnego pomysłu,
– rysują kropłe deszczu po śladach.

- Zabawa ruchowa z elementem toczenia – *Wiosenne zabawy* (przewodnik, cz. 3, s. 134).

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Wzbogacenie kącika książki o nowe pozycje książkowe o tematyce wiosennej. Gra <i>Wiosenne memo</i> . Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i koncentracji uwagi. Zestaw zabaw ruchowych nr 28.	IV 18, IV 19 IV 9, IV 12 I 8
II. 1.	<i>Cebule i cebulki</i> – zajęcia przyrodnicze inspirowane opowiadaniem Barbary Szelągowskiej <i>Leniwa cebulka</i> . Cele: rozwijanie umiejętności uważnego słuchania opowiadania, wzbogacanie wiadomości przyrodniczych. Zabawa ruchowa – <i>Cebulki</i> .	IV 5, IV 6, IV 18 I 5
2.	<i>W poszukiwaniu oznak wiosny</i> – spacer w pobliżu przedszkola. Cele: rozwijanie ciekawości poznawczej, obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie w związku z nadejściem wiosny. Zabawy na świeżym powietrzu: poszukiwanie oznak wiosny w ogrodzie przedszkolnym. Zabawy swobodne z wykorzystaniem zabawek ogrodowych, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.	II 11, IV 18 I 4, I 6, III 5
III.	Wykonanie obrazków o tematyce wiosennej. Nauka piosenki <i>Spotkanie z wiosną</i> . Rozmowa na temat tekstu piosenki. Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – <i>Wiosenny spacer</i> .	IV 1, IV 2 IV 7 I 5

Cele główne

- rozwijanie umiejętności uważnego słuchania opowiadania,
- wzbogacanie wiadomości przyrodniczych,
- rozwijanie ciekawości poznawczej,
- obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie w związku z nadejściem wiosny.

Cele operacyjne

Dziecko:

- uważnie słucha opowiadania, odpowiada na pytania,
- wymienia, z czego wyrastają rośliny i co jest im potrzebne do rozwoju,
- uważnie obserwuje przyrodę,
- wymienia oznaki wiosny.

Przebieg dnia

I

- Wzbogacenie kącika książki o nowe pozycje książkowe o tematyce wiosennej.
Książki o tematyce wczesnowiosennej.
N. pokazuje dzieciom nowe pozycje książkowe. Dzieci szukają w książkach ilustracji przedstawiających oznaki wiosny. N. zwraca uwagę dzieci na ich piękno i kolorystykę. Wskazuje charakterystyczne cechy wiosennego krajobrazu. Dzieci, z pomocą N., rozpoznają i nazywają zwiastuny wiosny. N. zachęca dzieci do dzielenia się spostrzeżeniami.
- Gra *Wiosenne memo*. Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i koncentracji uwagi.
Różne obrazki, w tym po dwa takie same, przedstawiające charakterystyczne dla wiosny rośliny i zwierzęta, np.: bociana, krokusa, przebiśniegi, gąsienicę.

Wśród rozłożonych obrazków dzieci odszukują dwa takie same obrazki przedstawiające charakterystyczne dla wiosny rośliny i zwierzęta, np.: bociany, krokusy, przebiśniegi, gąsienice itp.

Zestaw zabaw ruchowych nr 28 (do wykorzystania według wyboru N.).

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Wiosenna pobudka*.
Zielone i żółte szarfy, wianek.
N. wybiera jedno dziecko do roli pani Wiosny. Pozostałe osoby dzieli na zespoły według kolorów szarf: zielone to drzewa, żółte to krzewy forsycji. Dzieci, które są drzewami i krzewami, zajmują wyznaczone przez N. miejsce. Dziecko, które jest – Wiosną, zakłada wianek i spaceruje po parku. Podchodzi kolejno do drzew i krzewów, i delikatnie głaszcze ręce dzieci. Drzewa z uniesionymi dłońmi, krzewy z opuszczonymi dłońmi poruszają gałązkami. N. powtarza zabawę. Wybiera inną osobę do roli Wiosny. Pozostałe dzieci wymieniają się szarfami.
- Zabawa ruchowa – *Kolor do koloru*.
Dla każdego dziecka karteczka w jednym z kolorów: czerwonym, zielonym, niebieskim, żółtym, tamburyn.
N. rozdaje dzieciom kolorowe karteczki. Gra na tamburynie, a dzieci biegają w różnych kierunkach. Podczas przerwy w grze spoglądają na swoje karteczki, szukają przedmiotów w tym samym kolorze i ich dotykają. N. sprawdza wykonanie zadania, potem dzieci wymieniają się karteczkami i zabawa toczy się dalej.
- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Wiosenny spacer*.
Dzieci są wiewiórkami. Chodzą po sali na czworakach, w różnych kierunkach, w poszukiwaniu wiosny. Kiedy N. podniesie ręce do góry – drzewo kwitnie. Wiewiórki podchodzą do N. (drzewa). Kiedy N. opuści ręce, wiewiórki spacerują dalej.
- Zabawa ruchowa z elementem wyprostnym – *Podlej kwiaty*.
Konewka.
Dzieci rozchodzą się po całej sali i kucają. Wybrane dziecko jest ogrodnikiem. Przechodzi między dziećmi (kwiatami) i pustą konewką naśladuje czynność podlewania. Dzieci, obok których przejdzie ogrodnik, bardzo powoli podnoszą się z przysiadu podpartego i unoszą ramiona. Gdy pozostałe dzieci wstaną, wszystkie kwiaty rozchylają płatki – dzieci rozkładają ramiona i odliczają wspólnie do czterech. N. wybiera innego ogrodnika i zabawa się powtarza.
- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Z kwiatka na kwiatek*.
Kolorowe krążki (dla każdego dziecka jeden krążek).
N. rozkłada w sali, w niewielkiej odległości od siebie, kolorowe krążki. To kwiaty. Dzieci są motylami. Przefruwają z kwiatka na kwiatek – przechodzą z krążka na krążek.

II

Zajęcia 1. Cebule i cebulki – zajęcia przyrodnicze inspirowane opowiadaniem Barbary Szelągowskiej *Leniwa cebulka*.

- Powitanie rymowanką.
Dzieci powtarzają za N. krótką rymowanekę, a następnie wypowiadają ją w różnych pozycjach: stojąc, leżąc, kucając.
Już skończyła nam się zima, teraz wiosna się zaczyna.
N. pyta dzieci, czy wiedzą, po czym można poznać, że skończyła się zima, a zaczęła się wiosna. Dzieci dzielą się posiadanymi wiadomościami. N. zaprasza je do wysłuchania opowiadania.

- Słuchanie opowiadania Barbary Szelągowskiej *Leniwa cebulka*.
Książka (s. 56–57) dla każdego dziecka.

Dzieci siadają na dywanie. N. rozdaje im książki i zaprasza do wysłuchania opowiadania. Czytając utwór, prezentuje ilustracje do niego.

Powoli zbliżała się wiosna. Tak naprawdę chyba wcale jej się nie śpieszyło. Za oknem raz prószył śnieg, a raz kropił deszcz. Nic nie zapowiadało zmiany pogody, mimo że marzec powoli dobiegał końca. Pani poprosiła dzieci o przyniesienie do przedszkola plastikowych doniczek. Zaraz po śniadaniu grupa Olka wyruszyła do sklepu ogrodniczego i zakupiła cebulki.

– Proszę pani, co będziemy robić z tymi cebulkami? – zapytała zaciekawiona Kasia po powrocie ze sklepu.

– Kasiu, to właśnie na wiosnę co roku przyroda budzi się do życia. Jeżeli swoją cebulkę wsadzisz do doniczki z ziemią, po kilku dniach wykiełkuje z niej szczypiorek.

– Ale chyba trzeba będzie ją podlewać – dodał Olek.

– Zgadza się, Olku. Musimy także postawić nasze doniczki z cebulkami na parapecie najbardziej nasłonecznionego okna. Wszystkie rośliny potrzebują światła, inaczej nie urosną. Czyli roślinom potrzebne są ziemia, woda i światło. Kto już posadził swoją cebulkę – tak jak pokazywałam – może ją podlać i postawić na parapecie. Myślę, że gdy wiosna zobaczy nasze roślinki, od razu zagości u nas na dobre.

– Moja na pewno wyrośnie pierwsza – przechwalał się Bartek.

– Nie. Ja swoją lepiej podlałem – zawołał Maciek.

– Ale moja była największa – dodał Olek.

Minęło kilka dni. Wszystkie dzieci sumiennie podlewały kiełkujące roślinki i je porównywały. Olek bardzo się martwił, bo tylko jemu nie chciało nic wyrosnąć.

– Jakaś leniwa ta twoja cebulka – żartował z Olka Bartek. – Spójrz, jaka moja jest duża.

Olkowi zrobiło się bardzo przykro. Wszystkie doniczki zazieleniły się – z wyjątkiem jego. Chłopiec patrzył z zazdrością na rosnące roślinki. Zasmucony, poszedł bawić się samochodami.

– Olek, chodź tu szybko – zawołała Kasia tuż przed obiadem. – Coś się zazieleniło w twojej doniczce. To na pewno szczypiorek!

Wszystkie dzieci zaczęły z uwagą oglądać doniczkę chłopca.

– To naprawdę szczypiorek. Hura! Nareszcie! – zawołał uszczęśliwiony. – A już myślałem, że tylko ja nie będę miał czym przywitać wiosny.

– Widzicie, dzieci, warto było czekać – powiedziała pani. – W końcu nikt się tak nie cieszył jak Olek.

- Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania i ilustracji w książce.

Książka (s. 56–57) dla każdego dziecka.

N. zadaje pytania i polecenia.

- Co robiły dzieci z grupy Olka?
- Powiedźcie, co jest potrzebne do wzrostu roślin.

N. kontynuuje rozmowę. Pyta dzieci, co według nich oznacza powiedzenie *Rosnąć jak szczypiorek na wiosnę*. Chętne osoby wypowiadają się. N. zastanawia się, czy dzieci dobrze zapamiętały kolejność czynności wykonywanych podczas sadzenia cebuli. Zaprasza do zabawy.

- Zabawa inscenizowana – *Doniczki i cebulki*.

Plastikowa łopatka, konewka, dla każdego dziecka mała obręcz i pasek zielonej krepiny.

Dzieci są cebulkami. Zajmują dowolne miejsce w sali. N. wyłącza światło, kładzie przed nimi małe obręcze (doniczki), chowa w ich dłoniach zwinięte paski zielonej krepiny. Cebulki kucają. N. wybiera ogrodnika. Ogrodnik naśladuje poszczególne czynności wykonywane podczas sadzenia roślin: przechodzi od obręczy do obręczy z łopatką i naśladuje wysypywanie ziemi do doniczki. Następnie wkłada cebulkę w ziemię doniczki – ustawia dziecko w obręczy – dziecko kuca. Kiedy wszystkie osoby zostaną ustawione w obręczach, ogrod-

nik naśladuje podlewanie kwiatów – przechodzi od obręczy do obręczy z pustą konewką i podlewa cebulki. N. włącza światło i mówi o promieniach słońca padających na doniczki z zasadzonymi cebulkami. Dzieci powoli prostują się, wspinają na palce stóp i unoszą ręce, a następnie wypuszczają trzymane dotąd w dłoniach zwinięte paski krepiny – szczypiorek.

- Część przyrodnicza.

Koszyk, cebule spożywcze, w tym cebulki wybranych kwiatów i ich obrazki, ziemia w woreczku, konewka z wodą, dla każdego dziecka pojemnik po jogurcie, wypełniony do połowy ziemią.

N. ustawia przed dziećmi koszyk i tacę. Dzieci kolejno podchodzą do koszyka i wyjmują z niego po jednej cebulce. Opisują wygląd swojej cebulki i porównują z cebulkami wybranymi przez inne dzieci. N. zapoznaje dzieci z nazwami roślin, które wyrosną z tych cebulek. Następnie dzieci przechodzą do stolików z ustawionymi pojemnikami po jogurtach, wypełnionymi ziemią. Przy jednym stole gromadzą się dzieci, które mają cebulki na szczypiorek, przy drugim dzieci, które będą sadzić cebulki kwiatowe. Dzieci wybierają pojemniki i wkładają cebulki do ziemi. N. zasypuje cebulki ziemią. Wyznaczona osoba podlewa cebulki wodą z konewki. N. z pomocą dzieci ustawia zasadzone w pojemniczkach cebulki w miejscu nasłonecznionym. Wybiera dyżurnego do podlewania roślin. Informuje dzieci, że pod koniec kwietnia, kiedy cebulki wykiełkują, przesadzą je na grządkę w ogrodzie.

N. zachęca dzieci do przynoszenia nasion i cebulek innych kwiatów oraz warzyw w celu ich systematycznego sadzenia w kąciку przyrody, a następnie przesadzenia do ogrodu.

- Zabawa ruchowa – *Cebulki*.

Tamburyn.

N. potrząsa tamburynem. Dzieci poruszają się zgodnie z rytmem: biegają, podskakują, maszerują. Na pauzę w grze kucają i rysują palcem wskazującym na dywanie małe kółka i duże kółka – cebulki. N. powtarza zabawę kilka razy. Dzieci za każdym razem rysują cebulki innym palcem, np.: kciukiem, palcem serdecznym.

Zajęcia 2. W poszukiwaniu oznak wiosny – spacer w pobliżu przedszkola.

- Wprowadzenie.

N. mówi dzieciom, że podczas porannego spaceru (lub kilka dni temu) zaobserwował coś bardzo ciekawego. Chętnie pospacerowałby dłużej, ale zaczął padać śnieg. Zastanawia się, jaka wreszcie jest pora roku, bowiem raz świeci piękne słońce i jest ciepło, a raz jest chłodno i pada śnieg. Zaprasza dzieci na spacer i zabawę w detektywów. N. przypomina zasady bezpiecznego zachowania obowiązujące w czasie spaceru. Zwraca uwagę na konieczność szanowania przyrody. Przed wyjściem sprawdza na termometrze temperaturę, informuje o niej dzieci, wspólnie ustalają, jakie części garderoby należy założyć.

- Spokojny przemarsz w parach.

Lupy i szkła powiększające.

Dzieci uważnie obserwują otoczenie, wykorzystując lupy i szkła powiększające. Sygnalizują N. o dokonywanych spostrzeżeniach. Co jakiś czas N. z dziećmi przystaje i zwraca ich uwagę na zjawiska i zmiany w przyrodzie charakterystyczne dla wczesnej wiosny, np.: wyższa temperatura powietrza, pąki na gałęziach drzew i krzewów, kiełkująca trawa, świergot ptaków, pierwsze wiosenne kwiaty, np. przebiśniegi, pojawienie się owadów, stan gleby i widoczne małe kopczyki wykonane przez dżdżownice.

Dzieci wraz z N. na chwilę zamykają oczy, wsłuchują się w świergot ptaków, wychwytyują zapachy wiosny. Następnie określają nastrój, jaki odczuwają, obserwując przyrodę budzącą się do życia.

- Powitanie wiosny wybraną piosenką o wiosnie.
Dzieci wspólnie z N. witają wiosnę – śpiewają piosenkę o nowej porze roku.
- Powrót do przedszkola.
Podczas drogi powrotnej N. zbiera przycięte przez ogrodników gałązki różnych drzew i krzewów, np. forsycji. Wstawia je do wazonu w kąciку przyrody.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Poszukiwanie oznak wiosny w ogrodzie przedszkolnym.
Lupy i szkła powiększające, kartka, mazak.
Dzieci kontynuują obserwacje przyrodnicze w ogrodzie przedszkolnym, z wykorzystaniem lup i szkieł powiększających. Przychodzą do N. i informują, czy w ogrodzie pojawiły się zwiastuny wiosny, które zaobserwowały podczas spaceru. N. spisuje spostrzeżenia dzieci na kartce.
- Zabawy swobodne z zastosowaniem zabawek ogrodowych, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.
N. zachęca dzieci do zabaw swobodnych z wykorzystaniem zabawek ogrodowych. Zwraca uwagę na zachowanie zasad bezpieczeństwa podczas korzystania z zabawek. Czuwa nad zgodną zabawą dzieci.

III

- Wykonanie obrazków o tematyce wiosennej.
Kartka z zapisanymi spostrzeżeniami dzieci, grube kolorowe flamastry, dla każdego dziecka zielony karton.
N. zadaje dzieciom pytania na temat odbytego przed południem spaceru, np.:
  - Co ciekawego zauważyliście podczas spaceru?
  - Czy znalazliście wiosnę?
  - Po czym poznajemy, że nadchodzi wiosna?
 Chętne dzieci dzielą się swoimi wrażeniami. Następnie N. odczytuje, zapisane na kartce, wymieniane przez nie oznaki wiosny. Zachęca je do wyrażenia swoich spostrzeżeń na rysunku. Dzieci wykonują obrazki o tematyce wiosennej, rysując grubymi kolorowymi flamastrami na zielonych kartonach. Na koniec wspólnie podziwiają i omawiają obrazki.
- Nauka piosenki *Spotkanie z wiosną* (śl. i muz. Bożena Forma), w wykonaniu N. lub z płyty CD. Rozmowa na temat tekstu piosenki.

Nagranie piosenki, odtwarzacz CD.

Cie - pły wie - trzyk po - wiał dzi - siał, sły - chać świer - got pta - ków,
a wo - gro - dzie spot - kać mo - żna mi - łych przed - szko - la - ków.
Wio - sna, wio - sna przy - szła do nas, bie - rzmy się za rę - ce.
Po - śród mło - dej, buj - nej tra - wy kwia - tów co - raz wię - cej.

I. Ciepły wietrzyk powiał dzisiaj,
słysząc świergot ptaków,
a w ogrodzie spotkać można
miłych przedszkolaków.

Ref.: Wiosna, wiosna przyszła do nas,
bierzmy się za ręce.
Pośród młodej, bujnej trawy
kwiatów coraz więcej.

N. zadaje pytania dotyczące tekstu piosenki:

- Po czym poznajemy, że przybyła wiosna?
- Dlaczego zwierzęta i ludzie cieszą się, że przyszła wiosna?

- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Wiosenny spacer* (przewodnik, cz. 3, s. 151).

Marzec, tydzień 4

Dzień 2

Wiosenne przebudzenia

Oznaki wiosny

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Przygotowanie gazetki tematycznej - <i>Wiosna</i> . Zabawa zręcznościowa – <i>Wędrująca fasolka</i> . Zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>Wiosenna pobudka</i> .	IV 1, IV 5 I 5 I 5
II. 1.	Zajęcia umuzykalniające przy piosence <i>Spotkanie z wiosną</i> . Cele: zgodne współdziałanie z rówieśnikami, rozwijanie koncentracji.	IV 7
2.	<i>Oznaki zimy, oznaki wiosny</i> – zabawa inspirowana wierszem Iwony Róży Salach <i>Znak wiosny</i> . Cele: utrwalanie posiadanych wiadomości na temat pór roku, rozwijanie spostrzegawczości i logicznego myślenia. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z zastosowaniem rytmowanki – <i>Znak wiosny</i> . Zabawa w parach z piłką.	IV 5, IV 18 I 4, I 5, IV 18
III.	Wiosenne prace w kąciку przyrody – wysiewanie fasoli. <i>Wiosenny masażyk</i> – ćwiczenie o charakterze relaksacyjnym. Zabawa ruchowa z elementem równowagi – <i>Z kwiatka na kwiatek</i> .	IV 1, IV 18 I 5, III 1 I 5

Cele główne

- zgodne współdziałanie z rówieśnikami,
- rozwijanie koncentracji,
- utrwalanie posiadanych wiadomości na temat pór roku,
- rozwijanie spostrzegawczości i logicznego myślenia.

Cele operacyjne

Dziecko:

- potrafi bez potrącania przemieszczać się po sali podczas zabaw,
- w skupieniu wykonuje zadania proponowane podczas zabaw,
- wymienia cechy zimy i oznaki wczesniej wiosny,
- segreguje obrazki zgodnie z przynależnością do danej pory roku.

Przebieg dnia

I

- Przygotowanie gazetki tematycznej – *Wiosna*.

Obrazki i fotografie z kalendarzy, przedstawiające wczesnowiosenny krajobraz.

N. układa przed dziećmi obrazki i fotografie z kalendarzy, przedstawiające wczesnowiosenny krajobraz, w tym widoczne zwiastuny wiosny, m.in.: pąki na drzewach, bazie, pierwsze

kwiaty (przebiśniegi, krokusy), ptaki powracające do Polski itp. Prowadzi swobodne rozmowy na temat charakterystycznych cech wiosny. Następnie z chętnymi dziećmi przygotowuje tablicę tematyczną. Dzieci wybierają do zawieszenia w kolejności obrazki, na których znajdują się wymieniane przez N. oznaki wiosny.

- Zabawa zręcznościowa – *Wędrująca fasolka*.

Odtwarzacz CD, nagranie melodii o zróżnicowanym tempie, duże ziarno fasoli, naczynie z wodą.

Dzieci siedzą w kole. N. włącza nagranie melodii o zróżnicowanym tempie. Dzieci podają sobie z rąk do rąk ziarno fasoli zgodnie z tempem: raz wolno, raz szybko. Podczas przerwy w muzyce dzieci zatrzymują się. Wskazana przez N. osoba mówi, która koleżanka lub który kolega trzyma fasolę w dłoni.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Wiosenna pobudka* (przewodnik, cz. 3, s. 151).

II

Zajęcia 1. Zajęcia umuzykalniające przy piosence *Spotkanie z wiosną* (przewodnik, cz. 3, s. 154–155).

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Spotkanie z wiosną*.

- Nauka zwrotki i refrenu piosenki *Spotkanie z wiosną* na zasadzie echa muzycznego.

Określenie nastroju i metrum piosenki.

Zaznaczenie kłaśnięciem pierwszej miary taktu.

Taktowanie w rytmie trójdzielnym.

- Śpiew, zbiorowy i indywidualny, piosenki *Spotkanie z wiosną*, z zastosowaniem zmian dynamicznych: cicho, głośno.
- Zabawa przy piosence (z wykorzystaniem rekwizytów).

Szyfonowe chusty przymocowane do palców wskazujących gumkami frotkami.

Dzieci są ustawione parami, w luźnej rozsypance, zwrócone w stronę N.

Dzieci:

I. *Ciepły wietrzyk powiał dzisiaj,
słysząc świergot ptaków,
a w ogrodzie spotkać można
miłych przedszkolaków.*

Ref.: *Wiosna, wiosna przyszła do nas,*

*bierzmy się za ręce.
Pośród młodej, bujnej trawy
kwiatów coraz więcej.*

unoszą ręce w górę, wykonują obrót wokół siebie,
machają rękami, naśladując ruchy skrzydeł ptaków,
maszerują w miejscu,
unoszą ręce w górę, wykonują obrót wokół siebie,
w parach zwracają się przodem do siebie, rysują
przed sobą duże koło,
podają sobie ręce,
obracają się w małych kołach wokół siebie.

- Ćwiczenie oddechowe – *Wiosenne kwiaty*.

Odtwarzacz CD, nagranie piosenki *Spotkanie z wiosną*.

Dzieci maszerują w dowolnych kierunkach w rytmie piosenki. Podczas przerwy w muzyce zatrzymują się. Nabierają powietrze nosem, unoszą ręce w górę. Wypuszczają powietrze, opuszczając ręce powoli w dół, równocześnie wymawiają nazwę wybranego przez N. wiosennego kwiatka: żonkil, krokus, tulipan.

- Zabawa pobudzająco-hamująca – *Ptaki*.

Kastaniety, szyfonowe chusty.

Dzieci dobierają się w trójki. Dwoje dzieci trzyma za rogi szyfonową chustę, unosząc ją wysoko (daszek). Pod chustą zajmuje miejsce ptak (trzecie dziecko). W rytmie kastanietów ptaki fruwały między daszkami. Przerwa w grze oznacza, że zaczyna padać deszcz. Ptaki chowają się pod daszki. Zabawę powtarzamy, dzieci zamieniają się rolami.

- Zabawa *Pani Wiosna* – rozwijająca zdolność współdziałania w grupie. Dzieci są kwiatami. Zajmują miejsca w rozsypcie na środku sali. Między nimi znajduje się wybrane dziecko – pani Wiosna, która, w rytmie piosenki *Spotkanie z wiosną*, spaceruje między kwiatami i dotyka delikatnie ich głów. Dotknięte dzieci podają sobie ręce i idą z panią Wiosną. Na zakończenie formują koło i poruszają się zgodnie z rytmem piosenki, wykonując: krok w przód, krok w tył, obrót wokół siebie.

Zajęcia 2. Oznaki zimy, oznaki wiosny – zabawa inspirowana wierszem Iwony Róży *Salach Znak wiosny*.

- Powitanie – zabawa *Witamy się*. Dzieci stoją w różnych miejscach sali. Na dany znak witają się z jak największą liczbą kolegów, podają im rękę i mówią np. *Cześć*.
- Słuchanie wiersza.

*Wielkie zmiany dziś w ogrodzie,
nie zobaczysz ich na co dzień.*

Czy słyszycie, dzieci?

*Woda z dachu ciurkiem leci:
kapu, kap, chlapu, chlup,
to na pewno wiosny znak!*

*Młoda trawa już urosła
i w ogrodzie się zieleni,
taka tylko rośnie wiosną,
odcieniami aż się mieni.*

*Tam pod płótem jeszcze śnieg,
a w nim co to? Kwiatek?*

*To przebiśnieg, a więc wiosna.
Wiosna rządzi światem.*

*Na stodołę w wielkim kole
stoi biały bociek,
a skowronek tuż nad boćkiem
śpiewa słodko w locie.*

*A więc, skoro takie zmiany
zachodzą na świecie,
to na pewno przyszła wiosna,
wiosna przyszła przecież!*

- Rozmowa na temat wiersza. N. pyta dzieci: *Jakie znaki wiosny były wymienione w wierszu?* Chętne dzieci wypowiadają się. N., w razie potrzeby, zadaje pytania szczegółowe i uzupełnia ich wypowiedzi.
- Zabawa ruchowa – *Znak wiosny*.

Bębenek, obrazki przedstawiające kroplę wody, trawę, przebiśnieg, bociana, skowronka.

Dzieci biegają na palcach w ustalonym kierunku, zgodnie z rytmem wygrywanym na bębenku. Podczas pauzy w grze N. pokazuje obrazek. Dzieci uważnie przyglądają się temu, co jest na nim przedstawione, i wykonują ruchy według instrukcji N., np.

Dzieci:

<i>kropla wody</i>	kucają i pukają opuszkami palców w podłogę,
<i>trawa</i>	unoszą ręce w górę i poruszają palcami dłoni,
<i>przebiśnieg</i>	kucają, powoli wspinają się na palce, powoli unoszą dłonie w górę,
<i>bocian</i>	chodzą po sali z wysokim unoszeniem kolan, prostują ręce, uderzają dłońią o dłoń i wypowiadają sylaby: kle, kle,
<i>skowronek</i>	biegają po sali w jednym kierunku i poruszają rękami jak ptak skrzydłami.

- Zabawa *Zima czy wiosna?* – segregowanie obrazków. **Obrazki przedstawiające symbole zimy (np.: bałwana, sanki, sopel), obrazki przedstawiające oznaki wiosny (np.: słońce, trawę, przebiśnieg, bociana, skowronka).** N. rozkłada przed dziećmi obrazki. Dzieci przyglądają się im uważnie i próbują je posregować na obrazki charakterystyczne dla zimy i obrazki charakterystyczne dla wiosny. Z pomocą N. uzasadniają swój wybór. Wypowiadają się na temat tego, co wiedzą już o zimie, i tego, czego dowiedziały się już o wiosnie.

- Wykonanie plansz tematycznych.

Obrazki z poprzedniej zabawy, kartony w kolorach zielonym i białym, klej.

N. dzieli dzieci na dwa zespoły i wręcza im arkusze kartonów. Dzieci w jednym zespole wybierają obrazki należące do zimy i przyklejają je na białym kartonie. Dzieci z drugiego zespołu przyklejają na zielonym kartonie obrazki przedstawiające oznaki wiosny. N. zawiesza arkusze na tablicy tematycznej. Prosi dzieci o wyjaśnienie znaczenia przysłowia *W marcu jak w garncu*. Chętne osoby patrzą na obie plansze i się wypowiadają.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z zastosowaniem rymowanki – *Znak wiosny*.
Dzieci z N. stoją w kole i wyśpiewują na dowolnym fragmencie melodycznym słowa rymowanki:

*Przyszła do nas wiosna,
oj, tak, tak, oj, tak, tak.
W ogródeczku widać
wiosny znak, wiosny znak.*

Potem biegają, szukają, wracają do N., informując go, jaki znak wiosny odnalazły w ogrodzie przedszkolnym.

- Zabawa w parach z piłką.

Piłka.

Dzieci dobierają się parami i stają naprzeciwko siebie. Rzucają do siebie piłkę i ją łapią. Starają się, aby piłka nie upadła na ziemię.

III

- Wiosenne prace w kąciku przyrody – wysiewanie fasoli.

Słoiki, gaza, gumki recepturki, talerzyk, lignina (lub wata), konewka z wodą, nasiona fasoli.

Na przygotowane słoiki N. nakłada gazę i mocuje ją za pomocą gumek. Dzieci kładą na gazie nasiona fasoli i nalewają do słoików wodę tak, aby fasola była lekko w niej zanurzona. N. zachęca dzieci do prowadzenia obserwacji wzrostu fasoli.

- *Wiosenny masaż* – ćwiczenie o charakterze relaksacyjnym.

Bębenek.

W rytmie bębenka dzieci maszerują po okręgu. Na przerwę w muzyce zatrzymują się i przechodzą do siadu skrzyżnego, jedno za drugim. N. recytuje wierszyk, którego treść każde dziecko obrazuje na plecach kolegi siedzącego przed nim – wykonuje masaż.

Zaświeciło słońeczko,

ziemię powietrze ogrzewa,

*budzą się kwiaty, inne rośliny,
pięknie kwitną drzewa.*

*Cieszą się zwierzęta:
niedźwiadki, lisy, zające,*

Dzieci:

wykonują posuwiste okrężne ruchy na środku pleców dziecka przed sobą,

rozwartymi dłońmi wykonują faliste ruchy od lewej strony do prawej,

opuszkami palców rysują kontury kwiatów, całą powierzchnią lewej dłoni i prawej dłoni wędrują z góry do dołu pleców, rysując pień drzewa,

delikatnie uderzają pięściami,

naciskają całymi dłońmi, naśladując kroki

niedźwiedzia, delikatnie uderzają opuszkami palców wskazujących, naśladując bieg lisa,

delikatnie uderzają opuszkami wszystkich palców,

naśladując skoki zająca,

wszystko się zieleni
w lesie i na łące,
a my idziemy na spacer,
wesóło biegamy, skaczemy,
a kiedy wrócimy do domu,

malować wiosnę będziemy.

delikatnie, ruchem pulsacyjnym, uciskają ramiona,
wykonują ruchy okrężne całą powierzchnią dłoni,
palcami wskazującymi obu rąk rysują ścieżkę,
klepią dłońmi ramiona,
stukają opuszkami palców wskazujących
na przemian: lewą ręką i prawą ręką,
przesuwają rozwarłe dłonie w różnych kierunkach.

- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Z kwiatka na kwiatek* (przewodnik, cz. 3, s. 151).

Marzec, tydzień 4

Dzień 3

Wiosenne przebudzenia

Kwitną drzewa i krzewy

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Oglądanie gałązek wybranych drzew i krzewów. Urządzanie kącika wiosennego. Rozwijanie umiejętności rachunkowych – <i>Bazie leszczyny i kotki wierzbowe</i> . Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – <i>Wiosenny spacer</i> .	IV 18, IV 19 IV 15 I 5
II.	1. <i>Wiosną w parku</i> – rozmowa na podstawie obrazka, połączona z ćwiczeniem matematycznym. Cele: rozwijanie mowy, rozwijanie umiejętności matematycznych. 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 14. Cele: rozwijanie spostrzegawczości i percepcji słuchowej, rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna – <i>Dobiegij do drzewa i wróć</i> . Zabawa ruchowa – <i>Złap zielone</i> .	IV 5, IV 9, IV 15 I 8 I 4, I 5
III.	Ćwiczenie techniczne – <i>Krzaczki forsycji</i> . <i>Taniec z Wiosną</i> na melodię popularną <i>Mam chusteczkę haftowaną</i> . Zabawa ruchowa – <i>Drzewa się budzą</i> .	IV 4 IV 7 I 5

Cele główne

- rozwijanie mowy,
- rozwijanie umiejętności matematycznych,
- rozwijanie spostrzegawczości i percepcji słuchowej,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat obrazków,
- przelicza, posługując się liczebnikami; określa, czego jest więcej i o ile,
- uważnie obserwuje N. i słucha jego poleceń,
- wykonuje ćwiczenia ruchowe.

Przebieg dnia

I

- Oglądanie gałązek wybranych drzew i krzewów. Urządzanie kącika wiosennego.
Gałązki wierzy, leszczyny, kasztanowca i forsycji z widocznymi baziami, kotkami, pączkami i kwiatami, lupy i szkła powiększające, wazon z wodą.

N. pokazuje dzieciom gałązki wierzby, leszczyny, kasztanowca, forsycji. Informuje dzieci, że dostał gałązki od ogrodnika, który przycinał drzewa i krzewy. Wyjaśnia celowość takich działań. Następnie dzieci przekazują sobie gałązki i oglądają je przez lupy oraz szkła powiększające. Dotykają pączków, listków i kwiatów. Porównują ich wygląd i wielkość. Określają swoje wrażenia. Liczą, wskazując palcem, baze, kotki, pączki i kwiaty na poszczególnych gałązkach. N. organizuje kącik wiosenny, ustawia wazon z gałązkami w widocznym miejscu. Zachęca dzieci do obserwowania rozwoju pączków i wzrostu liści.

- Rozwijanie umiejętności rachunkowych – *Bazie leszczyny*.

Cienkie paski brązowego kartonu, szare kółeczka, zielone kartony.

N. rozkłada przed dziećmi prostokąty – gałązki leszczyny – i koła – baze leszczyny. Prosi o oszacowanie (na oko), ile mają bazi. Dzieci wymieniają liczebnik, potem liczą baze i ustalają ich liczbę. Następnie N. proponuje zabawę. Dzieci kładą na zielonym kartonie gałązkę z brązowego kartonu i układają na niej baze według instrukcji N., np.:

- Ułóż jedną bazę leszczyny i dołóż jeszcze dwie.

- Ułóż trzy baze leszczyny i odłóż dwie.

Za każdym razem N. pyta, ile jest teraz bazi.

- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Wiosenny spacer* (przewodnik, cz. 3, s. 151).

II

Zajęcia 1. Wiosną w parku – rozmowa na podstawie obrazka, połączona z ćwiczeniem matematycznym.

- Powitanie rymowanką.

Dzieci siedzą w kole. N. mówi na ucho dziecku siedzącemu z jego prawej strony rymowankę: *Kolorowa wiosna przyszła wreszcie do nas!*

Dzieci kolejno przekazują sobie treść rymowanki, szepcząc na ucho kolegom i koleżankom. Ostatnie dziecko wypowiada rymowankę na głos.

- Ćwiczenie relaksacyjne – *Na ławeczce w parku*.

Odtwarzacz CD, nagranie odgłosu szumu drzew.

N. pyta dzieci: *Po czym można poznać, że nadeszła wiosna?* Następnie zaprasza je na chwilę relaksu. Włącza nagranie odgłosu szumu drzew. Odwołuje się do doświadczeń dzieci. Pyta je, czy wiosnę można zobaczyć także w parku i co najczęściej robi się w parku. Chętne dzieci wypowiadają się.

- Karta pracy, cz. 2, nr 22 i 23.

Dzieci:

- oglądają obrazek,

- mówią, po czym poznajemy, że nadchodzi wiosna.

- Zabawa ruchowa w formie opowieści ruchowej – *Na spacerze w parku*.

Odtwarzacz CD, nagranie melodii do marszu.

N. opowiada o spacerze po parku i o tym, co można zobaczyć w nim wczesną wiosną, np.: topniejący śnieg, rosnące przebiśniegi i krokusy, pojawiające się na gałęziach drzew baze i pąki, rozwijające się liście, pękający lód na stawie, lecącego bociana, słońko za chmurką, ptaki siedzące na gałęziach, śpiewającego w górze skowronka. Dzieci chodzą po sali (parku) i wykonują swobodne improwizacje ruchowe do opowiadania. N. co pewien czas przerywa opowiadanie i wykonuje pauzę w muzyce – dzieci siadają na ławce w parku i odpoczywają.

- Układanie obrazków. Określanie, czego jest więcej i o ile.

Karty pracy, cz. 2, nr: 22 i 23, koszyk, dla każdego dziecka jeden z obrazków: przebiśniegi, bukietik krokusów, gałązka z pąkami i liśćmi, baze, bocian w locie, słońce za chmurą, skowronek (obrazki mogą się powtarzać).

N. prosi dzieci o przyjrzenie się obrazkowi na karcie pracy i przypomnienie sobie oznak wiosny zaobserwowanych w parku. Chętne osoby wypowiadają się. Następnie N. nazywa poszczególne oznaki wiosny, a dzieci wskazują je na karcie pracy. Dzieci losują z koszyka po jednym obrazku. Mówią, co one przedstawiają. N. zawiesza obrazki na tablicy, grupując je. Na koniec dzieci wspólnie z N. liczą obrazki w każdej grupie, wymieniając nazwy liczebników głównych, i ustalają, których obrazków jest więcej, których mniej i o ile.

- Karty pracy, cz. 2, nr 22 i 23.

Dzieci:

- na każdej kolejnej gałązce rysują o jeden pąk więcej niż na poprzedniej,
- na każdej kolejnej gałązce rysują o jeden pąk mniej niż na poprzedniej.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Kwiaty trzypłatkowe, kwiaty czteropłatkowe*. Dzieci biegają swobodnie po wyznaczonym terenie. Na hasło: *Kwiaty trzypłatkowe*, ustawiają się w małych 3-osobowych kółeczkach. Podczas kolejnego powtórzenia dzieci tworzą kwiaty czteropłatkowe.

• **Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 14 (przewodnik, cz. 3, s. 141–142).**

• **Zabawy na świeżym powietrzu**

- Zabawa bieżna – *Dobiegnij do drzewa i wróć*. N. wyznacza trasę, linie – startu i mety. Dzieli dzieci na dwa zespoły, które ustawiają się w dwóch rzędach. Na sygnał N. pierwsze dziecko z każdego zespołu biegnie do wyznaczonego drzewa, obiega je i wraca jak najszybciej do swojego zespołu. Drugie dziecko może rozpocząć bieg dopiero wtedy, gdy pierwsze dziecko po powrocie dotknie jego ręki. Wygrywa ten zespół, który pierwszy pokona wyznaczoną trasę.
- Zabawa ruchowa – *Złap zielone*.

Kartka w kolorze zielonym.

N. pokazuje dzieciom kartkę w kolorze zielonym i objaśnia zasady zabawy. Dzieci biegają swobodnie po wyznaczonym terenie. Na sygnał szukają zielonego elementu, zatrzymują się przy nim i go dotykają. N. pyta: *Grasz w zielone?* Dzieci odpowiadają: *Gram!* N. pyta dalej: *Masz zielone?* Dzieci wskazują zielony element i odpowiadają: *Mam!* Zabawa się powtarza, przy czym za każdym razem dziecko musi stanąć przy innym przedmiocie (innej roślinie) w kolorze zielonym.

III

- Ćwiczenie techniczne – *Krzaczki forsycji*.
Plastelina, nakrętka na butelki, paski żółtej krepiny, pojemnik, rozcieńczony klej, mokre chusteczki, dla każdego dziecka nożyczki, mała gałązka i pędzel.
Dzieci najpierw ugniatą plastelinę i wciskają ją do plastikowych nakrętek np. na butelki. Następnie składają, z pomocą N., kilka razy pasek żółtej krepiny i tną go do pojemnika na bardzo wąskie i małe paseczki. Malują gałązki rzadkim klejem, a następnie oblepią je kawałkami krepiny. Wtykają gałązki w nakrętki z plasteliną. Gotowymi gałązkami forsycji dekorują kącik wiosenny w sali i szatnię dla rodziców.

Warto, by N. miał przygotowany zapas pociętej wcześniej krepiny. Dzieci mogą zanurzyć pomalowane klejem gałązki w głębokim pojemniku wypełnionym pociętą krepiną.

- *Taniec z Wiosną* na melodię popularną *Mam chusteczkę haftowaną*, według Bożeny Formy. Wiosna spaceruje w środku koła. Dzieci przemieszczają się w przeciwnym kierunku i śpiewają zwrotkę piosenki.

I. *Dzieci śmieją się wesoło,
grzeje mocno słońce,
obudziły się zwierzęta,
bawią się na łące.*

Ref.: *Z kim zatańczy, z kim zatańczy,
zaraz się dowiemy,
teraz pięknie się kłaniamy
i głośno klaszczemy.*

II. *Dzieci w kole podskakują,
tańczą i śpiewają,
rozglądają się ciekawie,
wiosenkę witają.*

Ref.: *Z kim zatańczy...*

W trakcie refrenu wiosna wybiera dziecko. Podają sobie ręce i podskakują, kręcąc się w koło. Dzieci śpiewają refren na sylabie la la la, miarowo klaszcząc. Dziecko wybrane do tańca zostaje wiosną i w trakcie zwrotki chodzi w środku koła. Podczas refrenu wybiera kolejne dziecko.

- Zabawa ruchowa – *Drzewa się budzą.*
Tamburyn.

Dzieci biegają po sali w wyznaczonym kierunku przy dźwiękach tamburynu. Na jedno mocne uderzenie zatrzymują się, wyciągają ręce do góry i delikatnie machają nimi – naśladują ruchy gałęzi drzew poruszanych wiatrem.

Marzec, tydzień 4

Dzień 4

Wiosenne przebudzenia

Wszystko rośnie

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Zagadki dźwiękowe – <i>Odgłosy wiosny.</i> <i>Wiosenne kwiaty</i> – zabawa pobudzająco-hamująca. Zabawa ruchowa – <i>Kolor do koloru.</i>	IV 6 IV 7 I 5
II. 1.	<i>Łączka krokusów</i> – zabawa dydaktyczna. Cele: wzbogacanie wiadomości na temat etapów rozwojowych wybranych kwiatów, utrwalanie wybranych kolorów. Zabawa rozwijająca zmysł dotyku – <i>Deszcz i kwiaty.</i>	IV 12, IV 18 I 5
2.	<i>Gąsienica w wiosennych kolorach</i> – zajęcia plastyczne. Cele: poszerzanie wiedzy na temat zmian zachodzących wiosną w życiu małych zwierząt, rozwijanie sprawności manualnej. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer po ogrodzie. Odszukiwanie w ogrodzie kwiatów i owadów. Zabawa ruchowa – <i>Motyle.</i>	I 7, IV 18 I 4, I 5
III.	Zabawa matematyczna – <i>Płatki krokusa.</i> Zabawa słowna – <i>Mój krokus jest jak...</i> Zabawa z elementem równowagi – <i>Motyle i kwiatki.</i>	IV 15 IV 5 I 5

Cele główne

- wzbogacanie wiadomości na temat etapów rozwojowych wybranych kwiatów,
- utrwalanie wybranych kolorów,
- poszerzanie wiedzy na temat zmian zachodzących wiosną w życiu małych zwierząt,
- rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- omawia etapy rozwojowe krokusa,
- rozpoznaje i nazywa wybrane kolory: zielony, fioletowy, żółty, biały,
- wypowiada się na temat gąsienic i motyli,
- wykonuje gąsienicę z papieru: składa i skleja prostokąt, nakleja elementy.

Przebieg dnia

I

T Tablica 21 – Propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 3, s. 119).

- Zagadki dźwiękowe – *Odgłosy wiosny*.
Odtwarzacz CD, nagrania odgłosów wiosny, np.: *świergotu ptaków, klekotu bociana, kumkania żab*.

N. odtwarza z płyty CD nagrania odgłosów przyrody. Dzieci wsłuchują się w nie, rozpoznają odgłosy i nazywają zwierzęta, które je wydają, po czym próbują naśladować słyszane dźwięki.

- *Wiosenne kwiaty* – zabawa pobudzająco-hamująca.
Nagranie piosenki *Spotkanie z wiosną*, odtwarzacz CD, tamburyn, dla każdego dziecka gumka frotka w jednym z trzech kolorów: fioletowym, żółtym, białym.

Dzieci są podzielone na trzy grupy kwiatów: żonkile, krokusy, przebiśniegi. Dzieci z każdej grupy zakładają na przeguby dłoni gumki frotki w kolorze odpowiadającym ustalonemu przez N. gatunkowi kwiatów: krokusy – fioletowe, żonkile – żółte, przebiśniegi – białe.

Dzieci wykonują swobodne improwizacje ruchowe do piosenki. Podczas przerwę w muzyce i dźwięk tamburynu ustawiają się w trzech kołach, zgodnie z kolorami gumek frotek na przegubach dłoni.

*ciche dźwięki tamburynu
dźwięki coraz głośniejsze*

Dzieci:

kwiaty śpią, pozostają w przysiadzie,
kwiaty się budzą, powoli przechodzą do pozycji stojącej,
unoszą ręce w górę, naśladowują otwierające się kielichy
kwiatów,

dźwięki coraz cichsze

kwiaty idą spać, powoli przechodzą do przysiadu.

- Zabawa ruchowa – *Kolor do koloru* (przewodnik, cz. 3, s. 151).

II

Zajęcia 1. Łączka krokusów – zabawa dydaktyczna.

- Powitanie zabawą *Witam kolory*.
Dzieci siedzą w kole. N. wita dzieci, które mają na sobie ubranie (lub element ubrania) np.: w kolorze fioletowym, pomarańczowym, białym. Dzieci, których dotyczą wypowiedziane przez N. słowa, zamieniają się miejscami.
- Wprowadzenie.

Wazon z kwiatami, np. tulipanami.

N. ustawia przed dziećmi wazon z kwiatami. Informuje dzieci, że kwiaty te dostał od ogrodnika. Dzieci przyglądają się kwiatom, wachają je. Z pomocą N. nazywają kwiaty umieszczone w wazonie, opisują ich wygląd oraz zapach. N. pyta dzieci, czy te kwiaty zawsze tak wyglądały, czy wiedzą, jak rosną kwiaty i od czego zależy ich wzrost. Chętne dzieci wypowiadają się. N. uzupełnia wypowiedzi dzieci.

- Karta pracy, cz. 2, nr 24.
Dzieci oglądają obrazki przedstawiające, jak rośnie krokus.

N. pyta dzieci, czy wiedzą, jak nazywa się kwiat przedstawiony na karcie pracy. Następnie zachęca je do opisanego jego wyglądu, pyta dzieci, co wiedzą na temat krokusów. Chętne osoby wypowiadają się. N. przekazuje ciekawostki na temat krokusów.

Odmiana krokusa (szafran spiski) rosnącego w górach jest pod ochroną i nie wolno go zrywać. Inne gatunki krokusów można uprawiać w ogródkach. Najczęściej spotyka się krokusy o płatkach fioletowych, pomarańczowych i białych.

- Improwizacja ruchowa – *Rosnące kwiaty*.

Dla każdego dziecka chusteczka szyfonowa (najlepiej w jednym z trzech kolorów: fioletowym, żółtym, białym), odtwarzacz CD, nagranie spokojnej melodii.

Dzieci otrzymują od N. po jednej szyfonowej chusteczce. Następnie rozchodzą się po sali i wykonują siad klęczny. Chowają chusteczki w dłoniach. N. informuje dzieci, że chusteczka to pączek kwiatowy, który za chwilę rozkwitnie. Włącza nagranie spokojnej melodii. Dzieci wolno podnoszą się, wstają, unoszą dłonie nad głowę i powoli je rozchylają, uwalniając w ten sposób chusteczki – kwiaty rozkwitają. Następnie dzieci, stojąc w miejscu, poruszają się w takt muzyki, swobodnie falując chusteczkami.

- Składanie puzzli. Praca w zespołach.

5 kopert z elementami obrazka przedstawiającego krokusa w jednej z pięciu faz rozwoju, 5 sztywnych kartek, klej.

Dzieci dzielą się na 5 grup. Każdej grupie N. wręcza kopertę z obrazkiem krokusa (w jednej z pięciu faz rozwoju) pociętym na 5 lub więcej części. Dzieci wyjmują elementy i układają obrazek. N. sprawdza poprawność wykonania zadania, następnie dzieci przyklejają elementy swoich obrazków na sztywnych kartkach. N. gromadzi dzieci przed tablicą, na której zawiesza wykonane przez nie prace. Pyta je, który obrazek krokusa powinien być pierwszy, a który – ostatni. Chętne dzieci podają kolejność obrazków, wypowiadając nazwy liczebników porządkowych. N. układa obrazki w kolejności zgodnej z etapami wzrostu krokusa. Wskazuje palcem obrazki od 1 do 5 i prosi wszystkie dzieci o wysuwanie kolejno palców i liczenie obrazków wraz z nim.

N. może celowo ułożyć jeden z obrazków w nieprawidłowej kolejności, aby skłonić dzieci do myślenia logicznego.

- Karta pracy, cz. 2, nr 24.

Dzieci:

- rysują po śladach rysunku krokusów,
- kolorują rysunek według wzoru,
- numerują odpowiednio obrazki za pomocą kropek.

- Zabawa rozwijająca zmysł dotyku – *Deszcz i kwiaty*.

Odtwarzacz CD, nagranie muzyki relaksacyjnej, spryskiwacz.

Dzieci są kwiatami. Siedzą skrzyżnie na dywanie z zamkniętymi oczami. N. włącza nagranie muzyki relaksacyjnej. Następnie przechodzi między dziećmi i delikatnie kieruje w ich stronę mgiełkę wody ze spryskiwacza. Dzieci, które poczują wodną mgiełkę, klękają i poruszają podniesionymi do góry rękami w jedną i w drugą stronę – płatki falują. Kiedy wszystkie kwiaty zostaną już zroszone, dzieci wstają i wykonują własne improwizacje taneczne do muzyki.

Zajęcia 2. Gąsienica w wiosennych kolorach – zajęcia plastyczne.

- Wprowadzenie do tematu zajęć – *Od gąsienic do motyli*.

Karton z naciętymi okienkami, obrazek przedstawiający motyla ze skrzydłami w kolorach m.in.: fioletowym, żółtym, białym, album o motylach.

N. gromadzi dzieci przed tablicą, na której, pod kartonem z naciętymi okienkami, zawiesił wcześniej obrazek przedstawiający motyla. N. pyta dzieci:

- *Z odwiedzin których zwierząt kwiaty cieszą się najbardziej? Dlaczego?*

Chętne dzieci wypowiadają się. Następnie N. odkrywa okienka. Dzieci odgadują, jaki owad jest przedstawiony na obrazku. N. zwraca uwagę dzieci na skrzydła motyla, prosi o wskazanie i nazwanie kolorów znajdujących się na jego skrzydłach. Krótco informuje dzieci o tym, jakie znaczenie mają motyle w zapylaniu kwiatów. N. kontynuuje rozmowę. Pyta dzieci:

- *Czy wiecie, skąd biorą się motyle i jak motyl wyglądał wcześniej?* Chętne osoby wypowiadają się. Korzystając z albumu, N. przekazuje dzieciom ciekawostki na temat gąsienic różnych motyli.

- Zabawa z elementem pełzania i biegu – *Gąsienice i motyle*.

Odtwarzacz CD, nagranie spokojnej melodii.

Dzieci rozchodzą się po sali i kładą się na dywanie. Zamykają oczy. N. wyjaśnia, że są gąsienicami. Włącza nagranie i je przycisza. Gąsienice pełzają – czołgają się po dywanie. Następnie N. mówi: *Gąsienice za chwilę przemienią się w motyle* i stopniowo zwiększa głośność muzyki. Dzieci podnoszą się, zamieniają w motyle i biegają na palcach po całej sali w jednym kierunku. Machają delikatnie rękami jak motyl skrzydłami.

- Część plastyczna – *Gąsienica w wiosennych kolorach*.

Wyprawka, karta nr 21, klej, nożyczki, naklejka (głowa gąsienicy).

Dzieci zajmują miejsca przy stolikach, wycinają z karty kształty gąsienicy, składają kształt prostokąta i nacinają go według instrukcji, skleją gąsienicę w odpowiednim miejscu, przyklejają głowę gąsienicy we wskazanym miejscu.

Podczas pracy N. rozmawia z dziećmi o tym, co właśnie wykonują.

- Zorganizowanie wystawy prac.

Prace plastyczne wykonane przez dzieci.

N., z pomocą dzieci, układa wykonane gąsienice na stoliku jedną obok drugiej. Podziwia wszystkie prace. Zachęca dzieci do opisania wyglądu i podania ich liczby. Chętne dzieci wypowiadają się i liczą je.

- Zabawa rozwijająca logiczne myślenie – *Prawda czy fałsz?*

Dla każdego dziecka po 2 obrazki z buziami – uśmiechniętą i smutną.

N. rozdaje dzieciom po dwa obrazki z buziami – uśmiechniętą i smutną. Następnie wypowiada zdania. Dzieci oceniają, czy zdania są prawdziwe czy fałszywe, i podnoszą obrazki z odpowiednią buzią. Przykłady zdań:

Gąsienice żyją w wodzie.

Gąsienice przeobrażają się w niedźwiedzie.

Gąsienice pełzają.

Po zajęciach N. organizuje w szatni z prac dzieci wystawę dla rodziców.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer po ogrodzie przedszkolnym. Odszukiwanie w nim kwiatów i owadów.

Lupy.

Dzieci spacerują z N. po ogrodzie. Oddalają się od N. i wracają do niego. Mówią, ile kwiatów i owadów zdołały zaobserwować oraz jakie one miały kolory.

- Zabawa ruchowa – *Motyle*.

Dzieci stoją w kole. Są motylami. N. wchodzi do środka koła. Jest kwiatem. Motyle wypowiadają jednocześnie słowa rymowanki: *Motyle, motyle polecą za chwilę*. Następnie powoli i delikatnie wznoszą ramiona, rozchylają dłonie i machają nimi – biegają po ogrodzie, naśladując lot motyla. Na zawołanie N. wracają i ustawiają się tak jak na początku. N. powtórza zabawę kilka razy.

III

- Zabawa matematyczna – *Płatki krokusa*.

Krażki z naklejoną różną liczbą kropek (od 3 do 5), kropki w kolorach: fioletowym, żółtym, białym (na jednym krażku są kropki w jednym kolorze), tace, płatki kwiatów wycięte z papieru w kolorach: fioletowym, żółtym, białym.

Dzieci siedzą w kole. N. snuje opowieść o łące i kwitnących krokusach, które najpierw mają małe pączki, a potem rozkwitają – rozchylają swoje płatki. Zaprasza do zabawy. Ustawia na podłodze tace, na których znajdują się kolorowe papierowe płatki. Wręcza dzieciom po kolorowym krażku, jeden krażek układa przed sobą. Odwraca go i liczy kropki naklejone po drugiej stronie krażka. Następnie, patrząc na kolory i liczbę kropek, dobiera odpowiednią ilość papierowych płatków. Mówi, że krokus rozkwitł. N. zachęca dzieci do tworzenia własnych kwiatów. Dzieci odwracają krażki i układają płatki zgodnie z kolorami i liczbą umieszczonych na nich kropek. N. sprawdza poprawność wykonania zadania.

- Zabawa słowna – *Mój krokus jest jak...*

Kwiaty z krażków i papierowych płatków z wcześniejszej zabawy.

N. wskazuje krokusy ułożone przez dzieci we wcześniejszej zabawie i prosi dzieci o określenie ich kolorów. Następnie dzieci kolejno kończą podane zdanie i podają nazwę dowolnego elementu z sali, który jest w takim samym kolorze jak ich krokus, np.:

Mój krokus jest żółty jak... cytryna.

- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Motyle i kwiatki*.

Dla każdego dziecka szarfa, bębenek.

N. wręcza dzieciom szarfy, które będą kwiatami. Dzieci rozkładają szarfy w sali, w niewielkiej odległości od siebie – formują z nich okręgi. Następnie N. zamienia dzieci w motyle. Motyle fruwać po łące – dzieci biegają między szarfami. Na uderzenie w bębenek motyle siadają na kwiatkach – dzieci wchodzą do środka szarf, kucają i naśladują picie nektaru przez motyle.

Marzec, tydzień 4

Dzień 5

Wiosenne przebudzenia

Wiosenne kwiaty

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Ćwiczenie pamięci – <i>Wiosenne rytmy</i> . Utrwalanie wiadomości o oznakach wiosny. Ćwiczenia oddechowe – <i>Kwiaty pachną</i> . Zabawa ruchowa z elementem wyprostnym – <i>Podlej kwiaty</i> .	IV 18 I 9 I 5
II. 1.	<i>Wiosna i kwiaty</i> – rozmowa inspirowana wierszem Krystyny Datkун-Czerniak <i>Wiosna</i> . Cele: wzbogacanie wiadomości na temat wybranych gatunków wiosennych kwiatów, rozwijanie mowy.	IV 5, IV 18
2.	Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 14. Cele: rozwijanie spostrzegawczości i percepcji słuchowej, rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa – <i>Wiosna maluje świat</i> . Rysowanie kwiatów kredą na chodniku przy wierszu <i>Kwiatki</i> Elżbiety Marii Minczakiewicz.	I 8, III 8 I 4, I 5, I 6
III.	Zabawy konstrukcyjne. Projektowanie ogrodu pełnego kwiatów. <i>Podajemy piłkę</i> – zabawa doskonaląca poczucie rytmu. Zabawa ruchowa z chustą animacyjną – <i>Kolory</i> .	I 6 IV 7 I 5, III 1, III 9

Cele główne

- wzbogacanie wiadomości na temat wybranych gatunków wiosennych kwiatów,
- rozwijanie mowy,
- rozwijanie spostrzegawczości i percepcji słuchowej,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- poznaje najbardziej znane gatunki wiosennych kwiatów,
- wymienia wybrane wiosenne kwiaty i opisuje ich wygląd,
- uważnie obserwuje, słucha poleceń N.,
- czynnie uczestniczy w ćwiczeniach ruchowych.

Przebieg dnia

I

- Ćwiczenie pamięci – *Wiosenne rytmy*. Utrwalenie wiadomości o oznakach wiosny. **Obrazki przedstawiające oznaki wiosny, np.: krokusy, przebiśniegi, gąsienice, bociany.** N. układa obrazki. Wskazuje kierunek odczytywania rytmu. Dzieci przyglądają się, odtwarzają ten sam układ i go kontynuują. Po każdym zadaniu N. sprawdza prawidłowość odtwarzania rytmu.

Przykłady rytmów:

krokus, przebiśnieg, krokus, przebiśnieg, krokus, przebiśnieg...

dwie gąsienice, bocian, dwie gąsienice, bocian, dwie gąsienice, bocian...

- Ćwiczenia oddechowe – *Kwiaty pachną*. **Chusteczki higieniczne, kolorowe flamastry, taśma klejąca, olejki zapachowe (lub perfumy).** Dzieci kolorowymi flamastrami (w jasnych kolorach) ozdabiają chusteczki higieniczne, rysując na nich np. kropeczki. Z pomocą N. formują z chusteczek kwiaty – chwytają palcami chusteczkę pośrodku, zwijają ją nieco i z pomocą N. skleją ją taśmą. N. nasącza chusteczki odrobiną np. olejku zapachowego (lub perfumami). Następnie N. układa przed dziećmi wykonane kwiaty. Dzieci pochylają się nad wiosennymi kwiatami i je wąchają – wciągają powietrze nosem, wydychają ustami.

Zabawę można urozmaicić poprzez wprowadzenie zagadek zapachowych: dzieci odgadują z kwiatka, w którym kolorze poczuły zapach.

- Zabawa ruchowa z elementem wyprostnym – *Podlej kwiaty* (przewodnik, cz. 3, s. 151).

II

Zajęcia 1. *Wiosna i kwiaty* – rozmowa inspirowana wierszem Krystyny Datkun-Czerniak *Wiosna*.

- Powitanie. Wywołanie miłego nastroju. N. z dziećmi maszeruje po kole. Wspólnie śpiewają znaną wszystkim piosenkę o wiosnie.
- Wprowadzenie.

Aerazol o kwiatowym zapachu.

N. prosi dzieci o zamknięcie oczu, następnie, w większej odległości od dzieci, rozpyla zapach kwiatowy w aerozolu. N. zadaje pytanie, np. *Z czym kojarzy się wam ten zapach?* N. informuje, że tematyką zajęć będą pierwsze wiosenne kwiaty. Pyta dzieci, czy znają nazwy tych kwiatów. Chętne osoby wypowiadają się.

- Wysłuchanie wiersza.

*Wiosna w zielonej sukience
nogami bosymi stąpa.
I gdzie stopę stawia,
tam... to chyba czary –
wiosenny kwiat zostawia.
Po spacerze wiosny
świat zmienia się cały.
Ptaki wśród zieleni
radośnie śpiewają,*

*motyle fruważą,
świerszcze cicho grają.
Kwiaty kolorowe
wśród traw zakwitają.
Gdyby nie ty, wiosno,
i te twoje czary,
to świat byłby pewnie
i smutny, i szary.*

- Rozmowa na temat wiersza.

N. zadaje pytania:

- Co zakwita tam, gdzie stopę stawia wiosna?
- Jak zmienia się świat po spacerze wiosny?
- Co robią wiosną: kwiaty, ptaki, motyle i świerszcze?
- Jaki byłby świat, gdyby nie czary wiosny?

- Zabawa z elementem równowagi – Nie deptaj kwiatów.

Chusteczki higieniczne wykonane w pierwszej części dnia.

Dzieci ustawiają się w szeregu po jednej stronie sali. N. układa na podłodze kwiaty z chusteczek higienicznych (wykonane w pierwszej części dnia). N. daje znak kłaśnięciem w dłoń. Dzieci ostrożnie pokonują drogę, w ten sposób, aby nie zdeptać kwiatów. N. powtarza zabawę kilka razy. Przechodząc, dzieci mogą się pochylić, przyjrzeć poszczególnym kwiatom i je powąchać.

- Omawianie wyglądu wczesnowiosennych kwiatów. Oglądanie albumów z kwiatami.

Sylwety przedstawiające kwiaty: przebiśnieg, krokus, pierwiosnek, sasankę, zawilec, albumy z kwiatami.

N. pokazuje dzieciom sylwety wczesnowiosennych kwiatów i zawiesza je na tablicy. Dzieci po kolei omawiają wygląd wszystkich kwiatów. Dzielą ich nazwy na sylaby, z wyklaskiwaniem. Wspólnie z N. liczą je, wymieniając nazwy liczebników głównych (N. wskazuje każdy kwiatek palcem). Na koniec podają łączną liczbę kwiatów. Określają położenie poszczególnych kwiatów (wymieniają nazwy liczebników porządkowych). N. pyta: *Jak nazywa się pierwszy kwiatek? Jak nazywa się drugi...? Którym kwiatkiem z kolei jest pierwiosnek (krokus, przebiśnieg, zawilec, sasanka)?* Dzieci, z pomocą N., udzielają odpowiedzi. Następnie N. pokazuje albumy z kwiatami. Dzieci dzielą się na małe zespoły i wspólnie odszukują na ilustracjach poznane gatunki kwiatów. Prowadzą ze sobą, po cichu, swobodne rozmowy. N. zwraca uwagę dzieci na miejsce występowania poszczególnych kwiatów (kwiaty rosnące w środowisku naturalnym, kwiaty rosnące w ogrodzie). Dzieci dowiadują się, które kwiaty wiosenne są objęte ochroną i nie wolno ich zrywać.

Przylaszczka pospolita chroniona była do 2014 roku, w tej chwili ochronie podlegają sasaniki: alpejska, łąkowa, otwarta, słowacka i wiosenna. Sasanka zwyczajna prawdopodobnie już wymarła w stanie dzikim. Śnieżyczka przebiśnieg podlega w tej chwili ochronie częściowej, podobnie jak szafran spiski.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 14 (przewodnik, cz. 3, s. 141–142).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa – *Wiosna maluje świat*.
Kolorowe paski krepiny (po dwa dla każdego dziecka).
Dzieci trzymają w obu dłoniach długie paski krepiny. Podnoszą ręce, machają paskami krepiny jednocześnie z góry na dół jak pędzlem i zataczają nimi jak największe kręgi: raz w jedną, raz w drugą stronę – pomagają wiosnie w malowaniu świata. Następnie zmieniają miejsce i powtarzają ruchy. Zabawa powtarza się kilka razy. Na koniec, na zawołanie N.: *Kolorowa wiosna!*, dzieci stają w kole.
- Rysowanie kwiatów kredą po chodniku przy wierszu Elżbiety Marii Minczakiewicz.

Kolorowa kreda.

N. mówi wierszyk i jednocześnie rysuje na chodniku kwiatki. Następnie dzieci kolorują kredą kontury rysunków.

*Kółka małe i pętelki,
będą kwiatki Petronelki.
Są łodygi, listki małe.
Zrobię z kwiatów*

*bukiet cały!
Kwiatki włożę do wazonu,
żeby ładnie było w domu!*

III

- Zabawy konstrukcyjne. Projektowanie ogrodu pełnego kwiatów.
Różnego rodzaju klocki, kwiaty z chusteczek higienicznych wykonane wcześniej.
N. proponuje dzieciom zaprojektowanie ogrodu. Dzieci budują ścieżki z różnego rodzaju klocków. Obok ścieżek, na rabatkach, umieszczają wykonane wcześniej kwiaty z chusteczek higienicznych.
- *Podajemy piłki* – zabawa doskonaląca poczucie rytmu.
Dwie piłki, bębenek.
Dzieci siadają w kole. N. daje dwojgu dzieciom siedzącym po przeciwnych stronach po jednej piłce. Dzieci rozpoczynają podawanie piłek zgodnie z rytmem wyliczanki. N. uderza miarowo w bębenek i razem z dziećmi recytuje rymowankę (Bożeny Formy).

*Piłka krąży tu i tam,
zaraz tobie piłkę dam.
Wszystkim bardzo jest wesoło,
kiedy piłki krążą w koło.*

- Zabawa ruchowa z chustą animacyjną – *Kolory*.
Chusta animacyjna, odtwarzacz CD, nagranie melodii do tańca.
N. rozkłada na środku sali chustę animacyjną. Dzieci maszerują dookoła chusty przy dźwiękach muzyki. W trakcie przerwy w muzyce N. wymienia nazwę jednego koloru znajdującego się na chuście. Dzieci starają się szybko stanąć na polu w tym kolorze.

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Wzbogacenie kącika książki o nowe pozycje książkowe. Ćwiczenia grafomotoryczne. Przygotowanie konturów ptaków. Zestaw zabaw ruchowych nr 29.	IV 19 I 7 I 8
II. 1.	<i>O czym mówią ptaki?</i> – słuchanie opowiadania Barbary Szelągowskiej <i>Ptasia narada</i> . Cele: rozwijanie umiejętności uważnego słuchania opowiadania, zapoznanie z pierwszymi ptakami przylatującymi na wiosnę do Polski. Zabawa ruchowa <i>Ptaki do gniazd</i> .	IV 5, IV 18 I 5
2.	<i>Kolorowe piórka</i> – zajęcia badawczo-plastyczne. Cele: wzbogacenie wiadomości na temat ptaków, ich budowy i upierzenia; rozwijanie spostrzegawczości i wrażliwości dotykowej oraz sprawności manualnej. Zabawy na świeżym powietrzu: spacer wokół przedszkola. Obserwowanie ptaków. Zabawy swobodne z wykorzystaniem urządzeń ogrodowych.	IV 13, IV 18 I 4, I 5, II 10
III.	Ćwiczenie spostrzegawczości – <i>Którego ptaka brakuje?</i> Słuchanie piosenki <i>Zielona wiosna</i> . Rozmowa na temat tekstu piosenki. Zabawa orientacyjno-porządkowa – <i>Ptaki na gałęzi</i> .	IV 11 IV 7 I 5

Cele główne

- rozwijanie umiejętności uważnego słuchania opowiadania,
- zapoznanie z pierwszymi ptakami przylatującymi na wiosnę do Polski,
- wzbogacanie wiadomości na temat wybranych ptaków, ich budowy i upierzenia,
- rozwijanie spostrzegawczości i wrażliwości dotykowej oraz sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- z uwagą słucha opowiadania i odpowiada na pytania,
- rozpoznaje i nazywa pierwsze gatunki ptaków przylatujących do Polski na wiosnę,
- określa cechy ptasie,
- określa wybrane właściwości fizyczne piór, dobiera i nakleja kolor wełny zgodnie z upierzeniem wybranego ptaka.

Przebieg dnia

I

T **Tablica 22 – Propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 3, s. 221).**

- Wzbogacenie kącika książki o nowe pozycje książkowe.

Książki i albumy przyrodnicze.

Dzieci wraz z N. przeglądają albumy przyrodnicze. Wskazują na zdjęciach ptaki. Z pomocą N. nazywają znane im gatunki ptaków, dzielą się posiadanymi na ich temat wiadomościami. N. zwraca uwagę dzieci na zdjęcia przedstawiające ptaki powracające wiosną do Polski. Wyjaśnia, dlaczego niektóre ptaki lecą sznurem, w kluczu lub gromadą.

Dzięki lataniu w kluczu ptaki zyskują dodatkowy ciąg powietrza, na którym się unoszą, co jest znaczącą ulgą dla ich skrzydeł podczas długiego lotu.

- Ćwiczenia grafomotoryczne. Przygotowanie konturów ptaków.
Szablony: bociana, skowronka, jaskółki, czajki, czarny mazak, dla każdego dziecka sztywny karton A4 i ołówek, wizytówki z imionami dzieci, klej.
N. pokazuje dzieciom szablony przedstawiające: bociana, skowronka, jaskółkę i czajkę. Zwraca uwagę na charakterystyczne cechy budowy tych ptaków (nogi, dziób, skrzydła). Następnie dzieci wybierają szablon i na sztywnych kartonach odrysowują go ołówkiem. Pogrubiają kontur ptaka czarnym mazakiem. Na koniec przyklejają na rogu kartki wizytówkę ze swoim imieniem.

Zestaw zabaw ruchowych nr 29 (do wykorzystania według wyboru N.).

- Zabawa bieżna *Ptaki i piskłęta*.
Bębenek.
Dzieci są ptakami, biegają w rytm uderzeń w bębenek. Podczas pauzy w grze N. uderza powoli w instrument. Dzieci liczą uderzenia i tworzą koła – gniazda – z określoną liczbą piskląt. Zabawa się powtarza. Za każdym razem N. uderza w bębenek różną liczbę razy.
- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Przenieś jajko*.
2 plastikowe pachołki, 2 łyżki, 2 piłeczki pingpongowe.
N. wyznacza linię startu. Dzieci tworzą dwa zespoły i ustawiają się w rzędach przy linii startu. Naprzeciwko każdego rzędu N. ustawia plastikowy pachołek. Pierwsze dziecko z każdego rzędu otrzymuje łyżkę. Na łyżkach N. układa piłeczki pingpongowe – jajka. Dzieci idą z jajkiem na łyżce do pachołka, po czym wracają do swojego zespołu. Starają się, aby jajko nie spadło z łyżki. Jeśli jajko spadnie, podnoszą piłeczkę, kładą na łyżce i kontynuują zabawę. Po dotarciu do swojego rzędu przekazują łyżkę z jajkiem kolejnemu dziecku i zabawa trwa dalej. Wygrywa zespół, któremu najszybciej uda się wykonać zadanie.
- Zabawa ruchowa – *Bociany na łące*.
Tamburyn.
Przy dźwiękach tamburynu dzieci naśladowują chód bociana po wysokiej trawie (podnoszą nogi wysoko do góry). Na przerwę w grze zatrzymują się, stają na jednej nodze, wyciągają ręce przed siebie i klaszczą w nie. Naśladowują odgłosy wydawane przez bociana, mówią: *kle, kle, kle*.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Ptaki na gałęzi*.
5 lub 6 skakanek, tamburyn.
N. wyznacza miejsce do zabawy, rozkłada w większych odstępach od siebie 5 lub 6 skakanek. Następnie gra na tamburynie. *Ptaki fruwać* – dzieci biegają po sali, poruszając rękami tak, jak ptaki skrzydłami. Podczas przerwy w grze i zawołania N.: *Ptaki na gałęzi!*, dzieci ustawiają się przy dowolnej skakance, jedno obok drugiego, i kucają. N. głośno liczy (wskazuje każde dziecko palcem), ile ptaków usiadło na danej gałęzi. Po chwili odpoczynku zabawa toczy się dalej.
- Zabawa ruchowa – *Ptaki – z gniazd! Ptaki – do gniazd!*
Mała obręcz dla każdego dziecka, odtwarzacz CD, nagranie melodii w różnym tempie.
N. rozkłada na dywanie małe obręcze dla każdego dziecka. Dzieci zajmują miejsca w obręczach. Na dźwięk muzyki ptaki fruwać – dzieci biegają, spacerują, podskakują. W czasie przerwy w muzyce starają się jak najszybciej dobiec do swojego gniazda i usiąść w nim. W toku zabawy N. zabiera po jednej obręcz. Dzieci, które nie zdążą zająć miejsca w obręczy, siadają z boku i dopingują kolegów. Zwycięzca zostaje nagrodzony brawami.

II

Zajęcia 1. O czym mówią ptaki? – słuchanie opowiadania Barbary Szelańskiej *Ptasia narada*.

- Powitanie zabawą Świergoty ptaków.

Bębenek, odtwarzacz CD, nagranie odgłosów ptaków.

N. zaprasza dzieci na wiosenny spacer. Dzieci poruszają się po sali w rytmie wygrywanym na bębenku. Maszerują, podskakują, biegają. Podczas przerwy w grze zatrzymują się i siadają w siadzie skrzyżnym. N. włącza nagranie. Dzieci zamykają oczy i wsłuchują się w odgłosy ptaków. N. powtarza zabawę.

Następnie N. pyta dzieci, czy – słuchając odgłosów ptaków – zrozumią, o czym ptaki ze sobą rozmawiają. Chętne dzieci wypowiadają się. N. zaprasza je do wysłuchania opowiadania.

- Słuchanie opowiadania Barbary Szelańskiej *Ptasia narada*.

Książka (s. 58–59) dla każdego dziecka.

Dzieci siadają na dywanie. N. rozdaje im książki i zaprasza do wysłuchania opowiadania. Czytając utwór, prezentuje ilustracje do niego.

W dalekiej Afryce spotkała się na naradzie trójka przyjaciół. Pierwszy odezwał się skowronek. – Kochani! Pewnie już niedługo zacznie się w Polsce wiosna. A kto ma ją witać swoim śpiewem, jeśli nie ja? Mówię wam, czas wracać. Nie ma na co czekać. Szkoda każdego dnia!

– A ty jak zwykle – odezwał się bocian. – Tylko praca ci w głowie... Może masz rację, przyjacielu, ale gdy sobie pomyślę, ile tam będę miał roboty... Najpierw gniazdo muszę wyremontować, potem wysiadywać jajka, a jeszcze później wykarmić pisklęta, nauczyć je latać... Poczekajmy parę dni. Odpocznijmy. Nabierzmy sił... Rozejrzyj się i zobacz, jak tu przyjemnie. Co prawda trochę gorąco, ale pośpiech naprawdę nie jest wskazany.

– Masz rację, bocianie! – przytaknęła jaskółka. – Ciężka praca nas czeka. Nie jest łatwo wychować dzieci. Co innego taka kukulka – podrzuca innym jajka. Po prostu wstyd, jak można tak postępować... Leń z niej, tyle powiem! Ja na przykład zamierzam wychować swoje dzieci najlepiej jak potrafię, żeby stanowiły wzór do naśladowania!

Nagle przyfrunęła pani czajka, niosąc coś w dziobie.

– Witajcie, przyjaciele. Ale się zmęczyłam. Zobaczcie, co znalazłam w swoim ogródku! List od wróbelka z Polski! Bocianie, może ty przeczytaj go na głos, bo ja już nie mam siły. Tak się śpieszyłam do was!

Bocian wyprostował się na swoich długich czerwonych nogach i z wielką uwagą przeczytał list od początku do końca.

– Ojej! – zawołał zdenerwowany. – Czekają na nas! Nie ma czasu do stracenia! Musimy lecieć! Natychmiast! Gdzie moje walizki?

– Co tam walizki! Trzeba czym prędzej witać wiosnę! – zawołał skowronek. – Co to będzie? Co to będzie?

– Wiosna tuż-tuż, a my jeszcze w Afryce! – lamentowała przerażona jaskółka.

Ptaki bez zastanowienia spakowały cały dobytek i wyruszyły w daleką drogę do Polski. Nawet nie miały czasu się zastanowić, co je tam czeka.

- Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania i ilustracji w książce.

Mapa świata, książka (s. 58–59) dla każdego dziecka.

N. zadaje pytania:

- *Od kogo ptaki dostały list?*
- *Czego się z niego dowiedziały?*
- *Jakie ptaki przylatują wiosną do Polski?*

N. pokazuje dzieciom mapę świata. Wskazuje, gdzie leży Afryka, a gdzie jest Polska i jaką drogę musiały pokonać ptaki.

- Zabawa w formie opowieści ruchowej – *Powroty i powitania*.

Emblematy przedstawiające: skowronki, bociany, jaskółki, czajki i wróble.

N. prosi dzieci o podzielenie się na 5 grup: ptaki przylatujące do Polski na wiosnę: skowronki, bociany, jaskółki i czajki oraz wróble – ptaki pozostające przez zimę w Polsce. Wręcza dzieciom emblematy przedstawiające poszczególne ptaki i wyznacza miejsce w sali, gdzie dzieci siadają. N. gra na tamburynie i kolejno wywołuje nazwy ptaków z opowiadania. Dzieci biegają po sali, naśladując lot ptaków. Po pewnym czasie dzieci z emblematem wróbla witają powracające do Polski ptaki, machając do nich rękami, po czym włączają się do zabawy i wszystkie ptaki fruują. Po pewnym czasie dzieci wymieniają się emblematami i zabawę powtarzamy.

- Ćwiczenia ortofoniczne.

N. prosi dzieci, aby pozostały w tych samych grupach co w poprzedniej zabawie. Dzieci tworzą małe koła i siadają na dywanie w grupach. N. pokazuje sylwetę wybranego ptaka i ustala z dziećmi jego odgłos, np.: bocian – *kle, kle*; skowronek – *fiju, fiju*, jaskółka – *ci-wit, ci-wit*; czajka – *ki-wit, ki-wit*; wróbel – *ćwir, ćwir*. Następnie zadaje grupom pytania. Dzieci odpowiadają, naśladując odgłosy wydawane przez ptaki. Przykłady:

- *Witam, panie bocianie.* (Dzieci odpowiadają: *kle, kle, kle*).
- *Czy zbudował pan już gniazdo?* (*Kle, kle, kle*).
- *Czy zjadł już pan śniadanie?* (*Kle, kle, kle*).

N. może podawać humorystyczne zdania i pytania dla wywołania pogodnego nastroju dzieci.

- Zabawa ruchowa *Ptaki – do gniazd*.

Dla każdej pary dzieci obręcz.

Dzieci dobierają się parami (chłopiec z dziewczynką). Każdej parze N. wręcza jedną obręcz – gniazdko. Dzieci szukają na dywanie miejsca na swoje gniazdko i kładą tam obręcze. Następnie biegają swobodnie między obręczami, naśladując lot ptaka. Na zawołanie: *Do gniazd!* dzieci wracają do swoich obręczy.

Zajęcia 2. Kolorowe piórko – zajęcia badawczo-plastyczne.

- Wprowadzenie.

Sztuczne piórko.

Dzieci siedzą w kole. N. opowiada im o swoim porannym spacerze i o tym, że znalazł coś na drodze. Prosi dzieci o zamknięcie oczu. Przechodzi między nimi i muska ich policzki (lub dłonie) piórkiem. Dzieci odgadują, że chodzi o piórko. N. pyta je o to, jaki ptak mógł zgubić to piórko. Chętne dzieci wypowiadają się.

- Część badawcza – *Jakie jest piórko?*

Miska z wodą, folia, sztuczne piórko, spryskiwacz z wodą.

Dzieci dotykają piórek przyniesionych przez N. Pocierają nimi dłoń, policzki, szyję. N. zwraca uwagę dzieci na budowę piórka. Dzieci opisują wygląd piórka, dzielą się swoimi wrażeniami dotykowymi. Opisują piórko za pomocą określeń przymiotnikowych, np.: *Piórko jest: lekkie, ciepłe, delikatne, miłe*.

Następnie N. zaprasza dzieci do stolika, na którym stoi miska wypełniona wodą. Kładzie piórko na wodzie. Dzieci obserwują doświadczenie i formułują wnioski.

Wniosek: Piórko unosi się na powierzchni wody.

Dzięki piórom ptaki unoszą się na wodzie.

N. kontynuuje zabawę. Układa piórko na folii i spryskuje je wodą. Dzieci obserwują, jak krople wody spływają z piórka. Dotykają piórka.

Wniosek: Piórko jest suche.

Wystarczy, że ptaki po deszczu otrząsną krople wody z piór i są gotowe do lotu.

- Podsumowanie badań.

N. pyta dzieci: *Po co ptakom są potrzebne pióra?* Dzieci próbują znaleźć odpowiedź na to pytanie. N. uzupełnia ich wypowiedzi.

Pióra są potrzebne ptakom do lotu, pomagają utrzymać się ptakom na wodzie. Ponadto pióra zabezpieczają ptaki przed drapieżnikami, utrzymują stałą temperaturę ciała.

- Zabawa ruchowa połączona z ćwiczeniami oddechowymi – *Jestem lekki jak piórko. Sztuczne piórko dla każdego dziecka, odtwarzacz CD, nagranie spokojnej melodii.*

N. rozdaje dzieciom po jednym piórku. Podczas muzyki dzieci spacerują po sali i podrzucają piórko do góry. Za pomocą wydychanego powietrza próbują utrzymać piórko jak najdłużej w powietrzu. Podczas przerwy w muzyce zatrzymują się i patrzą, jak piórko opada na podłogę, po czym kładą się na dywanie i obserwują piórko.

Podczas zabawy N. może odtwarzać nagranie z odgłosami ptaków.

- Część plastyczna.

Dla każdego dziecka karton z odrysowaną sylwetą ptaka w pierwszej części dnia i przyklejonym wizytówką, książka (s. 58–59), klej, kolorowa włóczka (lub kolorowa krepina, bibułka).

Dzieci:

- odnajdują karton ze swoją wizytówką, zajmują miejsca przy stolikach,
- odszukują w książce ptaka, którego kontur odrysowały i przyglądają się kolorom jego upierzenia,
- smarują sylwetę ptaka klejem, a następnie wybierają i nakładają na nią kawałki wełny w kolorze odpowiadającym upierzeniu wybranego ptaka.

Podczas pracy N. rozmawia z dziećmi o tym, co właśnie wykonują.

- Zorganizowanie wystawy.

Prace plastyczne wykonane przez dzieci.

N. układa prace na stoliku. Podziwia wszystkie prace. Wybiera chętne osoby do pogrupowania ptaków według gatunku. Dzieci tworzą ptasie rodziniki, przeliczają w nich ptaki w dostępnym dla siebie zakresie. Na koniec N. przypina prace na tablicy.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Spacer wokół przedszkola. Obserwowanie ptaków.

Dzieci spacerują z N. wokół przedszkola. Uważnie obserwują przyrodę. Zatrzymują się, wsłuchują w ptasie głosy. Spoglądają w górę, wypatrują budek lęgowych i ptasich gniazd. Obserwują ptaki – lecące i siedzące na gałęziach drzew. Rozpoznają i nazywają znane im gatunki ptaków. Swobodnie wypowiadają się na temat swoich spostrzeżeń.

- Zabawy swobodne z wykorzystaniem urządzeń ogrodowych. Dzieci korzystają z zabawek ogrodowych, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa. N. zachęca dzieci do stosowania podczas zabaw zwrotów grzecznościowych.

III

- Ćwiczenie spostrzegawczości – *Którego ptaka brakuje?*
Zdjęcia kilku wybranych ptaków, np.: bociana, skowronka, jaskółki, czajki.
N. układa przed dziećmi zdjęcia kilku ptaków (4, 5). Prosi, aby dzieci podały ich nazwy, a następnie zamknęły oczy. Zabiera jedno zdjęcie. Dzieci odgadują, który ptak odfrunął.

Jeśli dzieci nie mają problemu z wykonywaniem zadania, N. może zwiększyć liczbę zdjęć.

- Słuchanie piosenki *Zielona wiosna* (sł. i muz. Danuta i Karol Jagiełło) w wykonaniu N. lub z płyty CD. Rozmowa na temat tekstu piosenki.

Nagranie piosenki *Zielona wiosna*, odtwarzacz CD.

Nad brze - giem rze - ki żab - ki sie - dzia - ły
i coś do u - cha so - bie szep - ta - ły.
Kum, kum, kum, kum, kum, kum, kum, kum, kum, kum,
kum, kum, kum, kum, kum, kum, kum, kum.

I. *Nad brzegiem rzeki żabki siedziały
i coś do ucha sobie szeptały.*

Ref.: *Kum, kum, kum, kum, kum, kum, kum, kum, kum,
kum, kum, kum, kum, kum, kum, kum, kum. /bis*

II. *Przyleciał bociek, usiadł na płocie
i do drugiego boćka klekoce.*

Ref.: *Kle, kle, kle, kle, kle, kle, kle, kle, kle,
kle, kle, kle, kle, kle, kle, kle, kle. } bis*

III. *Wszystko usłyszał mały wróbelek
i przetłumaczył na ptasie trele.*

Ref.: *Ćwir, ćwir, ćwir, ćwir, ćwir, ćwir, ćwir, ćwir, ćwir,
ćwir, ćwir, ćwir, ćwir, ćwir, ćwir, ćwir, ćwir. } bis*

IV. *Wiosna, wiosna, znów przyszła wiosna,
wiosna, wiosna jest już wśród nas.*

- N. zadaje pytania dotyczące piosenki:
- *Jakie zwierzęta występują w piosence?*
  - *O czym opowiadają żabki, bociany i wróbelki?*
  - *Gdzie siedziały żabki i jak szeptały sobie do ucha?*
  - *Jakie odgłosy wydają bociany?*

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Ptaki na gałęzi* (przewodnik, cz. 3, s. 171).

Kwiecień, tydzień 1

Dzień 2

Wiosenne powroty

Z wizytą u bocianów

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

<p>I. Ćwiczenia słuchowe – <i>Co to za ptaki?</i> Tworzenie tablicy tematycznej. Zabawa dydaktyczno-orientacyjna <i>Ptaki</i>. Zabawa ruchowa <i>Bociany na łące</i>.</p>	<p>IV 18, IV 19 IV 9, IV 11 I 5</p>
<p>II. 1. Zajęcia umuzykalniające przy piosence <i>Zielona wiosna</i>. Cele: doskonalenie aparatu mowy, rozwijanie szybkiej reakcji na ustalone sygnały.</p> <p>2. <i>W bocianim gnieździe</i> – historyjka obrazkowa. Cele: wzbogacanie wiadomości na temat wyglądu i zwyczajów bociana, rozwijanie myślenia przyczynowo-skutkowego. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa rozwijająca spostrzegawczość – <i>Ukryte gniazdko</i>. Zabawa bieżna <i>Kot poluje na ptaki</i>.</p>	<p>IV 7 IV 9, IV 18 I 4, I 5</p>
<p>III. Zabawy konstrukcyjne. Budowanie budek lęgowych dla ptaków. Ćwiczenie oddechowe – <i>Gdzie mieszkają żabki?</i> Zabawa bieżna <i>Ptaki i pisklęta</i>.</p>	<p>I 6 I 9 I 5</p>

Cele główne

- doskonalenie aparatu mowy,
- rozwijanie szybkiej reakcji na ustalone sygnały,
- wzbogacanie wiadomości na temat wyglądu i zwyczajów bociana,
- rozwijanie myślenia przyczynowo-skutkowego.

Cele operacyjne

Dziecko:

- prawidłowo wykonuje ćwiczenia artykulacyjne,
- w skupieniu poprawnie wykonuje zadania,
- zna wygląd bociana,
- opowiada historyjkę złożoną z czterech obrazków.

Przebieg dnia

I

- Ćwiczenia słuchowe – *Co to za ptaki?* Tworzenie tablicy tematycznej.
Odtwarzacz CD, nagrania odgłosów wydawanych przez wybrane ptaki, np.: bociana, sikorę bogatkę, jaskółkę dymówkę, wilgę, wróbla oraz obrazki przedstawiające te zwierzęta.
N. zapoznaje dzieci z odgłosami, jakie wydają wiosną wybrane ptaki. Odtwarza nagrania. Jednocześnie pokazuje sylwetę danego ptaka i go nazywa. Następnie proponuje zabawę.

Układa sylwety ptaków przed dziećmi. Dzieci ponownie wsłuchują się w odgłosy wydawane przez zwierzęta i odgadują, o jakiego ptaka chodzi. N. przyczepia obrazki na tablicy tematycznej.

- Zabawa dydaktyczna- orientacyjna *Ptaki*.

Obrazki przedstawiające ptaki z poprzedniego ćwiczenia, nagranie wesołej melodii, odtwarzacz CD.

N. układa obrazki ptaków. Włącza nagranie i dzieci poruszają się swobodnie po sali w rytmie melodii. Kiedy N. wypowie nazwę wybranego ptaka, np. bocian, dzieci stają w miejscu, gdzie znajduje się jego obrazek.

- Zabawa ruchowa *Bociany na łące* (przewodnik, cz. 3, s. 171).

II

Zajęcia 1. Zajęcia muzykalniające przy piosence *Zielona wiosna* (przewodnik, cz. 3, s. 175).

- Ćwiczenia ortofoniczne na zgłoskach: *kum, kle, ćwir*.

N. mówi wybrane zgłoski na wybranej przez siebie wysokości i w odpowiednim metrum, a dzieci powtarzają.

- Nauka melodii i tekstu piosenki *Zielona wiosna* na zasadzie echa muzycznego.

Nagranie piosenki *Zielona wiosna*, odtwarzacz CD.

Śpiew mormorando.

Zaznaczanie kłaśnięciem pierwszej miary taktu.

Dzieci powtarzają za N. wersy piosenki na zasadzie echa muzycznego.

- Ćwiczenia rozwijające sprawność ruchową.

Marakas.

Dzieci poruszają się po okręgu w rytmie wystukiwanym na marakasie. Maszerują, biegają, podskakują zgodnie z wygrywanym rytmem. Na sygnał, trzy energiczne uderzenia, dzieci kładą się na plecach i pozostają przez chwilę w bezruchu.

- Zabawa *Bocian i żabki* – rozwijająca aparat mowy.

Nagranie piosenki *Zielona wiosna*, odtwarzacz CD, kastaniety.

Dzieci maszerują w rytmie piosenki *Zielona wiosna*. Podczas przerwy w odtwarzaniu utworu N. rytmicznie gra na kastanietach. Zgodnie z rytmem recytuje tekst Bożeny Formy.

Dzieci:

odpowiadają zgodnie z rytmem refrenu piosenki:

Kle, kle, kle, kle, kle, kle, kle, kle, kle, kle, kle, kle,
kle, kle, kle, kle, kle, kle, kle;

ponownie maszerują,

odpowiadają zgodnie z rytmem refrenu piosenki:

Rech, rech, rech, rech, kum, kum, kum, kum, kum,
kum, rech, rech, rech, rech, kum, kum, kum, kum;

ponownie maszerują.

- Zabawa *Żaby, bociany, wróble* – rozwijająca reakcję na ustalone sygnały.

Bębenek, drewnianka, marakas, tamburyn, nagranie piosenki *Zielona wiosna*, odtwarzacz CD.

N. rozkłada przed sobą instrumenty. Dzieli dzieci na trzy grupy. Każda z nich ma wyznaczone miejsce w sali, przyporządkowany dźwięk instrumentu oraz zwierzę (bocian, żaba, wróbel). Dzieci maszerują po okręgu w rytmie piosenki. Na dźwięk tamburynu zajmują wyznaczone miejsca. N. wybiera dowolny instrument, a dzieci naśladują przyporządkowane im zwierzę zgodnie z ustaleniami.

Instrument: bębenek	Zwierzę: bocian	Dzieci: maszerują, unosząc wysoko kolana, rękami naśladują ruchy skrzydeł,
drewienka	żaba	przechodzą do przysiadu i wykonują podskoki, opierając się dłońmi o podłogę,
marakas	wróbel	biegają na palcach, drobnymi kroczkami, dłonie trzymają na wysokości ramion, naśladują ruchy skrzydeł.

- Zabawa rozwijająca umiejętność działania w skupieniu – *Wróbelki*.
Dzieci biegają swobodnie, drobnymi krokami, w rytmie dowolnej melodii wybranej przez N. Podczas przerwy w muzyce i dźwięk bębena zatrzymują się. N., na sylabach: *ćwir, ćwir*, śpiewa krótką, wymyśloną przez siebie melodię. Dzieci starają się ją powtórzyć – najpierw wszystkie razem, następnie indywidualnie.

Zajęcia 2. W bocianim gnieździe – historyjka obrazkowa.

- Powitanie.
Dzieci siedzą w kole w siadzie skrzyżnym. N. wypowiada nazwy kolorów, np.: *biały, czerwony, czarny*. Dzieci, które mają na sobie ubranie lub jego element w danym kolorze, wstają, stają na jednej nodze jak bocian, utrzymują przez chwilę równowagę, po czym siadają.
- Wprowadzenie.

Sylweta wróbla umieszczona na sztywnym druciku.

N., manipulując sylwetą wróbla umieszczoną na sztywnym druciku, wita dzieci z ogromną radością. Wróbel informuje dzieci, że jest bardzo szczęśliwy, gdyż z Afryki powrócił właśnie jego przyjaciel. Pyta dzieci, czy domyślają się, o kim mówi. Jeśli nie, podaje dzieciom szczegóły wyglądu bociana, np.: *Mój przyjaciel ma długie czerwone nogi i czerwony dziób, ma białe i czarne pióra*. Dzieci odgadują, że chodzi o bociana. Wróbel opowiada im o swojej wizycie w gnieździe bociana. Zaprasza je do jego obejrzenia.

- Karta pracy, cz. 2, nr 25.

Dzieci:

- oglądają obrazki,
- opowiadają historyjkę o rodzinie bocianów.

N. kontynuuje rozmowę, manipulując sylwetą wróbla. Pyta dzieci, co wiedzą o bocianie. Przekazuje im ciekawostki na jego temat.

Bociany są gatunkiem chronionym w Polsce. Po powrocie z ciepłych krajów zajmują się przebudową starego gniazda lub budują nowe. Po złożeniu jaj (zazwyczaj do 4) samica, na zmianę z samcem, wysiaduje jaja.

- Zabawa ruchowa *Bociany i ich pisklęta*.

Sylweta wróbla umieszczona na sztywnym drucie, tamburyn, 6 małych obręczy.

N., manipulując sylwetą wróbla, poprzedza zabawę przekazaniem krótkiej informacji na temat zagrożeń, jakie mogą spotkać pisklęta, które wypadną z gniazd. Następnie proponuje zabawę. Rozkłada na sali obręcze – gniazdko. Wybiera 12 dzieci, które będą odgrywały rolę dorosłych bocianów. Dzieci dobierają się w pary i wybierają obręcze na gniazda. Pozostałe dzieci to pisklęta. Zajmują miejsce z boku sali. N. potrząsa tamburynem. Dorosłe bociany latają między obręczami. W trakcie przerwy w grze dzieci łączą się we wcześniej ustalone pary i dobierają sobie po 1 pisklęciu lub po 2 pisklęta. Bociany tworzące rodzinę zajmują wybraną obręcz – dorosłe i młode bociany siadają dookoła obręczy. N. powtarza zabawę kilka razy.

- Układanie obrazków we właściwej kolejności.
N. pokazuje dzieciom powiększone ilustracje historyjki obrazkowej. Miesza je. Dzieci wybierają obrazki i układają je we właściwej kolejności. Uzasadniają swoje zdanie. Chętne osoby opowiadają historyjkę ponownie.
- Wymyślanie innego zakończenia historyjki – *Co by było, gdyby...?*
N. mówi dzieciom, że historyjka mogłaby się zakończyć inaczej. Pyta dzieci: *Co by było, gdyby np. z jajek wykluły się inne ptaki?* Chętne osoby wypowiadają się, podają przykłady innego zakończenia historyjki.
- ☰ • Karta pracy, cz. 2, nr 25.
Dzieci:
  - liczą bociany,
  - pokazują palcem i mówią za osobą dorosłą: pierwszy bocian, drugi bocian...
  - mogą też pokolorować każdemu bocianowi nogi i dziób na czerwono.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa rozwijająca spostrzegawczość – *Ukryte gniazdko*.
Gniazdko wycięte z papieru.
N. chowa w ogrodzie (np. pod krzaczkiem) gniazdko wycięte z papieru. Dzieci odszukują gniazdko i informują N., gdzie je znalazły. Następnie wspólnie sprawdzają to miejsce.

! N. przestrzega dzieci przed dotykiem ptasich gniazd.

- Zabawa bieżna *Kot poluje na ptaki*.
N. wyznacza teren do zabawy – podwórko. Chętna osoba jest kotem. Zajmuje wyznaczone miejsce z boku. Pozostałe dzieci to ptaki. Na zawołanie N.: *Ptaki latają!* dzieci, które są ptakami, latają po podwórku i szukają ziaren (przykucają i naśladują szukanie ziaren). Na zawołanie: *Kot poluje!* ptaki odlatują poza wyznaczony teren. Kot stara się złapać przynajmniej jednego ptaka. Złapane dziecko zostaje nowym kotem i zabawa toczy się dalej.

III

- Zabawy konstrukcyjne. Budowanie budek lęgowych dla ptaków.
Klocki.
Dzieci budują z klocków budki lęgowe dla ptaków. Podają nazwę ptaka, dla którego zbudowały budkę.

- ☺ • Ćwiczenie oddechowe – *Gdzie mieszkają żabki?*
Szablon jeziora, małe szablony żabek, słomki (po jednej dla każdego dziecka).
Dzieci zajmują miejsca przy stolikach. Przed każdym dzieckiem znajdują się małe szablony żabek, wycięte z zielonego papieru. Na środku stolika N. przykleja taśmą dwustronną szablon jeziora, wycięty z niebieskiego brystolu. Dzieci za pomocą słomek przenoszą żabki do jeziora.

- ☺ • Zabawa bieżna *Ptaki i pisklęta* (przewodnik, cz. 3, s. 171).

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Oglądanie albumów z ptakami. Rozwijanie sprawności manualnej – <i>Kukułcze jajeczka</i> . Przygotowanie pomocy do zajęć. Zabawa ruchowa z elementem równowagi – <i>Przenieś jajko</i> .	IV 18, IV 19 I 7 I 5
II. 1.	<i>Ptasie gniazda</i> – zajęcia matematyczne. Cele: wzbogacenie wiadomości na temat zwyczajów ptaków wiosną, rozwijanie umiejętności matematycznych.	IV 15, IV 18
2.	Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 15. Cele: rozwijanie spostrzegawczości i percepcji słuchowej, rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa <i>Bociany – do gniazd!</i> Zabawy konstrukcyjne w piaskownicy – <i>Gniazdko</i> .	I 8, III 8 I 4, I 5, I 6
III.	Wspólne układanie bajki o kukułce. Rozwijanie myślenia twórczego. Zabawa z wykorzystaniem wiersza Bożeny Formy <i>Wiosna</i> . Zabawa ruchowa rozwijająca spostrzegawczość – <i>Kukułki</i> .	IV 6 III 1, III 8 I 5

Cele główne

- wzbogacanie wiadomości na temat zwyczajów ptaków wiosną,
- rozwijanie umiejętności matematycznych,
- rozwijanie spostrzegawczości i percepcji słuchowej,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat zwyczajów ptaków związanych ze znoszeniem i wysiadywaniem jaj,
- wskazuje elementy od najmniejszego do największego i odwrotnie; przelicza, posługując się liczebnikami głównymi w zakresie 5 i więcej,
- uważnie obserwuje, słucha poleceń N.,
- czynnie uczestniczy w ćwiczeniach ruchowych.

Przebieg dnia

I

- Oglądanie albumów z ptakami.
Albumy z ptakami.
Dzieci oglądają albumy z ptakami. Rozpoznają i nazywają znane im gatunki ptaków. Słuchają ciekawostek o wybranych ptakach, w tym m.in. o kukułce.
- Rozwijanie sprawności manualnej – *Kukułcze jajeczka*. Przygotowanie pomocy do zajęć.
Dla każdego dziecka nożyczki i narysowane na kartonie kontury jajek jednej wielkości.
Dzieci przygotowują pomoce do zajęć. Wycinają kontury jajek po śladach. Gotowe jajka gromadzą w pojemniku.
- Zabawa ruchowa z elementem równowagi – *Przenieś jajko* (przewodnik, cz. 3, s. 171).

II

Zajęcia 1. *Ptasie gniazda* – zajęcia matematyczne.

- Powitanie.
N. prosi dzieci, aby przywitały się z koleżankami i kolegami za pomocą dowolnie wybranego przez siebie gestu, bez użycia słów.

- Wprowadzenie.

Torba, kolorowe sztuczne piórka, styropianowe jajka różnej wielkości.

N. opowiada dzieciom o tajemniczej zawartości swojej torby. Chętne dziecko, nie wyjmując przedmiotu z torby, próbuje określić, co trzyma w ręce. Następnie N. wyjmuje różnokolorowe piórka oraz styropianowe jajka różnej wielkości. Pyta dzieci, czy wiedzą, do jakich zwierząt mogą należeć te przedmioty. Potem N. prosi je, aby uważnie obejrzały i dotknęły piórka i jajka. Chętne osoby wypowiadają się.

- T** • Porównywanie wielkości jajek różnych ptaków.

Tablica demonstracyjna 22.

N. wzbogaca wiedzę dzieci. Pokazuje na tablicy demonstracyjnej nr 22 jajka różnych ptaków. Zwraca uwagę na ich wygląd, mówi, jaki ptak znosi dane jajko. Prosi chętne dzieci do tablicy. Z pomocą N. dzieci wskazują jajka – od najmniejszego do największego i odwrotnie. Następnie N. pokazuje im na tablicy kukułkę. Przekazuje ciekawostki na temat wyglądu i zwyczajów tych ptaków wiosną.

Kukułka nie buduje gniazda. Swoje jajka podrzuca do gniazd innych ptaków. Obserwuje się także zwyczaj wyrzucania przez kukułkę jajek innych ptaków z ich gniazd.

- Zabawa ruchowo-matematyczna – *Kukułka podrzuca jajka*.

Dla każdego dziecka mała obręcz i koperta z papierowymi jajkami wyciętymi w pierwszej części dnia, odtwarzacz CD, nagranie melodii do biegu, papierowe jajeczka dla N.

N., z pomocą wybranego dziecka, układa na podłodze dla wszystkich osób małe obręcze – gniazda. Wręcza dzieciom, które są ptakami, koperty z różną liczbą papierowych jajek wyciętych w pierwszej części dnia. Dzieci liczą jajka i układają je w swoich obręczach. Następnie N. włącza nagranie muzyki. Podczas trwania utworu ptaki wylatują z gniazd – dzieci biegną po sali i machają rękami jak ptaki skrzydłami. W tym czasie N., który jest kukułką, podrzuca do każdej obręczy po jednym jajku (lub po 2 czy 3 jajka, w zależności od umiejętności dzieci w swojej grupie). Podczas przerwy w muzyce ptaki wracają do gniazd – dzieci siadają przed swoimi obręczami. Przeliczają, czy mają tyle samo jajek co przedtem, a jeśli nie, to o ile jajek mają więcej. N. powtarza zabawę kilkakrotnie. Za każdym razem N. albo dokłada jajka, albo zabiera.

- Karta pracy, cz. 2, nr 26.

Dzieci:

- kolorują bociana według wzoru,
- rysują po szarych liniach rysunków jajek,
- wskazują najmniejsze jajko i największe jajko.

Zajęcia 2. *Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 15.*

Trójkąt, obręcz dla każdego dziecka, sztuczne piórko, 3 lub 4 skakanki.

- Ćwiczenie na rozgrzewkę – *Słuchamy kukułki*.

Dzieci nasłuchują, ile razy N. zakuka. Następnie tyle samo razy wykonują ustalone przez N. ćwiczenia, np.: przysiad z wyprostowanymi rękami, podskok obunóż.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Ptaki wracają*.
Dzieci biegają w jednym kierunku, w rytmie uderzeń w trójkąt. Podczas przerwy w grze zatrzymują się, wyciągają ręce do góry i delikatnie nimi machają.
- Ćwiczenie z elementem skłonu – *Ptaki budują gniazda*.
Dzieci są ptakami. Otrzymują od N. po jednej małej obręczy (jednym gniazdku). Ustawiają się w rozsypane i kładą obręcz przed sobą. Stają przed nimi w rozkroku i budują gniazda, wykonują skłon: raz do jednej nogi, raz do drugiej – naśladując wkładanie patyczków do obręczy. Następnie dzieci maszerują po kole i wkładają obręcz na wyciągniętą przez N. rękę.
- Ćwiczenie równoważne – *Piskłęta rosną*.
Dzieci maszerują po sali. Na zawołanie: *Piskłęta rosną!* – zatrzymują się i wykonują przysiad. Powoli prostują się i wspinają się na palce. N. powtarza zabawę kilka razy.
- Ćwiczenie z elementem skoku – *Do gniazda*.
N. układa na podłodze z 3 lub 4 skakanek duże koło – gniazdo. Dzieci swobodnie biegają po sali w jednym kierunku. Na zawołanie: *Do gniazda!* – stają przed skakanką i wykonują skok obunóż – wskakują do koła.
- Ćwiczenie uspokajające – *Relaks z piórkiem*.
Dzieci leżą na plecach, kładą piórko na klatce piersiowej – wykonują wdech nosem, wydech ustami.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Bociany – do gniazd!*
Dzieci dobierają się parami i zajmują wyznaczone miejsce w ogrodzie – gniazdo. Na odgłos klaśnięcia biegają obok siebie po ogrodzie, naśladując lot bociana. Na zawołanie: *Bociany – do gniazd!* – dzieci łączą się w pary i wracają do swoich gniazd – kucają.
- Zabawy konstrukcyjne w piaskownicy – *Gniazdko*.
Dzieci spacerują po ogrodzie i zbierają piórka, cienkie patyczki, kamyki oraz inne drobne elementy. Potem w piaskownicy łopatkami uklepują piasek, wygładzają go, a następnie układają zebrany materiał przyrodniczy, formując gniazdko. Do środka wkładają zebrane kamyki – jajka.

Po zabawie, przed powrotem do przedszkola, dzieci oczyszczają piasek w piaskownicy. Gromadzą materiał przyrodniczy w ustalonym przez N. miejscu w ogrodzie.

III

- Wspólne układanie opowiadania o kukułce. Rozwijanie myślenia twórczego.
Kartka dużego formatu, kredki.
Dzieci siedzą w kole. N. proponuje wspólne ułożenie opowiadania o kukułce. Mówi pierwsze zdanie, np. *W pewnym lesie zakukała kukułka*. Dzieci kontynuują opowieść, wypowiadając po jednym zdaniem. N. próbuje rysować uproszczone ilustracje. Następnie powtarza opowiadanie, zawieszając głos tak, aby dzieci dopowiadały informacje. W razie potrzeby wskazuje narysowany wcześniej element. Na koniec dzieci nadają bajce tytuł. Wykonują ilustracje do bajki – kolorują kontury wcześniej wykonane przez N..

W podobny sposób N. może zachęcić dzieci do tworzenia bajek o innych ptakach.

- Zabawa z zastosowaniem wiersza Bożeny Formy *Wiosna*.
Muzyka relaksacyjna.

Dzieci zajmują miejsca na okręgu, za plecami kolegi siedzącego z przodu, i wykonują masaż na jego plecach.

*Rozsiewa kwiaty na łące,
prosi o promyki słońce,
maluje na zielono liście na drzewach
i słucha, jak pięknie skowronek śpiewa.*

*Na miękkiej trawie usiądzie czasami
i śpiewa wesoło z przedszkolakami.*

Dzieci:
delikatnie dotykają pleców kolegi w różnych miejscach, opuszkami palców,
wykonują ruchy koliste całymi dłońmi,
rysują kontury liści,
zbliżają dłonie do uszu, naśladując
nasłuchiwanie,
delikatnie uciskają ramiona,
delikatnie uderzają zaciśniętymi pięściami
w plecy kolegi.

- Zabawa ruchowa rozwijająca spostrzegawczość – *Kukułki*.

Dla każdego dziecka mała obręcz, kartonowe jajko, odtwarzacz CD, nagranie melodii do biegu.

N., z pomocą wybranej osoby, układa na podłodze dla wszystkich dzieci małe obręcze – gniazda. Wręcza im po jednym papierowym jajku. Podczas muzyki kukułki biegają między obręczami. Podczas przerwy w muzyce wkładają jajka do gniazda. Zabawa się powtarza.

Obowiązują zasady: w gnieździe może być tylko jedno jajko, za każdym razem dziecko umieszcza jajko w innym gnieździe.

Kwiecień, tydzień 1

Dzień 4

Wiosenne powroty

Ptasie domy, ptasie przysmaki

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i koordynacji wzrokowo-ruchowej – <i>Co to za ptak?</i> Ćwiczenie oddechowe – <i>Turlaj jajko.</i> Zabawa ruchowa <i>Ptaki – z gniazd! Ptaki – do gniazd!</i>	IV 9, IV 11 I 9 I 5
II. 1.	<i>Ptaki i ich domy</i> – zabawa dydaktyczna. Cele: rozwijanie umiejętności uważnego słuchania wiersza, wzbogacanie wiadomości na temat wybranych gatunków ptaków.	IV 6, IV 18
2.	<i>Pierwszy motyl</i> – zajęcia plastyczne. Cele: zapoznanie z pierwszymi motylami spotykanymi wiosną, rozwijanie sprawności manualnej. Zabawy na świeżym powietrzu: obserwowanie zachowania owadów w ogrodzie. Zabawa zręcznościowa <i>Budujemy gniazdko.</i>	I 7, IV 18 I 4, I 5, I 6
III.	Ćwiczenia słuchu fonematycznego – <i>Ptaki i ich przysmaki.</i> Zabawa <i>Ptaszki</i> – rozwijająca swobodę ruchów w przestrzeni. Zabawa ruchowa – <i>Bociany na łące.</i>	IV 2 I 5 I 5

Cele główne

- rozwijanie umiejętności uważnego słuchania wiersza,
- wzbogacanie wiadomości na temat wybranych gatunków ptaków,
- zapoznanie z pierwszymi motylami spotykanymi wiosną,
- rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- z uwagą słucha wiersza i odpowiada na pytania,
- wypowiada się na temat zwyczajów ptaków związanych z zakładaniem gniazd,
- poznaje wygląd i nazwy pierwszych motyli spotykanych wiosną,
- wykonuje motyla: wycina i przykleja elementy według instrukcji.

Przebieg dnia

I

- Rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej i koordynacji wzrokowo-ruchowej – *Co to za ptak?*

Album z ptakami, dla każdego dziecka koperta z pociętym na 5 lub więcej elementów zdjęciem przedstawiającym wybranego ptaka.

N. zachęca dzieci do wybrania jednej koperty. Dzieci wyjmują z kopert pocięte na 5 lub więcej elementów zdjęcia przedstawiające różne ptaki i składają je w całość. Dzielą się informacjami na temat tych ptaków. N. odszukuje dane ptaki w albumie i przekazuje dzieciom ciekawostki na ich temat.

- Ćwiczenie oddechowe – *Turlaj jajko.*

Piłeczka pingpongowa dla każdej pary dzieci, słomka do napojów dla każdego dziecka.

Dzieci dobierają się w pary i siadają przy stoliku, naprzeciwko siebie. Każda para otrzymuje piłeczkę pingpongową – jajko. Zadaniem dzieci jest podawanie sobie piłeczki, dmuchając na nią przez rurkę.

- Zabawa ruchowa *Ptaki – z gniazd! Ptaki – do gniazd!* (przewodnik, cz. 3, s. 171).

II

Zajęcia 1. *Ptaki i ich domy* – zabawa dydaktyczna.

- Powitanie zabawą paluszkową z wykorzystaniem rymowanki Krzysztofa Sąsiadka *Ćwir, ćwir.*

N. prosi dzieci o naśladowanie jego ruchów. Recytuje wierszyk, zbliża palce obu dłoni, tworząc dziobki, i jednocześnie zbliża do siebie obie dłonie. Następnie zahacza kciuk lewej dłoni o kciuk prawej dłoni, rozprostowuje palce, unosi dłonie w górę i porusza palcami. N. powtarza zabawę kilka razy.

*Ćwir, ćwir, ćwir ćwir
ptaszki śpiewają.
Fyr-fyr, fyr-fyr
ptaszki fruważą.*

N. zastanawia się, czy dzieci pamiętają nazwy ptaków, które przylatują do Polski na wiosnę.

- Karta pracy, cz. 2, nr 27.

Dzieci:

- słuchają nazw ptaków, które przylatują do Polski na wiosnę,
- dzielą ich nazwy rytmicznie (na sylaby).

N. kontynuuje rozmowę. Pyta dzieci, czy wiedzą, gdzie mieszkają ptaki, jak budują swoje gniazda. Chętne osoby wypowiadają się. N. opowiada dzieciom o pewnym zdarzeniu, które obserwował dzisiaj rano. Idąc do przedszkola, zauważył wysoko na drzewie dwa ptaszki. Ptaszki znosiły w dziobkach suche trawki, piórka, inne drobne elementy i wiły swoje gniazdko. N. wyjaśnia znaczenie wyrażenia: *wić gniazdko*, następnie zadaje dzieciom pytania:

- *Dlaczego ptaszki wiły gniazdko?*
- *Czym dla ptaków jest ich gniazdko?*

- Zabawa *Z czego budować gniazdo?*

Duża obręcz, piórko, sucha trawka, kawałek tkaniny, patyczek, suchy liść.

Dzieci siedzą w kole. Na środku N. układa dużą obręcz. Wkłada do niej przedmioty, z których ptaki mogą budować gniazda, np.: piórko, suchą trawkę, kawałek tkaniny, mały patyczek, suchy liść. Dzieci przyglądają się elementom i je nazywają. N. zakrywa zgromadzone przedmioty chustą, wyjmując jeden z nich, odsłania chustę i pyta, czego brakuje. Powtarza zabawę kilka razy.

- Zabawa ruchowa z zastosowaniem rymowanki Krzysztofa Sąsiadka *Ćwir, ćwir.*

Bębenek.

Dzieci poruszają się w jednym kierunku, zgodnie z rytmem wygrywanym przez N. na bębnie. Podczas przerwy w grze zatrzymują się, kucają, powoli podnoszą się i jednocześnie wypowiadają rymowankę Krzysztofa Sąsiadka z pokazywaniem. N. powtarza zabawę kilka razy.

- Karta pracy, cz. 2, nr 27.

Dzieci rysują po śladzie drogi skowronka do gniazda.

- Zabawa ruchowa *Ptaki śpiewają.*

N. wyznacza linię startu, na której w szeregu ustawiają się dzieci. Staje naprzeciwko nich, na drugim końcu sali. Naśladuje odgłos wydawany przez wybranego ptaka, np. kukułkę. Dzieci liczą głośno, ile razy zakuka N., po czym wykonują tyle samo kroków w jego stronę.

Zajęcia 2. Pierwszy motyl – zajęcia plastyczne.

- Wprowadzenie.

Koszyk, dla każdego dziecka połówka skrzydła motyla (np.: motyla cytrynka, rusałki admirała lub pazia królowej), małe lusterko (o zabezpieczonych krawędziach).

Dzieci siedzą w kole. Wybierają z tacy dowolną połówkę skrzydła motyla, z koszyczka biorą małe lusterko. Kładą element skrzydła przed sobą na podłodze i przykładają do niego lusterko. Mówią, co zobaczyły. Lekko poruszają lusterkiem tak, aby motyl latał.

- Wysłuchanie wiersza Iwony Róży Salach *Tyle... (Wiersze dla Krzysia i Weroniki).*

*Motyle... A ile? Tyle!
Tyle, że nikt ich nie zliczy,
nawet ten, co długo ćwicz.
Jeden żółty jak kwiat na łące.
Drugi biały
jak chustka w twej rączce.*

*Trzeci – czerwony
jak w polu maki.
A czwarty –
nakrapiany taki.
Motyle... A ile? Tyle!*

- Rozmowa kierowana na podstawie wiersza.

Plansza demonstracyjna nr 21, album o motylach.

N. pyta dzieci:

- *O jakich owadach była mowa w wierszu?*
- *Ile było motyli i jak one wyglądały?*

N. odwołuje się do zajęć z poprzedniego tygodnia. Pokazuje na planszy demonstracyjnej nr 21 postacie, jakie przyjmował motyl wcześniej, zanim stał się dorosły, i je nazywa. Następnie dzieci wspólnie z N. odszukują w albumie motyle o takich samych skrzydłach jak w zabawie wstępnej. N. przekazuje dzieciom ciekawostki na temat najczęściej spotykanych wiosną motyli: cytrynka, rusałki admirała i pazia królowej.

- Improvizacja ruchowa *Taniec motyli.*

Odtwarzacz CD, nagranie spokojnej melodii do tańca, dla każdego dziecka kolorowy krążek i chustka szyfonowa.

N., z pomocą dzieci, rozkłada na sali kolorowe krążki – kwiaty. Zamienia dzieci w motyle i wręcza każdemu z nich chustkę szyfonową. Podczas muzyki motyle latają nad łąką – dzieci biegają na palcach między krążkami i machają chustkami. Podczas przerwy w muzyce kucają przy najbliższym leżącym krążku i mówią: *Fru, fru, fii, fii – wesoło, wesoło mi*. N. powtarza zabawę kilka razy.

- Część plastyczna – *Pierwszy motyl*.

Wyprawka, karta nr 22, klej, nożyczki, taśma klejąca, sztywny sznurek, dla każdego dziecka rolka tekturowa oraz dwie serwetki.

Dzieci:

- zajmują miejsca przy stolikach,
  - wycinają z karty niebieski prostokąt i oklejają nim tekturową rolkę,
  - serwetki zwijają w środku, aby miały kształt kokardki, i skleją ją taśmą klejącą, według instrukcji,
  - nakleją głowę motyla zgodnie z instrukcją, po jednej stronie rolki,
  - przykleją do główki motyla dwa niewielkie kawałki sznurka, które będą jego czułkami,
  - z drugiej strony rolki przykleją serwetkę – skrzydła, zgodnie z instrukcją.
- Podczas pracy N. rozmawia z dziećmi o tym, co właśnie wykonują.

- Zorganizowanie wystawy.

Prace plastyczne wykonane przez dzieci.

Dzieci, z pomocą N., układają motyle na stoliku. N. podziwia wszystkie prace. Gotowymi pracami przyozdabia salę, a zwłaszcza kącik przyrody.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Obserwowanie zachowania owadów w ogrodzie.

N. spaceruje z dziećmi po ogrodzie. Wspólnie wypatrują owadów, np.: muszek i motyli. Co pewien czas przystają i wsłuchują się w dobiegające dźwięki, np. bzyczenie much. Dzieci, z pomocą N., rozpoznają dźwięki i próbują je nazywać.

Podczas spaceru N. może dodatkowo polecić dzieciom układanie dla ptaków, blisko drzew i krzewów, cienkich gałązek i skrawków szmatek jako budulca na ich gniazda.

- Zabawa zręcznościowa *Budujemy gniazdko*.

Patyczki.

Dzieci stają w kole, tyłem do siebie, i przekazują sobie podawane przez N. patyczki: najpierw z przodu, potem za plecami, dołem – przy nogach, górą – nad głowami. Ostatnie dziecko układa patyczki na stos – buduje gniazdko.

III

- Ćwiczenia słuchu fonematycznego – *Ptaki i ich przysmaki*.

Różne obrazki, w tym obrazki przedstawiające ptaki spotykane wiosną i owady.

N. układa przed dziećmi różne obrazki, w tym obrazki przedstawiające ptaki i owady. Mówi słowa z podziałem na sylaby. Dzieci odszukują obrazki, których nazwy usłyszały, i podnoszą je w górę, np.: jas-kół-ka, mu-cha. Dzieci dowiadują się, co jest przysmakiem danego ptaka. N. przekazuje ciekawostki na temat pożywienia wybranych ptaków.

Zdecydowana większość ptaków żywi się zwierzętami. Przysmakiem ptaków są zwłaszcza owady i mięczaki. Niektóre gatunki ptaków szczególnie lubią spożywać gąsienice i dżdżownice. Piskłeta sikory bogatki potrafią zjeść codziennie 770 gramów owadów.

- Zabawa *Ptaszki* – rozwijająca swobodę ruchów w przestrzeni.

Tamburyn.

Dzieci zajmują dowolne miejsca, w lekkim rozkroku, przodem do N., który mówi:
Jesteśmy w lesie. Nagle widzimy ptaszka, który wypadł z gniazdka. Musimy mu pomóc.
N. delikatnie potrząsa tamburynem. Dzieci wykonują ruchy zgodnie z instrukcją N.

N. gra na tamburynie:

tremolo, powoli opuszcza rękę,
tremolo, powoli unosi rękę,
miarowo uderza w rytmie ćwierćnut,

jedno uderzenie, unosi rękę na wysokość
głowy,
miarowo uderza w rytmie ćwierćnut.

Dzieci:

powoli przechodzą do przysiadu,
delikatnie *unoszą ptaka* w dłoniach,
niosą go powoli, stawiając ostrożnie
kroki,

unoszą go w dłoniach w górę, sadzają go
na drzewie,
powoli wracają na swoje miejsca.

- Zabawa ruchowa *Bociany na łące* (przewodnik, cz. 3, s. 171).

Kwiecień, tydzień 1

Dzień 5

Wiosenne powroty

W konarach drzew

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Ćwiczenia gramatyczne – <i>Ptaki wiosną</i> . Rozwijanie percepcji słuchowej – <i>Dzięcioł stuk w drzewo</i> . Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Ptaki na gałęzi</i> .	IV 2, IV 5 IV 2 I 5
II.	1. <i>O jakim ptaku jest mowa?</i> – rozwiązywanie zagadek. Cele: utrwalanie wiadomości na temat ptaków, aktywizowanie logicznego myślenia poprzez rozwiązywanie zagadek. 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 15. Cele: rozwijanie spostrzegawczości i percepcji słuchowej, rozwijanie sprawności fizycznej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa <i>Ptaki – do gniazd!</i> Zabawy z ringiem.	IV 5, IV 18 I 8 I 4, I 5
III.	Ćwiczenia plastyczne – <i>Ptasie gniazdka</i> . Zabawa przy piosence <i>Zielona wiosna</i> . Zabawa bieżna <i>Ptaki i piskłęta</i> .	I 7 IV 7 I 5

Cele główne

- utrwalanie wiadomości na temat ptaków,
- aktywizowanie logicznego myślenia poprzez rozwiązywanie zagadek,
- rozwijanie spostrzegawczości i percepcji słuchowej,
- rozwijanie sprawności fizycznej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozpoznaje wybrane ptaki i wymienia ich nazwy, podaje wiadomości na ich temat,
- rozwiązuje zagadki różnego typu: obrazkowe, dźwiękowe i tekstowe,
- uważnie obserwuje, słucha poleceń N.,
- czynnie uczestniczy w ćwiczeniach ruchowych.

Przebieg dnia

I

- Ćwiczenia gramatyczne – *Ptaki wiosną*.

Obrazki związane z ptakami, np.: przedstawiające różne gatunki ptaków, gniazdo, łąkę, drzewo, jajko.

Dzieci losują po 2 obrazki przedstawiające np.: ptaka i gniazdo lub bociana i łąkę. Pokazują wylosowane ilustracje i formułują krótkie zdanie, wykonując przy tym wymyślony przez siebie, charakterystyczny gest lub ruch, np.:

- *Ptak zbudował gniazdo* – siadają na podłodze w siadzie skrzyżnym.
  - *Bocian stoi na łące* – stają na jednej nodze, łączą dłonie i prostują ręce.
- Rozwijanie percepcji słuchowej – *Dzięcioł stuka w drzewo*.

Pojemnik, bębenek, dla każdego dziecka dwa klocki.

Dzieci pobierają z pojemnika po dwa klocki. N. gra na bębenu kilka dźwięków (do pięciu lub więcej). Dzieci liczą uderzenia, wybierają z pojemnika odpowiednią liczbę klocków i układają je przed sobą. N. sprawdza wykonanie zadania. Następnie dzieci mówią, ile razy dzięcioł zastukał w drzewo, i dla utrwalenia tyle samo razy klaszczą w dłonie.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Ptaki na gałęzi* (przewodnik, cz. 3, s. 171).

II

Zajęcia 1. O jakim ptaku jest mowa? – rozwiązywanie zagadek.

- Powitanie zabawą ortofoniczną *Witam tych, którzy lubią...*

Dzieci siedzą w kole. N. wypowiada słowa powitania: *Witam tych, którzy lubią... bociany, skowronki, kukułki* itp. Dzieci, które czują się powitane, wstają i naśladują (wypowiadając trzy razy) wydawane przez dane ptaki odgłosy: *kle, kle, kle, fiju, fiju, fiju, kuku, kuku, kuku*. N. dba o to, aby wszyscy poczuli się powitani.

- Karta pracy, cz. 1, nr 28.

Dzieci: czytają z N. tekst wyrazowo-obrazkowy (N. czyta wyrazy, a dziecko podaje nazwy obrazków).

- Rozmowa kierowana na podstawie tekstu.

N. zadaje pytania:

- *Dokąd wybrali się Olek i Ada z dziadkiem?*
- *Co zobaczyli na spacerze w parku?*

- Rozwiązywanie zagadek.

N. głośno zastanawia się, co dzieci zapamiętały na temat ptaków. Nawiązuje do tekstu. Mówi, że jest ciekawy, czy jeśli dzieci poszłyby z bliskimi na spacer do parku, także rozpoznałyby znajdujące się tam ptaki. Proponuje zabawę w rozwiązywanie zagadek.

- Zagadki obrazkowe.

Duże obrazki przedstawiające: bociana, sikory, czajkę, kartony z naciętymi okienkami.

N. zawiesił wcześniej na tablicy duże obrazki przedstawiające wybrane ptaki: bociana, sikory i czajkę, zakrył je kartonami z naciętymi okienkami. N. odsłania część obrazka – *otwiera okienka* – i pyta dzieci: *Jaki ptak ukrył się na obrazku?* Dzieci odgadują i podają nazwy ptaków. Po podaniu rozwiązania N. odsłania cały obrazek i sprawdza, czy podana odpowiedź jest prawidłowa.

- Zagadki dźwiękowe.

Odtwarzacz CD, nagranie odgłosów wydawanych przez: słowika, skowronka i wilgę oraz obrazki tych ptaków.

N. prezentuje odgłosy wydawane przez: słowika, skowronka i wilgę. Dzieci odgadują nazwę ptaka po wydawanym odgłosie i wybierają odpowiedni obrazek. Z pomocą N. wieszają ilustracje na tablicy.

- Zagadki tekstowe.

Obrazki przedstawiające: jaskółkę, wróbla i kukułkę.

N. układa przed dziećmi obrazki przedstawiające: jaskółkę, wróbla i kukułkę. Mówi zagadkę. Dzieci patrzą na obrazki i podają odpowiedź – odgadują nazwę ptaka i wskazują odpowiedni obrazek. Po podaniu prawidłowej odpowiedzi dzieci zawieszają obrazki na tablicy. Przykłady zagadek (Klaudia Wilk):

*Ten ptaszek,
co w górze robi kółka,
nazywa się... (jaskółka)*

*Kiedy słyszę,
że coś ćwierka,
to już wiem,
że chodzi o... (wróbelka)*

*Siedzi ptaszek na buku
i powtarza: kuku, kuku.
(kukułka)*

- Zabawa ruchowa *Ptaki i drzewa*.

Dla połowy grupy zielone szarfy, dla drugiej połowy: emblematy przedstawiające: bociana, sikorę, czajkę, słowika, skowronka, wilgę, jaskółkę, wróbla i kukułkę.

Dzieci losują emblematy ptaków, o których wcześniej rozwiązywały zagadki. N. dzieli dzieci na dwie grupy. Połowa dzieci to drzewa – dzieci zakładają szarfy i ustawiają się w rozsypce na całej sali. Pozostałe dzieci otrzymują po jednym emblemacie. N. potrząsa tamburynem. Ptaki latają między drzewami – biegają między stojącymi dziećmi i delikatnie machają rękami jak ptak skrzydłami. Drzewa kołysz gałęziami – dzieci wznoszą ręce w górę i poruszają nimi. Podczas przerwy w grze każdy ptak szuka swojego drzewa. N. powtarza zabawę kilka razy. Za każdym razem dzieci szukają innego drzewa. Po pewnym czasie dzieci wymieniają się szarfami i emblematami, i zabawa trwa dalej.

- Praca z zastosowaniem obrazków – *Powroty i powitania*.

N. gromadzi dzieci przed tablicą, na której zostały zawieszony sylwety ptaków będących rozwiązaniami zagadek. Prosi dzieci o zastanowienie się i wskazanie ptaków, które były z nami przez całą zimę i tych, które przyleciały do nas na wiosnę. Dzieci zawieszają obrazki, tworząc dwie grupy. N. zachęca dzieci do podzielenia się informacjami zdobytymi w tym tygodniu na temat omawianych ptaków (wygląd, zwyczaje).

- Karta pracy, cz. 1, nr 28.

Dzieci: kończą rysować ptaki według wzoru.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 15 (przewodnik, cz. 3, s. 181–182).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa *Bociany na łące* (przewodnik, cz. 3, s. 171).
- Zabawy z ringiem.

Ringo dla każdej pary dzieci.

Dzieci dobierają się parami i otrzymują po jednym ringu. Podają je sobie swobodnie. Próbuje je chwycić i celnie rzucić nim w dłonie partnera. Liczą punkty za każde złapane ringo. Z pomocą N. ustalają zwycięzcę i go oklaskują.

III

- Ćwiczenia plastyczne – *Ptasie gniazdko*.

Podkładka dla każdego dziecka, plastelina w różnych kolorach.

Dzieci lepia z plasteliny na tekturowych podkładkach ptasie gniazdko z jajeczkami: ugniatą plastelinę, spłaszczają ją i ponownie ugniatą. Następnie formują kulki różnej wielkości i w różnych kolorach. Na koniec wykonują gniazdko i umieszczają w nich wykonane jajeczka. Mówią, ile jajeczek znajduje się w ich gniazdkach. Następnie układają je w kąciку przyrody.

- Zabawa przy piosence *Zielona wiosna*.
Nagranie piosenki *Zielona wiosna* (przewodnik, cz. 3, s. 175), odtwarzacz CD, niebieski materiał, płótek z tektury, gałązka.

Dzieci są podzielone na trzy grupy:

- żabki siedzące przed jeziorem uformowanym z niebieskiego materiału,
- bociany zajmujące miejsce za płótem wykonanym z tektury,
- wróbelki siedzące przed gałęzią imitującą drzewo.

I. *Nad brzegiem rzeki żabki siedziały*

i coś do ucha sobie szeptały.

*Kum, kum, kum, kum, kum, kum, kum,
kum, kum, kum, kum, kum, kum, kum,
kum, kum, kum.*

Dzieci:

żabki w pozycji stojącej, wyciągają przed siebie rozwarłe dłonie i poruszają nimi rytmicznie: raz w jedną, raz w drugą stronę, pozostałe dzieci śpiewają i miarowo klaszczą, żabki naśladują szeptanie do ucha, wszystkie dzieci klaszczą podczas pauz,

II. *Przyleciał bociek, usiadł na płocie i do drugiego boćka klekoce.*

*Kle, kle, kle, kle, kle, kle, kle, kle,
kle, kle, kle, kle, kle, kle, kle, kle.*

bociany naśladują machanie skrzydłami, bociany wyciągają ręce do przodu, naśladują ruchy bocianich dziobów, wszystkie dzieci klaszczą,

III. *Wszystko usłyszał mały wróbelek*

i przetłumaczył na ptasie trele.

*Ćwir, ćwir, ćwir, ćwir, ćwir, ćwir, ćwir,
ćwir, ćwir, ćwir, ćwir, ćwir, ćwir, ćwir,
ćwir, ćwir, ćwir.*

wróble biegają, stawiając drobne kroki, rękami naśladują ruchy małych skrzydełek, wykonują obrót wokół siebie krokami zgodnymi z rytmem, wszystkie dzieci klaszczą,

IV. *Wiosna, wiosna, znów przyszła wiosna, wiosna, wiosna jest już wśród nas.*

podają sobie ręce w parach i obracają się w małych kołach.

- Zabawa bieżna *Ptaki i pisklęta* (przewodnik, cz. 3, s. 171).

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Swobodne, indywidualne rozmowy na temat zbliżających się Świąt Wielkanocnych.	IV 5, IV 10
	Określanie charakterystycznych cech jajka, rozpoznawanie jajka za pomocą dotyku.	IV 13
	Zestaw zabaw ruchowych nr 30.	I 5
II.	1. <i>Potrawy wielkanocne</i> – słuchanie opowiadania Barbary Szelągowskiej <i>Wielkanocne pyszności</i> . Cele: zapoznanie z tradycjami wielkanocnymi, zachęcenie do wypowiedziania się w grupie.	IV 5
	Zabawa ruchowa z elementem skoku i podskoku – <i>Kurczęta</i> .	I 5
	2. <i>Przysmaki wielkanocne</i> – zajęcia plastyczne. Cele: współdecydowanie o aranżacji sali przedszkolnej, rozwijanie sprawności manualnej.	I 7, IV 1
	Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z chustą animacyjną – <i>Jajko w dziurze</i> , zabawa z chustą animacyjną – <i>Kogo brakuje?</i>	I 4, I 5
III.	Malowanie farbami wielkanocnych smakołyków ulepionych z masy solnej.	IV 8
	Słuchanie piosenki <i>Wielkanocny poranek</i> . Rozmowa na temat tekstu piosenki.	IV 5, IV 7
	Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – <i>Uważaj, jajko!</i>	I 5

Cele główne

- zapoznanie z tradycjami wielkanocnymi,
- zachęcanie do wypowiedziania się w grupie,
- współdecydowanie o aranżacji sali przedszkolnej,
- rozwijanie sprawności manualnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia nazwy przysmaków wielkanocnych,
- wypowiada się w grupie,
- wskazuje najodpowiedniejsze miejsce na kącik wielkanocny,
- maluje jajka, tworzy pisanki.

Przebieg dnia

I

- Swobodne, indywidualne rozmowy na temat zbliżających się Świąt Wielkanocnych.
Zdjęcia lub obrazki związane tematycznie ze Świątami Wielkanocnymi.
N. przygotowuje gazetkę tematyczną. Umieszcza na tablicy zdjęcia lub obrazki związane tematycznie ze Świątami Wielkanocnymi. Nawiązuje z dziećmi swobodne rozmowy na temat przygotowań do świąt w ich rodzinnych domach. Pyta, jakie najmilsze wspomnienia kojarzą się im z tymi świątami.
- *W poszukiwaniu jajka* – określanie charakterystycznych cech jajka ugotowanego na twardo, rozpoznawanie jajka za pomocą dotyku.
Jajko ugotowane na twardo, jabłko, mandarynka, gruszka, ogórek, nieprzezroczysty worek.

N. pokazuje jajko ugotowane na twardo. Prosi, aby dzieci uważnie przyjrzały się mu, dotknęły go i podały cechy charakterystyczne. Następnie umieszcza w nieprzezroczystym worku np.: jabłko, mandarynkę, gruszkę, ogórek, jajko. Dzieci kolejno, bez kontroli wzroku, wkładają rękę do worka i odnajdują w nim jajko. Wymieniają cechę jajka, która pozwoliła im odróżnić je od innych rzeczy umieszczonych w worku.

Zestaw zabaw ruchowych nr 30 (do wykorzystania według wyboru N.).

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Kraszanki – do koszyków!*
Cztery szarfy i sylweta jajka dla każdego dziecka, w jednym z kolorów: niebieskim, czerwonym, żółtym, zielonym.
N. wręcza dzieciom sylwety jednokolorowych jajek. Układa z szarf na podłodze koszyki. Dzieci, w zależności od rytmu granego przez N. na bębenku, biegają, maszerują lub podskakują. Podczas przerwy w grze jak najszybciej zajmują miejsce przy koszyku w tym samym kolorze co ich jajko. Zabawa się powtarza, a N. zmienia miejsce położenia szarf.
- Zabawa bieżna – *Kurczaki w kurniku.*
Obręcze, grzechotka, kartoniki z narysowanymi na nich kropkami (od 3 do 5), żółte koła wycięte z papieru.
N. układa w sali obręcze (kurniki). Dzieci są kurczakami. Biegają na palcach po całej sali w rytmie wygrywanym przez N. na grzechotce. Naśladują głos kurczaków – mówią: *pi, pi, pi*. W trakcie przerwy w grze N. podnosi kartonik z dowolną liczbą narysowanych na nim kropek (od 3 do 5). Kurczaki zajmują miejsca w kurniku. Liczba kurczaków w jednym kurniku musi być równa liczbie kropek na kartoniku. Jeśli ze względu na liczbę obecnych dzieci jest to niemożliwe, N. pyta, ile kurczaków brakuje w konkretnym kurniku. Dokłada w takim kurniku żółte koła, wycięte z papieru. Zabawę można powtórzyć kilka razy.
- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Uwaga, jajko!*
Dziesięć szarf w dowolnych kolorach, dziesięć piłek.
N. z pomocą dzieci układa z szarf na podłodze koła. W środku każdego z nich umieszcza piłkę – jajko. Dzieci są kotami. Poruszają się ostrożnie na czworakach po całej sali, uważając, aby żadne jajko nie zbiło się, czyli nie zmieniło swojej pozycji. Jeśli tak się stanie, N. odkłada jajko (piłkę) na bok. Po zakończonej zabawie wspólnie z dziećmi liczy, ile jajek zostało rozbitych.
- Zabawa ruchowa z elementem toczenia – *Ruhome jajko.*
Dwie małe piłeczki do ćwiczeń gimnastycznych, dwie drewniane łyżki (mogą być również łopatkki), dwa koszyki lub inne pojemniki, sześć butelek po wodzie mineralnej (byłoby dobrze, gdyby były wypełnione wodą lub piaskiem).
Dzieci dobierają się w pary i stają w dwóch rzędach. N. wyznacza linie – startu i mety. Na mecie ustawia, w wyznaczonych miejscach, butelki – tworzy z nich slalom (po trzy butelki w rzędzie) – oraz koszyki (na mecie). Wręcza pierwszemu dziecku z każdego rzędu piłeczkę i drewnianą łyżkę. Na sygnał N. dzieci toczą piłeczki po podłodze pomiędzy butelkami, aż do miejsca, w którym znajdują się koszyki. Następnie podnoszą piłeczki i umieszczają je w koszykach. Wracają w jak najszybszym tempie do swoich zespołów i przekazują łyżki kolejnemu dziecku, które biegnie do koszyka slalomem, wyjmując z niego piłeczkę i toczy ją slalomem w kierunku swojego zespołu. Wygrywa zespół, którego zawodnicy szybciej wykonają zadanie.
- Zabawa ruchowa z elementem współdziałania – *Podaj jajko.*
Dwie zielone szarfy, dwa styropianowe jajka.
N. dzieli dzieci na dwa równoliczne zespoły. Dzieci siadają skrzyżnie w kole. Obok każdego zespołu N. umieszcza, w takiej samej odległości, ułożoną w kółko zieloną szarfę – tam

kura będzie znosiła jajka. Za pomocą wyliczanki wybiera w każdym zespole kurę – dziecko, któremu wręcza styropianowe jajko. Na hasło: *Kura składa jajko*, dzieci w jak najszybszym tempie przekazują sobie jajko z rąk do rąk. Gdy jajko dotrze do kury, ona wstaje i układa je w środku zielonej szarfki – *kura zniosła jajko*. Wraca na swoje miejsce i siada skrzyżnię w kole. Wygrywa zespół, który pierwszy wykona zadanie. Zabawa się powtarza, z tym że N. za każdym razem wybiera inne dziecko, które będzie pełnić rolę kury.

II

Zajęcia 1. Potrawy wielkanocne – słuchanie opowiadania Barbary Szelągowskiej *Wielkanocne pyszności*.

- Zabawa na powitanie.
Dzieci stoją w kole. Witają się z N., mówią rymowanąkę i wykonują odpowiednie ruchy.

*Teraz wszyscy się witamy
i gorąco pozdrawiamy.
Już zajęcia zaczą czas,
więc podskoczmy razem raz.*

Dzieci:
*machają ręką do siebie,
przesyłają sobie buziaki,
wykonują duże koło rękami,
podskakują raz w górę.*

- ■ • Słuchanie opowiadania Barbary Szelągowskiej *Wielkanocne pyszności*.

Książka (s. 60–61) dla każdego dziecka.

Dzieci siadają na dywanie. N. rozdaje im książki i zaprasza do wysłuchania opowiadania. Czytając utwór, prezentuje ilustracje do niego.

W przedszkolu na każdym kroku widać było zbliżającą się Wielkanoc. W wazonach stały bazy, a obok – koszyczki z jajkami. Wszystkie zawieszane dekoracje też przypominały o świętach. Słońce każdego kolejnego dnia coraz mocniej świeciło. Ada, podobnie jak inne dzieci z jej grupy, nie mogła doczekać się świąt. Pani opowiadała o tradycjach wielkanocnych.

– A może zrobimy sobie mazurka? I jeszcze babkę i szynkę. Nie może też zabraknąć chleba i jajek!

– Ale jak my to wszystko sami zrobimy? – dopytywał Kamil. – To naprawdę dużo pracy. Widziałem, jak babcia piekła ciasto.

Pani tajemniczo uśmiechnęła się do dzieci.

– Tak naprawdę zrobimy dziś te wszystkie smakołyki, ale one nie będą nadawały się do jedzenia. Wykonamy je z masy solnej, potem wypieczemy i pomalujemy. A na koniec urządzimy kącik wielkanocny.

– Ale fajny pomysł – zawołał Kamil.

Ada zrobiła wielką babę wielkanocną, a Kamil – szyneczkę. Inne dzieci też starały się jak mogły.

Po pomalowaniu i ułożeniu na stolniczku wszystkie „smakołyki” wyglądały jak prawdziwe, zwłaszcza baba z lukrem.

Po podwieczorku do sali średniaków przyszły w odwiedziny starszaki.

– Ale macie tu pyszniętkie pyszności! – oblizując się, zawołał Maciek i wyciągnął rękę po babę. W ostatniej chwili przed zjedzeniem powstrzymał go Olek.

– Dlaczego nie mogę się poczęstować? Trzeba jeść szybko, póki świeże. Potem już nie będą takie dobre.

– Maciek, przyjrzyj się uważniej tym smakołykom. Przecież one są z masy solnej. Jeszcze mógłbyś sobie przez nie połamać zęby. Najlepiej poczekaj na prawdziwy wielkanocny stół i prawdziwe pyszności.

Maciek przytaknął głową, ale i tak ukradkiem – kiedy nikt nie patrzył – powąchał babkę. Skrzywił się, zawiedziony, i rad nierad postanowił jednak poczekać na święta.

- Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania i ilustracji w książce. N. zadaje pytania:
  - *Z czego dzieci wykonały pyszności do koszyka wielkanocnego?*
  - *Dlaczego Olek powstrzymał Maćka przed skosztowaniem babki z kącika wielkanocnego?*
  - *O jakich tradycjach wielkanocnych była mowa w opowiadaniu?*
  - *Jakie smakołyki z wielkanocnego stołu lubicie najbardziej?*

- Zabawa ruchowa *Babka wielkanocna*.

Trójkąt.

Dzieci poruszają się po sali w rytmie wystukiwanym przez N. na trójkącie. W trakcie przerwy w grze tworzą babkę wielkanocną, czyli dwa koła: zewnętrzne (chłopcy) i wewnętrzne (dziewczynki).

Zewnętrzne koło tworzą te dzieci, których danego dnia jest więcej. Jeśli więc więcej jest dziewczynek, to one tworzą zewnętrzne koło.

- *Przysmaki wielkanocne* – rozwijanie pamięci i spostrzegawczości wzrokowej.

Zdjęcia lub obrazki przedstawiające przysmaki wielkanocne.

N. pokazuje dzieciom jednocześnie dwa lub trzy obrazki przedstawiające przysmaki wielkanocne. Następnie odwraca je tak, aby dzieci nie widziały, co się na nich znajduje. Dzieci wymieniają zapamiętane nazwy smakołyków w takiej kolejności, w jakiej były ułożone ich obrazki. Następnie N. ponownie pokazuje obrazki. Dzieci upewniają się, czy wszystkie nazwy wymieniły prawidłowo.

Karta pracy, cz. 2, nr 29.

Dzieci:

- oglądają obrazek,
- wymieniają nazwy smakołyków, które znajdują się na stole,
- dzielą ich nazwy rytmicznie (na sylaby),
- rysują po śladach rysunków babek wielkanocnych.

- Zabawa ruchowa z elementem skoku i podskoku – *Kurczęta*.

Dzieci są kurczętami. Skaczą po całej sali obunóż, cichutko wypowiadając sylabę: *pi, pi, pi*. Na hasło N.: *Lis się skrada*, kurczęta jak najszybciej ustawiają się pod ścianami. Na kolejne hasło: *Lis wrócił do lasu*, kurczęta kontynuują skakanie.

Zajęcia 2. *Przysmaki wielkanocne* – zajęcia plastyczne.

- Wprowadzenie do tematu.

N., nawiązując do wcześniej wysłuchanego opowiadania, pyta: *Jakie smakołyki zrobiły dzieci z masy solnej w przedszkolu Olka i Ady? Jakie jeszcze inne smakołyki mogą się znaleźć na wielkanocnym stole? Gdzie dzieci z grupy Ady umieściły ulepione przez siebie smakołyki?*

- Zachęcenie do zorganizowania w sali kącika wielkanocnego.

Napis *Kącik wielkanocny*, wazon z baziami.

N. zachęca dzieci do zorganizowania w sali kącika wielkanocnego. Wspólnie z dziećmi ustala najodpowiedniejsze miejsce. Umieszcza w nim napis *Kącik wielkanocny* oraz ustawia wazon z baziami. Proponuje lepienie z masy solnej smakołyków wielkanocnych.

- Lepienie z masy solnej smakołyków wielkanocnych.

Masa solna.

Dzieci lepią samodzielnie z masy solnej wielkanocne przysmaki. Podają ich nazwy. Umieszczają swoje prace w kąciku wielkanocnym, na tacy, aby wyschły. Po wyschnięciu pomalują je na odpowiednie kolory.

- Porządkowanie swojego miejsca pracy.
Dzieci układają na tacy niewykorzystaną masę solną. Wycierają stół moką ściereczką. Zbierają resztki masy solnej z podłogi i wyrzucają do kosza.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z chustą animacyjną – *Jajko w dziurze*.
Chusta animacyjna, jajko styropianowe.
Dzieci stoją dookoła chusty animacyjnej. Trzymają ją za uchwyty. N. układa na chuście jajko styropianowe. Dzieci starają się tak poruszać chustą, aby jajko wpadło w dziurę znajdującą się na środku chusty.
- Zabawa z chustą animacyjną – *Kogo brakuje?*
Chusta animacyjna.
Dzieci stoją dookoła chusty animacyjnej. Trzymają ją za uchwyty. Na polecenie N. zamykają oczy. N. wskazuje jedną osobę, która wchodzi pod chustę. Pozostałe dzieci wymieniają imię dziecka, którego brakuje.

III

- Malowanie farbami smakołyków wielkanocnych ulepionych z masy solnej.
Smakołyki wielkanocne wykonane przez dzieci z masy solnej, farby, pędzle.
N. zachęca dzieci do pomalowania ulepionych na zajęciach smakołyków wielkanocnych na odpowiednie kolory. Wspólnie z dziećmi ustala, jak w rzeczywistości one wyglądają. Jeśli zajdzie potrzeba, pokazuje zdjęcia lub obrazki. Pomalowane smakołyki dzieci umieszczają ponownie na tacy w kąciaku wielkanocnym.
- Słuchanie piosenki *Wielkanocny poranek* (śl. i muz. Agnieszka Galica, muz. Tadeusz Pabiś) w wykonaniu N. lub z płyty CD. Rozmowa na temat tekstu piosenki.
Nagranie piosenki *Wielkanocny poranek*, odtwarzacz CD.

I. Wiel - ka - no - cny po - ra - nek dzwo - ni dzwon - kiem ba - ra - nek.

Dzyń, dzyń, dzyń, dzyń, dzyń, dzyń, dzwo - ni dzwon - kiem ba - ra - nek.

Wiel - ka - no - cne ko - tki, ro - biąc mi - ny sło - dkie,
już wyj - rza - ły z pą - czka, sie - dzą na ga - łą - zkach.

Kie - dy bę - dzie Wiel-ka - noc, wie - rzbę py - ta - ją.
Kie - dy bę - dzie Wiel-ka - noc, wie - rzbę py - ta - ją.

I. *W wielkanocny poranek
dzwoni dzwonkiem baranek.
Dzyń, dzyń, dzyń, dzyń, dzyń, dzyń,
dzwoni dzwonkiem baranek.*

Ref.: *Wielkanocne kotki,
robiąc miny słodkie,
już wyrzwały z pączka,
siedzą na gałzkach.
Kiedy będzie Wielkanoc,
wierzbę pytają.* } bis

II. *A kurczątko z zajęcem
podskakują na łące.
Hop, hop, hop, hop, hop, hop,
podskakują na łące.*

Ref.: *Wielkanocne kotki...*

N. zadaje pytania dotyczące piosenki:

- *Jaką mamy porę roku, kiedy obchodzimy Święta Wielkanocne?*
- *O jakich wielkanocnych kotkach opowiada piosenka?*
- *Z czym kojarzą nam się zajęczek, kurczątko, baranek?*

- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Uważaj, jajko!* (przewodnik, cz. 3, s. 192).

Na czwartek będą potrzebne dzieciom wielkanocne karty świąteczne oraz niepotrzebne już skarpety dziecięce (jedna karta i jedna skarpetka dla każdego dziecka). Warto więc taką informację przekazać rodzicom z odpowiednim wyprzedzeniem.

Kwiecień, tydzień 2

Dzień 2

Wielkanoc

Pisanki

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Oglądanie pisanek wykonanych różnymi technikami. Porównywanie sposobu ich wykonania. Odrysowywanie sylwet jajek i ich wycinanie z kolorowego papieru. Układanie dużej pisanki z elementów. Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Kraszanki – do koszyków!</i>	IV 13 I 7 I 5
II. 1.	<i>Tajemnice pisanek</i> – zabawy badawcze inspirowane filmem edukacyjnym <i>W wielkanocnym koszyku</i> . Cele: zapoznanie z tradycją malowania pisanek, rozbudzanie ciekawości poznawczej.	IV 13, IV 19
2.	Zajęcia umuzykalniające przy piosence <i>Wielkanocny poranek</i> . Cele: rozwijanie koordynacji słuchowo-ruchowej, reagowanie na ustalone sygnały: słowne i muzyczne. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem toczenia – <i>Pisanka wielkanocna</i> . Poszukiwanie w ogrodzie miejsc zacienionych i miejsc nasłonecznionych.	IV 7 I 4, I 5
III.	<i>Pisanka wielkanocna</i> – składanie obrazka według wzoru. Wypowiadanie się na temat obrazka. Zabawa rozwijająca sprawność ruchową – <i>Wszystko rośnie</i> . Zabawa ruchowa z elementem toczenia – <i>Ruchome jajko</i> .	IV 9, IV 11 I 5 I 5

Cele główne

- zapoznanie z tradycją malowania pisanek,
- rozbudzanie ciekawości poznawczej,
- rozwijanie koordynacji słuchowo-ruchowej,
- reagowanie na ustalone sygnały: słowne i muzyczne.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wypowiada się na temat tradycji malowania pisanek,
- aktywnie uczestniczy w zabawach badawczych,
- wykonuje układ ruchowy do piosenki,
- w skupieniu wykonuje zadania podczas zabaw przy muzyce.

Przebieg dnia

I

- Oglądanie pisanek wykonanych różnymi technikami. Porównywanie sposobu ich wykonania.

Jajka wielkanocne zdobione różnymi technikami, np.: kraszanki, malowanki, naklejanki, drapanki, rysowanki.

N. ustawia na stole koszyk, w którym znajdują się pisaneki zdobione różnymi technikami. Dzieci wyjmują je kolejno z koszyka, oglądają, wypowiadają się na temat sposobu ich wykonania. Wybierają pisanekę, która najbardziej im się podoba. Uzasadniają swoje zdanie.

- Odrysowywanie sylwet jajek i ich wycinanie z kolorowego papieru. Układanie dużej pisaneki z mniejszych elementów.

Wycięte z papieru szablony jajek, kartki w kolorach: czerwonym, zielonym, żółtym, niebieskim, pomarańczowym, nożyczki.

N. układa na stole kolorowe kartki oraz wycięte z papieru szablony jajek (wysokość sylwetki jajka ok. 5 cm). Dzieci odrysowują na kolorowych kartkach po pięć sylwet jajek. Następnie wycinają je i wspólnie z N. układają na dywanie jedną dużą sylwetkę pisaneki. Podają sobie ręce i tworzą koło dookoła leżącej sylwetki. Maszerują rytmicznie w kole, wypowiadając rymowankę:

*Pisanka z kartonu leży na dywanie,
a prawdziwe jajko będzie na śniadanie.*

Po zakończonej zabawie odkładają sylwetki pisanek do kopert, które N. podpisuje imionami dzieci.

Dzieci mogą wypowiadać rymowankę kilka razy, zmieniając kierunek marszu. Mogą również, po jednorazowym wypowiedzeniu rymowanki, zmienić ułożenie kolorowych sylwetek jajek w dużej pisanke – zmieni ona wtedy swój wygląd.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Kraszanki – do koszyków!* (przewodnik, cz. 3, s. 192).

II

Zajęcia 1. Tajemnice pisanek – zabawy badawcze inspirowane filmem edukacyjnym *W wielkanocnym koszyku*.

- Zabawa na powitanie.

Jajko ze styropianu.

Dzieci siedzą w kole. N. trzyma w jednej ręce styropianowe jajko. Uderza w nie rytmicznie drugą ręką, wymawiając swoje imię sylabami. Następnie przekazuje jajko dziecku siedzącemu po jego prawej stronie. Zabawa kończy się, gdy jajko wróci do N.

- Oglądanie filmu edukacyjnego *Pisanki*.

Film edukacyjny *Pisanki (Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska)*, projektor i ekran lub komputer przenośny, dwa komplety kartoników z narysowanymi na nich sylwetkami pisanek (każda pisanka ma swoją parę).

N. zaprasza dzieci do kina. Przed zajęciami umieszcza na oparciach krzesełek kartoniki z narysowanymi na nich pisanekami w jednym kolorze (na jednym kartoniku może być jedna

pisanka, dwie lub trzy pisanki). Takie same kartoniki rozdaje dzieciom – to bilety wstępu do kina. Dzieci odnajdują na krzeselkach takie same kartoniki, jakie trzymają w rękach, i zajmują miejsca. N. przypomina o zasadach zachowania obowiązujących w kinie. Włącza film.

- Rozmowa na temat filmu.

Obrazki lub zdjęcia przedstawiające pisanki.

N. zadaje pytania: *W jaki sposób można barwić jajka? Co to są oklejanki? O jakich zabawach z wykorzystaniem jajek była mowa w filmie?*

- Barwienie jajek – samodzielna działalność badawcza dzieci.

Dla każdego dziecka jajko ugotowane na twardo, łupiny z cebuli, buraki, barwniki do jajek, plastikowe pojemniki, ręczniki jednorazowe, taca, łyżka.

N. zachęca dzieci do samodzielnego wykonania pisanek. Przygotowuje na stołach pojemniki, w których znajdują się: woda zabarwiona sokiem z buraków, ugotowanymi łupinami cebuli, barwnikami do jajek. Obok pojemników umieszcza tacę, na której rozkłada ręczniki jednorazowe. Dzieci barwią jajka według własnego pomysłu. Odkładają je do wyschnięcia na ręcznikach papierowych. Następnie układają w kąciku wielkanocnym.

Dzieci mogą zanurzyć całe jajko w wodzie znajdującej się w wybranym pojemniku i odłożyć na tacę do wyschnięcia. Mogą również poczekać, aż jajko trochę przeschnie, i umieścić je w kolejnym roztworze. Dobrym pomysłem jest też częściowe zamaczanie jajek w kolejnych pojemnikach (z każdej strony po trochu). Jajka będą wtedy kolorowe. Dzieci mogą również lekko rozbić łyżką skorupkę jajka, oderwać jej małą część, zanurzyć jajko w zabarwionej wodzie, a następnie, po wyschnięciu, obrać jajko. Będzie ono miało kolorowe plamy.

- Karta pracy, cz. 2, nr 30.

Dzieci:

- rysują po szarych liniach rysunku pisanki,
- kolorują rysunek,
- oglądają obrazki, naśladują miny przedstawione na pisankach, nazywają emocje, wskazują pisankę: wesołą, wystraszoną, smutną, złą.

- Zabawa ruchowa *Turlające się jajo*.

Dzieci kładą się na dywanie. Są pisankami. Turlają się we wskazaną przez N. stronę, np. w stronę okna, w stronę drzwi. Uważają, aby nie zderzyć się z innym dzieckiem – wtedy pisanka może pęknąć. Jeśli tak się stanie (dzieci zderzą się), N. podchodzi do dziecka, sprawdza, czy pisanka jest cała, lekko naciskając dziecko w różnych miejscach. Stwierdza, że wszystko jest w porządku, i zabawa toczy się dalej.

Zajęcia 2. Zajęcia umuzykalniające przy piosence *Wielkanocny poranek* (przewodnik, cz. 3, s. 195–196).

- Ćwiczenia ruchowe przy akompaniamencie instrumentu.

Tamburyn.

N. gra na tamburynie. Dzieci maszerują, podskakują obunóż i przeskakują z nogi na nogę. Podczas przerwy w muzyce wykonują obrót wokół siebie i ponownie maszerują, krokiem dostawnym, w wyznaczonych przez N. kierunkach.

- Nauka zwrotki i refrenu piosenki na zasadzie echa muzycznego.

Nagranie piosenki *Wielkanocny poranek*, odtwarzacz CD.

Zaznaczenie kłaśnięciem pierwszej miary taktu.

Zaznaczenie refrenu poprzez uniesienie ręki.

- Ćwiczenie oddechowe – *Wiosenny wietrzyk*.

Sznurek z zawieszonymi na nim paskami bibuły, tamburyn.

N. przeciąga przez środek sali sznurek, na wysokości twarzy dzieci. Zawiesza na nim paski zielonej karbowanej bibuły (wiosenną trawę). Dzieci maszerują w parach, w dowolnych kierunkach, śpiewając piosenkę *Wielkanocny poranek* a cappella. Na sygnał – mocne uderzenie w tamburyn, każde z dzieci podchodzi do wybranego paska bibuły, nabiera powietrze nosem, następnie wypuszcza ustami, wprawiając go w ruch.

- Zabawa przy piosence *Wielkanocny poranek*.

Nagranie piosenki *Wielkanocny poranek*, odtwarzacz CD.

I. *W wielkanocny poranek*

*dzwoni dzwonkiem baranek.
Dzyń, dzyń, dzyń, dzyń, dzyń, dzyń,
dzwoni dzwonkiem baranek.*

Dzieci w parach:

podają sobie ręce i w małych kołach obracają się w lewą stronę,
obracają się w prawą stronę,
klaszczą zgodnie z rytmem piosenki,
kładą ręce na biodrach, wysuwają raz lewą,
raz prawą nogę do przodu,

Ref.: *Wielkanocne kotki,
robiąc miny słodkie,*

już wyjrzały z pączka,

*siedzą na gałązkach.
Kiedy będzie Wielkanoc,
wierzbę pytają.
Kiedy będzie Wielkanoc,
wierzbę pytają.*

wykonują dwa kroki w miejscu, dwa klaśnięcia,
ponownie wykonują dwa kroki w miejscu,
następnie dwa klaśnięcia,
unoszą ręce w górę, wykonują obrót w lewą stronę,
wykonują obrót w prawą stronę,
w parach zamieniają się miejscami,
klaszczą zgodnie z rytmem piosenki,
ponownie zamieniają się miejscami,
klaszczą zgodnie z rytmem piosenki,

II. *A kurczątko z zającem*

*podskakują na łące.
Hop, hop, hop, hop, hop, hop,
podskakują na łące.*

przechodzą do dużego koła, maszerują w miejscu,
wykonują podskok,
wykonują dwa podskoki,
maszerują w miejscu,

Ref.: *Wielkanocne kotki...*

jw.

- Zabawa pobudzająco-hamująca *Pąki na drzewach*.

Tamburyn, nagranie piosenki *Wielkanocny poranek*, odtwarzacz CD.

Podczas odtwarzania zwrotki dzieci maszerują swobodnie w określonym kierunku. Podczas przerwy w muzyce N. potrząsa tamburynem. Kiedy dźwięki stają się coraz głośniejsze, dzieci zamieniają się w pąki na drzewach. Przechodzą do przysiadu, następnie powoli wstają, unoszą złączone ręce nad głowy, powoli przenoszą je na zewnątrz – *pąki na drzewach rosną, pękają, zamieniają się w listki*. Dźwięki stają się coraz cichsze, dzieci przechodzą powoli do przysiadu – *listki idą spać*.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem toczenia – *Pisanka wielkanocna*.

Dwa jajka ugotowane na twardo i owinięte krepiną lub wełną.

N. dzieli dzieci na dwa zespoły. Dzieci ustawiają się w rzędach, jedno za drugim. N. wręcza pierwszej osobie z każdego rzędu jajko owinięte bibułą lub wełną. Wyznacza linię startu. Na sygnał N. dzieci stają na linii i toczą jajko po trawie. Ten zespół, w którym jajko potoczyło

się dalej, otrzymuje punkt. Dziecko podnosi jajko i przekazuje go kolejnej osobie z zespołu. Zabawa toczy się dalej według tych samych zasad. Na zakończenie N. podsumowuje punkty i ogłasza zwycięzcę.

- Zabawy swobodne z wykorzystaniem sprzętu terenowego. Dzieci bawią się swobodnie, wykorzystując urządzenia terenowe. N. zwraca uwagę, aby dzieci korzystały z nich zgodnie z ustalonymi wcześniej zasadami.

III

- *Pisanka wielkanocna* – składanie obrazka według wzoru. Wypowiadanie się na temat obrazka.

Obrazek przedstawiający pisankę wielkanocną, taki sam obrazek pocięty na kilka części (w zależności od umiejętności dzieci).

N. pokazuje dzieciom obrazek przedstawiający pisankę wielkanocną. Następnie przecina go na trzy, cztery lub więcej części (w zależności od umiejętności dzieci). Prosi o złożenie obrazka w całość. Po wykonaniu zadania dzieci opisują pisankę.

- Zabawa rozwijająca sprawność ruchową – *Wszystko rośnie*.
Nagranie piosenki *Wielkanocny poranek* (przewodnik, cz. 3, s. 195–196), odtwarzacz CD, bębenek.

Dzieci maszerują w dowolnych kierunkach, w rytmie piosenki. Podczas przerwy w muzyce dobierają się w pary i naśladują rosnące rośliny. Odwracają się tyłem do siebie i przechodzą do siadu. Chwytają się pod ręce, mocno opierają się o swoje plecy, starają się powoli przejść do przysiadu, a następnie do pozycji stojącej.

- Zabawa ruchowa z elementem toczenia – *Ruchome jajko* (przewodnik, cz. 3, s. 192).

Kwiecień, tydzień 2

Dzień 3

Wielkanoc

Stół wielkanocny

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. <i>Śniadanie wielkanocne</i> – ćwiczenie narządów artykulacyjnych. <i>Obrusy wielkanocne</i> – malowanie watką wzorów na kartce. Zabawa bieżna <i>Kurczaki w kurniku</i> .	I 9 IV 1 I 5
II. 1. <i>Stół wielkanocny</i> – zajęcia matematyczne. Cele: określanie kierunków ruchu; rozwijanie umiejętności rachunkowych. 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 15. Cele: rozwijanie sprawności ruchowej; utrwalanie umiejętności szybkiego ustawiania się w parach, w rzędzie. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa bieżna <i>Chodzi lisiek koło drogi</i> . Oglądanie wiosennego krajobrazu przez kolorowe folie.	IV 14, IV 15 I 8, III 8 I 4, I 5 IV 13
III. <i>Co było na obrazku?</i> – wymienianie z pamięci szczegółów obrazka. Zabawa rozwijająca słuch – <i>Dzwoneczek</i> . Zabawa ruchowa z elementem współdziałania – <i>Podaj jajko</i> .	IV 9 I 5 I 5

Cele główne

- określanie kierunków ruchu,
- rozwijanie umiejętności rachunkowych,
- rozwijanie sprawności ruchowej,
- utrwalanie umiejętności ustawiania się w parach, w rzędzie.

Cele operacyjne

Dziecko:

- stosuje określenia: *do przodu, do tyłu, w bok*,
- liczy sylwety pisanek, prawidłowo liczy na palcach,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach,
- ustawia się w parach, w rzędzie.

Przebieg dnia

I

- *Śniadanie wielkanocne* – ćwiczenie narządów artykulacyjnych.
Zdjęcia przedstawiające: żurek na talerzu, białą kielbasę, jajka, babkę wielkanocną.
Dzieci siedzą w kole. N. pokazuje zdjęcia potraw charakterystycznych dla Świąt Wielkanocnych i wypowiada rymowankę. Dzieci naśladują zaproponowane przez N. dźwięki oraz ruchy. Zabawę powtarzamy kilka razy, wypowiadając rymowankę Iwony Fabiszewskiej: cicho, głośno, wolno, szybko.

Dzieci:

Najpierw żurek z kielbasą

mówią: *mniam, mniam, mniam*, i głaszczą się po brzuchach,

*i ziemniaki z okrasą,
potem pyszne jajeczka,*

dmuchają na gorące ziemniaki,
wypowiadają głoskę *mmmmm* na zmianę: cicho i głośno,

a na końcu – babeczka.

nabierają dużo powietrza, zamykają usta i wypychają policzki.

- *Obrusy wielkanocne* – malowanie watką wzorów na kartce.
Biała kartka i spinacz do bielizny dla każdego dziecka, farby w pojemnikach lub w miseczkach, wata kosmetyczna, tacka plastikowa.

N. układa na stole przed każdym dzieckiem białą kartkę – obrus. Przygotowuje farby w miseczkach. Proponuje dzieciom ozdobienie wielkanocnego obrusa kolorowymi wzorami. Dzieci biorą do ręki spinacz do bielizny, chwytają nim kawałek watki kosmetycznej, maczają delikatnie watkę w farbie i za jej pomocą robią na obrusie kolorowe wzory. Wykorzystane kawałki watki układają na plastikowej tacy. Przestrzegają zasady, że do farby w jednym kolorze wykorzystują jeden kawałek watki.

- Zabawa bieżna *Kurczaki w kurniku* (przewodnik, cz. 3, s. 192).

II

Zajęcia 1. *Stół wielkanocny* – zajęcia matematyczne.

- Wprowadzenie.
Po pięć: talerzy, łyżek, widelców, kubeczków, wazon z baziami, rzeżucha w doniczce, baranek z cukru, obrus.
N. ustawia przed dziećmi mały stolik. Nakrywa go białym obrusem. Proponuje dzieciom przygotowanie wielkanocnego stołu dla pięciu osób. Wskazane przez N. osoby ustawiają na stole odpowiednią liczbę talerzy, sztućców, kubeczków. Na środku stołu umieszczają np. plastikowy wazon z pałką, a obok wazonu – rzeżuchę w doniczce i baranka z cukru.
- *Potrawy wielkanocne* – odnajdywanie obrazków przedstawiających potrawy wielkanocne (za pomocą instrukcji słownych).
Obrazki lub zdjęcia przedstawiające charakterystyczne dla Świąt Wielkanocnych potrawy, np.: jajko, kielbasę, babkę (ciasto), mazurka, kolorowy sznurek, wycięte z czerwonego papieru koło lub czerwony krążek.

N. układa na dywanie pole kratkowane z kolorowego sznurka, np. 6 x 6 (każda kratka musi być takiej wielkości, aby dzieci mogły stanąć w niej swobodnie obiema stopami). W dowolnych kratkach układa obrazki przedstawiające potrawy wielkanocne. Zaznacza początek trasy (wejście do kuchni) wyciętym z papieru czerwonym kołem lub czerwonym krążkiem. Proponuje dzieciom pomoc w przeniesieniu potraw z kuchni na stół wielkanocny. Wybrane dziecko za pomocą instrukcji słownej, np.: dwa kroki do przodu, jeden krok do tyłu, dwa kroki w bok, przemieszcza się z kratki do kratki, podnosi pierwszy obrazek, który napotkało, wypowiada nazwę przedstawionej na nim potrawy, dzieląc ją rytmicznie na sylaby, a następnie układa obrazek na stole.

! Jeśli dzieci będą zainteresowane zabawą, a w kratkach nie będzie już obrazków, N. może w każdej chwili dołożyć takie same obrazki, wyjaśniając dzieciom, że zabrakło jedzenia na stole i trzeba go więcej przynieść z kuchni. Dzieci mogą również spróbować same doprowadzić kolegę lub koleżankę do wybranego przez siebie zdjęcia.

- *Ukryte jajka* – odszukiwanie ukrytych w sali sylwet jajek. Określanie ich położenia.

Dla każdego dziecka sylweta jajka wycięta z żółtego papieru.

N. wyraża zadowolenie z liczby potraw znajdujących się na wielkanocnym stole. Wypowiada jednak prośbę gości, którzy chcieliby, aby na wielkanocnym stole znalazło się więcej jajek. Dzieci poszukują wyciętych z żółtego papieru sylwet jajek, które N. umieścił wcześniej w różnych miejscach sali (każde dziecko odnajduje jedną sylwetę). Osoba, która odnajdzie sylwetę jajka, siada na dywanie w kole. Określa miejsce, gdzie została ona znaleziona. Następnie dzieci kolejno układają sylwety jajek na talerzykach, które znajdują się na stole, ale w taki sposób, aby na żadnym z nich nie było więcej niż pięć sylwet. Jeśli zostaną niewykorzystane sylwety, dzieci odkładają je na środek stołu.

- *Serwetki wielkanocne* – układanie wzoru z sylwet kolorowych jajek.

Koperty z wyciętymi dzień wcześniej przez dzieci sylwetami pisanek, dla każdego dziecka słomka, koperta i biała kartka, na której w dolnym rogu jest narysowana jakaś liczba kropek (od 3 do 5).

N. proponuje dzieciom zaprojektowanie wzoru na serwetkach wielkanocnych. Układa przed każdym dzieckiem białą kartkę, na której, w dolnym rogu, jest narysowana dowolna liczba kropek – od 3 do 5 (kartka jest ułożona poziomo). Rozdaje koperty, w których znajdują się wycięte dzień wcześniej sylwety pisanek oraz słomki. Dzieci wyjmują z kopert sylwety pisanek i układają je obok kartek. Następnie za pomocą słomek przenoszą na kartki tyle sylwet jajek, ile kropek jest narysowanych w dolnym rogu kartki – ozdabiają serwetę. Kolejno liczą głośno, ile elementów jest w ich wzorze z pisanek.

! Dzieci mogą mieć sylwety jajek w różnych kolorach. Może zdarzyć się jednak tak, że dziecko będzie miało tylko żółte sylwety, bo takie wybrało wczoraj. Jeśli będzie chciało urozmaicić swój wzór i dodać sylwetę w innym kolorze, może zamienić się z innym dzieckiem. N. jest tylko obserwatorem, daje dzieciom szansę na samodzielne rozwiązanie problemu.

- *Wielkanocni goście* – zabawa paluszkowa.

Dzieci siedzą w kole. N. mówi rymowanek, dzieci pokazują odpowiednią liczbę palców i odpowiadają na pytania.

Przy wielkanocnym stole pięciu gości siedziało. Jeden poszedł do domu, to ile zostało?

Przy wielkanocnym stole czterech gości siedziało. Jeden poszedł do domu, to ile zostało?

*Przy wielkanocnym stole trzech gości siedziało. Jeden poszedł do domu, to ile zostało?
Przy wielkanocnym stole dwóch gości siedziało. Dwóch poszło do domu, to ile zostało?
Przy wielkanocnym stole smutno się zrobiło, bo pyszne śniadanie właśnie się skończyło.*

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 15 (przewodnik, cz. 3, s. 181–182).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa bieżna *Chodzi lisek koło drogi* (według Marty Bogdanowicz).

Chustka.

Dzieci stoją w kole z rękami założonymi do tyłu. Jedno dziecko jest liskiem. Chodzi, z chustką w ręce, wokół śpiewającej lub mówiącej tekst grupy.

*Chodzi lisek koło drogi, cichuteńko stawia nogi.
Cichuteńko się zakrada, nic nikomu nie powiada.
Chodzi lisek koło drogi, cichuteńko stawia nogi.
Lis, lis ogon ma, nie wiadomo, komu da.*

Na te słowa lisek wkłada chustkę do ręki wybranego dziecka. Wskazana w ten sposób osoba chwyta chustkę i goni liska dookoła stojących dzieci. Kiedy uciekający stanie na wolnym miejscu, zabawa rozpoczyna się od nowa.

- Oglądanie wiosennego krajobrazu przez kolorowe folie.

Kawałki kolorowej folii.

Dzieci oglądają wiosenne krajobrazy przez kolorową folię. Opisują swoje wrażenia. Szczególną uwagę zwracają na zachowanie ptaków.

III

Tablica 23 – Propozycje zabaw i aktywności, do wykorzystania według wyboru N. (przewodnik, cz. 3, s. 222).

- *Co było na obrazku?* – wymienianie z pamięci szczegółów obrazka.

Obrazki lub zdjęcia tematycznie związane ze Świętami Wielkanocnymi.

Dzieci siedzą przy stole. N. układa na środku stołu obrazek związany tematycznie ze Świętami Wielkanocnymi. Prosi, aby dzieci uważnie mu się przyjrzały i zapamiętały jak najwięcej szczegółów. Następnie odwraca go tak, aby nie było widać tego, co się na nim znajduje. Dzieci kolejno wymieniają zapamiętane szczegóły. Za każdą prawidłową odpowiedź otrzymują punkt, np. jeden guzik. Po zakończonej zabawie liczą, przy ewentualnej pomocy N., kto zdobył najwięcej punktów. Zwycięzca zostanie nagrodzony brawami.

- Zabawa rozwijająca słuch – *Dzwoneczek*.

Dzwoneczek.

Dzieci zajmują dowolne miejsca na środku sali i przechodzą do leżenia na plecach. Mają zamknięte oczy. N. trzyma w ręce dzwoneczek. Uderza w niego delikatnie, zmieniając bezszelestnie swoje położenie. Zadaniem dzieci jest wskazanie, z którego miejsca dolatuje dźwięk dzwoneczka.

- Zabawa ruchowa z elementem współdziałania – *Podaj jajo* (przewodnik, cz. 3, s. 192).

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I. Wskazywanie na kartach symboli związanych ze Świętami Wielkanocnymi. Wykonanie zajęcia wielkanocnego. Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Kraszanki – do koszyków!</i>	IV 9, IV 12 IV 1 I 5
II. 1. <i>Symbole wielkanocne</i> – rozmowa z wykorzystaniem tablicy demonstracyjnej. Cele: wzbogacanie wiadomości na temat zwyczajów wielkanocnych, rozwijanie mowy. Zabawa ruchowa <i>Kolorowe pisanki</i> . 2. <i>Jajo wielkanocne</i> – zajęcia plastyczne. Cele: zachęcenie do podejmowania działalności plastycznej, rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa ruchowa z elementem sportowiczności – <i>W poszukiwaniu cienia</i> . Rysowanie pisanek patykami na piasku. Ozdabianie ich wzorami.	IV 5, IV 9 I 5 IV 1, IV 8 I 4, I 5, I 7
III. Zabawa doskonaląca szybką reakcję na sygnał – <i>Zajęczki – do domu!</i> <i>Kurczątka</i> – zabawa wyrabiająca poczucie rytmu. Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – <i>Uwaga, jajko!</i>	IV 7, IV 15 IV 7 I 5

Cele główne

- wzbogacanie wiadomości na temat zwyczajów wielkanocnych,
- rozwijanie mowy,
- zachęcenie do podejmowania działalności plastycznej,
- rozwijanie koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- wymienia symbole związane z Wielkanocą,
- wypowiada się prostymi zdaniami,
- wycina paski z kolorowego papieru,
- maluje sylwetę jajka według własnego pomysłu, ozdabia ją kolorowymi paskami.

Przebieg dnia

I

- Wskazywanie na kartach symboli związanych ze Świętami Wielkanocnymi.
Wielkanocne karty świąteczne.
N. organizuje wystawę z przyniesionych przez dzieci kart świątecznych. Zwraca uwagę na powtarzające się motywy świąteczne (symbole), np.: kolorowe jajka – pisanki, kurczaki, baranki, bazie, zajęczki. Dzieci odnajdują je na kartach i podają ich nazwy. N. pyta, który motyw (symbol) najbardziej podoba się dzieciom i dlaczego.
- Wykonanie zajęcia wielkanocnego.
Skarpetka dziecięca dla każdego dziecka, ryż, piasek lub kasza, sznurek, wstążeczka, nożyczki, rolka z szeroką taśmą klejącą, łyżka lub łopatka, pojemnik.
Każde dziecko przygotowuje skarpetkę, którą przyniosło z domu. N. ustawia na środku stołu pojemnik z piaskiem, ryżem lub kaszą. Dziecko przeciąga skarpetkę przez otwór w rolce i nakłada na nią skarpetkę. Napełnia skarpetkę mniej więcej do połowy (np. do zaznaczonej na materiale pięty) piaskiem, ryżem lub kaszą (może wsypywać piasek również łyżką

bezpośrednio do skarpetki, nie nakładając jej na rolkę). Następnie, z pomocą N., formuje zajączka – ściska ręką skarpetkę mniej więcej w połowie tak, aby piasek przesunął się do zaznaczonej na materiale pięty (to będzie głowa), i zawiązuje sznurkiem w dwóch miejscach – nad głową i w miejscu, gdzie znajduje się ślad po naciśnięciu. Górę skarpetki przecina nożyczkami na środku – tak powstaną uszy. (N. może je również ściąć do szpica). Wokół szyi zawiązuje, z pomocą N., kolorową wstążeczkę i maluje flamastrami oczy i pyszczek. Nadaje swojemu zajączkowi imię.

! Można też zawiązać sznurek w dolnej części skarpetki, z obu stron – zrobić w ten sposób łapki, i z tyłu skarpetki – zrobić ogonek.

✚ • Zabawa orientacyjno-porządkowa *Kraszanki – do koszyków!* (przewodnik, cz. 3, s. 192).

II

Zajęcia 1. *Symbole wielkanocne – rozmowa z wykorzystaniem tablicy demonstracyjnej.*

- Zabawa na powitanie.

Jajko ugotowane na twardo.

Dzieci siedzą w kole. Podają sobie jajko z rąk do rąk, śpiewając na melodię *Mam chusteczkę haftowaną* lub inną dowolną melodię następujące słowa: *Podaj jajko, podaj jajko, niechaj krąży wkoło. Niechaj wszystkim w naszej grupie będzie dziś wesoło.* Dzieci przestają śpiewać i zabawa kończy się, gdy jajko wróci do rąk osoby, która podawała je jako pierwsza.

- T • Rozmowa na temat tablicy demonstracyjnej związanej tematycznie z Wielkanocą. Odnajdywanie i wskazywanie na tablicy symboli wielkanocnych. Wyjaśnienie pojęcia *symbol*.

Tablica demonstracyjna 23, arkusz szarego papieru lub duży karton.

N. przypina tablicę graficzną, która jest zakryta szarym papierem lub dużym kartonem ze zrobionymi w nim okienkami. Dzieci kolejno odkrywają okienka i zgadują, co przedstawia tablica. Kiedy udzielią prawidłowej odpowiedzi, N. zdejmuje szary papier i zadaje pytania:

- *Jakie święta się zbliżają?*
  - *Po czym możemy poznać, że ten obrazek jest związany z Wielkanocą?*
- Następnie wymienia nazwę symbolu wielkanocnego, a dzieci odnajdują i wskazują go na tablicy graficznej. Pokazuje odpowiedni fragment tablicy i pyta:
- *Na ile części zostało podzielone jajko?*
  - *Dlaczego jajko zostało pokrojone na cztery części?*
  - *Z jaką jeszcze inną, nieprzedstawioną na obrazku, tradycją kojarzą się Święta Wielkanocne?* (np. lany poniedziałek).

N. zwraca uwagę, aby dzieci wypowiadały się całymi zdaniami.

- Porównywanie motywów wielkanocnych na kartach świątecznych z motywami przedstawionymi na tablicy graficznej.

Tablica demonstracyjna 23, wielkanocne karty świąteczne.

N. wręcza każdemu dziecku wielkanocną kartę świąteczną. Dzieci przyglądają się jej bardzo dokładnie. Poszukują takiego motywu świątecznego, który występuje zarówno na karcie wielkanocnej, jak i na tablicy graficznej. Kolejno wymieniają głośno jego nazwę i wskazują na tablicy.

✚ • Zabawa ruchowa *Taniec kurcząt.*

Odtwarzacz CD, nagranie utworu Modesta Musorgskiego *Taniec kurcząt w skorupkach.*

N. włącza nagranie utworu Modesta Musorgskiego *Taniec kurcząt w skorupkach.* Dzieci wykonują własne improwizacje taneczne.

- Karta pracy, cz. 2, nr 31.
Dzieci:
  - wskazują w każdej ramce obrazek, który różni się od pozostałych,
  - nazywają to, co widzą na zdjęciach,
  - odszukują w naklejkach obrazki symboli wielkanocnych, naklejają je na ich cienie.

- Zabawa ruchowa *Kolorowe pisanki*.
Sylwety jajek (wycięte przez dzieci).

N. wręcza każdemu dziecku wyciętą z kartonu sylwetę jajka. Dzieci trzymają je w rękach i poruszają się po sali w rytmie wygrywanym przez N. na trójkącie. Podczas przerwy w grze siadają skrzyżnię i palcem obrysowują sylwetę jajka leżącą na podłodze.

Zajęcia 2. Jajo wielkanocne – zajęcia plastyczne.

- Słuchanie rymowanki Iwony Fabiszewskiej *Wielkanocne jajka*.
Wycięte z papieru sylwety jajek (pomalowane w ciapki, paski, kropki, kwiatki).
N. mówi dzieciom rymowankę, pokazując jednocześnie sylwety jajek pomalowane: w paski, w ciapki, w kropki, w kwiatki.
*Pisanki to jajka malowane.
Różnymi wzorami są ozdabiane.
Mogą być w paski, mogą być w ciapki,
mogą być w kropki, mogą być w kwiatki.
Więc dziś pisankę pomalujemy,
potem do domu ją zaniemiemy.*
- Rozmowa na temat rymowanki.
N. zadaje pytania:
  - *O czym była ta rymowanka?*
  - *Jak były pomalowane jajka?*
  - *Jak jeszcze inaczej można ozdobić jajka?*
 Zachęca dzieci do samodzielnego wykonania sylwety pisanki.

- Przygotowanie do pracy.
Karta pracy nr 11, farby, pędzle, papier kolorowy, nożyczki, klej, koszyk.
Dzieci przygotowują kartę pracy. N. ustawia na stole pomoce plastyczne.
- Samodzielne wykonanie pracy *Jajo wielkanocne*.
Dzieci wypychają z karty kształt jajka. Malują je farbami według własnych pomysłów. Odkładają na tacę do wyschnięcia. Wycinają z papieru paski w różnych kolorach. Przyklejają je we wskazanych w instrukcji miejscach lub według własnych pomysłów. Odkładają jaja do koszyka.

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa ruchowa z elementem spostrzegawczości – *W poszukiwaniu cienia*.
Dzieci stoją w gromadce przed N., który przypomina im, co to jest cień. Następnie podaje hasło: *Znajdź cień*. Dzieci rozbiegają się w różnych kierunkach. Zatrzymują się w zacienionym miejscu. Gdy N. sprawdzi, czy wszystkie osoby wykonały zadanie poprawnie, dzieci wracają do niego i ustawiają się ponownie w gromadce. N. wydaje hasło: *Znajdź słońce*. Dzieci rozbiegają się i szukają nasłonecznionego miejsca. N. może wydawać polecenia w różnej kolejności.
- Rysowanie patykiem na piasku.
Dzieci rysują pisanki patykiem na piasku. Ozdabiają je różnymi wzorami.

III

- Zabawa doskonaląca szybką reakcję na sygnał – *Zajaczki – do domu!*
Dla każdego dziecka: szarfa i pięć wyciętych z brystolu sylwet marchewek, nagranie piosenki *Wielkanocny poranek* (przewodnik, cz.3, s. 195–196), odtwarzacz CD, tamburyn.
 N. rozkłada na podłodze szarfy i formuje z nich koła. Dzieci są zajaczkami i trzymają sylwetki marchewek w ręce. Maszerują w rytmie piosenki, między szarfami. Kiedy usłyszą głośne dźwięki tamburynu, zajaczki wracają do domu – dzieci zajmują miejsca obok najbliższej leżących szarf. N. uderza miarowo w tamburyn (od 1 do 5 uderzeń). Dzieci układają tyle marchewek, ile usłyszą dźwięków.
- *Kurczątka* – zabawa wyrabiająca poczucie rytmu.
Dla każdego dziecka jeden z instrumentów: bębenek, tamburyn, drewnianka, kastaniety.
 Dzieci są podzielone na czteroosobowe grupy, zajmują miejsca jedno obok drugiego. Każda grupa siada przodem do N., który układa przed nią instrumenty. Dzieci wspólnie recytują tekst wierszyka Bożeny Formy, a następnie recytują tekst, a N. prezentuje jego instrumentację. Dzieci w wolnym tempie próbują wykonać instrumentację wiersza pod kierunkiem N., a następnie wykonują instrumentację samodzielnie.

Puk, puk, puk.

Kto tak puka?

Kto w skorupkę dziobem stuka?

To kurczątka – żółte, małe,

ze skorupki wyszło całe.

Dzieci:

uderzają w bębenek,

tylko recytują,

potrząsają tamburynem,

wykonują tremolo na kastanietach,

stukają w drewnianka.

- Zabawa ruchowa z elementem czworakowania – *Uwaga, jajko!* (przewodnik, cz. 3, s. 192).

Kwiecień, tydzień 2

Dzień 5

Wielkanoc

W koszyku wielkanocnym

Przykładowy zapis w dzienniku i punkty z obszarów podstawy programowej

I.	Zabawa <i>Której pisanki brakuje?</i> – utrwalanie nazw kolorów. Wykonanie karty świątecznej. Zabawa bieżna <i>Kurczaki w kurniku.</i>	IV 12 IV 1 I 5
II.	1. <i>Koszyk wielkanocny</i> – zabawa dydaktyczna. Cele: wzbogacanie wiadomości na temat zwyczajów wielkanocnych, rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej. 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 15. Cele: rozwijanie sprawności ruchowej, utrwalanie umiejętności ustawiania się w parach, w rzędzie. Zabawy na świeżym powietrzu: zabawy z chustą animacyjną – <i>Wesoła pisanka</i> . Zabawa ruchowa z elementem rzutu – <i>Celuj w mur.</i>	IV 2, IV 5 I 8 I 4, I 5
III.	<i>Z czym kojarzy ci się Wielkanoc?</i> – zabawa w skojarzenia. Zabawa <i>Zajaczki, baranki, kurczątka</i> – z elementem ćwiczeń emisyjnych. Zabawa ruchowa z elementem toczenia – <i>Ruchome jajko.</i>	IV 6 IV 2 I 5

Cele główne

- wzbogacanie wiadomości na temat zwyczajów wielkanocnych,
- rozwijanie spostrzegawczości wzrokowej,
- rozwijanie sprawności ruchowej,
- utrwalanie umiejętności ustawiania się w parach, w rzędzie.

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozpoznaje elementy związane z Wielkanocą,
- odszukuje na obrazku symbole wielkanocne,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach,
- ustawia się według polecenia N.: w parach, w rzędzie, w szeregu.

Przebieg dnia

I

- Zabawa *Której pisanki brakuje?* – utrwalanie nazw kolorów.
Sylwety jajka w kolorach: czerwonym, niebieskim, zielony, żółty, pomarańczowym (można wykorzystać te wycięte przez dzieci).

N. układa na stole (jedną obok drugiej) sylwety pięciu jajek w kolorach: czerwonym, niebieskim, zielonym, żółty, pomarańczowym (zadanie można również rozpocząć od sylwet trzech jajek). Dzieci przeliczają sylwety jajek. Podają ich kolory. Następnie N. prosi, aby dzieci odwróciły się tyłem. Chowa sylwetę jednego jajka. Dzieci odgadują, której sylwety brakuje.

Dla dzieci zdolniejszych zadanie można nieco utrudnić. N. może zmieniać ustawienie sylwet w szeregu.

- Wykonanie karty świątecznej.
Dla każdego dziecka: połowa kartki z bloku technicznego, kredki świecowe.
N. wręcza każdemu dziecku połowę kartki z bloku technicznego. Przypomina o tradycji składania sobie życzeń świątecznych i wysyłania kart. Dzieci tworzą karty według własnych pomysłów. Starają się jednak, aby znalazły się na niej symbole wielkanocne. Po zakończeniu pracy N. zapisuje na odwrocie karty życzenia, które dzieci samodzielnie układają.

- Zabawa bieżna *Kurczaki w kurniku* (przewodnik, cz. 3, s. 192).

II

Zajęcia 1. Koszyk wielkanocny – zabawa dydaktyczna.

- Zabawa na powitanie.
Jajko ze styropianu, kłębek wełny.
Dzieci siedzą w kole. N. trzyma w ręce styropianowe jajko i kłębek wełny. Rozpoczyna nawijanie wełny na jajko, po czym przekazuje je do dziecka siedzącego po swojej prawej stronie, mówiąc: *Przekazuję ci życzenia: szczęścia, zdrowia, powodzenia.* Dziecko kontynuuje nawijanie nitki i wręcza jajko swojemu sąsiadowi, mówiąc rymowaną. Zabawa kończy się, gdy jajko wróci z powrotem do N.
- Umieszczanie w koszyku wielkanocnym właściwych elementów.
Sylweta koszyka wielkanocnego, pudełko, obrazki, na których znajdują się np.: bombka, gwiazda, pisanka, kurczaczek, cukrowy baranek z chorągiewką, rzeżucha, babka wielkanocna, chleb, sól, kiełbasa, gałązka choinkowa, ryba.

Dzieci siedzą w kole. N. umieszcza na dywanie sylwetę koszyka wielkanocnego. Chętne dzieci losują z pudełka obrazki, na których znajdują się różne rzeczy związane zarówno ze Świątami Wielkanocnymi, jak i z Bożym Narodzeniem. Podają ich nazwy, a następnie podejmują decyzję, czy można je umieścić w koszyku wielkanocnym, czy nie. Jeśli odpowiedź jest pozytywna, wkładają obrazek do koszyka, jeśli negatywna – układają go obok koszyka. Uzasadniają swoje zdanie. Odgadują, czego w koszyku brakuje (jajek).

- Zapoznanie z bukszpanem. Ozdobienie koszyka wielkanocnego jego listkami.

Naturalne gałązki bukszpanu.

N. pokazuje dzieciom gałązki bukszpanu. Dzieci dotykają ich, wachają, opisują swoje wrażenia. N. wyjaśnia dzieciom związek tej rośliny z Wielkanocą. Następnie dzieci ozdabiają sylwetę koszyka wielkanocnego gałązkami bukszpanu.

Bukszpan to jeden z symboli Wielkanocy. Ozdabiamy nim palmy wielkanocne, świąteczne stoły, a gałązki bukszpanu wkładamy do koszyków wielkanocnych. Liście tej rośliny przez cały rok są zielone, a po zerwaniu długo utrzymują świeżość.

- Zabawa ruchowa *Jajka – do koszyków!*

Dla każdego dziecka wycięta przez nie sylweta jajka w kolorach: czerwonym, niebieskim, zielonym, żółtym, szarfy w tych samych kolorach co sylwety, trójkąt.

N. wręcza dzieciom sylwety jajek w kolorach: zielonym, czerwonym, niebieskim, żółtym. Z szarf w takich samych kolorach co sylwety jajek układa na dywanie kółka. Dzieci, w zależności od rytmu granego przez N. na trójkacie, biegają, maszerują lub podskakują. Podczas przerwy w grze jak najszybciej zajmują miejsce w koszyku w tym samym kolorze co trzymana przez nie w rękę sylweta jajka.

- Karta pracy, cz. 2, nr 32.

Dzieci:

- kończą kolorować rysunek,
- odszukują na obrazku symbole wielkanocne: kurczątka, baranka, zajączka, pisanki,
- kolorują pisanki w koszykach – każdą innym kolorem – i ozdoby według własnych pomysłów.

Zajęcia 2. Zestaw ćwiczeń ruchowych nr 15 (przewodnik, cz. 3, s. 181–182).

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawy z chustą animacyjną – *Wesoła pisanka*.

Chusta animacyjna, styropianowe jajo.

Dzieci stoją dookoła chusty animacyjnej. Trzymają ją za uchwyty. N. kładzie na środku chusty styropianowe jajo. Dzieci poruszają chustą lekko lub mocno (według polecenia N.), wprawiają w ruch jajo. Starają się, aby nie upadło ono na ziemię.

- Zabawa ruchowa z elementem rzutu – *Celuj w mur*.

Tekturowe pudełka, piłka.

N. ustawia w ogrodzie mur z kilku tekturowych pudełek. Dzieci (z wyznaczonej linii) rzucają piłką tak, aby rozbić mur. Przeliczają za każdym razem, z ewentualną pomocą N., ile pudełek udało się im strącić. Zwycięzca zostaje nagrodzony brawami.

III

- *Z czym kojarzy ci się Wielkanoc?* – zabawa w skojarzenia.

Piłka.

Dzieci siedzą w kole. N. toczy piłkę do wybranego dziecka i zadaje mu pytanie: *Z czym kojarzy ci się Wielkanoc?* Dziecko odpowiada, a następnie toczy piłkę do kolejnej osoby zadaje to samo pytanie.

- Zabawa *Zajączki, baranki, kurczątka* – z elementem ćwiczeń emisyjnych.

Marakasy, bębenek, kastaniety, tamburyn.

Dzieci są podzielone na trzy grupy: zajączki, baranki, kurczątka. Zajmują wyznaczone przez N. miejsca. W rytmie marakasu maszerują po okręgu.

Na ustalone dźwięki instrumentu dzieci:

bębenek	baranki maszerują w różne strony, wypowiadają sylaby: <i>bee, bee</i> ; pozostałe grupy zajmują wyznaczone miejsca,
kastaniety	zajączki (w przysiadzie) podskakują, dłonie zbliżone do głowy imitują uszy; pozostałe grupy zajmują wyznaczone miejsca, wypowiadając sylaby: <i>kic, kic</i> ,
tamburyn	kurczątko biegają drobnymi krokami, wypowiadając sylaby: <i>pi, pi</i> ; pozostałe grupy zajmują wyznaczone miejsca.

- Zabawa ruchowa z elementem toczenia – *Ruchome jajko* (przewodnik, cz. 3, s. 192).

Propozycje zabaw i aktywności z użyciem wybranych tablic demonstracyjnych (do wykorzystania według wyboru N.)

Tablica 16

Baśnie, bajki i bajeczki

Cele główne:

- kształcenie umiejętności samodzielnego wypowiedzania się,
- uświadamianie niebezpieczeństw.

- T** • Słuchanie baśni Wilhelma i Jacoba Grimmów *Czerwony Kapturek* (tłumaczenie Marceli Tarnowski), czytanej przez N. lub jej nagrania z płyty CD.

Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska, tablica demonstracyjna 16.

N. wiesz tablicę demonstracyjną i czyta baśń lub włącza jej nagranie z płyty. Podczas prezentacji wskazuje poszczególne obrazki.

Była pewnego razu mała, miła dziewczeczka, którą kochał każdy, kto na nią tylko spojrzął, a najwięcej kochała ją babcia (...). Kiedyś podarowała jej kapturek z czerwonego atlasu, a dziewczynce tak się ten kapturek podobał, że nie chciała nosić nic innego, toteż nazwano ją Czerwonym Kapturkiem.

Pewnego dnia rzekła mamusia do Czerwonego Kapturka:

– Oto masz, dziecko, w koszyczku placek i butelkę soku. Zanieś to babci; jest chora i ucieszy się bardzo z tego podarunku. (...)

Babcia mieszkała w lesie. Kiedy dziewczynka weszła do lasu, spotkała wilka. (...)

– Dzień dobry, Czerwony Kapturku! – rzekł wilk.

– Dzień dobry, wilku!

– Dokąd to tak wczesnie, Czerwony Kapturku?

– Do babci.

– A co niesiesz w koszyczku?

– Placek i sok. (...)

– A gdzie mieszka twoja babcia, Czerwony Kapturku?

– O, to jeszcze z kwadrans drogi stąd! (...)

Wilk zaraz pomyślał sobie: „To małe, delikatne stworzonko lepiej mi będzie smakowało niż stara babcia. Trzeba sobie sprytnie poradzić, żeby obie zjeść!” Po czym rzekł do dziewczynki:

– Spójrz, jak pięknie kwitną kwiatki dokoła (...).

Czerwony Kapturek otworzył szerzej oczy, a widząc, jak pięknie świeci słońko i kwitną kwiaty, pomyślał: „Babunia ucieszy się, gdy jej przyniosę ładny bukietik (...).” I pobiegł w las, szukając kwiatków. (...)

Tymczasem wilk popędził prosto do domku babci i zapukał do drzwi.

– Kto tam? – zapytała staruszka.

– To ja, Czerwony Kapturek. Przynoszę ciasto i sok. Otwórz, babuniu. (...)

Wilk nacisnął klamkę, drzwi się otworzyły. Zbliżył się, nie mówiąc ani słowa, do łóżka babci i połknął ją. Potem przebrał się w jej koszulę i czepek, położył się do łóżka i zasunął firanki.

Kiedy Czerwony Kapturek nazbierał tyle kwiatków, że już nie mógł ich nieść, przypomniała mu się nagle babcia i dziewczynka pobiegła szybko do jej domku. (...) Ujrzała babcię, która miała czepek mocno nasunięty na twarz i wyglądała bardzo dziwnie.

– Ach, babciu, dlaczego masz takie wielkie uszy?

– Abym cię lepiej mogła słyszeć!

- Ach, babciu, dlaczego masz takie wielkie oczy?
- Abym cię lepiej mogła widzieć!
- Ach, babciu, dlaczego masz takie wielkie ręce?
- Abym mogła cię lepiej objąć!
- Ale dlaczego, babciu, masz takie wielkie, brzydkie usta?
- Aby cię łatwiej zjeść!

I w tejże chwili wilk wyskoczył z łóżka i połknął biednego Czerwonego Kapturka. A potem położył się z powrotem do łóżka i wnet zasnął, chrapiąc głośno.

Młody myśliwy przechodził koło domu i pomyślał: „Jakże chrapie ta staruszka. Muszę zobaczyć, czy jej się coś złego nie stało”. Wszedł więc do izby i ujrzał w łóżku śpiącego wilka! (...) Wydobył nóż myśliwski, rozciął śpiącemu wilkowi brzuch (...). Natychmiast wyskoczył Czerwony Kapturek (...). A potem wyszła stara babcia (...). Wszyscy troje ucieszyli się bardzo. (...) A Czerwony Kapturek pomyślał: „Otdąd nigdy sama nie będę biegła po lesie, gdy mamusia mi nie pozwoli!”

- Rozmowa na temat baśni.
  - Kogo spotkał w lesie Czerwony Kapturek?
  - O co wilk pytał Czerwonego Kapturka?
  - Czy dziewczynka odpowiadała na pytania wilka?
  - Czy dziewczynka dobrze zrobiła, odpowiadając na pytania wilka? Dlaczego?
  - Czy dzieci powinny rozmawiać z nieznanymi osobami? Dlaczego?

N. wyjaśnia dzieciom, że rozmowy z nieznanymi oraz przyjmowanie od nich prezentów, np. cukierków, może być bardzo niebezpieczne. Nieznajomy może mieć złe zamiary.

- Zabawa ruchowa *Wesoły Czerwony Kapturek, smutny Czerwony Kapturek*.
Dzieci są czerwonymi kapturkami. Poruszają się po sali zgodnie z rytmem wystukiwanym na bębenku przez N. W trakcie przerwy w grze i hasło: *Czerwony Kapturek jest wesoły*, dzieci za pomocą gestów i ruchów okazują radość: podskakują, wyciągają ręce do innych osób, obejmują się nawzajem. Ponowny dźwięk bębna zaprasza je do poruszania się. Gdy bębenek milknie i na hasło: *Czerwony Kapturek jest smutny* – dzieci ruchami i gestami okazują smutek: opuszczają głowy, pochylają ramiona, siadają na podłodze i opierają głowy na kolanach. Zabawę powtarzamy.
- Krótka rozmowa na temat teatru i lalek teatralnych.
N. pyta:
  - *Gdzie możemy oglądać baśnie?* (Baśnie możemy oglądać w teatrze).
  - *Czy ktoś z was był w teatrze?*
  - *Co to jest teatr lalek?* (Jest to rodzaj teatru, w którym zamiast aktorów w spektaklach grają lalki).
  - *Kto występuje w teatrze lalek?* (Występuje lalka teatralna animowana przez aktora-lalkarza, najczęściej ukrytego za parawanem, czasem występującego razem z lalką na scenie. Lalki mogą też być poruszane przez mechanizm).
- Zabawa plastyczna – *Moja lalka teatralna*.
Schematyczne rysunki postaci z baśni Czerwony Kapturek.
Dzieci kolorują przygotowane przez N. schematyczne rysunki, np.: wilka, Czerwonego Kapturka, babci.
Po ich pokolorowaniu N. lub dzieci z pomocą N. wycinają je i wykorzystują w zabawach w dziecięcy teatr.

Cele główne:

- odpowiednie reagowanie na różne sygnały dźwiękowe,
- rozpoznawanie dźwięków poznanych instrumentów perkusyjnych.

- Zagadki słuchowe – rozpoznawanie instrumentów perkusyjnych po dźwiękach, jakie wydają.

Instrumenty perkusyjne: bębenek, kołatka, grzechotka, tamburyn, trójkąt.

N. prezentuje dzieciom poszczególne instrumenty perkusyjne: bębenek, kołatkę, grzechotkę, tamburyn, trójkąt; dzieci wymieniają ich nazwy. Potem dzieci odwracają się, a N. gra na poszczególnych instrumentach. Dzieci nazywają instrument, którego dźwięki usłyszały.

- Zabawa ruchowo-naśladowcza – *Instrumenty*.

Instrumenty perkusyjne: bębenek, kołatka, grzechotka, tamburyn, trójkąt.

N. mówi nazwę danego instrumentu i go pokazuje, a dzieci naśladowają grę na nim.

- Ćwiczenia w różnicowaniu tempa wypowiedzianych słów.

Dzieci powtarzają sylabę *la* – szybko i wolno. Jeżeli N. wyciągnie ręce przed siebie, mówią szybko: *la, la, la, la...*, a gdy je opuści, mówią wolno: *la*.

- T** • *Słucham i gram* – tablica demonstracyjna 17.

Tablica demonstracyjna 17.

N. wskazuje poszczególne rysunki instrumentów na dole tablicy i pyta:

- *Jaki to instrument?* (Dzieci samodzielnie lub z pomocą N. nazywają instrumenty. N. mówi dzieciom, że grzechotka to marakas).
- *Jakiego koloru jest pole z marakasem (bębenkiem, kołatką, tamburynem, trójkątem)?* Następnie N. wskazuje na tablicy poszczególne rysunki instrumentów i pyta:
- *Które instrumenty zagrają podany rytm?*

- Wyklaskiwanie rytmów.

N. wyklaskuje kolejno rytmy dzieci je powtarzają.

- Słuchanie zakodowanego nagrania piosenki *Kurki trzy*.

Nowe przygody Olka i Ady, Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska, tablica 17.

N. włącza nagranie piosenki *Kurki trzy*. Podczas nagrania wskazuje na tablicy poszczególne pola z rysunkami instrumentów.

- T** • Zabawa *Orkiestra*.

Tablica demonstracyjna 17, dla każdego dziecka jeden z instrumentów perkusyjnych: marakas, kołatka, bębenek, tamburyn, trójkąt, Nowe przygody Olka i Ady, Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska, tablica 17.

N. włącza nagranie piosenki *Kurki trzy*, pokazuje na tablicy obrazki przyporządkowane słyszonym dźwiękom muzyki. Dzieci grają na wskazanym instrumencie w rytm muzyki.

- Zabawa ruchowa z elementem podskoku – *Policz i podskocz*.

Bębenek (lub inny instrument perkusyjny).

Dzieci stoją w rozsypcie. N. uderza w bębenek (lub inny instrument perkusyjny) kilka razy (do pięciu). Dzieci po cichu liczą uderzenia, a potem podskakują w miejscu i głośno liczą podskoki.

Cele główne:

- dostrzeżenie następstwa dnia i nocy,
- budzenie zainteresowania Ziemią jako planetą.

- Zabawa *Co robimy w dzień, a co – w nocy?*

Kartoniki: żółty i niebieski, dla każdego dziecka.

N. rozdaje dzieciom po dwa kartoniki: żółty i niebieski. Następnie wymienia nazwy różnych czynności, np.: robienie zakupów, sprzątanie, spanie, oglądanie gwiazd na niebie, oglądanie filmu po bajce na dobranoc... Dzieci określają, czy daną czynność wykonuje się w dzień, czy w nocy. Podnoszą do góry żółty kartonik, gdy tę czynność wykonujemy w dzień, niebieski – gdy wykonujemy ją w nocy. Dzieci podają własne przykłady czynności, które wykonujemy w ciągu dnia lub w ciągu nocy.

- Oglądanie fragmentu filmu edukacyjnego *Dzień i noc*.

Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska, tablica 14.

N. pyta:

- *Co widać nocą na niebie?* (Księżyc, gwiazdy).
- *Po dniu mamy noc, a co jest po nocy?*

- Zabawa ruchowa *Dzień i noc*.

Skakanki lub szarfy w dwóch kolorach: niebieskim i żółtym, nagranie spokojnej muzyki.

N. formuje ze skakanek na podłodze dwa duże koła w kolorach niebieskim (noc) i żółtym (dzień). Dzieci spacerują pomiędzy kołami przy dźwiękach spokojnej muzyki. Podczas przerwy w muzyce i na hasło: *Idziemy spać*, wybierają koło w odpowiednim kolorze, wchodzi do niego i udają, że śpią.

- T** • Oglądanie zdjęć na tablicy demonstracyjnej 18.

Tablica demonstracyjna 18.

N. wskazuje zdjęcia przedstawiające: kulę ziemską, widok światła na Ziemi, widok huraganu (widziane z kosmosu) i mówi:

- *Te zdjęcia zostały zrobione z kosmosu. Co, waszym zdaniem, na nich widać?*

Następnie wskazuje inne zdjęcia, a dzieci z jego pomocą określają, co one przedstawiają. (Prom kosmiczny, kosmonautę w przestrzeni kosmicznej, stację kosmiczną, życie astronautów na stacji kosmicznej). N. wyjaśnia, co to jest *stacja kosmiczna*. Pyta:

- *Kto to jest kosmonauta? Co to jest rakieta/prom kosmiczny?*
- *Kiedy najlepiej widać księżyc i gwiazdy?*

Stacja orbitalna, stacja kosmiczna – sztuczny satelita Ziemi zbudowany w taki sposób, aby ludzie mogli w nim mieszkać przez wiele tygodni lub miesięcy. Na stacji kosmicznej są przeprowadzane badania i eksperymenty.

N. wskazuje pozostałe obrazki i wyjaśnia, że są na nich Słońce i planety Układu Słonecznego. Pyta:

- *Jak się nazywa nasza planeta?*
- *Czy znacie nazwy innych planet?* (Dzieci wymieniają nazwy innych, znanych im planet).

- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Rakieta*.

Dzieci siadają w kręgu, na piętach, dłonie trzymają na udach. Na słowa N.: *Uruchamiamy raketę*, zaczynają uderzać rytmicznie w uda: najpierw powoli, potem coraz prędzej. Na-

stępnie kręcą rękami młynek – najpierw powoli, potem coraz prędzej. Na słowo: *Start!* – wyciągają ręce do góry i głośno krzyczą: *Uuuuu!* (rakieta odleciała). Zabawę powtarzamy kilka razy.

Tablica 19

Zwierzęta z dżungli i sawanny

Cele główne:

- poznawanie przedstawicieli zwierząt egzotycznych,
- rozwijanie mowy.
- Rozwiązanie zagadki (według Barbary Gorajskiej, Marioli Golc, Małgorzaty Stańczyk)

*Z gałęzi na gałąź
skacze roześmiana.
Gdy już pofigluje,
chętnie zje banana.* (małpa)

- Zabawa ruchowa – *Wesoła małpka i smutna małpka*. Dzieci naśladują zachowanie smutnej małpki i wesołej małpki. Na hasło: *Smutna małpka* – siadają na podłodze ze spuszczoną głową, na hasło: *Wesoła małpka* – podskakują wesoło.
- Oglądanie filmu edukacyjnego *Małpa*.

Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska, tablica 19.

Po obejrzeniu filmu N. pyta:

- *Czym różnią się od siebie małpy?* (Wielkością, sposobem odżywiania, zachowaniem).
- *Czy małpy są zwierzętami, które żyją w Polsce?*
N. wyjaśnia: *Małpy to zwierzęta egzotyczne. Zwierzęta egzotyczne żyją w innych krajach niż Polska, na innych kontynentach, gdzie warunki przyrodnicze i temperatura są inne niż w Polsce.*
- *Gdzie w Polsce możemy zobaczyć małpy?* (W ogrodzie zoologicznym).

- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Małpowanie*.

N. wykonuje określone ruchy i jednocześnie wymawia słowa: *hi, hi, hi, ha, ha, ha, hu, hu, hu*. Dzieci naśladują każdy jego ruch (np.: drapanie się po głowie, klepanie po brzuchu, podskakiwanie itp.) i powtarzają słowa, czyli *małpują*.

- T** • Oglądanie zdjęć zwierząt egzotycznych i opisywanie ich wyglądu – praca z tablicą demonstracyjną 19.

Tablica demonstracyjna 19.

N. pyta:

- *Jakie jeszcze zwierzęta możemy zobaczyć w ogrodzie zoologicznym?*
N. nazywa zwierzęta egzotyczne przedstawione na zdjęciach: leniwiec, okapi, mandryl, goryl, leopard, kameleon, pyton zielony, krokodyl, pirania, tukan, koliber, papuga ara, pająk ptasznik, motyl nocny – pawica atlas. Dzieci podejmują próby opisywania wyglądu wymienionych zwierząt.
- Zabawa rozwijająca słownictwo – *Jakie są te zwierzęta?*
N. rozpoczyna zdanie, a dzieci je kończą – podają określenie zwierzęcia i naśladują je ruchem.

Małpa jest...

Koliber jest...

Leniwiec jest... itd.

Leniwiec – zwierzę z mocnymi kończynami i bardzo długimi pazurami, na których trzyma się zwisając na gałęzi drzew. Leniwiec jest roślinożercą. Jego środowisko to las równikowy Ameryki Południowej i Ameryki Środkowej.

Okapi leśne – żyje w Afryce. Ma pręgi przypominające futro zebry, ale najbliższym spokrewnionym jest z żyrafą.

Mandryl – jest największą małpą (po człekokształtnych gorylach, szympanсах i orangutanach). Samce mają charakterystyczne ubarwienie. Twarz i modzele siedzeniowe mają wyraźnie – niebiesko, czerwono i fioletowo – ubarwienie. Młode oraz samice są bardziej brązowe niż samce i nie mają takich jak one akcentów barwnych.

Goryl – największa spośród współcześnie żyjących małp naczelnych; zaliczany jest do człekokształtnych. Jest zwierzęciem roślinożernym, zamieszkuje lasy tropikalne w Afryce.

Lampart – gatunek ssaka z rodziny kotowatych. Czwararty pod względem wielkości kot świata (po tygrysie, lwie i jaguarze). Występuje w Afryce i Azji.

Kameleon – słynie ze zdolności do zmiany ubarwienia, długiego języka i oryginalnego kształtu ciała. Ma chwytne ogon i palce, którymi przytrzymuje się gałęzi. Występuje w Afryce i na Madagaskarze.

Pyton zielony – średniej wielkości dusiciel, o zielonym ubarwieniu. Zamieszkuje lasy deszczowe Nowej Gwinei, otaczające wyspy, będące częścią Indonezji, oraz północną Australię.

Krokodyl – duży gad drapieżny wiodący ziemno-wodny tryb życia. Świetnie pływa. Ma grubą skórę pokrytą łuskami. Zamieszkuje Afrykę, Amerykę, południowe tereny Azji.

Pirania – gatunek słodkowodnej, drapieżnej ryby zaliczanej do bardzo agresywnych i niebezpiecznych, również dla ludzi. Występuje w rzekach wschodniej Brazylii.

Tukan – ptak, który charakteryzuje się dużym, lekkim dziobem. Zamieszkuje Amerykę Południową.

Kolibier – jest najmniejszym ptakiem występującym na kuli ziemskiej – żyje w Ameryce Środkowej i Ameryce Południowej. Żywi się głównie nektarem kwiatowym. Może latać z prędkością 120 km/h.

Ara – duży ptak z rodziny papug. Występuje w Ameryce Południowej. Charakteryzuje się bardzo długim ogonem, kolorowym upierzeniem oraz dużym dziobem. Odżywia się owocami i orzechami (kruszy skorupę, a następnie wydobywa zawartość językiem). Łatwo się oswaja. Może uczyć się naśladować ludzką mowę.

Ptasznik olbrzymi – gatunek dużego, drapieżnego pająka, który dorasta do 10 cm, a rozpiętość jego odnóży sięga do 26 cm. Naturalnie występuje jedynie w wilgotnych lasach Brazylii.

Pawica atlas – nocny motyl uznawany za największą ćmę świata. W naturze występuje w Azji Południowo-Wschodniej, w południowych Chinach i Indonezji. Jego ubarwienie przypomina głowę węża, zapewne dla zmylenia i odstraszania napastników.

Propozycja dodatkowa

- Oglądanie filmu edukacyjnego *Papuga*.
Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska, tablica 19.
Po obejrzeniu filmu N. pyta:
  - *Czym jest ara?* (Papugą, ptakiem).
  - *Czy ara jest małą czy dużą papugą?* (Jest największą papugą).
  - *Gdzie żyją papugi?* (Wśród koron drzew).
  - *Co potrafi ara?* (Naśladować dźwięki).

Cele główne:

- poznawanie zwyczajów kreta,
- poznawanie nazw mieszkań zwierząt: polnych i leśnych.

- T** • Oglądanie obrazka i rozmowa na jego temat – tablica demonstracyjna 20.

Tablica demonstracyjna 20.

N. prosi dzieci, aby nazwały zwierzęta, które widzą na tablicy (kret, dżdżownica, mrówki, pszczoły, ważka, biedronka, dzięcioł, lis, mysz).

N. wskazuje na tablicy kreta, młode kreta, kretowisko, tunele i mówi:

Kret ma silne, łopатовate łapy z mocnymi, zagiętymi do tyłu, pazurami. Są one przystosowane do kopania podziemnych tuneli. Ma małe oczy, niewrażliwe na światło, i dlatego uważa się, że kret jest ślepy. Odżywia się dżdżownicami, larwami owadów i drobnymi kręgowcami, które lokalizuje dzięki czułemu słuchowi oraz włosom czuciowym na pysku i ogonie, czułym na drgania. Podczas wykopywania tuneli ziemię wypycha na powierzchnię, tworząc kopce zwane kretowiskami. Między tunelami tworzy komory, które służą mu za spiżarnie. Jest też komora, w której rodzą się młode.

N. zadaje pytania:

- Jak nazywa się kopiec ziemi utworzony przez kreta? (Kretowisko).
- Czym odżywia się kret?
- Jak nazywa się mieszkanie mrówek? (Mrowisko).
- Czy mieszkanie mrówek, czyli mrowisko, znajduje się tylko na powierzchni ziemi?
- Jak nazywa się mieszkanie lisa i myszy? (Nora, norka).
- Co dają zwierzętom drzewa i gleba? (Schronienie, pożywienie).

Nora – podziemna kryjówka zwierząt. Lisy lubią kopać swoje nory na wzniesieniach, pagórkach, w wąwozach na terenach gęsto pokrytych roślinnością. Norę lisa tworzy system tuneli z osobnymi wejściami. Czasem lisy korzystają z korytarzy wykonanych przez borsuki. Zdarza się, że lisy i borsuki dzielą tę samą norę, ale mają wtedy osobne wejścia.

- Zabawa ruchowa *Tunel*.

N. dzieli dzieci na dwie grupy. Członkowie jednej z grup są ustawieni w pary, twarzami do siebie, podają sobie ręce, tworząc tunel. Dzieci z drugiej grupy, ustawione w rzędzie, przechodzą przez tunel, pochylając się do przodu i wymachując dłońmi przed sobą – naśladują rozgarnianie ziemi na boki. Po przejściu tworzą tunel, a dzieci z pierwszej grupy przechodzą przez niego.

Propozycje dodatkowe

- Poznawanie rodzajów lasu. Oglądanie filmu edukacyjnego *Las liściasty, las iglasty. Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska, tablica 20.*
- Czy w lasach liściastych kwitną wiosenne kwiaty? (zawilce, przylaszczki, przebiśniegi)
- Jakie drzewa rosną w lasach iglastych? (Sosny, jodły, modrzewie, świerki).

Cele główne:

- dostrzeganie zmian zachodzących w przyrodzie przed zbliżającą się wiosną,
- rozwijanie mowy.

- T** • Słuchanie opowiadania Małgorzaty Skrobacz *Marcowy spacer*.

Tablica demonstracyjna 7.

Podczas opowiadania N. wskazuje wybrane zdjęcia na tablicy demonstracyjnej.

Małgorzatka nie mogła doczekać się wiosny. Tak bardzo lubiła spacerować po parku, jazdę na rowerze i kolorowe kwiaty, które rosły wtedy w jej ogrodzie. Codziennie zrywała kartki z kalendarza i cieszyła się, że kończy się luty, a marzec to przecież pora nadejścia wiosny. Pewnego marcowego dnia Małgosia była w świetnym humorze, bo kiedy wyjrzała przez okno, zobaczyła, jak promienie słońca spacerują po trawie, a na drzewach zielenią się pączki listków. Dziewczynka postanowiła wybrać się na spacer, aby zobaczyć, co jeszcze zmieniło się na dworze. Ubrała się i wybiegła z domu. Słońce grzało mocno i Małgosi zrobiło się gorąco. Rozpięła swój płaszcz, rękawiczki wsunęła do kieszeni i z zainteresowaniem słuchała świergotu wróbli, które usiadły na najbliższym drzewie. Nagle słońce zakryła wielka, ciemna chmura, powiał silny wiatr i beret Małgosi, porwany jego podmuchem, poszybował na chodnik. Dziewczynka schyliła się, aby go podnieść, ale wiatr psotnik był szybszy. Uniósł beret, który jak piórko powędrował do najbliższej kałuży. Ale to jeszcze nie wszystko: z chmury zaczęły padać gęste, bielutkie płatki śniegu. Tego było już za wiele. Beret ociekał wodą, śniegowe gwiazdki siadały miękko na włosach Małgosi, a wiatr szarpał brzegami rozpiętego płaszczka. Trzeba było wracać do domu. Dziewczynka uszła parę kroków i zdziwiona zobaczyła, że śnieg już nie pada, a zza chmury znowu wygląda ciepłutkie słońce. Zatrzymała się więc przy starej wierzbie, na której pojawiły się baze. Były jeszcze małe, ale z zadowoleniem wychylały swoje szare, puchate główki, aby ogrzać się w promieniach marcowego słońca. Słońce jednak znowu się schowało. Małgosia nie czekała dłużej, miała dość kapryśnej marcowej pogody, i szybko pobiegła do swojego domu. Za chwilę siedziała już przy gorącej herbacie z sokiem malinowym i spoglądała ze zdziwieniem w okno. Po szybko, stukając cichutko, płynęły krople deszczu, a świat przez marcową ulewę stawał się szary i rozmazany. „W marcu jak w garncu” – pomyślała Małgosia. Jak myślicie, czy miała rację?

- T** • Rozmowa na temat opowiadania.

Tablica demonstracyjna 7.

N. zachęca dzieci do wypowiedzenia się na temat marcowej pogody i odpowiedniego ubierania się. N. z dziećmi ogląda zdjęcia przedstawiające zjawiska atmosferyczne. Dzieci nazywają znane zjawiska: deszcz, burza, tęcza, grad.

- T** • Rozwiązywanie zagadek.

Tablica demonstracyjna 7.

Płyną po niebie i czasem deszczem pokropią ciebie. (chmury)

Na spacerek masz ochotę, kiedy świeci... złote. (słońce)

Kiedy na dworze pada, to szybko parasol rozkładasz. (deszcz)

- Ćwiczenia artykulacyjne – *Naśladujemy dźwięki*.
Dzieci powtarzają za N. tekst i ilustrują go ruchem.

Wietrzyk szumi: szsszu, szsszu.

Pada deszcz: kap, kap, kap.

Puka w okna: puk, puk, puk.

Pluska cicho: plum, plum, plum.

Idą dzieci po kałużach: chlap, chlap, chlap.

Klaszczą w ręce: klap, klap, klap.

Skaczą w górę: hop, hop, hop.

Dzieci:

pocierają dłonią o dłoń,

stukają palcami o otwartą dłoń,

naśladują stukanie przed sobą ugiętym

palcem wskazującym,

delikatnie uderzają o podłogę całymi

dłońmi,

naśladują chodzenie po kałużach,

klaszczą,

podskakują.

- Ćwiczenia słuchowe – *Pada deszcz.*

Gazety.

N. rozdaje dzieciom po jednej gazecie. Dzieci trzymają je w jednej ręce, a palcami drugiej naśladują padający deszcz o różnym natężeniu – bardzo cichy i delikatny, trochę mocniejszy, bardzo gwałtowny, ulewę.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Kaprysy pogody.*

Tamburyn.

Dzieci poruszają się w rytmie akompaniamentu na tamburynie. Na hasło: *Pada deszcz* – naśladują otwieranie parasola i spacerują po sali, na hasło: *Ulewa* – chowają się, stając przy ścianie, na hasło: *Świeci słońce* – podskakują w małych kółeczkach.

Tablica 21

Wiosenne przebudzenia

Cele główne:

- poznawanie życia ptaków wiosną,
- poznawanie etapów wzrostu roślin.
- Słuchanie wiersza Krystyny Datkun-Czerniak *Drzewo zaprasza.*

– *Nie chcę być samotne –
drzewo zaszumiło.*

– *W moich gęstych liściach
miejsca jest niemało.*

*Zapraszam was, ptaki,
wicie tutaj gniazda,
bo dla wszystkich ptaków
zieleń ma przyjazna.*

N. pyta:

– *Kogo zapraszało drzewo?*

– *Po co drzewo zapraszało ptaki?*

- T** • Rozmowa o ptasich gniazdach, składaniu w nich jaj i wsiadywaniu piskląt.

Tablica demonstracyjna 21.

N. pyta:

– *Co buduje ptak, by chować pisklęta?* (Chętne dziecko wskazuje na tablicy ptasie gniazdo).

– *Z czego ptaki budują gniazda?* (Do budowy gniazd ptaki wykorzystują: trawę, gałązki, liście (w tym igły), mech, porosty, bawełnę, pajęczynę, kokony, sierść, pióra, nici, papier).

– *Czym jest dla ptaków gniazdo?* (Domem).

- Omówienie kolejnych zdjęć – etapów rozwojowych ptaka.
Składanie jaj.
Wysiadywanie jaj.
Wykluwanie się młodych.
Karmienie piskląt.
- Zabawa ruchowa – *Ptaki – do gniazd*.
Obręcze.
N. rozkłada w sali obręcze (gniazda) – jedną obręcz dla dwojga dzieci. Dzieci naśladują lot ptaków, biegają lekko na palcach z równoczesnym wykonywaniem ruchów ramionami, zgodnie z rytmem granym na tamburynie. Na mocne uderzenie w tamburyn dzieci jak najszybciej zajmują miejsca w gniazdach – po dwie osoby w jednej obręczy.
- T** • Omówienie zdjęć przedstawiających etapy rozwoju rośliny (na przykładzie dębu).
Tablica demonstracyjna 21, nasiona kwiatów, cebulki kwiatowe, żołądź, kasztan.
N. pyta:
  - *Z czego wykluwają się ptaki?*
  - *Czy rośliny też wykluwają się z jajeczek?*
N. wskazuje przygotowane nasiona, cebulki, żołądzia, kasztana, dzieci je nazywają. Następnie N. bierze do ręki żołądzia i pyta:
    - *Co może wyrosnąć z tego żołądzia?* (Dzieci podają swoje propozycje).
N. wskazuje zdjęcie drzewa na tablicy demonstracyjnej i pyta:
      - *Co jest potrzebne, aby mogło wyrosnąć takie duże drzewo?* (Gleba, woda, ciepło, światło, czas).
  - Omówienie etapów wzrostu rośliny.
Pęcznienie nasienia i pęknięcie łupiny nasiennej.
Wytworzenie zawiązku korzenia i pędu.
Rozwój korzenia i pędu naziemnego.
  - Zabawa ruchowa kształtująca postawę ciała – *Wiosenne przebudzenie*.
Nagranie spokojnej melodii, odtwarzacz CD.
Dzieci przykucają w rozsypce – są roślinkami, które wkrótce przebudzą się z zimowego snu. Przy dźwiękach spokojnej muzyki chodzi między nimi N. lub wybrane dziecko – wiosna – i dotykiem dłoni *budzi je do życia*. Dzieci wolno podnoszą się i przybierają dowolną pozę przypominającą kwiatek lub drzewko.

Propozycja dodatkowa

- Założenie w kąci przyrody hodowli roślin nasiennych (np.: kiełków różnych warzyw, np.: fasoli, nasturcji, cebulowych (cebuli), w ziemi lub na wacie. Pamiętanie o regularnym podlewaniu. Obserwowanie ich wzrostu. Próby porównywania czasu kiełkowania (cebula szybciej wypuszcza korzenie i szczypior niż nasiona).

Cele główne:

- poznawanie zmian zachodzących w przyrodzie w związku z nadejściem wiosny,
- rozwijanie mowy.

- Słuchanie wiersza Krystyny Datkun-Czerniak *Ptaszek opowiada*.

*Zielenią się listki
na smukłej topoli
i ptaszek tam śpiewa.
Opowiada listkom
o swojej wędrówce:
co widział, co słyszał
w obcych krajach, hen!*

*Ile przebył gór i mórz,
aby wreszcie wrócić już.
Bo tu jego dom,
tu kochane drzewa,
wśród gałęzi tutaj
najpiękniej się śpiewa!*

- Rozmowa na temat wiersza.

Tablica demonstracyjna 22.

- O czym opowiadał ptak?
- Dlaczego ptak wrócił z dalekiej podróży?
- Dlaczego ptaki odlatują jesienią do ciepłych krajów?
N. wskazuje lewą stronę tablicy demonstracyjnej i mówi:
– To jest mapa. Zaznaczono na niej, skąd wracają do nas ptaki, które odleciały z Polski jesienią. Zielonymi rameczkami zaznaczono ptaki, które wracają do Polski na wiosnę.
N. pyta:
- Czy potraficie powiedzieć, jak nazywają się te ptaki? (Dzieci wskazują zdjęcia i wymieniają nazwy tych ptaków, które znają; nazwy pozostałych wymienia N.).

Żuraw to znany wśród ptaków gaduła. Podczas przelotów stada lecą w kluczach lub skośnych szeregach i wydają donośny głos zwany klangorem. Ten hałas, przypominający głos trąbki, jest słyszalny w promieniu kilku kilometrów.

N. mówi:

- Czerwonymi rameczkami zaznaczono ptaki, które u nas zimują, i na wiosnę odlatują z Polski. Wskazuje zdjęcie jemiołuszki i podaje nazwę: jemiołuszka. N. pyta:
- Jak nazywa się ptaszek z czerwonym brzuszkiem? (Gil).

- Zabawa ortofoniczna – *Ptasie trele*.

Tablica demonstracyjna 22.

N. wskazuje na tablicy zdjęcia ptaków i naśladuje ich głosy, a dzieci je powtarzają: bocian – kle, kle, kle; żuraw – tu, tu, tu; kukułka – ku-ku, ku-ku; jaskółka – ciwit, ciwit, ciwit.

- Oglądanie filmu edukacyjnego *Bocian*.

Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska, tablica 22.

N. pyta:

- Kiedy bociany powracają do Polski?
- Gdzie bociany budują swoje gniazda?
- Jakie mamy bociany? (Bocian biały i bocian czarny).
- Zabawa ruchowa z elementem ortofonicznym – *Bociany*.

Tamburyn.

Dzieci są bocianami. Poruszają się po sali przy akompaniamencie do biegania – *fruwają nad łąką*. Na mocne uderzenie w tamburyn zatrzymują się, stają na jednej nodze i naśladują klekotanie bociana: *kle, kle, kle*. Dwa uderzenia w tamburyn są sygnałem do ponownego ruchu.

Tablica 23

Wielkanoc

Cele główne:

- poznawanie zwyczajów, tradycji rodzinnych związanych ze Świątami Wielkanocnymi,
- rozpoznawanie i nazywanie barw podstawowych (żółta) i pochodnych (zielona, pomarańczowa).

- Słuchanie wiersza Jadwigi Koczanowskiej *W wielkanocnym koszyczku*.

Koszyczek, w którym są pisanki i cukrowy baranek.

*W wielkanocnym koszyczku,
przystrojonym pięknie,
kłóciły się pisanki
o najlepsze miejsce.*

*zielonej i puszystej
jak miękkie poduchy.*

*Wtem do akcji wkroczył
cukrowy baranek,*

*Każda chciała spoczywać
tuż obok rzeżuchy,*

*zjadł zieloną rzeżuchę,
przerwał spór pisanek.*

- Rozmowa na temat wiersza.

– *Jak nazywają się kolorowe, malowane jajka? (Pisanki).*

– *O co kłóciły się pisanki?*

– *Kto przerwał ich kłótnię?*

– *Co wkładamy do wielkanocnego koszyczka?*

- Zabawa orientacyjno-porządkowa – *Baranki*.

Dzieci są barankami. Poruszają się na czworakach po sali. Na hasło: *Baranki*, zatrzymują się i naśladują głos baranka, mówiąc: *bee, bee, bee...*

- Oglądanie filmu edukacyjnego *Pisanki*.

Nowe przygody Olka i Ady. Tablice multimedialne, filmy, słuchowiska, tablica 23.

Dzieci poznają sposób kolorowania jajek.

- Rozmowa na temat ilustracji – tablica demonstracyjna 23.

Tablica demonstracyjna 23.

– *Co przedstawia ilustracja?*

– *Jakie potrawy znajdują się na wielkanocnym stole?*

– *Czym są ozdobione kanapki? Czego użyto do ich wykonania?*

– *Jakie zwierzątka przedstawiają kompozycje z jajek?*

– *Co wyrasta ze skorupki jajka?*

– *Nazwijcie kolory, jakich użyto do wykonania ilustracji. Jakich kolorów jest najwięcej?*

- Zabawa rozwijająca koordynację wzrokowo-ruchową – *Idziemy do kurczątki*.

Obwód, długi sznurek.

N. rozkłada na podłodze długi sznurek (lub kilka skakanek połączonych ze sobą). Na jednym jego końcu leży obwód, w której siada dziecko (kurczątko). Pozostałe dzieci ustawiają się na drugim końcu sznurka. Na hasło: *Idziemy do kurczątki*, dzieci przechodzą po sznurku, powoli, krok za krokiem. Co kilka kroków, na hasło: *Słuchamy zagadki* – zatrzymują się.

N. mówi zagadki (według Barbary Gorajskiej, Marioli Golc, Małgorzaty Stańczyk), dzieci podają jej rozwiązanie i idą dalej. Dziecko, które dojdzie do kurczątko, naśladuje jego głos: *pi, pi, pi.*

*Mam czerwone nóżki,
jestem żółtą kulką,
a kiedy dorosnę,
to zostanę kurką. (kurczątko)*

*Cukrowe – są blisko pisanek.
Prawdziwe, rogate – wiodą stado latem
na górską polanę. (baranki)*

*Ma długie uszy i bardzo zwinnie skacze.
Wielkanocne niespodzianki
niesie ten zwierzaczek. (zajączek)*

Propozycja dodatkowa

- Słuchanie wiersza Marioli Golc *Wielkanocne przysmaki*, ilustrowanego obrazkiem.

Tablica demonstracyjna 23.

N. wskazuje elementy na tablicy demonstracyjnej i czyta wiersz:

*Święta wielkanocne
pachną przysmakami.
Czuć już wonny żurek
i keks z bakaliami.*

*A drożdżowa baba
ze stołu spogląda.
W białej sukni z lukru
pięknie dziś wygląda.*

*Pan mazurek pachnie
słodką czekoladą.
Koronę z owoców
już na niego kładą.*

*Smakowitych potraw
znacie jeszcze wiele.
Spróbujcie ich trochę
w świąteczną niedzielę.*

N. pyta:

- *O jakich świątecznych przysmakach jest mowa w wierszu?*
- *Jakie potrawy przygotowują na święta wasi rodzice i dziadkowie?*

Notatki
